

ՎԱՂԻՆԱԿ ՎՐԴ. ՄԵԼՈՅԵԱՆ

**ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ ԱՃՈՒՄ
ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔՈՎ**

«Երբ Քրիստոս՝ ձեր կեանքը՝ յայտնուի, այն ատեն
դուք ալ փառքով պիտի յայտնուիք անոր հետ» (Կղ Յ.4)

ՊԷՅՐՈՒԹ, 2006

Armenian Church Library <http://hygradaran.weebly.com>

Յուևուևար 1

Իսկական նոր տարին

Դարձեալ Նոր Տարուան մը սեմին եմք: Եւ հարց կու տամ, թէ՛ ի՞նչն է որ տարին կ'ընէ «նոր»: Իսկական Նոր Տարին կը սկսի միայն այն ատեն՝ երբ Աստուած շնորհէ մեզի «նոր սիրտ» ու «նոր հոգի» (Եզ 36.26): Զկա՛յ Նոր Տարի առանց սրտի ու հոգիի նորոգութեան: Զկա՛յ Նոր Տարի առանց Քրիստոսով նոր մարդ դառնալու որոշումին: «*եղէ՛ք նոր մարդ*» կը յանձնարարէ Աստուծոյ մարդը՝ Պօղոս (Եփ 4.24): Նոր Տարին կը դառնայ նոր, երբ թոյլ տանք որ Աստուծոյ Հոգին «նոր իւղով» օժէ մեզ (Սղ 92.10): Իւղով մը՝ որ իրեն հետ պիտի բերէ աստուածային օրհնութիւններ: Սիրելի՛ եղբայր եւ քոյր, քեզ կը հրաւիրեմ որ Նոր Տարին դիմաւորես նոր որոշումով մը: Այդ որոշումը Քրիստոսի դառնալու եւ Քրիստոսի վստահելու որոշումն է:

Յուևուևար 2

Փնտռել գՔրիստոս գայն երկրպագելու նպատակով

«*Մենք... եկանք երկրպագելու իրեն*» (Մտ 2.2): Մոգերը նորածին Փրկիչը տեսնելու հետաքրքրութենէ մղուած չէ որ կը փնտռէին գիւնք: Անոնց նպատակը իրեն երկրպագելն էր: Տարբեր նպատակով պէտք է փնտռենք Քրիստոսը: Այսօր որքա՛ն մարդիկ կան որոնք եկեղեցի կ'երթան ո՛չ թէ հանդիպելու Քրիստոսի եւ երկրպագելու իրեն, այլ հանդիպելու իրենց բարեկամներուն: Եկեղեցի կ'երթան ո՛չ թէ լսելու Քրիստոսի ձայնը, այլ լսելու քարոզիչին կամ իրարու ձայնը: Ինչպէս մոգերը երբ տուն մտան իրենց ուշադրութիւնը կեդրոնացուցին Յիսուսի վրայ եւ ո՛չ թէ ուրիշ բանի մը վրայ, այնպէս ալ մենք, երբ եկեղեցի երթանք՝ պէտք է մեր հայեացքը կեդրոնացնենք Յիսուսի վրայ:

Յուևուևար 3

Պարապ ձեռքերով չգանք Քրիստոսի

«*Ապա բացին իրենց արկղերը եւ Յիսուսի ընծայեցին իրենց նուէրները՝ ոսկի, կնդրուկ եւ զմուռս*» (Մտ 2.11): Թողունք առայժմ բերուած նուէրներուն իմաստը յայտնաբերելու աշխատանքը: Մոգերը սորվեցուցին մեզի թէ ոչմարիտ երկրպագութեան պէտք է ընկերանայ նաեւ նուէրներ: Աստուծոյ երկրպագութեան եկող մարդը իր գրպանէն տալէ առաջ իր սիրտէն պէտք է տայ: Իրական երկրպագութիւնը մեր

սիրտերը Աստուծոյ ընծայելն է, մեր փափաքներն ու երազները անոր ոտքին առջեւ դնելն է: Մեր սիրտերու ընծայումին պէտք է յաջորդէ մեր պատրաստակամութեան եւ կամքին ընծայումը, մեր կարողութեանց ու տկարութեանց ընծայումը, մեր փափաքներուն ու փառքին ընծայումը:

Յունուար 4

Յիսուս գիտէ մեր նեղութիւններուն մասին

«Կը խղնամ այս բազմութեան, որովհետեւ ահա երեք օր է որ մօտս են եւ ա՛յ ոչինչ ունին ուտելիք» (Մտ 15.32): Երեք օրէ ի վեր կիզիչ արեւին տակ հոծ բազմութիւն մը կը հետեւէր մարդոց Հովիւին՝ Քրիստոսի: Սա ցոյց կու տար անոնց կամքին զօրութիւնն ու նախանձախնդրութեան կրակը, ցոյց կու տար անոնց կապուածութիւնը Քրիստոսի ու անոր խօսքին: Քրիստոս գիտէր որ անոնք երեք օրէ ի վեր իրեն հետ էին, գիտէր անոնց յոգնածութեան ու սպառած վիճակին մասին: Հոսկէ կը սորվինք այն՝ որ Քրիստոս գիտէ իր հետեւորդներուն կրած նեղութեան մասին: *«Գիտեմ՝ թու գործերդ, վաստակդ եւ համբերութիւնդ»* (Յյտ 2.2): Ան մեր թափած արցունքները իր տիկին մէջ պահած է (Սղ 56.8):

Յունուար 5

Փնտոենք Քրիստոսը մոգերու եռանդով

«Ո՛ւր է Հրեաներու նորածին թագաւորը» (Մտ 2.2): Մոգերը նախանձախնդրութեամբ կը փնտռէին մանուկ Յիսուսը եւ վնոած էին գտնել զայն: Աստուած գնահատելով իրենց նախանձախնդրութիւնը, աստղի մը միջոցաւ առաջնորդեց զիրենք նորածին Յիսուսի: Այսօր ալ Աստուած կ'առաջնորդէ մարդիկը գտնելու իր Որդին, բայց ո՛չ աստղի միջոցաւ, այլ իր կենդանի խօսքին, իր Սուրբ Հոգիին եւ մեր կեանքին մէջ կատարած իր գործերուն միջոցաւ: Ան որ փափաք ունի Յիսուսը տեսնելու՝ անպայման պիտի վայելէ Աստուծոյ առաջնորդութիւնը: Մոգերու եռանդով Քրիստոսը փնտոող մարդը՝ անկասկած որ պիտի հանդիպի Քրիստոսի, որովհետեւ *«փնտոողը պիտի գտնէ»* (Մտ 7.8):

Յունուար 6

Մեր սիրտերը՝ ծննդավայր Յիսուսի

Երբ Յիսուս ծնաւ, Մարիամ զայն *«Փաթթեց խանձարուրի մէջ եւ դրաւ մսուրի մը մէջ, որովհետեւ պանդոկին մէջ իրենց համար տեղ չկար»* (Ղկ 2.7): Աշխարհ տունն ու տեղ չտուաւ իր Ստեղծիչին: Այսօր, իր

ծնունդէն շուրջ երկու հազար տարի ետք, Յիսուս դարձեալ տեղ կը փնտռէ ծնելու համար, տեղ կը փնտռէ իր գուլիը դնելու համար. «Մարդու Որդին գլուխը հանգչեցնելի՛ք տեղ մը չունի» (Մտ 8.20): Սիրելի՛ ընթերցող, ամէնէն թանկագին նուէրը որ կրնաս Յիսուսի տալ իր ծննդեան տարեդարձին առիթով, սիրտդ է: Ան կ'ուզէ սրտիդ մէջ ծնիլ, որպէսզի նոր ծնունդ պարգեւէ քեզի: Թող որ Յիսուսի մարմնաւոր ծննդեան տարեդարձը քեզի համար ըլլայ հոգեւոր ծննդեան առիթ, Սուրբ Հոգիին շնորհով:

Յունուար 7

Քրիստոսի եկողը ունայն պիտի չդառնայ

«*Զեմ ուզեք զիրենք անօթի տուն դրկել, որպէսզի չըլլայ թէ մամբու ընթացքին մարին*» (Մտ 15.32): Քրիստոս մարդուն միայն հոգեւոր անօթութեամբ չէ որ մտահոգ է, այլ նաեւ Ծիզիբական անօթութեամբ: Ուշագրաւ որ ան երրորդ օրուայ աւարտին հասնելէ ետք միայն է որոշեց կերակրել եւ արձակել զիրենք: Կարծէ՛ք ի՛նքն էր որ անօթեցուց եւ կերակրեց զիրենք (Բ.Օր 8.3): Սա կը պարզէ որ Քրիստոս կրնայ իրեն դիմողին եւ իրմէ բան մը խնդրողին իսկոյն պատասխան չտալ, այլ միայն այն ատեն՝ երբ կարենայ անոնց ներսիդին հոգեւոր ծարաւ մը գրգռել: Յիսուս իրեն եկողին դատարկ չի վերադարձներ: Ուստի, լայն բաց բերանդ եւ ան պիտի լեցնէ (Սղ 81.10):

Յունուար 8

Փորձութեան անապատ չերթանք յօժարակամ

«*Յիսուս Սուրբ Հոգիին կողմէ տարուեցաւ անապատ...*»: Երկրորդ բան մըն ալ կը սորվինք այս համարէն: Կը սորվինք այն՝ որ եթէ Աստուած ըլլայ մեր առաջնորդը փորձութեան ընթացքին՝ յաղթական դուրս պիտի գանք փորձութենէն: Առանց Աստուծոյ արտօնութեան Սատանան չի կրնար մեզ փորձել: Սուրբ Հոգիին կողմէ տարուիլը ինքնին ցոյց կու տայ Աստուծոյ արտօնութիւնը: Մենք զգոյշ պէտք է ըլլանք ինքնակամօրէն չերթալու փորձութեան անապատը, եւ ո՛չ ալ ապաւինած մեր սեփական զօրութեան՝ յանդգնինք մարտահրաւէր կարդալ Սատանային: Եթէ նման բան ընենք՝ Աստուած կրնայ մեզ առանձին թողուլ մեր «նակատագիրին»:

Յունուար 9

Աստուած մեր կողին է լերան մը նման

«Ինչպէս Երուսաղէմ լեռներով շրջապատուած է, նոյնպէս Տէրը իր ժողովուրդին չորս կողմն է, ասկէ յետոյ մինչեւ յաւիտեան» (Սղ 125.2): Ինչո՞ւ Աստուած ինքզինք լերան կը նմանցնէ: Հոս լեռը խորհրդանիշ է ապահովութեան, անասանութեան եւ պաշտպանութեան: Այս իմաստով, Աստուած կը խոստանայ անասան լերան մը նման իր գաւակներուն կողմին ըլլալ, եւ ապահովութեան ու վստահութեան զգացումներով լեցնել զիրենք: Աստուած ո՛չ միայն կը պահպանէ իր գաւակները, այլեւ կը պաշտպանէ: Աստուծոյ յուսացողները իրենց կարգին լե՛ռ են (Սղ 125.1): Անհպելի լեռ մը՝ ուր մահն ու դժոխքը չեն կրնար բարձրանալ:

Յունուար 10

Մեր հայեացքները դէպի երկինք սեւեռենք

«Քեզի՛ կը բարձրացնեմ՝ իմ աչքերս, ո՛վ երկինքի մէջ Բնակող» (Սղ 123.1): Բազմաթիւ նեղութիւններու մէջ ինկած եւ սակայն հայեացքը Աստուծոյ սեւեռած մարդու մը խօսքն է այս խօսքը: Քրիստոնեայ մարդը պէտք չէ մոռնայ որ ինք ունի երկնաւոր Փրկիչ մը որ իբրեւ *«բոլոր երկրի Դատաւորը»* (Մն 19.25), կը նստի բոլոր երկինքներէն վեր եւ նկատի կ'առնէ այն բոլոր նեղութիւնները որոնց կը հանդիպին իր գաւակները: Նեղութեանց մէջ ըլլանք թէ ոչ, պէտք է սորվինք մեր հայեացքները ուղղել դէպի երկինք: Երկիր երկինքին հովանաւորութիւնն ու առաջնորդութիւնն է որ կը վայելէ, ուստի ո՛վ երկիր ու ո՛վ երկրաւորներ, երկի՛նք նայեցէք:

Յունուար 11

Սուրբ Գիրքը կը փոխէ մեր կեանքը

Կը Պատմուի թէ հիւսիսային Ափրիկէի մէջ մարդակեր մը դարձի կու գայ եւ ինքզինք կը նուիրէ աղօթքի եւ Սուրբ Գիրքի ընթերցանութեան: Օր մը հանրային պարտեզի մը մէջ նստած երբ Սուրբ Գիրք կը կարդար, Ամերիկացի մը կը տեսնէ զինք եւ ծաղրելով կ'ըսէ. *«Դո՛ւն, ո՛վ Ափրիկեցի, դո՞ւն ալ սկսար Սուրբ Գիրք կարդայ»*: Նորադարձ Ափրիկեցին կը պատասխանէ ըսելով. *«Նթէ ես Սուրբ Գիրք չկարդայի, դուն հիմա իմ նաշս եղած պիտի ըլլայիր»*: Այս պատմութիւնը մեզի կը սորվեցնէ, թէ ինչպէս Սուրբ Գիրքը կրնայ փոխել մարդուն կեանքն ու նկարագիրը: Ատիկա մարդակեր մարդը կը վերածէ մարդասէր մարդու:

Յունուար 12

«Տէ՛ր, յիշէ՛ զիս...»

«Տէ՛ր, յիշէ՛ գիս, երբ քու թագաւորութեամբդ գաս» (Ղկ 23.42): Քրիստոսի խաչակից աւագակը աշխարհի մէջ եղաւ առաջին անձը որ այս բառերը արտասանեց: Իրմէ ետք միլիոնաւոր հաւատացեալներ կրկնեցին նոյն իր խօսքը, յայտնեցին նոյն փափաքը՝ տեղ ունենալ թագաւորութեան մէջ: «Տէ՛ր, յիշէ՛ մեզ, երբ քու թագաւորութեամբդ գաս»: Յիշէ՛ մեզ երկնաւոր Հօր դիմաց եւ բարեխօսէ մեզի համար: Յիշէ՛ մեզ երբ գաս աշխարհը դատելու եւ գթա՛ մեր վրայ: Յիշէ՛ մեզ երբ կենաց գրքին մէջ արձանագրուած անունները աչքէ անցնելու սկսիս: Յիշէ՛ մեզ երբ սկսիս յաւիտենական ու անդառնալի վնիռ արձակելու: Յիշէ՛ մեզ մեր մահուան պահուն եւ բարի հրեշտակներդ զրկէ մեր դիմաւորութեան: Յիշէ՛ մեզ:

Յունուար 13

Ի՞նչ կը նշանակէ «մեր կեանքը յանձնել Քրիստոսի»

Քրիստոս գերիներ չի փնտոյր, ընդհակառակը, մեղքի ու մահուան գերութենէն ազատի ուզող հոգիներ կը փնտոյր: Ուստի, «մեր կեանքը յանձնել Քրիստոսի», երբեք չի նշանակեր բռնակալ Սատանայէն ազատիլ, իյնալու համար ուրիշ «բռնակալի» մը՝ Քրիստոսի ձեռքը: Քրիստոս բռնակալ չէ: Քրիստոս ազատարարն է մարդկութեան: Բռնակալը Սատանան ու աշխարհն է՝ որոնք կը ստիպեն մեզի ընելու իրենց կամքն ու փափաքները, իսկ Քրիստոս, երբեք չ'ստիպեր մեզի ընելու իր կամքը եւ կամ որեւէ բան: Ան կը յարգէ մեր «ազատ կամքով» ստեղծուած ըլլալու հանգամանքը: Սատանան մեր կեանքը խլող ու թունաւորող մըն է, իսկ Քրիստոս՝ մեր կեանքը խնդրող ու քաղցրացնող մըն է:

Յունուար 14

Ինչո՞ւ «մեր կեանքը յանձնել Քրիստոսի»

Պէտք է «մեր կեանքը յանձնել Քրիստոսի», նախ որովհետեւ Քրիստոս ի՛նքն է Տէրն ու տուիչը մեր կեանքերուն: Քրիստոս Տէրն է մեր կեանքերուն, որովհետեւ իր արիւնով զանոնք գնեց: Ինչ որ գնեց, կը նշանակէ իր սեփականութիւնը եղաւ, եւ հետեւաբար, իրե՛ն պէտք է յանձնուի: Երկրորդ, մեր կեանքը պէտք է յանձնել իրեն, որպէսզի ամէն տեսակի վտանգէ հեռու ըլլայ մեր յաւիտենականութիւնը: Եթէ մեր կեանքը յանձնենք Քրիստոսի, ան կը դառնայ պատասխանատուն եւ հետապնդիչը մեր փրկութեան: Քրիստոսի յանձնուիլ, կը նշանակէ զինք պատասխանատու նշանակել մեր փրկութեան, մեր հոգեւոր ու մարմնաւոր ազատագրութեան, մեր յաւիտենական հանգիստին ու երջանկութեան:

Յունուար 15

Ինչպէ՞ս «մեր կեանքը յանձնել Քրիստոսի»

Յանձնելու համար մեր կեանքը Քրիստոսի, նախ պէտք է անդրադառնալ որ կորսուած վիճակի մէջ կը գտնուինք եւ կարիքը ունինք փրկութեան: Անդրադառնալուն պէտք է ընկերանայ փափաքը՝ անկեղծ ու սրտաբուլիս փափաքը: Երբեմն Յիսուսի դառնալու մեր փափաքը յանկարծ կրնայ զօրանալ. ասիկա Սուրբ Հոգիին մեր սրտերէն ներս տարած աշխատանքին արդիւնքն է: Երբ նման փափաք արթննայ մեր մէջ, իսկոյն ծնրադրենք եւ ըսենք. *«Տէ՛ր Յիսուս, ես քեզի պէտք ունիմ, որպէսզի կարենամ իմ այս վիճակէս դուրս գալ: Կը խոստովանիմ մեղքերս եւ անձս իր ամբողջ տկարութիւններով ու մեղքերով ոտքերուդ առջեւ կը դնեմ: Եկո՛ւր եւ թագաւորէ կեանքիս մէջ: Ասկէ ետք դուն եղիր իմ առաջնորդս, կ'աղաչեմ քեզի»:*

Յունուար 16

Եկեղեցիին տրուածը՝ Աստուծոյ է որ կը տրուի

Անգամ մը եկեղեցւոյ հովիւ մը կոչ ըրաւ իր ժողովուրդին նուէրներ բերելու եկեղեցիին: Հովիւին ուշադրութիւնը գրաւեց որ նուիրատուներուն մէջ անթացուպերով քալող կաղ աղջիկ մը կար, որ խորանին մօտենալով իր մատէն հանեց մատանին եւ դրաւ խորանին վրայ: Հովիւին սիրտը գութով լեցուեցաւ անոր հանդէպ: Պաշտամունքի աւարտին, ան մօտեցաւ կաղ աղջկան եւ մատանին անոր վերադարձնելով ըսաւ. *«Աղջիկս, եկեղեցին պէտք եղած նուէրը հաւաքեց, ուստի կրնաս վերստին մատանիդ առնել»:* Աղջիկը տրտմած բայց յանդիմանական շեշտով մը պատասխանեց. *«Պատուելի, այս մատանին ես ձեզի չտուի այլ Տիրոջ»:*

Յունուար 17

«Տէ՛ր, եթէ ուզես՝ կրնաս զիս մաքրել»

Լեբան քարոզի աւարտին երբ Յիսուս լեռնէն վար կ'իջնէր, բորոտ մը մօտեցաւ իրեն եւ ըսաւ. *«Տէ՛ր, եթէ ուզես՝ կրնաս զիս մաքրել»* (Մտ 8:2): Մատթէոս աւետարանիչ կ'արձանագրէ թէ Յիսուս *«ձեռքը երկարեց, դպաւ անոր»* եւ *«անմիջապէս անոր բորոտութիւնը մաքրուեցաւ»* (8:3): Բորոտութիւնը միայն մարմինի հիւանդութիւնը չէ: Բորոտութիւն է ստախօսութիւնն ու զրպարտութիւնը: Բորոտութիւն է նախանձն ու

մարդատեսացութիւնը: Բորոտութիւն է ամէն բան որ մեղք կը սեպուի: Սիրելի՛ս, ունի՞ս կեանքիդ մէջ որեւէ տեսակի մեղքի բորոտութիւն մը որմէ ձերբազատուիլ կ'ուզես: Եթէ ունիս, մօտեցի՛ր Յիսուսի եւ խնդրէ անկէ որ քեզ մաքրէ եւ ան պիտի մաքրէ:

Յունուար 18

Իրական սէրը գոհուող սէրն է

Որքա՛ն մարդիկ կան մեր շուրջ որոնք կը ձեւացնեն թէ մեզ կը սիրեն եւ թէ հետաքրքրուած են մեր որպիսութեամբ ու յաջողութեամբ: Սակայն այդպիսիներուն կեանքը երբ կը դիտենք, կը նշմարենք որ անոնք երբեք ալ չեն ուրախանար երբ մեզ յաջող ընթացքի մէջ կը տեսնեն: Յիսուս կ'ըսէ. *«Մեծագոյն սէրը այն սէրն է, որով մարդ ինքզինք կը գոհէ իր բարեկամներուն համար»* (Յհ 15.13): Կան մարդիկ որոնք իսկապէս կը գոհուին իրենց բարեկամներուն համար, բայց միւս կողմէն նաեւ, կան մարդիկ որոնք կը գոհեն իրենց բարեկամները իրենց շահու համար: Դո՛ւն, գոհուո՞ղ բարեկամ մըն ես, թէ՛ բարեկամ գոհող մը: Եթէ կ'ուզես դադրիլ գոհող մը ըլլալէ ու դառնալ գոհուող մը՝ միակ կերպը, Աստուծոյ Զօհր՝ Քրիստոս ընդունիլն է սրտիդ մէջ:

Յունուար 19

Քալե՛նք Աստուծոյ հետ

Աստուածաշունչը կը հաստատէ թէ *«Նոյ Աստուծոյ հետ քայեց»* (Ծն 6.9): Աստուծոյ հետ քայել, կը նշանակէ Աստուծոյ հետ ապրիլ եւ անոր ընկեր դառնալ: *«Աստուծոյ հետ քայեց»* բացատրութիւնը ակնարկութիւն է այն մտերմութեան եւ մօտիկութեան որ Նոյ ունէր Աստուծոյ հետ: Աստուծոյ հետ քայելը՝ Աստուծոյ հանդէպ կատարեալ հնազանդութիւն ցուցաբերել է: Դիւրին չէր Նոյին համար քայել Աստուծոյ հետ եւ վկայել անոր համար, երբ իր շրջապատի բոլոր մարդիկը կը քալէին ընդդէմ Աստուծոյ: Մեզմէ քանի՞նք կրնան վկայել Քրիստոսի համար երբ շրջապատուած են զՔրիստոս ծաղրող մարդոցմով: Ծաղրածու այս աշխարհին մէջ, քրիստոնեայ մարդը պէտք է համարձակութիւնը ունենայ ոտքի՛ կանգնելու Յիսուսի փառքին համար:

Յունուար 20

Լո՛ւո կենանք որպէսզի Աստուած գործէ

Իսրայելացիները ազատագրուելէ ետք Եգիպտոսի գերութենէն, եկան եւ կանգ առին Կարմիր Ծովի ափին: Անոնք պէտք էր անցնէին Կարմիր Ծովէն որպէսզի գամբայ ելլէին դէպի խոստացեալ Քանանու երկիրը: Տակաւին ծովափն էին երբ յանկարծ տեսան Եգիպտացիները որ իրենց կողմը կը սուրային կատաղօրէն: Ժողովուրդը սարսափահար եղած Մովսէսին դիմեց: Մովսէս անոնց ըսաւ. «Տէրը *ձեզի համար պիտի պատերազմի: Դուք լո՛ւն կեցէ՛ք*» (ՄՆ 14.14): Լուռ կենալ, կը նշանակէ վստահիլ ու ապաւինիլ Աստուծոյ: Սիրելիներ՛ր, թող աշխարհ վազէ մեր վրայ, իսկ մենք ստրվինք լուրթեամբ վստահիլ Աստուծոյ: Վստահի՛նք Աստուծոյ նոյնիսկ եթէ ամբողջ ծով մը ունինք մեր դիմաց մեր գամբան փակող, ինչպէս էր պարագան Եբրայեցիներուն:

Յունուար 21

Օգտագործէ՛ քեզի տրուած իշխանութիւնը

Եգիպտացիները վրայ չհասած, Աստուած Մովսէսին ըսաւ. «*Գաւազանդ վերցուր ու ձեռքդ ծովուն վրայ երկնցուր ու նեղէ՛ գայն որպէսզի Իսրայելի որդիները ցամաքով անցնին*» (ՄՆ 14.16): Մովսէս կատարեց Աստուծոյ ըսածը (ՄՆ 14.21-22): Աստուծոյ հանդէպ Մովսէսի ունեցած հաւատքն էր որ նեղքեց ծովը: Մե՛ր ալ առջեւ նեղուելու կարօտ ծովեր կան: Զվախնանք անոնցմէ, որովհետեւ մե՛նք ալ մեր ձեռքերուն մէջ ունինք Մովսէսեան գաւազանը: Այդ գաւազանը իշխանութեան գաւազան է: Օգտագործե՛նք մեզի տրուած իշխանութեան գաւազանը եւ ամո՛ւր գարնենք մեղքի պատնէշներուն, որպէսզի փուլ բերենք գանոնք եւ յաղթականօրէն քալենք դէպի խոստացեալ նշմարիտ Քանանու երկիրը:

Յունուար 22

Աստուծոյ ուզածը մեղքով լեցուն սիրտդ է

Սթէնպէրկ անունով գերմանացի նկարիչ մը Յիսուսի խաչելութեան նկարը գծեց եւ գանիկա կախեց սրահի մը մէջ: Նկարին տակ ան գրած էր հետեւեալը. «*Անհուն շնորհք բերի՛ քեզի, դուն ի՞նչ կու տաս ինձի*»: Օր մը երբ մեծահարուստ երիտասարդ մը Սթէնպէրկի գծած խաչելութեան պատկերին նայեցաւ եւ կարդաց անոր տակի գրութիւնը. «*Անհուն շնորհք բերի՛ քեզի, դուն ի՞նչ կու տաս ինձի*», պատասխանեց եւ ըսաւ. «*Իմ աղտոտ սիրտս կու տամ քեզի*»: Սիրելի՛ ընթերցող, քեզմէ պահանջուածը ոսկին ու դրամը չէ, ինքզինքդ գոհելը կամ այրելը չէ: Քեզմէ պահանջուածը մեղքով լեցուն սիրտդ է: Տո՛ւր գանիկա Աստուծոյ, որպէսզի իր Որդիին արիւնով մաքրէ գայն եւ իրեն բնակարան դարձնէ:

Յուևուար 23

Կեղծաւորը աստուածասպան է

Հերովդէս թագաւորը բովը կանչել տուաւ մոգերը եւ անոնց ըսաւ. «*Գացէ՛ք եւ ստոյգ տեղեկութիւններ փողելով գտէ՛ք երեխան, եւ երբ գտնէ՛ք ինծի իմացուցէ՛ք, որպէսզի ե՛ս ալ գամ եւ երկրպագեմ իրեն*» (Մտ 2.8): Հերովդէս Յիսուս մանուկը կը փնտռէր սպաննելու համար զայն եւ ո՛չ թէ երկրպագելու իրեն: Մեր կեանքին մէջ շատ է թիւը Հերովդէսներուն: Հերովդէսներ, որոնք աստուածպաշտութիւն անունին տակ ամէն օր Աստուծոյ սիրտը կը խոցոտեն: Կան մարդիկ որոնք Հերովդէսի նման կը վախնան Յիսուսէն եւ անոր մէջտեղէն վերցուիլը կ'ուզեն: Հերովդէս իր գահին համար կ'ուզէր սպաննել Յիսուսը, իսկ մենք, ունի՞մք մեր կեանքին մէջ բան մը որուն համար կը խոցոտենք զինք:

Յուևուար 24

Դրամի սիրոյն մի՛ ծածկեր նշմարտութիւնը

Յիսուսի յարութենէն ետք անոր գերեզմանին պահապաններէն ոմանք Երուսաղէմ գացին «*եւ ինչ որ պատահած էր պատմեցին աւագ ֆահանաներուն*»: Աւագ ֆահանաներն ու երէցները խորհրդակցելէ ետք, դրամ տուին պահապաններուն եւ պատուիրեցին անոնց ըսել թէ «*աշակերտները գիշերով եկան եւ գողցան մարմինը*» երբ իրենք ֆնացած էին (Մտ 28.11-13): Սիրելիներ՛ր, մենք ալ երբեմն կաշառք չե՞մք ստանար որպէսզի ստենք: Կաշառքը միայն դրամը չէ. մէկը կրնայ կաշառուիլ խոստումով մը, աթոռով, փառքով, եւայլն: Որքա՛ն մարդիկ կան որոնք շահելու համար բան մը կամ սիրաշահելու համար անձ մը, կը ստեն ու նշմարտութիւնը կը խեղաթիւրեն: Մենք չըլլանք ատոնցմէ:

Յուևուար 25

Զոհէ՛ ամէն բան որ քեզ կը հեռացնէ Աստուծմէ

«*Հիմա քու սիրած մէկ հատիկ որդիդ Իսահակը առ... եւ զանիկա ողջակէզ ըրէ*» (ԾՆ 22.2): Աստուծոյ խոստումին իրականացումը, Աբրահամի սերունդին պահպանումը, անոր ուրախութիւնն ու մխիթարութիւնը, այս բոլորը կախեալ էին Իսահակէն: Եւ ահաւասիկ Աստուած Աբրահամէն կը պահանջէր զոհել Իսահակը: Իսահակը՝ որ յոյսի աղբիւրն էր Աբրահամին: Եւ Աբրահամ կատարեալ հնազանդութիւն ցուցաբերեց: Սիրելի՛ս, Աստուած կրնայ քեզմէ ալ պահանջել որ զոհես կեանքիդ Իսահակները, այսինքն՝ այն ինչ որ

դարձուցած եւ յոյսիդ աղբիւրը, պաշտամունքիդ ու վստահութեանդ առարկան: Ո՛չ մէկ բան եւ ո՛չ մէկ անձ պէտք է Աստուծոյ տեղը գրաւէ կեանքիդ մէջ:

Յունուար 26

Կը ցանցցուիմք երբ փորձութեան մէջ իյնանք

Մեր նշմարիտ նկարագիրն ու ինքնութիւնը հանդէս կու գայ միայն այն ատեն երբ փորձութիւններու հանդիպիմք: Երբ չկայ անհանդուրժելի մէկը որուն պէտք է հանդուրժեմք, մարդիկ ինչպէ՞ս պիտի գիտնան մեր հանդուրժող ըլլալը: Երբ մեր շրջապատին մէջ չկայ մէկը որ մեզ վշտացուցած է եւ որուն պէտք է ներեմք, մարդիկ ինչպէ՞ս պիտի գիտնան մեր ներող ըլլալը: Նաբուգոդոնոսոր ինչպէ՞ս կրնար գիտնալ Դաւիթին աստուածապաշտ ըլլալը եթէ երբեք Դաւիթ անաստուածապաշտ մարդոցմով շրջապատուած չըլլար: Ուստի, չպահանջեմք Աստուծմէ որ հեռացնէ մեզմէ փորձութիւնները, այլ խնդրեմք իրմէ հեռու վանել մեզմէ փորձութեանց դիմաց տկարանալու եւ իյնալու կարելիութիւնը:

Յունուար 27

Մի՛ խոստանար, այլ խնդրէ

Մի՛ ուխտեր հաւատարիմ ըլլալ Աստուծոյ, որովհետեւ այդ պիտի նշանակէր որ դուն սեփական գորութեանդ կը վստահիս: Խնդրէ Աստուծմէ որ քեզ հաւատարիմ պահէ իր անձին: Շատե՛ր ներշնչման մէկ պահուն խոստումներ կատարած եւ ուխտեր ըրած են անասան ու անսայթափ քայլերով հետեւելու Աստուծոյ, բայց ձախողած են: Իրենց սեփական գորութեան վստահելով խոստումներ կատարող մարդիկը յանձնապաստան, հպարտ եւ ինքնանաւաչումէ ամբողջովին հեռու մարդիկ կ'ըլլան: Ան որ իսկապէս կը ցանցնայ ինքնիր բնութիւնը, շատ լաւ գիտէ որ ինք տկար ու թշուառական մըն է, եւ առանց Սուրբ Հոգիին երբեք չի կրնար հետեւիլ Աստուծոյ:

Յունուար 28

Ամէն բան մեր ուզածին պէս չ'ըլլար

Եսթերի գիրքին մէջ կը կարդանք թէ Համան անունով մէկը ամէն իմաստով մեծարուեցաւ թագաւորին կողմէ, եւ սակայն, Մուրթէն անուն հրեայ մը գիմք չէր յարգեր. ասոր պատճառով Համան շատ անհանգիստ կ'ըլլար, որուն համար ալ որոշեց Մուրթէն սպաննել բայց չյաջողեցաւ

(Եսթ 4.11-13, 7.1-10): Համան կ'ուզէր պարտադրել Մուրթֆէն որ զինք յարգէր բայց չկրցաւ: Մենք չենք կրնար պարտադրել մարդոց որ մեզ յարգեն եթէ երբեք անյարգալից ենք անոնց նկատմամբ: Մեր առօրեայ կենցաղը դիտելով է որ մարդիկ պիտի որոշեն յարգել մեզ, թէ՛ ոչ: Ամէն ինչ եւ ամէն բան չի կրնար մեր ուզածին պէս ըլլալ: Չենք կրնար մարդիկը ստիպել որ մեզի նմանին եւ մեր կամեցածը կամենան:

Յունուար 29

Աստուած ներող Հայր է եւ արդար Դատաւոր

Շատեր կը հաւատան որ Աստուած սիրող ու ներող ըլլալով՝ պիտի ներէ մեր մեղքերը: Ասիկա մեղքերու քաղաքիւն ստանալու սխալ ըմբռնում մըն է, որ ընդհանրապէս կը գտնենք անոնց մօտ՝ որոնք կ'ուզեն փրկուիլ իրենց մեղքերէն առանց ընդառաջելու Քրիստոսի արեան յանձնուելու հրաւերին: Աստուած Հայր է այն՝, բայց արդար ու արդարութիւն պահանջող Հայր է: Իր արդարութիւնը իրագործուեցաւ իր Որդիին մահովը խաչին վրայ: Ուստի, ան մեզ կրնայ արդարացնել *«Քրիստոս Յիսուսի փրկագործութեան միջոցաւ»* միայն (Հռ 3.24): Աստուած իր ներողամտութեան վստահողներուն չէ որ ներում կը շնորհէ, այլ՝ իր Որդիին քաղաքար արեան վստահողներուն:

Յունուար 30

Մի՛ վախնար Յիսուսը ճանչնալու իբրեւ թագաւոր

Մինչ *«Պիղատոս կերպ մը կը փնտռէր, որ ազատ արձակէ Յիսուսը»* Հրեայ դեկավարները կ'աղաղակէին ըսելով. *«Եթէ ազատ արձակես՝ կայսրին բարեկամ չես: Ով որ ինքզինք թագաւոր կը կոչէ՝ հակառակ է կայսրին»* (Յհ 19.12): Պիղատոս այս լսելուն պէս Յիսուսը յանձնեց իրենց (Յհ 19.14): Բան չէ փոխուած պատմութենէն: Այսօր ալ ան որ կ'ընդունի Յիսուսը իբրեւ թագաւոր եւ կ'աշխատի անոր թագաւորութիւնը տարածել՝ կը դառնայ հակառակ կայսրին, այսինքն՝ աշխարհին եւ աշխարհասէր ամէն մարդու: Յակոբոս առաքեալ կը հաստատէ թէ *«ով որ կ'ուզէ աշխարհին բարեկամ ըլլալ՝ ինքզինք Աստուծոյ թշնամի կը դարձնէ»* (Յկ 4.4): Դուն որո՞ւ բարեկամ ես, Աստուծո՞յ, թէ՛ աշխարհին:

Յունուար 31

Կեանքի ճամբան դժուարին է

«Դէպի կեանք տանող դուռը նեղ է եւ նամբան դժուարին, եւ քիչեր միայն կը գտնեն զայն» (Մտ 7.14): Քրիստոս ի՛նքն է դուռը (Յհ 10.7) եւ ի՛նքն է նամբան (Յհ 14.6): Քիչ են հետեւորդները Քրիստոսի, որովհետեւ մարդիկ չեն ուզեր հանդիպիլ նեղ դռներու եւ դժուարին նամբաներու: Մարդ արարածը աւելի հակամէտ է լայն դռներէ եւ դիւրին նամբաներէ երթալ: «Դուռը նեղ է» որովհետեւ ատիկա կը բացուի յարատեւ աղօթքով միայն: «Ճամբան դժուարին է» որովհետեւ ատիկա Քրիստոսի նամբան է, Գեթսեմանիի նամբան է, իսաչակրութեան նամբան է: Մարդիկ կ'ուզեն արքայութեան հասնիլ առանց Արքային տուած խաչը կրելու, կ'ուզեն թագաւորել առանց Թագաւորին տուած լուծը ընդունելու (Մտ 11.29):

Փետրուար 1

Յիսուս քալեց մինչեւ վերջ

«Տէ՛ր, ի՛նչ լաւ է հոս» (Մտ 17.4): Այսպէս ըսաւ Պետրոս Յիսուսի երբ զայն տեսաւ իր աստուածային փառքով այլակերպուած թաքոր լերան վրայ: Բայց երբ զայն տեսաւ Գեթսեմանիի պարտէզին մէջ այլակերպուած հոգեւոր տրտմութեան պատճառով՝ ո՛չ միայն բան մը չըսաւ, այլ ինքն ալ իր կարգին տրտմեցաւ եւ տրտմութենէն փոխեցաւ: Քրիստոս մինակ մնաց Գողգոթայի նամբուն վրայ: Մինակ՝ իր ցաւին մէջ: Ո՛չ ցաւէն փախաւ եւ ո՛չ ալ անոր տակ ընկնուեցաւ: Լուծը ծանր էր ու նամբան երկար, սակայն ո՛չ լուծին ծանրութիւնը զինք զգետնեց եւ ո՛չ ալ նամբուն երկարութիւնը՝ յուսահատեցուց: Քալեց հաստատ քայլերով մինչեւ վերջ: Քալեց մինչեւ որ «Ամէն ինչ վերջացած է» յայտարարեց:

Փետրուար 2

Անխոռով մնալ խոռովութեան դիմաց

«Իմ խաղաղութիւնս է որ կու տամ ձեզի, որ այս աշխարհի տուած խաղաղութենէն տարբեր է: Մի՛ խոռովի՛ք ու մի՛ վախճա՛ք» (Յհ 14.27): Սա բառերով Քրիստոս չի խոստանար քրիստոնեայ մարդուն թէ ան հեզագնաց եւ վտանգներէ զերծ կեանք մը պիտի ունենայ, բայց կը խոստանայ պարգեւել անոր այնպիսի՝ խաղաղութիւն մը, որ զինք անխոռով կրնայ պահել խոռովութեան դիմաց եւ անվախ՝ վախի դիմաց: Քրիստոնեայ մարդը այն մարդը չէ որ փորձութեան չի հանդիպիր, այլ ան՝ որ փորձութեան դիմաց չի կորսնցներ իր խաղաղութիւնը: Քրիստոսով իր խաղաղութիւնը գտած մարդը՝ զօրաւոր կը մնայ զօրաւոր փորձութեանց առջեւ:

Փետրուար 3

Սո՛ւրբ ըլլանք Յիսուսի նման

Աստուած մեզ հրաւիրեց սրբութեամբ ապրելու (Ա.Թս 4.7): Մարդ կրնայ սրբութեան կեանք մը ապրիլ միայն այն ատեն երբ հրաւիրէ Քրիստոսը ապրելու իր սրտին մէջ: Երբ Քրիստոս ի՛նք ըլլայ ապրողը մեր կեանքին մէջ, գործողը մեր ձեռքով, խօսողը մեր բերնով, քաղողը մեր ոտքով՝ այն ատեն կը հասնինք կատարեալ սրբութեան: *«Ես եմ որթատունկը եւ դու՛ք՝ նիւղերը»* (Յհ 15.5): Եթէ հաստատուինք Քրիստոսի վրայ ինչպէս նիւղ մը կը հաստատուի ծառին վրայ, բնականօրէն, այն գօրութիւնը, սրբութիւնն ու սէրը, քաղցրութիւնն ու գթութիւնը որ կայ Քրիստոսի անձին մէջ՝ կը փոխանցուի մեզի, եւ մենք Աստուծոյ շնորհով կը նմանինք Քրիստոսի:

Փետրուար 4

Սիրել՝ կը նշանակէ ազատիլ եւ ազատել

«Աստուած ձեզ կանչեց որ ազատ ըլլա՛ք. միայն նայեցէ՛ք՝ որ այդ ազատութիւնը մարդկային ցանկութիւններ կատարելու պատրուակ չդառնայ, այլ՝ սիրով ծառայեցէ՛ք իրարու» (Գղ 5.13): Հոն ուր սէր կայ՝ հոն ազատութիւն կայ: Սէրը ազատարար գօրութիւն ունի: Աստուած սիրեց մեզ եւ իր Որդիին մամբով ազատեց մեզ դատապարտութենէն: Եթէ մենք ալ սիրենք իրարու՝ պիտի աշխատինք իրարու փրկութեան համար: Երբ չենք սիրեր իրարու՝ չենք կրնար ազատ զգալ: Աններողամիտ մարդը՝ մի՛շտ կապուած ու մի՛շտ կաշկանդուած է: Երբ սորվինք սիրել ու ներել ուրիշը՝ ազատութիւն տուած կ'ըլլանք ո՛չ միայն մեր հոգիներուն, այլեւ անոնց հոգիներուն՝ որոնց սիրեցինք ու ներեցինք:

Փետրուար 5

Սիրելը՝ ամբողջ օրէնքը գործադրել է

«Օրէնքը լրիւ գործադրած կ'ըլլա՛ք սա մէկ պատուիրանով. "Սիրէ՛ք ընկերդ քու անձիդ պէս"» (Գղ 5.14): Օրէնքի ուսուցիչներ եւ Փարիսեցիներ ընկերը սիրելու պատուիրանը թողուցած՝ *«անանուխին, սամիթին ու չամանին տասանորդը»* տալու մասին կը մտածէին (Մտ 23.23): Իրենց համար կարեւորը բարոյական կեանքը չէր, այլ՝ ծիսական արարողութիւններն էին: Անոնք շեշտը կը դնէին Աստուծոյ տրուած տասանորդին վրայ փոխանակ դնելու Աստուծոյ տրուած սրտին վրայ: Անոնք կը մոռնային որ տասանորդ տալը՝ օրէնք էր, իսկ մարդը սիրելը՝

կոչում: Ոչինչով կ'օգտուինք եթէ եղբայրսիրութեան Աստուածատուր մեր կոչումը թողուցած, օրէնքի գործադրութեան ետեւէն վագենք:

Փետրուար 6

Նայինք Յիսուսով բացուելիք արշալոյսին

Յիսուսի աշակերտները կը հաւատային որ Յիսուսն էր խոստացեալ Մեսիան, որ գիրենք պիտի ազատէր Հոռոմայեցիներուն տիրապետութենէն եւ վերականգնէր Դաւիթի թագաւորութիւնը: Բայց հիմա որ ան կը խօսէր իր մահուան մասին, աշակերտները ծայր աստիճան տրտմած ու խոռոված են: Յիսուս նկատելով անոնց խոռովութիւնը, ըսաւ. *«Թող չխոռովին ձեր սիրտերը»* (Յհ 14.1): Այս խօսքը անոնց ըսաւ ունէ՞ր այն պահուն երբ պէտք ունէին գօտեպնդումի: Աշակերտներուն դիմաց մթագնած աշխարհը, երբէ օր ետք Քրիստոսի յարութեան լոյսով պիտի շողար: Մեր ուշադրութիւնը չկեդրոնացնենք կեանքի մութ պահերուն վրայ որպէսզի չխոռովինք, այլ անոնց յաջորդելիք արշալոյսին վրայ:

Փետրուար 7

Չարիքէն հեռու կենալ եւ բարին գործել

Քրիստոս չ'ուսուցաներ ո՞նչ չպահել մեզ վիրաւորողին դէմ, այլ՝ ներել գայն մեր ամբողջ սրտով (Մտ 18.35): Կան մարդիկ որոնք եթէ քննախնդիր չըլլան կամ եթէ չհակադարձեն մէկու որ գիրենք ցաւցուցած է, կը կարծեն որ բարիք մը ըրած կ'ըլլան անոր: Իսկական բարիքը ցաւցնողին չցաւցնելը չէ, այլ անոր հանդէպ ներողամիտ ու սիրալիր վերաբերմունք ցուցաբերելն է: Մէկը թող չկարծէ որ եթէ չարիք չհասցնէ իր նմանին՝ բարիք մըն է որ ըրած կ'ըլլայ անոր: Մեր նմանին չարիք չհասցնել, անոր բարիք ընել չի նշանակեր: Քրիստոնեայ մարդուն կոչումը չարիք չգործելը չէ, այլ բարիք գործելն է: Հետեւաբար, բարիք չգործելը՝ չարիք գործել է:

Փետրուար 8

Չագդուինք, այլ՝ ազդենք

Քրիստոս երբեք չագդուեցաւ իր միջավայրէն: Ան չփոխեց իր ուսուցման կերպը կամ ապրելաոճը, ո՛չ երբ տեսաւ որ մարդիկ իրմէ կը հեռանան եւ ո՛չ ալ երբ նշմարեց իր հետեւորդներուն թիւին բազմանալը: Մովսէս նաեւ իր ընթացքը չփոխեց, ո՛չ երբ Եգիպտոսէն ելլող ժողովուրդին բերանը փառաբանութեամբ բացուեցաւ եւ ո՛չ ալ երբ

տրտունջով ու դժգոհութեամբ բացուեցաւ: Աստուած կ'ուզէ աշխարհին վրայ ազդող բայց աշխարհէն չազդուող մարդիկ ըլլանք: Թող ո՛չ փառք շլացնէ մեզ եւ ո՛չ ալ անարգանքը զգետնէ: Թող ո՛չ դրամը կաշառէ մեզ եւ ո՛չ ալ աղփատութիւնը կաշկանդէ: Թող ո՛չ քննադատութիւնը յուսալքէ մեզ եւ ո՛չ ալ գնահատանքը ինքնահաւանութեան առաջնորդէ:

Փետրուար 9

Զխեղաթիւրենք նշմարտութիւնը

Աշխարհի մարդիկ իրենց գործը փայեցնելու համար նշմարտութիւնը իբրեւ սուտ կը ներկայացնեն ու կեղծը իբրեւ իրական: Անոնք գիրար սիրաշահելու համար իրարու գովեստը կը հիւսեն: Աշխարհի մարդը ախորժալուր բաներու մասին կը խօսի իր նմանին: Նոյնը պէտք չէ ըլլայ կամ ընէ Աստուծոյ մարդը: Հաւատացեալներ կոչուած են նշմարտութեան վկաները ըլլալ: *«Ճշմարտութեան վկան սուտ չի խօսիր»* (Առ 14.5): Եթէ իսկապէս կը սիրենք մեր նմանները եւ մտահոգ ենք անոնց փրկութեամբ, սուտ պէտք չէ խօսինք անոնց, այլ նշմարտութեան մասին պէտք է խօսինք, որովհետեւ Քրիստոս ըսաւ. *«Ճշմարտութիւնը պիտի քանչնաք եւ նշմարտութիւնը ձեզ պիտի ազատէ»* (Յհ 8.32):

Փետրուար 10

Քարոզիչներ իրականութիւնը թող ըսեն

Վերեւ հաւատացեալներուն համար ըսուածը, իրականութիւն է նաեւ քարոզիչներուն համար: Քարոզիչներ պէտք է փաշտութիւնը ունենան մեղքը մե՛ղք կոչելու եւ ո՛չ թէ այլ որակում տալու անոր: Անոնք պէտք է Քրիստոսի նամբան ներկայացնեն իր իսկութեան մէջ, եւ ո՛չ թէ այնպիսի՝ ձեւով մը որ հանեցնեն ունկնդիրները: Քրիստոսի նամբան դիւրին է ըսելը սո՛ւտ է: Քրիստոսի նամբան դժուարին է ըսելն ալ բաւարար չէ: Հաւատացեալներուն պէտք է յիշեցնել որ այդ դժուարին նամբուն վրայ Քրիստոս մեր կողմին է: Քրիստոս յայտարարեց թէ ի՛նքն է նամբան (Յհ 14.6): Մէկը որ ճամբան ու ճանապարհորդակիցն է իր հետեւորդներուն, չի կրնար բացակայ ըլլալ անոնց կեանքի նամբայէն:

Փետրուար 11

Կը քանչնա՞ս գՔրիստոս իբրեւ Փրկիչդ

Աստուած մարդոց կարգին կամ կարողութեան վրայ հիմնուելով չէ որ կ'որոշէ զանոնք փրկել, այլ անոնց հաւատքին վրայ հիմնուելով:

Երբե՛ք կարելո՞ր չէ թէ ո՞վ ես, ի՞նչ կարողութեան եւ ի՞նչ դիրքի տէր մարդ ես, կարելորը այն է որ ընտրա՞ծ ես այն բաժինը որ բնաւ ետ պիտի չառնուի քեզմէ (Ղկ 10.42): Եթէ բարձրաստիճան մէկն ես՝ մի՛ պարծենար բարձրաստիճանութեամբդ, եթէ իմաստուն ես՝ մի՛ պարծենար քո իմաստութեամբդ, եթէ զօրաւոր ես՝ մի՛ պարծենար քո զօրութեամբդ, եթէ հարուստ ես՝ մի՛ պարծենար քո հարստութեամբդ, բայց եթէ կը քանչնաս Փրկիչ Աստուածդ՝ Քրիստոս, այն ատեն պարծի՛ր, պարծի՛ր անհունօրէն (Եր 9.23-24):

Փետրուար 12

Ատենի կեդաւորութիւնը

Անկեղծն Աստուած կեղծ սիրով սիրելը՝ մահացու մեղք է: Աստուծոյ նկատմամբ կեղծ սէր ցուցաբերողներ էին Փարիսեցիներն ու Օրէնքի ուսուցիչները, որոնց վերաբերեալ Յիսուս եօթը անգամ «կեղծաւոր» բառը կը գործածէ Մտ 23-ի մէջ: Կե՛ղծ էր անոնց աղօթքը (Մտ 23.14): Կե՛ղծ էր անոնց անձերուն եւ իրերուն արտաքին մաքրութիւնը (Մտ 23.25): Կե՛ղծ էր անոնց արդարութիւնը (Մտ 23.28): Կե՛ղծ էր անոնց սէրը նորահաւատին հանդէպ (Մտ 23.15): Աստուած անկեղծութեան Աստուած է, ուստի ան կ'ատէ կեղծաւորն ու կեղծը: Ինչ որ ընենք՝ անկեղծօրէն ընենք: Եթէ սիրենք՝ անկեղծօրէն սիրենք: Եթէ աղօթենք՝ անկեղծօրէն աղօթենք: Եթէ ներենք՝ անկեղծօրէն ներենք:

Փետրուար 13

Վերստին ծնունդը՝ պայման փրկութեան

Զենք կրնար Աստուծոյ արքայութիւնը ժառանգել որոշումներ առնելով, խոստումներ տալով, այսինչ կամ այնինչ եկեղեցիին անդամ դառնալով, Աստուածաշունչ կարդալով, մկրտուելով, Ս. Հաղորդութիւն ստանալով, եւ այլն: Որքա՛ն մարդիկ կան որոնք այս կամ այն պաշտամունքին ընթացքին ձեռք ու ձայն բարձրացուցած են եւ իրենց կեանքը Քրիստոսի «յանձնած»: Ի՞նչ ցաւալի է այսպէս ընողներուն մօտ տեսնել փրկուած ըլլալու կատարեալ համոզումը: Անոնք կը մոռնան որ Աստուծոյ արքայութիւնը ժառանգելու համար վերստին ծնունդը պայման է (Յհ 3.3): Ծնունդ մը՝ որ մեզի նո՛ր կեանք ու նո՛ր բնութիւն կու տայ: Ունի՞մք այդ նոր կեանքը: Ունի՞մք այդ նոր բնութիւնը:

Փետրուար 14

Նշաններ չիսնդրենք Քրիստոսէ

Վերել խօսեցանք վերստին ծնունդով ձեռք ձգուած նոր կեանքին մասին: Նոր կեանքը ունի եւ պէտք է ունենայ իր պտուղները (Գղ 5.22-23): Պտուղ ըսելով չեմ հասկնար անպայման երկինքէն կրակ վար բերելը, կամ նշաններ ու հրաշքներ կատարելը: Երբ Փարիսեցիները Յիսուսէն նշան ու հրաշք պահանջեցին՝ Յիսուս չֆաշալերեց անոնց կեցուածքը (Մտ 12.38-39): Զարմանալի նշաններ կատարելը ապացոյց մը չէ որ Աստուծոյ գաւակներն ենք: Սատանան ի՛նքն ալ կրնայ զարմանալի բաներ ընել, բայց ան չի կրնար Քրիստոսի գալ եւ նոր կեանք ունենալ: Քրիստոս հրաշքներ մի՛շտ գործած է ու կը գործէ, բայց մենք մեր յոյսը Քրիստոսի՛ վրայ դնենք եւ ո՛չ թէ Քրիստոսի անունով կատարուած հրաշքներուն վրայ:

Փետրուար 15

Վստահինք որպէսզի չվախնանք

Յիսուս կը սպասէ որ մի՛շտ բացարձակ վստահութիւն ունենանք իր նկատմամբ: Հաւատացեալները երկու խումբի կը բաժնուին: Ոմանք մի՛շտ Աստուծոյ կը վստահին, իսկ ուրիշներ փորձութիւններու հանդիպելէ ետք կը սկսին Աստուծոյ վստահիլ եւ յուսալ: Պէտք է Աստուծոյ վստահի՞լ որպէսզի չվախնանք, թէ պէտք է վախնանք որպէսզի Աստուծոյ վստահինք: Երբ աշակերտները փոթորիկի հանդիպեցան ծովուն վրայ՝ Յիսուս անոնց մօտ չտեսաւ իր ակնկալած վստահութիւնը իր նկատմամբ: Անոնք հրաշքը տեսնելէ ետք միայն վստահեցան իրեն: Ան յանդիմանեց զիրենք իրենց վստահութեան պակասին համար: Փորձութիւններ պէտք չէ պատճառ ըլլան որ խախտի մեր վստահութիւնը Աստուծոյ հանդէպ:

Փետրուար 16

Աստուած ամէն ինչ ատենին կ'ընէ

Հաւատացեալ մարդը միշտ պէտք է յիշէ որ Աստուած ոչինչ կ'ընէ կանուխ եւ ոչինչ կ'ընէ ուշ: Աստուած ամէն ինչ ցիշող ատենին կ'ընէ: Աստուած ծովը չցամփեցուց երբ Իսրայէլացիները տակաւին հեռու էին ծովափէն, ո՛չ ալ ցամփեցուց Եգիպտացիներուն անոնց հասնելէն ետք: Քրիստոս ծովը չսաստեց նաւին ընկղմելէն յետոյ, ո՛չ ալ սաստեց անոր փոթորկումէն առաջ: Ան չօրհնեց հացերն ու ձուկերը երբ տակաւին ժաղովուրդին բով ուտելիք կար, ո՛չ ալ օրհնեց անոնց ամբողջական սպառումէն յետոյ: Թէեւ գիտենք որ Աստուած ամէն ինչ ատենին կ'ընէ, հակառակ ասոր, նորէն ալ կը խնդրենք ու կը պնդենք որ սկիզբէն մեր դիմաց նամբան յստակ դարձնէ: Պէտք է սորվինք Աստուծոյ վստահիլ:

Փետրուար 17

Օգտագործէ սիրտդ

Եթէ «Աստուծոյ խօսքը կենդանի է» (Եբր 4.12) հապա ինչո՞ւ չի կրնար կենդանացնել իրենց հաւատքին մէջ մեռած մարդիկը: Եթէ Աստուծոյ խօսքը կրնայ մեր հոգիները փրկել (Յկ 1.21) հապա ինչո՞ւ կորսուած մարդիկ չեն փրկուիր երբ կը լսեն գայն: Չշարունակեմք եթէ-ներուն շարքը: Կա՛նգ առնեմք եւ մտածեմք պատասխանին մասին: Աստուծոյ խօսքը լսողներուն մէջ ոմանք կ'օգտագործեն իրենց ականջները եւ ոմանք ալ իրենց սիրտերը: Դուն սիրելի՛ բարեկամ, ի՞նչ կ'օգտագործես երբ Աստուծոյ խօսքը կը ֆարոգուի. աչք ու ականջ, թէ՛ սիրտ ու հոգի: Եթէ Աստուծոյ խօսքը հասնի ականջիդ՝ դուն չես փոխուիր, իսկ եթէ հասնի սրտիդ՝ կը փոխուիս:

Փետրուար 18

Սիրտ ունեցողը թող բանայ իր սիրտը

Երբ Աստուծոյ խօսքը ֆարոգուի կամ կարդացուի, Սուրբ Հոգին կը սկսի փնտռել սիրտ ունեցող մարդիկը եւ ո՛չ թէ ականջ ունեցող մարդիկը: Քրիստոսի բերնին մէջ մեմք յանախ կը հանդիպինք «Ականջ ունեցողը թող լսէ» (Մտ 13.9) բացատրութեան: Յիսուս գիտէր որ զինք ունկնդրելու եկած բոլոր մարդիկը ականջ ունէին, բայց ան կ'ուզէր որ ականջ ունեցողները փաստէին թէ սիրտ ալ ունէին: Սիրտ ունեցող մարդը կը բանայ իր սիրտը շնորհքին գործող զօրութեան դիմաց: Աստուծոյ խօսքը անգամ մը որ տեղ գտնէ մարդուն սրտին մէջ, կրնայ սերմի նման աճիլ, արեւի նման շողալ եւ ծառի նման պտղաբերիլ: Մեր ընդառաջումովը Աստուծոյ հրաւերին, փաստեմք որ ականջի կողքին սի՛րտ ալ ունինք:

Փետրուար 19

Հաւատֆով միանանք Քրիստոսի

«Ով որ ինծի միացած է եւ ես անոր՝ անիկա առատ պտուղ պիտի տայ» (Յհ 15.5): Որքա՛ն քրիստոնեաներ կան որոնք կը յայտարարեն թէ միացած են Քրիստոսի, եւ սակայն, պտուղ չեն բերեր: Միացած ըլլալը ուրիշ բան է, եւ միացած ըլլալ ձեւացնելը՝ ուրիշ բան: Ան որ երեսութեամբ միացած է Քրիստոսի եւ ո՛չ իրողապէս՝ ան պիտի կտրուի ու նետուի: Քրիստոսի միանալը խօսքով չ'ըլլար: Պէտք է հաւատֆով, յոյսով, սիրով ու ամբողջ վստահութեամբ միացած ըլլալ Քրիստոսի: Ա՛յս ձեւով Քրիստոսի միացողը՝ անպայման պտուղ պիտի բերէ, սիրոյ պտուղ,

համբերութեան պտուղ, ներողամտութեան պտուղ: Պտղաբերութիւնը միակ ապացոյցն է որ մենք հաւատով միացած ենք Քրիստոսի:

Փետրուար 20

Չնային մեր մեղքերուն, այլ՝ մեր մեղքերը Քաւողին

Տարօրինակ չէ՞ք գտներ որ երբեմն մարդիկ կը մերժեն դարձի գալ եւ հրաժարիլ իրենց մեղքերէն, այն ներքին համոզումով, որ իրենք այնքա՛ն մխրնուած են մեղքի ցեխին մէջ՝ որ անկէ դուրս գալը իրենց համար կը թուի անկարելի: Այդպէս ընողները մարտահրաւէր է որ կը կարդան Քրիստոսի արիւնին: Կա՞յ մեղք մը այնքա՛ն սեւ որ չներմկցուի Քրիստոսի արիւնով (Ես 1.18): Մենք պէտք է սորվինք մեր հայեացքը կեդրոնացնել յարուցեալ Փրկիչին վրայ եւ ո՛չ թէ գերեզմանող մեր մեղքերուն վրայ: Լաւ է տեսնել մեր մեռած հոգեւոր կեանքը, բայց այդ մեզ յուսահատութեան պէտք չէ առաջնորդէ, ընդհակառակը, առաւել եւս պէտք է կոչեցնէ Քրիստոսի:

Փետրուար 21

Աստուած կրնայ մեզ փորձել

Երեք անձեր կան որոնք կրնան մեզ փորձի ենթարկել: Աստուած, Սատանան եւ մարդը: Մենք ընդհանրապէս կ'ըսենք թէ Աստուած մեզ չի փորձեր, այլ թոյլ կու տայ որ փորձուինք: Սա հիշող չէ: Աստուած կրնայ անձնապէս մեզ փորձել, ինչպէս փորձեց Աբրահամը, եւ կրնայ թոյլ տալ որ փորձուինք, ինչպէս թոյլ տուաւ որ փորձուի Յոբը: Մէկ բան սակայն վստահօրէն գիտենք, թէ Աստուծոյ կողմէ եկած կամ թոյլ տրուած փորձութիւններուն նպատակը մեզ սրբելն ու մաքրելն է եւ ո՛չ թէ կործանելը: Չարիքի առաջնորդող փորձութիւնները Աստուծոյ կողմէ չեն գար (Յկ 1.13): Ոչինչ կ'ընէ Աստուած ատելութենէ մղուած: Եւ ոչինչ կ'ընէ ան, առանց նպատակ ունենալու բարին ու կատարեալը:

Փետրուար 22

Սատանան կրնայ մեզ փորձել

Նախկին բաժինին մէջ ըսինք, թէ Աստուած կրնայ մեզ փորձել կամ թոյլ տալ որ փորձուինք նպատակ ունենալով մեզ կանգնել, սրբել, մաքրել եւ իր Որդիին նման դարձնել: Սատանան սակայն ամբողջովին տարբեր նպատակով մեզ կը փորձէ: Անոր նպատակը մեր խորտակումն է, մեր

փրկութեան վտանգումն է, մեզ Աստուծմէ հեռացնելն է: Յորի գիրքին մէջ կը կարդանք թէ Սատանան փորձի ենթարկեց Յորը նպատակ ունենալով՝ զայն հեռացնել աստուածաշտութենէն (Յոր 1.9) եւ անոր բերանը հայհոյեանքով բանալ Աստուծոյ նկատմամբ (Յոր 1.11): Աստուծմէ եկած փորձութիւնները մեզ Աստուծոյ զաւակներ կը դարձնեն, իսկ Սատանայէն եկած փորձութիւնները մեզ սատանայի կը վերածեն:

Փետրուար 23

Մարդը կրնայ մեզ փորձել

Մարդոց կողմէ եկած կամ նիւթուած փորձութիւնները առ հասարակ նախանձի եւ ատելութեան արդիւնք են: Անոնք որոնք կը յայտարարեն թէ իրենք կը փորձեն իրենց նմանները գիտնալու համար անոնց հաւատարմութեան աստիճանաչափը՝ անոնք գիտակից ստախօսներ են: Հաւատաք մի՛ ընծայէք անոնց: Անոնց մարդասիրութեան դիմակին տակ մարդատեցութիւնն է որ կը սնուցուի: Աստուած երբեք կոչում կամ պարտականութիւն չէ տուած մարդուն փորձելու իր նմանին հաւատարմութիւնը: Ասիկա ընելը Աստուծոյ իրաւասութեան սահմաններէն ներս կ'իյնայ: Մարդոց կոչումը իրարու զօրավիգ կանգնիլն է փորձութիւններու ընթացքին եւ ո՛չ թէ իրար փորձելը:

Փետրուար 24

Մարդը մարդուն համար

Մենք այնքանով մարդ ենք որքանով կը գործենք մարդոց բարիքին համար: Մարդոց բարիքը չկամեցող մարդը հեռո՛ւ է մարդ ըլլալէ: Իրարու նկատմամբ մեր ցուցաբերած փոխադարձ ներողամտութեամբ ու սիրով՝ կը մեծնանք: Ո՛չ ոք եղած է մե՛ծ մարդ՝ առանց մարդոց: Աշխարհի վրայ ապրող բոլոր մարդիկը ունին հասարակաց գիծ մը որ նոյնիման մարդկայնութիւնն է: Այս հասարակաց գիծն է որ բոլոր մարդիկը իրարու կը կապէ եւ իրարու հետ յարաբերութեան մէջ կը դնէ: Աստուծոյ հետ լաւ յարաբերութիւն ունենալը կախեալ է ուրիշներուն հետ մեր ունեցած լաւ յարաբերութենէն: Իր նմանին հետ վատ յարաբերութեան մէջ եղողը չի կրնար Աստուծոյ հետ լաւ յարաբերութեան մէջ ըլլալ:

Փետրուար 25

Սատանան ոխակալ է

Յիսուս աշակերտներուն հարցուց. «Ո՞վ կը կարծէ՞ք զիս»: Պետրոս պատասխանեց. «Դուն Բրիստոսն ես, կենդանի Աստուծոյ Որդիին» (Մտ 16.15-16): Սատանան չմարտեց Պետրոսի այս յայտարարութիւնը Յիսուսի մասին: Ան ժամեր ետք փորձեց Պետրոսի նամբով խափանել փրկագործութեան խորհուրդը, ջանալ Յիսուսը համոզելով, որ ետ կենայ մարդոց համար մեռնելու իր գաղափարէն (Մտ 16.21-23): Ան նոյնիսկ փորձեց Պետրոսը ցորենի պէս մաղէ անցնել (Ղկ 22.31): Այս ցոյց կու տայ որ հաւատացեալ մարդը ամէն անգամ երբ վկայութիւն տայ Յիսուսի մասին՝ կրնայ ենթակայ ըլլալ փորձանքներու, բայց Յիսուս կ'աղօթէ իրեն համար վկայողներուն, ինչպէս աղօթեց Պետրոսի համար (Ղկ 22.32):

Փետրուար 26

Զըլլայ որ տրուածը Տուողէն աւելի սիրենք

Աղօթքի պահուն Աստուծմէ գԱստուած է որ պէտք է խնդրենք: Պէտք է վարժեցնենք մեր անձերուն Աստուծոյ երեսին նայիլ եւ ո՛չ թէ անոր ձեռքերուն: Յանախ աղօթքի ընթացքին Աստուծոյ ողորմութիւններն ու պարգեւները կը փառաբանենք փոխանակ գԱստուած փառաբանելու: Բրիստոսնայ մարդը իր սիրտը պէտք է կապէ ողորմածն Աստուծոյ եւ ո՛չ թէ Աստուծոյ ողորմութիւններուն: Աղօթքի ժամանակ Աստուած կը սպասէ մեր սպասելիքը դառնալ: Աղօթքի պահը ինքնընծայումի պահ է, մեր կողմէ՝ Աստուծոյ, եւ Աստուծոյ կողմէ՝ մեզի: Ուստի, աղօթքի ընթացքին Ընծայողին փարիմք եւ ո՛չ թէ ընծային, Բաշխողը մեր յոյսը դարձնենք եւ ո՛չ թէ բաշխուածը, Տուողը պատուենք եւ ո՛չ թէ տրուածը:

Փետրուար 27

Ի՞նչ կը հասկնանք «շնորհքով փրկութիւն» ըսելով

«Շնորհքով փրկութիւն» ըսելով կը հասկնանք այն՝ որ Բրիստոս փրկութիւն շնորհեց մեզի առանց որեւէ պայմանի: Աշխարհ միշտ պայմաններով կը շարժի: Բանտարկեալներ պայմաններով ազատ կ'արձակուին: Մահապատիժներ պայմաններով կը վերցուին: Երբ մահապատիժի դատապարտուած մէկը ազատ արձակուի առանց որեւէ պայմանի՝ ասիկա ձերի շնորհք չի՞ նկատուիր իրեն համար: Անշունչտ: Երբ մեր գործած գագրելի մեղքերուն համար մահուան դատապարտուած էինք, Բրիստոս եկաւ եւ իր արիւնով շնորհեց մեզի յաւիտենական ազատութիւն առնաց որեւէ պայմանի: Ան չըսաւ. «Կը ներեմ ձեզի եթէ...», կը ներեմ ձեզի բայց...»: Ան «եթէ»ով ու «բայց»ով չի խօսիր մեր հետ:

Փետրուար 28

Մենք Աստուծոյ տաճար ենք

«*Զէ՞՞՞ գիտեք թէ Աստուծոյ տաճար է՞ք դուք, եւ Աստուծոյ Հոգին կը բնակի ձեր մէջ*» (Ա.Կր 3.16): Որքա՛ն կը տրտմի Աստուած երբ իր Հոգիին բնակութեան համար ստեղծուած մարդուն սիրտը՝ աշխարհի հոգիով ու հոգեբով բնակուած կը տեսնէ: Որքա՛ն տարբերութիւն կայ գարշահոտ ցեխով լեցուած բաժակին եւ բուրեան միւռոնով լեցուած բաժակին միջեւ, նոյնքա՛ն եւ աւելի տարբերութիւն կայ, Աստուծայ Հոգիով եւ աշխարհի հոգիով բնակուած մարդոց միջեւ: Սիրելի՛ բարեկամ, դուն ինչո՞վ լեցուցած ես սիրտդ, Յիսուսի սիրո՞վ, թէ՛ աշխարհի սիրով, եղեմական վարդերո՞վ, թէ՛ աշխարհի փուշերով: Ո՞վ ես դուն, տաճա՞ր մըն ես ուր Աստուած կը պաշտուի, թէ՛ բագին մը ուր չար ոգիներ կը ծափահարուին:

Մարտ 1

Քրիստոսը հրաւիրել մեր կեանքերուն մէջ

Որպէսզի կարենանք փրկուիլ, անհրաժեշտ է Քրիստոսը հրաւիրել մեր կեանքերուն մէջ ո՛չ միայն իբրեւ Փրկիչ, այլեւ իբրեւ Տէր: Շատեր գայն կ'ընդունին իբրեւ Փրկիչ բայց անոր հետ չեն վերաբերիր իբրեւ Տիրոջ: Քրիստոս Փրկիչ է այո՛, բայց միաժամանակ Տէր է: Ան Փրկիչ է՝ որովհետեւ մեզ փրկեց յաւիտենական դատապարտութենէն, եւ Տէր է՝ որովհետեւ մեզ ազատեց Սատանային տիրապետութենէն՝ որպէսզի ի՛նք ըլլայ մեր Տէրն ու մեր վրայ տիրապետողը: Երբ մէկ կողմէն կ'ընդունինք իր Փրկիչ ըլլալը, բայց միւս կողմէն, մեր կեանքին վերաբերեալ բոլոր որոշումները մենք է որ կ'առնենք, այդ կը նշանակէ թէ Յիսուսի կամքն ու խօսքը չեն որ կը տիրեն մեր կեանքերուն մէջ, այլ մե՛ր կամքն ու խօսքը:

Մարտ 2

Սիրով լեցուն յաւիտենականութիւն մը

«*Քեզ յաւիտենական սիրով սիրեցի*» (Եր 31.3): Քանի որ Քրիստոս յաւիտենական է՝ իր կողմէ մեզի տրուածներն ալ յաւիտենական կ'ըլլան: Յաւիտենական է իր սէրը որով մեզ սիրեց: Յաւիտենական է իր ներումը որ մեզի շնորհեց: Յաւիտենական է մեզի տուած իր փրկութիւնը: Յաւիտենական են իր պարգեւած յաղթանակն ու գօրութիւնը, փառքն ու մեծութիւնը, ուրախութիւնն ու խաղաղութիւնը: Երբ Աստուած մեզի կ'ըսէ. «*Քեզ յաւիտենական սիրով սիրեցի*», ըսել կ'ուզէ, թէ տուաւ մեզի յաւիտենականութիւն մը որ ամբողջութեամբ սիրով լեցուն է: Մենք չենք

կրնար ժառանգել սիրով լի յաւիտեանականութիւն մը եթէ Յիսուսի սէրը տեղ գտած չըլլայ մեր սիրտերուն մէջ՝ մեր երկրաւոր կեանքի ընթացքին:

Մարտ 3

Այսօր աշխատանք մը կատարէ

«Տղա՛ս, այսօր այգի գնա աշխատելու» (Մտ 21.28): Այս խօսքը ուղղուած է իւրաքանչիւր մարդու որ կ'ապրի այս աշխարհի այգիին մէջ: Աստուած չ'ըսեր. «Վաղը այգի գնա աշխատելու», այլ՝ «Այսօր այգի գնա աշխատելու»: Սիրելի՛ բարեկամ, դուն այսօր ի՞նչ ըրիր Աստուծոյ փառքին համար: Աշխատեցա՞ր Աստուծոյ այգիին մէջ: Մեղքի կեանքը սիրող մարդու մը խօսեցա՞ր Յիսուսի սիրոյն մասին: Կրցա՞ր գօտեպնդել յուսալուծ մը կամ միտիթարել վշտացած մը: Փորձեցի՞ր այսօր նշմարտութեան ձայնը հանդիսանալ: Յաջողեցա՞ր իրարու հետ ինչ եղող երկու մարդիկ իրարու հետ հաշտեցնել: Այսօր այգի գնա աշխատելու: Անհամար թիւով խոպան սիրտեր եւ կամակոր հոգիներ կան հոն:

Մարտ 4

Պզտիկ գործերը մեծ սիրով կատարել

Մեծ մարդիկը անոնք չեն որոնք աչքառու եւ մեծամեծ գործեր կը կատարեն, այլ անոնք են՝ որոնք փոքր, աննշան եւ անբաղաւոր գործերը, կը կատարեն մե՛ծ սիրով եւ մե՛ծ ժպիտով: Ան որ Յիսուսի խոնարհ սիրտը եւ հեզ հոգին չունի, ան որ մարդոց ոտքերը լուացող Յիսուսի ձեռքերը չունի՝ երբեք չ'ուզեր ձեռնարկել փոքր ծառայութիւններու, որովհետեւ ինքզինք վիրաւորուած կը զգայ: Ընդհանրապէս մարդիկ գիրենք մեծարանքի եւ փառաբանութեան առարկայ դարձնող աշխատանքներ կը փափաքին յանձն առնել: Ճշմարիտ ֆրիստոնեայ մարդը սակայն անհանելի գործերը հանոյժով կ'ընէ: Ան փոքր գործերու մէջ մե՛ծ սէր ու սիրտ կը դնէ: Այդպիսիներուն կեանքին մէջ է որ Աստուած կը մեծարուի:

Մարտ 5

Ինչպէ՞ս անիլ հոգեւորապէս

Քրիստոսը իր կեանքին մէջ ընդունող մարդը իր հոգեւոր կեանքին մէջ տեղեւոր ակտիւ չէ ընէ: Եթէ տեղեւոր ընէ, այլ խօսքով, եթէ չանի իր հաւատքին մէջ, եթէ չհասուննայ Աստուծոյ հետ իր սիրալիր ու սուրբ յարաբերութեան մէջ, այդ կը նշանակէ թէ իր հոգեւոր կեանքը սխալ ընթացքի մէջ է, նման պարագայի, պէտք է դիմէ իրմէ աւելի հոգեւոր

փորձառութիւն ունեցող անձի մը խորհրդատուութեան: Միայն եկեղեցի երթալով, Սուրբ Հաղորդութիւն առնելով եւ պատարագի մասնակցելով չենք անիր: Անելու համար խիստ անհրաժեշտ են երեք բաներ (1) Աղօթքով ամէն օր մենիկ պահ մը անցնել Աստուծոյ հետ: (2) Սուրբ Հոգիին առաջնորդութեամբ Ս. Գիրքի ընթերցում կատարել: Եւ (3) հետեւիլ հոգեւորապէս անաժ ու փորձառու անձի մը թելադրութիւններուն:

Մարտ 6

Ունի՞ս ծննդեան երկու տարեդարձներ

Սուրբ Օգոստինոս կ'ըսէ. *«Յիսուս Քրիստոս ունի ծննդեան երկու տարեդարձներ.– Հօրմէն ծնունդ առանց մօր, ի յաւիտենից... , եւ մօրմէն (Մարիամէն) ծնունդ առանց հօր, ժամանակներու լրումին»*: Սիրելի՛ ընթերցող, դուն ալ ունի՞ս ծննդեան երկու տարեդարձներ: Յիսուս յստակօրէն կը խօսի երկու ծնունդներու մասին. *«Մարմինէն ծնածը մարմին է, իսկ հոգիէն ծնածը՝ հոգի»* (Յհ 3.6): Յայտնի է որ դուն ծնած ես մարմնապէս քանի որ այս գիրքը ունիս ձեռքիդ մէջ եւ գայն կը կարդաս, բայց երկրորդ ծնունդը որուն մասին Յիսուս կը խօսի, Աստուծոյ Հոգիէն ծնիլն է: Ծնա՞ծ ես Աստուծոյ Հոգիէն եւ դարձա՞ծ ես շնորհիւ գաւակ: Ի՞նչ կը սպասես ինքզինիդ Յիսուսի յանձնելու համար:

Մարտ 7

Ինչպէ՞ս գիտնալ որ նշմարտութիւնը կը սիրենք

Երբեմն մարդիկ կը յայտարարեն թէ իրենք նշմարտութիւնը սիրող եւ նշմարտութիւնը խօսող անձեր են: Ինչպէ՞ս կարելի է գիտնալ որ անոնք իսկապէս նշմարտութիւնը անկեղծութեամբ սիրող մարդիկ են: Գիտնալու կերպը հետեւեալն է: Յայտնե՛նք անոնց ժխտական բան մը իրենց անձերուն մասին, եթէ ընդվզին կամ վիրաւորուին՝ անկէ կը գիտնանք որ անոնք նշմարտութիւնը սիրող մարդիկ չեն: Ճշմարտասէր եւ անկեղծ եղող մարդը, հանոյքով կը լսէ ուրիշին նշմարիտ եւ անկեղծ խօսքը: Պէթովէն կ'ըսէ. *«Ճշմարտութիւնը որքան անկեղծութեամբ կ'ըսեմ, նոյնքան հանոյքով ալ կը լսեմ»*: Երբ մէկը կ'ուրախանայ նշմարտութիւնը խօսած ատեն բայց չ'ուրախանար լսած ատեն՝ ատիկա կեղծաւոր մըն է:

Մարտ 8

Ունի՞ս Յիսուսի խաղաղութիւնը մէջդ

Տէր Յիսուսի շնորհով պարգեւուած խաղաղութիւնը իր սրտին մէջ չընդունած մէկը, չի՛ կրնար խաղաղութիւն ունենալ ո՛չ Աստուծոյ հետ, ո՛չ իր նմանին հետ եւ ո՛չ ալ ինքնիր անձին հետ: Քրիստոսով ինքնիր խաղաղութիւնը չգտած մէկը, որքան ալ ձեւացնէ որ ինք խաղաղարար ու խաղաղ մէկն է, անմիջապէս կը կորսնցնէ իր խաղաղութիւնը եւ իրար կ'անցնի երբ քիչ մը ծանր նեղութեան հանդիպի: Մէկը չի կրնար դժուարին պահերը խաղաղութեամբ դիմակայել եթէ չէ հանգչած Քրիստոսի մէջ եւ Քրիստոս իր մէջ: Դո՛ւն, սիրելի՛ ընկեր, հաշտուա՞ծ ես երկնաւոր Հօրդ հետ Քրիստոսով: Այս հաշտութիւնն է որ անբացատրելի ներքին խաղաղութիւն մը կը պարգեւէ քեզի:

Մարտ 9

Ապաշխարեմք ալոց փրկութեան ի խնդիր

Ան որ չէ ապաշխարած եւ իր չար ընթացքէն չէ հրաժարած՝ այդ մարդը պատասխանատու է Աստուծոյ առջեւ ո՛չ միայն ինքնիր անձին համար, այլ նաեւ ուրիշներուն համար: Իր անձին կողմին, այլոց համար ալ պատասխանատու է, որովհետեւ իր անապաշխար կեանքի ապրելաճով անոնց գորման պատճառ կ'ըլլայ: Իր անապաշխարութեան գոհը ինք եւ ուրիշներ կ'երթան: Մէկը ըսած է. *«Ո՛չ ոք առանձին դժոխք կ'երթայ»*: Այո՛, մէկը առանձին դժոխք չ'երթար, այլ հետը կը տանի բոլոր անոնք՝ որոնք իր չար քայլերուն հետեւեցան: Հետեւաբար, եթէ չենք ուզեր ապաշխարել մեր անձերու փրկութեան համար, գոնէ ապաշխարեմք մեր սիրելիներուն փրկութեան ի խնդիր:

Մարտ 10

Քրիստոս գերծ մնաց ամէն մեղքէ

Քրիստոս մեր փրկութեան համար *«մարդկային բոլոր կիրքերը կրեց, բացի մեղքէն: Այսինքն, անօթեցաւ՝ Ան որ բոլոր ապրողներուն կերակուր կու տայ. ծարաւցաւ՝ Ան որ իրեն հաւատացողներուն կեանքի ջուրը կը պարգեւէ. յոգնեցաւ՝ Ան որ յոգնածներուն հանգիստն է. քնացաւ՝ Ան որ արթնութեամբ կը հսկէր Իսրայէլի վրայ. լացաւ՝ Ան որ բոլոր դժմեքէն ամէն արցունք սրբեց. աշխարհի վրայ շրջեցաւ երեսուն տարիներ, իր աստուածութեան փառքը առանց յայտնելու, մինչեւ կատարեալ հասակին լրումը»* (Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի): Սիրելի՛ս, Քրիստոս մարդկային կեանքի բոլոր հանգրուաններէն յաղթական անցաւ, որպէսզի քեզ յաղթող դարձնէ «մարդկային» սեպուած բոլոր տեսակի մեղքերուն դէմ:

Մարտ 11

Հալածողը ի՛նքն է որ կը հալածուի

Որքան ալ թուի մեզի որ աշխարհի մարդը կը հալածէ Աստուծոյ մարդուն, խորքին մէջ սակայն ի՛նքն է որ կը հալածուի անկէ: Հալածուած զգալն է որ զինք կ'ատաջնորդէ հալածելու ուրիշները: Սաւուդ պիտի չհալածէր Դաւիթը, ո՛չ ալ Յովսէփին եղբայրները՝ Յովսէփը, կամ Փարիսեցիները՝ Յիսուսը, եթէ երբեք իրենք զիրենք հալածուած չզգային անոնց կողմէ: Ճշմարիտ հաւատացեալ մարդոց դիմաց անհաւատներ խոռովութեամբ կը լեցուին: Աստուծոյ մարդուն ներկայութիւնը տանջանք է աշխարհասէր մարդոց համար: Քրիստոսի ներկայութիւնը տանջանք մը չէ՞ր Փարիսեցիներուն եւ հրեայ բոլոր ղեկավարներուն համար: Իսկ դուն սիրելի՛ ընթերցող, տանջո՞ղ ներկայութիւն ես, թէ՛ տանջուող:

Մարտ 12

Պատգամ փոխանցելէ առաջ, մե՛նք ըլլանք պատգամ

Քրիստոս լոկ Աստուծոյ խօսքը բերող մը չեղաւ, այլ՝ Աստուծոյ Խօսքն իսկ: Քրիստոս Աստուծոյ սիրոյն մասին ցանկեր խօսելով չէր որ գրաւեց մարդկութիւնը: Մարդիկ հետեւեցան իրեն, որովհետեւ անոր կեանքին մէջ տեսան Աստուծոյ սէրը: Ան պատգամ փոխանցելէ առաջ, նախ ի՛նքն եղաւ պատգամ: Ահա՛ քրիստոնեայ մարդուն կոչումը. ան երկինքին պատգամաւորը ըլլալէ առաջ, նախ պարտի ըլլալ պատգամը երկինքին՝ երկրաւորներուն: Քրիստոս չպատուիրեց մեզի լոյսի նման շողշողուն ֆարոգներ խօսիլ, այլ՝ լոյս ըլլալ ու լոյսի պէս շողալ. *«Զեր լոյսը թող այնպէս շողայ մարդոց առջեւ, որ անոնք ձեր բարի գործերը տեսնեն եւ փառաւորեն ձեր Հայրը, որ երկինքի մէջ է»* (Մտ 5.16):

Մարտ 13

Աստուծոյ սէրը բոլոր ինչո՞ւ-ներուն պատասխանն է

Աստուծոյ սէրը պատասխանն է մարդոց բոլոր «ինչո՞ւ»ներուն: Եթէ հարցնէք թէ Աստուած ինչո՞ւ ստեղծեց աշխարհը, ինչո՞ւ ստեղծեց մարդը, ինչո՞ւ մարդեղացաւ, ինչո՞ւ խաչուեցաւ, ինչո՞ւ փրկեց մարդկութիւնը, ինչո՞ւ իր լոյսը կը ծագեցնէ խաւարասէրին վրայ, ինչո՞ւ իր անձրեւը կը տեղացնէ ժլատին վրայ, ինչո՞ւ շուտով չ'ազատեր բարին, ինչո՞ւ չի պատժեր չարագործները, ինչո՞ւ իմ հարագատիս կեանքը առաւ, ինչո՞ւ, ինչո՞ւ, ինչո՞ւ...: Թէպէտ չենք գիտեր պատմութեան բոլոր ինչու-ներուն պատասխանը, բայց գիտենք որ անոնց պատասխանը

ամփոփուած է Աստուծոյ սիրոյն մէջ: Ս. Օգոստինոս կ'ըսէ. *«Ամբողջ Սուրբ Գիրքը Աստուծոյ սիրոյն մասին պատմելէ գատ ուիրջ բան չ'ընենք»:*

Մարտ 14

Ապահով ենք եթէ կ'ապրինք Աստուծոյ սիրոյն մէջ

Ես չեմ կրնար հանգիստ գգալ եթէ գիտնամ որ Աստուած գոյութիւն ունի. չեմ կրնար ապահով ըլլալ եթէ իմանամ որ Յիսուս իր արիւնը թափեց ինծի համար. չեմ կրնար խաղաղ մնալ եթէ ինծի ըսուի որ Աստանան պարտութեան մատնուած է խաչով. չեմ կրնար անհոգ երեւիլ եթէ ինծի յայտնուի որ Աստուած մեր հոգերը իր վրայ կրնայ առնել. չեմ կրնար ուրախանալ եթէ ինծի յայտարարուի թէ Աստուած անպատմելի ուրախութիւն մը վերապահած է իր զաւակներուն համար: Այս բոլորը գիտնալով հանդերձ մենք կրնանք ապահով չգգալ եւ չըլլալ: Իսկ եթէ գիտնանք որ Աստուած մեզ կը սիրէ եւ մենք՝ զինք, եւ եթէ կ'ապրինք ու կ'աճինք իր սիրոյն մէջ, միայն ա'յն ատեն կրնանք ապահով ու խաղաղ գգալ:

Մարտ 15

Թող մարդիկ տեսնեն մեր ինչպէ՛ս ապրիլը

Լ. Տրուսուս անունով Հռոմայեցի կառավարական պաշտօնեայ մը այնպիսի տան մը մէջ կը բնակէր որ ժողովուրդը ամէն կողմէ կրնար ներս նայիլ եւ զինք տեսնել: Օր մը երկրաչափ մը անոր բով եկաւ եւ ըսաւ. *«Եթէ ինծի հազար ոսկի տա՛մ՝ ձեր տունը այնպիսի ձեւով մը կը կառուցեմ որ մէկը չկարենայ ներսը տեսնել»:* Տրուսուս կը պատասխանէ. *«Ես ձեզի երկու հազար ոսկի կու տամ եթէ տունս կրնամ այնպէս թափանցիկ ընել որ ամէն մարդ ինչպէս ապրիլս կարենայ տեսնել»:* Ընթերցող բարեկամ, եթէ դուն Աստուծոյ զաւակն ես, պէտք չունիս վախնալու թէ մարդիկ կը տեսնեն ինչպէ՛ս ապրիլդ: Ամբողջ կեանքդ բաց աւետարան մը թող ըլլայ, որ կը պատմէ Յիսուսի սիրոյն մասին:

Մարտ 16

Դուն ալ Յիսուսի ետեւ պահուրտո՞ղ մըն ես

Կը պատմուի որ գիւղի մը մէջ ժանէթ անունով հաւատացեալ կին մը կ'ապրէր, որ օր մը ծանրապէս հիւանդանալով անկողին կ'իյնայ: Գիւղի քահանան կ'այցելէ իրեն եւ հարց կու տայ ըսելով. *«Ժա՛նէթ, հիմա որ մեռնիս եւ երթաս Հայր Աստուծոյ առջեւ կանգնելու, ի՞նչ պիտի ըսես*

իրեն մեղքերուդ մասին»: Ժանէթ պատասխանեց. «Հայրն Աստուած երբ նայի ինձի՝ պիտի չկրնայ զիս տեսնել, որովհետեւ Յիսուսի ետեւ պահուրտած պիտի ըլլամ: Ան ինձի նայելով միայն իր Որդին պիտի տեսնէ»: Պատասխանը շիտակ էր: Յիսուս հաւատացեալ մարդուն պաշտպանն ու միջնորդն է երկնաւոր Հօր ներկայութեան: Ընթերցո՛ղ բարեկամ, դուն ալ Յիսուսը դարձուցա՞ծ ես պաշտպանդ:

Մարտ 17

Եկեղեցի երթալ ակնկալութեամբ

Եկեղեցին ամէն բանէ առաջ Աստուծոյ հանդիպման վայր մը պէտք է ըլլայ մեզի համար: Եկեղեցի գացող մարդը, Աստուծոյ հանդիպելու վառ ակնկալութեամբ պէտք է երթայ: Ցաւալի է տեսնել հոծ բազմութիւններ, որոնք եկեղեցի կը յանախեն առանց փոխակերպուելու եւ փոխուելու յոյս ունենալու, առանց Քրիստոսի եւ իր մարմինին՝ եկեղեցիին հետ միութիւն եւ մէկութիւն կազմելու նպատակի մը: Եկեղեցի գացող մը պէտք է նպատակով մը, յոյսով մը եւ ակնկալութեամբ մը երթայ: Մէկը ըսած է. «Ոմանք եկեղեցի կ'երթան աչքերնին գոցելու, իսկ ուրիշներ եկեղեցի կ'երթան՝ աչքերնին գոց»: Սիրելիներ՛ր, չերթանք եկեղեցի կուրօրէն, այլ երթանք յոյսը մեր սրտին, եւ յուսախաբ պիտի չըլլանք:

Մարտ 18

Աստուած կ'իշխէ մեր կեանքի տառապանքին վրայ

Տառապանքը մարդուն կեանքին մաս կը կազմէ: Եթէ հրաւիրած ըլլանք Քրիստոսը որ իշխէ մեր կեանքին վրայ, ան ինքնաբերաբար իշխած կ'ըլլայ նաեւ մեր կեանքը լեցնող տառապանքներուն վրայ: Եւ եթէ Քրիստոս ի՛նքն է իշխողը մեր կեանքը լեցնող տառապանքներուն վրայ, ան կրնայ զանոնք օգտագործել մեր հոգեւոր անման եւ բիւրեղացումին համար: Կեանքի տառապանքները փոփոխական են, իսկ Աստուած՝ անփոփոխ: Աստուծոյ անփոփոխելիութիւնը մեր փրկութեան երաշխիքն է: Աստուած գիտէ որ աշխարհ ամէն օր կը փոխուի, ուստի ան յատուկ ուշադրութիւն կը դարձնէ որ իրեն յուսացողները չփոխուին եւ ըլլան աշխարհին պէս, այլ փոխուին եւ ըլլան իր Որդիին նման:

Մարտ 19

Աստուած մարդուն փառքն է

Աստուած մարդը ստեղծեց իր փառքով ու իր փառքին համար (Ես 43.7): Ինչպէս Աստուած իր փառքը յայտնեց Մովսէսին դէմքին վրայ, այնպէս ալ կ'ուզէ յայտնել մեր դէմքին վրայ: Երբ աղօթի կանգնինք նպատակ ունենալով զԱստուած փառաւորել ու փառաբանել, Աստուած ալ իր կարգին մեզ պիտի փառաւորէ: Ասիկա իր խոստումն է մեզի. *«Զիս փառաւորողները պիտի փառաւորեմ»* (Ա.Թգ 2.30): Ինչպէս արեւը լուսինին փառքն է, այնպէս ալ Աստուած մարդուն փառքն է: Լուսինը խաւար է առանց արեւին, իսկ մարդը խաւար է առանց Աստուծոյ: Թոյլ չտանք որ մեղքի ամպը պատնէշ մը դառնայ մեր եւ Աստուծոյ միջեւ, եւ չկարենանք Աստուծոյ փառաւորիչ լոյսը ըմբոշիսնել:

Մարտ 20

Ինչո՞ւ չարասէրներ չեն վախնար Աստուծմէ

«Թէեւ Աստուծմէ չեմ վախնար...» (Ղկ 18.4): Յիսուս կ'ըսէ թէ այս խօսքը անիրաւ դատաւորի մը խօսքն է: Ոեւէ մարդ որ կ'ապրի անիրաւութեան կեանք մը՝ կը նշանակէ թէ չի վախնար Աստուծմէ: Պատճառը թէ ինչո՞ւ չարագործ մարդիկ չեն վախնար Աստուծմէ եւ իրենց ընթացքը չեն փոխեր, այն է՝ որ Աստուած չի պատժեր զիրենք: Աստուած Եսայի մարգարէին նամբով կ'ըսէ. *«Զէ՞ որ երկար ատեն լուռ կենալուս համար է, որ ինձմէ չես վախնար»* (Ես 57.11): Զարասէր մարդիկ պէտք է գիտնան որ Աստուած որեւէ վայրկեանին կրնայ խզել իր լուսիւնը եւ կրնայ հարուածել զիրենք: Երբ տակաւին այդպիսի բայլ մը չէ առած Աստուած, ամէն մէկս իր չարութենէն թող հրաժարի:

Մարտ 21

Յիսուսի մեզի ձգած ժպիտը

Յիսուս իր սեփական ժպիտը թողուց մեզի, որպէսզի այդ ժպիտով դիմագրաւենք կեանքի բոլոր տեսակի դժուարութիւնները: Հաւատքէն նառագայթող ժպիտին դիմաց Սատանան կը զարհուրի, իսկ սատանայութիւն ընողը՝ կ'ամչնայ: Եթէ մենք հաւատքի աչքերով չենք տեսած Յիսուսի ժպիտը՝ մարդիկ բնա՛ւ պիտի չկրնան մեր դէմքին վրայ տեսնել յաղթանակի ժպիտը: Ա՛ն միայն կրնայ ժպտիլ իր նմանին՝ որ տեսած է ժպիտը Յիսուսի: Ա՛ն միայն կրնայ ուրախացնել տրտմածը՝ որ իր սրտին մէջ կը կրէ Յիսուսի ուրախութիւնը: Ա՛ն միայն կրնայ զօրացնել տկարը՝ որ զօրացած է Սուրբ Հոգիով: Ա՛ն միայն կրնայ սրբանալ՝ որ կ'աղօթէ իր նմանին սրբութեան համար:

Մարտ 22

Աստուած կրնայ օգտագործել ոեւէ մէկը

Աստուած իր գործի յառաջացման համար դրամ ու կարողութիւն ունեցող մարդիկ չի փնտոներ, այլ՝ հաւատք ու պատրաստակամութիւն ունեցող մարդիկ: Աստուծոյ համար պատրաստակամ ըլլալը աւելի՛ կարեւոր է քան պատրաստաբան ըլլալը: Ան շատ աւելի՛ն կրնայ ընել իր սրտին մէջ գութ ու գորով ունեցող մարդուն քան իր գրպանին մէջ առատ դրամ ունեցող մարդուն միջոցաւ: Աստուծոյ համար աւելի գերազանց արժէք կը ներկայացնէ այն մարդը որ տանար կը դառնայ՝ Սուրբ Հոգիով լեցուն տանար, քան այն մարդը, որ դրամ կու տայ եւ տանար կը կառուցէ: Ուստի, չանտեսենք ոեւէ մէկը: Մեր անտեսած մարդիկը, Աստուծոյ ձեռքին մէջ կրնան սքանչելի գործիք դառնալ:

Մարտ 23

«Ո՞ւր է ձեր հաւատքը»

«Ո՞ւր է ձեր հաւատքը» (Ղկ 8.25): Յիսուս այս հարցումը ուղղեց իր աշակերտներուն երբ անոնք ծովուն վրայ փոթորիկ մը դիմագրաւելով՝ խոռովեցան ու վախցան: Դիւրին է հաւատալ երբ փորձութիւնները բացակայ են մեր կեանքէն: Դիւրին է հաւատալ երբ ամէն ինչ հեզասահ ու խաղաղ կ'ընթանայ մեր կեանքին մէջ: Բայց ո՞ւր է մեր հաւատքը երբ փորձութիւնները մեզ կը շրջապատեն: Ո՞ւր է մեր հաւատքն ու համոզումը թէ մենք Քրիստոսի մէջ է որ կը հանգչինք, եւ թէ Քրիստոս ի՛նքն է դեկավարը եւ առաջնորդը մեր կեանքի նաւերուն: Նեղութեան ընթացքին իրար անցնիլն ու մտահոգուիլը, Քրիստոսի դեկավարութեան եւ առաջնորդութեան կարողութիւնը կասկածի տակ առնել կը նշանակէ:

Մարտ 24

«Վարդապետ, Վարդապետ, ահա կը կորսուինք»

«Վարդապետ, Վարդապետ, ահա կը կորսուինք» (Ղկ 8.24): Մահուան եզրին գտնուող մարդոց աղաղակն է ասիկա: Թէեւ վա՛խ կայ այս բառերուն մէջ, բայց միաժամանակ կա՛յ հաւատք ու վստահութիւն Յիսուսի նկատմամբ: Հաւատք՝ որ ան կրնայ մեզ մահուան անդունդէն ետ դարձնել: Հաւատք՝ որ ան մեզ պիտի չլքէ եթէ երբեք աղաղակենք իրեն: Աշակերտներէն սորվինք, որ ամէն անգամ երբ վախ ու մտահոգութիւն արթննայ մեր սրտին մէջ, անմիջապէս դիմենք Քրիստոսի եւ զանոնք դնենք իր ոտքերուն տակ: Սիրելի՛ ընթերցող, եթէ մեղքի ստրուկ մըն ես,

դարձիր Տիրոջ ու ըսէ. «Վարդապետ, ահա կը կորսուիմ»: Եւ հաւատայ որ ան առիւծի նման ազատութեանդ համար պիտի վազէ:

Մարտ 25

Դպնալ Յիսուսի

«Ետեւէն մօտեցաւ եւ դպաւ Յիսուսի հագուստին բղանցֆին» (Ղկ 8.44): Տասներկու տարիէ ի վեր արիւնահոսութենէ տառապող կին մը վնոեց դպնալ Յիսուսի բղանցֆին, այն քաջ համոզումով, որ եթէ դպնար՝ պիտի բուժուէր: Դպաւ եւ բուժուեցաւ: Քրիստոս բժիշկն է մարդկային ցեղին: Բժիշկ մը՝ որմէ զօրութիւն դուրս կ'ելլէ ու բուժում կը տարածէ (Ղկ 8.46): Հետեւաբար, դպնա՛նք անոր եւ բուժում պիտի գտնենք մեր խոցոտուած հոգիներուն համար: Դպնա՛նք անոր եւ ահա կանգ պիտի առնէ մեզի արիւնահոսութիւնը մեր կեանքին մէջ: Դպնա՛նք անոր եւ պիտի մաքրուինք ու սրբուինք: Դպնա՛նք անոր եւ պիտի զօրանանք ու փոխուինք: Դպնա՛նք անոր հաւատով: Դպնա՛նք անոր վստահութեամբ:

Մարտ 26

Պատմէ Աստուծոյ ըրածին մասին

«Տունդ դարձիր եւ պատմէ ինչ որ Աստուած քեզի ըրաւ» (Ղկ 8.39): Յիսուս բժշկեց չար ոգիներով բնակուած Գերգեսացի մարդ մը եւ ապա անոր պատուիրեց տուն երթալ եւ պատմել Աստուծոյ ըրածին մասին: Չար ոգիներով բնակուած մարդիկ իրենց տան անդամներուն համար նախատինք էին, ահա թէ ինչո՛ւ, առաջին հերթին Գերգեսացին իր ընտանիքի անդամներուն պէտք է երթար, որպէսզի ինչպէս անոնց համար նախատինք դարձած էր, այս անգամ դառնար օրհնութիւն: «Պատմէ ինչ որ Աստուած քեզի ըրաւ»: Մեր կոչումն է պատմել ու վկայել Աստուծոյ գործին ու սիրոյն մասին: Քրիստոնեայ մարդը իրաւունք չունի լուռ ու մունջ կենալու Աստուծոյ ձայնին կարօտով տոչորող այս աշխարհին մէջ:

Մարտ 27

Աստուծոյ ըրածը նախ ընտանիքիդ պատմէ

«Տունդ դարձիր եւ պատմէ...» (Ղկ 8.39): Քրիստոսը անձնապէս ընդունել է ետք, իսկոյն հրապարակ չիջնենք եւ սկսինք խօսիլ իր մասին անձանօթին: Փրկութեան աւետիսը մեր չհանչեցածներուն փոխանցելէ առաջ, նախ պէտք է փոխանցել մեր հանչեցածներուն, մեր ընտանիքի անդամներուն, մեր հարազատներուն: Քրիստոնէութիւնը նախ պէտք է

ապրիլ ընտանիքի մէջ: Երբ Յիսուս իր աշակերտները պիտի դրկէր առաքելութեան, անոնց պատուիրեց չերթալ հեթանոսներուն շրջանները, այլ նախ երթալ Իսրայէլի կորսուած ոչխարներուն (Մտ 10.5-6): Հաւատացեալ մարդը նախ վկայ մը պէտք է ըլլայ իր ընտանիքի անդամներուն, ապա մօտիկ պարագաներուն եւ ամբողջ գերդաստանին:

Մարտ 28

Յիսուսի նման թողուլ մեր փառքը

Կորսուած ոչխարին առակին մէջ ներկայացող հովիւը որ կը թողու իննսունինը ոչխարները եւ կ'երթայ մէկ հատիկ կորսուած ոչխարին ետեւէն՝ Յիսուս ինքն է: Ան թողուց իննսունինը ոչխարները, այսինքն՝ հրեշտակներու անհամար բանակները, թողուց իր փառքն ու հրեշտակներուն կողմէ իրեն ընծայուած փառաբանութիւնները, եւ եկաւ մեղքով վիրաւորուած մարդոցս փոխարէն վերք ստանալու եւ իր վերքերով մեզ բուժելու (Ես 53.5): Սիրելի՛ ընթերցող, այս իրողութիւնը մարտահրաւեր մը կ'ուղղէ մեզի: Մենք պատրա՞ստ ենք ձգելու մեր հանգիստն ու փառքը, եւ ի գին ամէն տառապանքի, երթալու մեղքի մէջ կորսուած մեր եղբայրը փնտոյնելու, գտնելու եւ տուն դարձնելու:

Մարտ 29

Աստուծոյ գաւակները թող չմտահոգուին

Մտահոգութիւնը եթէ մեղք չըլլար Յիսուս պիտի չըսէր. «Մի՛ մտահոգուի՛ք ձեր կեանքին համար...» (Մտ 6.25): Մտահոգութիւնը մոռցնել կու տայ մեզի որ մենք ամենակարող Աստուծոյ մը գաւակներն ենք: Մտահոգութիւնը յառաջ կու գայ երբ չենք նանչնար գԱստուած: Մտահոգութիւնը վախ կը յառաջացնէ, իսկ վախը՝ անհանգստութիւն: Մտահոգութիւնը թոյլ չի տար որ տեսնենք նշմարտութիւնը մեր շրջապատին մէջ: Մտահոգութիւնը մեզ հեռո՛ւ կը պահէ երկինքի բարիքներէն ու օրհնութիւններէն: Մենք երկինքի ու երկրի Թագաւորին գաւակներն ենք: Կը վայելե՞՞ մեզի մտահոգուիլ երբ ամենահաս, ամենախնամ եւ ամենաողորմած Թագաւորի մը գաւակներն ենք:

Մարտ 30

Ամէն օր քիչ մը աւելի մտերմանանք Աստուծոյ հետ

Աստուծոյ գաւակները տեղեւոյ պէտք չէ ընեն իրենց հաւատքի կեանքին մէջ: Անոնք ծառի նման ամէն օր պէտք է աճին հասնելու համար

կատարելութեան: Սաղմոսագիրը կ'ըսէ. «Անոնք գորութենէ գորութիւն պիտի երթան, մինչեւ որ Սիոնի մէջ Աստուծոյ առջեւ երեւնան» (Սղ 84.7): Քրիստոնեայ մարդը գորութենէ գորութիւն, յաղթանակէ յաղթանակ եւ օրհնութենէ օրհնութիւն պէտք է երթայ, մինչեւ դառնայ հարազատ նմանութիւնը Աստուծոյ Որդիին: Իւրաքանչիւր օր մեզ քայլ մը աւելի պէտք է մօտեցնէ ու մտերմացնէ Աստուծոյ: Այդ մտերմութիւնը կը ստեղծուի աղօթքի պահուն, երբ Աստուած ինքզինքին եւ մեր մասին յայտնութիւններ կը կատարէ:

Մարտ 31

Աստուած կ'օրհնէ որպէսզի օրհնութիւն դառնանք

Աստուած կը գործէ սիրտերուն եւ հոգիներուն մէջ անոնց՝ որոնք կը գործեն սիրտ ու հոգի տալու իրենց նմաններուն: Աստուած իր սէրը կը յայտնէ մեզի հանդէպ, եթէ մենք պատրաստ ըլլանք իր սէրը յայտնելու կաթիլ մը սիրոյ կարօտներուն: Աստուած ինքզինք չի յայտնէր մեզի, եթէ երբեք մենք զինք պիտի չյայտնեմք ուրիշին: Աստուած ինքզինք չի ֆանչցնէր մեզի, եթէ երբեք մեր կեանքերը զԱստուած ֆանչցնող կեանքեր պիտի չըլլան: Մեր կեանքերը չեն կրնար ֆանչցնել զԱստուած եթէ անոնք չեն յաղթած աշխարհի կեանքին: Երբ Աստուած իր օրհնութիւնը կամ պարգեւը կու տայ մեզի, մի՛շտ նկատի կ'ունենայ ուրիշը: Աստուծոյ զաւակը օրհնաբեր ներկայութիւն պէտք է դառնայ այլոց կեանքին մէջ:

Ապրիլ 1

Աստուծոյ համար ապրուած օրը՝ լեցո՛ւն օր է

Կենդանի են միայն այն օրերը որոնց ընթացքին կենդանի ու կենդանարար հաւատքով ապրած ու գործած ենք: Մեռա՛ծ կը սեպուի այն օրը որուն ընթացքին Աստուծոյ փրկութեան եւ թագաւորութեան համար աշխատանք չենք տարած: Իւրաքանչիւր օր Աստուծոյ պարգեւն է գոր Աստուծոյ պէտք է պարգեւել: Աստուծով եւ Աստուծոյ համար ապրուած օր մը յաւիտենական օր է, լեցուն օր է, վարձատրութեան արժանի օր է: Ինչ որ կրնանք ընել այսօր, վաղուան չյետաձգեմք: Վաղուան համար Աստուած ուրիշ ընելիքներ պատրաստած է մեզի: Եթէ ա՛յս օրը հաւատքի եւ սիրոյ գործերով չլեցնենք, Աստուած կրնայ վաղուան օրը չվստահիլ մեզի: Արդարացնենք ա՛յս օրը, որպէսզի վաղուան օրը վստահուի մեզի:

Ապրիլ 2

Մի՛ յետաձգեր Յիսուսի յանձնուիլը

«Այսօր երբ կը լսէ՛ք Աստուծոյ ձայնը, ձեր սիրտերը մի՛ փակէ՛ք» (Եբր 4.7): Այս տողերը որ կարդացիր, գիտցիր որ Աստուած կանգնած է առջեւդ եւ կը սպասէ արտօնութեանդ որպէսզի մուտք գործէ սրտէդ ներս: Ճի՛շդ այս պահուն ան կը թակէ սրտիդ դուռը: Ականջդ մի՛ փակեր Յիսուսի սիրոյ կոչին դիմաց, որպէսզի փակած չըլլաս արքայութեան դուռը դուն քու առջեւդ: Օրինակ առ Դաւիթ մարգարէէն, Մատթէոս աւետարանիչէն, Զակէոսէն, Պօղոսն ու Շիղան կապած բանտապետէն եւ շատ մը ուրիշներէն, որոնք երբ լսեցին Քրիստոսի փրկութեան հրաւերը, անմիջապէս ընդառաջեցին: Եթէ կեանքդ Յիսուսի յանձնելու աշխատանքը յետաձգող մըն ես՝ գիտցի՛ր, որ Սատանան է քեզ մղողը որ այդպէս ընես:

Ապրիլ 3

Ինչե՛ր կ'ընէ մեղքը

Մեղքը յորձանուտ մըն է աշխարհը խոռվեցնող: Մեղքը կ'ոտնակոխէ պատիւը մարդուն: Մեղքը կը պղծէ հոգին մարդուն: Մեղքը Աստուծոյ փառքին համար ստեղծուած մարդուն Սատանային կնիքը կրել կու տայ: Մեղքը Սուրբ Հոգիին բնակութեան համար պատրաստուած մարդուն սիրտը չար ոգիներու բնակարան կը դարձնէ: Մեղքը կը թառամեցնէ մարդուն հոգիին առաքինութիւնները եւ կ'անդամալուծէ անոր կարողութիւնները: Մեղքը երկինքը կը գողնայ մեր ձեռքէն: Մեղքը հրեշտակը հրէշի կը վերածէ: Ուստի, հեռանանք մեղքէն եւ յարինք Յիսուսին: Կա՛մ մեղքը մեզ պիտի հեռացնէ Յիսուսէն եւ կամ Յիսուս՝ մեղքէն: Ո՛րքան մօտեանանք Յիսուսին՝ ա՛յնքան կը հեռանանք մեղքէն:

Ապրիլ 4

Յիսուս բժիշկն է մարդկային ցեղին

Իրական հիւանդութիւնը հոգիի հիւանդութիւնն է եւ ո՛չ թէ մարմինի հիւանդութիւնը: Քրիստոս ամէն անգամ երբ մէկը պիտի բժշկէր, նախ ուզեց անոր մէջ հաւա՛տք տեսնել կամ արծարծել: Սա ցոյց կու տայ թէ ան կը նախադասէ հոգիի բժշկութիւնը բայց բնաւ չ'անտեսեր մարմինի բժշկութիւնը: Քրիստոս ի՛նքն է իրական բժիշկը, որովհետեւ աշխարհի մէջ գոյութիւն ունեցող միլիոնաւոր բժիշկներէն միայն ի՛նքն կրնայ կենդանացնել մեր հոգիներն ու սիրտերը: Ան բժիշկն է բոլոր մարդոց: Եղիշէ կ'ըսէ. *«Տէրը ոչ թէ աշխարհի միայն մէկ մասին համար եկաւ, այլ՝ աշխարհի բոլոր մասերուն համար: Մէկ մասը բժշկեց, որպէսզի մէկ մասի միջոցաւ, բոլոր մասերը ստրվին նոյն բժշկին մօտ երթալ»:*

Ապրիլ 5

Կեղծ սերը

Կեղծ սեր ունեցող մարդոց թիւը շատ է: Մարդիկ մեզի կը մօտենան եւ մեր որպիսութիւնը կը հարցնեն, եւ այնպէս կը ձեւացնեն որ իրենք մտահոգ են մեր որպիսութեամբ: Նոյն այս մարդիկը որոնք մեր որպիսութիւնը կը հարցնեն, երբ լսեն թէ մենք լաւ պայմաններու մէջ կը գտնուինք՝ կը տրտմին ու կ'անհանգստանան: Զարմանալի չէ՞ որ մարդիկ գործերու յաջողութիւն կը ցանկան մեզի, եւ սակայն, երբ լսեն մեր գործերու յաջողութեան մասին՝ չեն ուրախանար, թէպէտ յայտնի չեն ընեն: Կեղծ սեր չցուցաբերենք ուրիշին հանդէպ: Զփորձենք ձեւացնել այն ինչ որ չենք: Զխօսինք այն ինչ որ մեր սրտին հակառակ է: Զհարցնենք մէկու մը որպիսութիւնը եթէ իսկապէս չենք ուզեր անոր լաւ ըլլալը:

Ապրիլ 6

Յակոբի նման գօտեմարտիլ Աստուծոյ հետ

«Աստուծոյ գօտեմարտիլը Յակոբին հետ, Յակոբը գորացնելու եւ յաղթական դարձնելու համար է մեղքի ու կեանքի պայքարին դէմ: Ինչպէս Յակոբը վախով լեցուն էր, բայց երբ Աստուած իրեն հանդիպեցաւ, Յակոբի սրտէն փարատեցաւ վախը, եւ յետո՛յ միայն կրցաւ իր եղբօրը հանդիպիլ, նիշդ նոյնպէս մենք, կրնանք կեանքի պայմաններուն դիմաց տկարանալ եւ յուսալուիլ, կրնանք կեանքի պայքարէն վախնալ, բայց երբ Աստուծոյ հանդիպինք եւ Աստուած՝ մեզի, եւ յետո՛յ միայն երթանք նետուելու կեանքի դաշտին մէջ եւ պայքարելու կեանքին դէմ՝ ապրելու համար կեանքը, այն ատեն կեանքը մեզի համար երբեք սարսափելի ու սոսկալի կեանք պիտի չըլլայ» (Զարեհ Արք. Ազնաւորեան):

Ապրիլ 7

Պահանջէ Աստուծմէ իր խոստումներուն կատարումը

Աստուածաշունչը լեցուն է աստուածային խոստումներով: Օրինակ, Աստուած կը խոստանայ ջնջել մեր մեղքերը (Ես 1.18): Ան կը խոստանայ տալ մեզի նոր սիրտ եւ նոր հոգի (Եզ 36.26): Աստուած կ'ուզէ որ յիշեցնենք իրեն իր կատարած խոստումները եւ պահանջենք իրմէ անոնց կատարումը մեր կեանքներուն մէջ: Ան բնաւ չի նեղանար եթէ խօսինք իրեն իր ըրած խոստումներուն մասին: Մեր մեղքերը ջնջելը եւ նոր սիրտ ու նոր հոգի տալը Աստուծոյ փափաքն ու կամքն է, ուստի երբ ան կատարէ

ինձնիք կամքը՝ անհանգիստ չ'ըլլար: Աստուծոյ համար չկա՛յ անելի մեծ ուրախութիւն քան տեսնել իր գաւակները իրմէ կը պահանջեն քաւութիւն եւ փրկութիւն: Ուստի, չե՞ս ուզեր այսօր ուրախացնել զԱստուած:

Ապրիլ 8

Յարութեան մասին

Եթէ արմատէն կտրուած ծառը կրնայ վերստին անիլ եւ ծաղկիլ՝ արդեօք մարդը վերստին պիտի չծաղկի՞: Եթէ սերմանուած սերմերը վերստին անելով եւ հնձուելով կը պատրաստուին կալի, մարդ արարածը ինձն ալ վերստին կալի չի՞ պատրաստուիր: Եթէ այգիներէն կամ ծառերէն քաղուած կամ կտրուած ցիւղերը ուրիշ տեղ տնկուած ըլլալով վերստին կ'անին, մարդն ալ այս բոլորով հանդերձ, եթէ հող դրուի, միթէ վերստին պիտի չկենդանանա՞յ: Դուն ինձի դատէ եւ տես թէ ո՞ր մէկը անելի դիրին ու մեծ բան է. նոր ստեղծել ամենեւին չստեղծուածի՞ն, թէ՛ ինկածին եւ կործանուածին վերստին ձուլել եւ ստեղծել անկէ նոր պատկեր (Կիւրեղ Երուսաղէմացի):

Ապրիլ 9

Աստուածաւէ՞ր ես, թէ՛ աստուածաբան

Այսօրուան աշխարհը արժէք կու տայ աստուածաբաններուն, բայց Աստուածաշունչը արժէք կու տայ աստուածաւերներուն: Մէկ աստուածաւեր մը հազար հատ աստուածաբան կ'արժէ: Ի՞նչ օգուտ երբ մեր աստուածաբանութիւնը շիտակ է, բայց մեր յարաբերութիւնը Աստուծոյ հետ շիտակ ու լիրալիր չէ: Պօղոս առաքեալ կ'ըսէ. *«Եթէ... հասնիմ ամբողջական գիտութեան... բայց սէր չունենամ, ոչինչ կ'արժեմ»* (Ա.Կր 13.2): Աստուծոյ համար կարեւորը մեր ուղեղին մեծ ըլլալը չէ, այլ՝ մեր սրտին մեծ ըլլալը: Աստուծոյ հետ անցուած աղօթքի ջերմ պահ մը անհունօրէն անելի կ'արժէ քան մեր ամբողջ կեանքի ընթացքին մեր մատուցած աստուածաբանական դասախօսութիւնները:

Ապրիլ 10

Տէ՛րն է մեր լոյսը եւ փրկութիւնը

«Տէ՛րն է լոյսս եւ փրկութիւնս, որմէ՞ պիտի վախնամ ես» (Սղ 27.1): Մութք կը վախցնէ մարդ արարածը, մանաւանդ եթէ այդ մութք մեղքին պատճառած մութքն է: Մութին մէջ կայ անորոշութիւն, եւ երբեմն ալ գէշ անակնկալներ: Աստուած իր Որդիին քամբով մեզ ազատագրեց մեղքի

խաւարէն: Աստուած ի՛նքն է որ մեղքով իսաւարած այս աշխարհին մէջ կը լուսաւորէ ճամբան իր գաւակներուն: Զանոնք կը լուսաւորէ ամէն անգամ երբ կասկածամտութիւնը կամ անորոշութիւնը պատէ գիրեմք: Լոյսը Աստուծոյ առաջնորդութեան խորհրդանիշն է: Ուստի, երբ մարգարէն կ'ըսէ թէ Աստուած մեր լոյսն է, ըսել կ'ուզէ որ Աստուած մեր առաջնորդն է: Առաջնորդ մը՝ որ մեզ կ'առաջնորդէ փրկութեան եւ ազատագրութեան:

Ապրիլ 11

Հաւատացեալը աղն է երկրին

«Դու՛ք է՛ք երկրի աղը» (Մտ 5.13): Հաւատացեալին աղը Աստուծոյ շնորհքն է, Աստուծոյ Սուրբ Հոգին է: Աղը անապականութեան եւ մաքրութեան նշան է: Յիսուս իր հետեւորդները կը նմանցնէ աղի, նախ որպէսզի ցոյց տայ անոնց, թէ անոնք մաքրուած են իր շնորհքով, եւ երկրորդ, որպէսզի յիշեցնէ անոնց, թէ իրենց կոչումն է աշխատիլ աշխարհի անապականութեան եւ մաքրութեան համար: Աղը պահպանող գօրութիւն ունի նաեւ: Ուստի, երբ Յիսուս հաւատացեալները կը կոչէ աղը երկրին, ըսել կ'ուզէ որ անոնք պահպաններն են աշխարհին: Եթէ Սողոմի մէջ տասը արդար մարդիկ ըլլային Սողոմ պիտի չկործանէր: Այո՛, հաւատացեալներուն ներկայութիւնն է որ աշխարհը կործանումէ հետո կը պահէ:

Ապրիլ 12

Այլակերպուիլ Յիսուսի նման

«Յիսուս... լեռ ելաւ աղօթելու: Եւ մինչ կ'աղօթէր, անոր դէմքը այլակերպուեցաւ» (Ղկ 9.28-29): Յիսուս իր կեանքով սորվեցուց մեզի որ աղօթքը մեզ կ'առաջնորդէ այլակերպութեան: Յիսուս եւ Մովսէս աղօթքի պահուն արտաքինապէս փոխուեցան, բայց մեզմէ ակնկալուածը արտաքինապէս փոխուիլը չէ, այլ՝ ներքինապէս փոխուիլը: Մենք կարիք ունինք սրտի ու հոգիի այլակերպութեան, մտքի ու մտածելակերպի այլակերպութեան: Յանախակիօրէն Աստուծոյ հետ առանձնանալը մեզ կ'առաջնորդէ ստոյգ այլակերպութեան: Այդ այլակերպութեան հասնելու համար պէտք է սորվինք Յիսուսի նման լեռ բարձրանալ, այսինքն՝ վեր բարձրանալ աշխարհայինէն, նիւթականէն, անցողականէն, մեղքէն:

Ապրիլ 13

Աստուած ողորմած ու արդար է

Մարդիկ կը սիրեն խօսիլ Աստուծոյ ողորմած ու սէր ըլլալուն մասին բայց կը զգուշանան խօսելու անոր արդար ու սուրբ ըլլալուն մասին: Աստուած ողորմած է այո՛, բայց միաժամանակ արդար է: Ան երբ ողորմութիւն ընէ՝ արդարութեամբ կ'ընէ, եւ երբ արդարութիւն ընէ՝ ողորմութեամբ կ'ընէ: Անոնք որոնք իրենց յոյսը կը դնեն Աստուծոյ ողորմութեան վրայ եւ կը սկսին Աստուծոյ կամփին հակառակ կեանք մը ապրիլ՝ անոնց դատաստանը պիտի ըլլայ արդար եւ անողորմ, իսկ անոնք որոնք Աստուծոյ արդարութիւնը նկատի առնելով զգաստ եւ զգոյշ կեանք մը կ'ապրին՝ անոնց դատաստանը Աստուած ողորմութեամբ պիտի կատարէ: Աստուած պիտի չողորմի մէկու մը որ անողորմ եղած է ինքնիր անձին նկատմամբ:

Ապրիլ 14

Որեւէ օրէնք չի կրնար արգիլել բարին գործել

«Օրէնքը Շաբաթ օրով ի՞նչ ընել կը թելադրէ. բարի՞ք գործել, թէ չարիք» (Մր 3.4): Հրեային համար Շաբաթ օրը սուրբ պահել՝ կը նշանակէր այդ օրը ոչ մէկ գործ կատարել, ո՛չ բարի գործ եւ ո՛չ ալ չար: Հրեային համար Շաբաթ օրով գործ մը գործելը գայթակղեցուցիչ էր, մինչդեռ Քրիստոսի համար գայթակղեցուցիչը բարի գործ մը չգործելն էր: Բարեգործութիւնը Շաբաթ օրը սուրբ պահելու օրէնքին խախտումը չէր կրնար ըլլալ. եւ օրէնքը ինք ուրիշին համար բարիք գործելու արգելք չէր կրնար հանդիսանալ: Քրիստոս երբեք պիտի չուզէր որ Հրեաները աստուածատուր օրէնքին մէջ տեսնէին արգիլումը բարեգործութեան: Սիրելի՛ ընթերցող, օրինապահութիւնդ կ'արգիլէ՞ քեզի որ բարիք գործես:

Ապրիլ 15

Աստուած իր Որդիին խաղաղութիւնը տուաւ մեզի

«Մեր խաղաղութեան պատիժը անոր վրայ դրուեցաւ» (Ես 53.5): Աստուած առաւ մեր մեղքերուն պատճառած խոռվութիւնը եւ գայն դրաւ Քրիստոսի վրայ, եւ առաւ Քրիստոսի խաղաղութիւնը եւ գայն դրաւ մեր վրայ: Քրիստոսի կապուած մարդը իր սրտին մէջ կը կրէ այն խաղաղութիւնը որ Քրիստոս ինք ունէր: Քրիստոսապարգեւ խաղաղութիւնը ո՛չ միայն մեզ խաղաղ կը պահէ փորձութեանց դիմաց, այլեւ՝ յաղթող կը դարձնէ անոնց դէմ: Կեանքի ծովերը միշտ կրնան փոթորկիլ եւ սարսափի ու յուսահատութեան մատնել մարդիկը, բայց անոնք որոնք Աստուծոյ զաւակներն են, անոնք անվրդով կերպով կը շարունակեն իրենց հաւատքի գնացքը յաղթականօրէն:

Ապրիլ 16

«Գտնել» գԱստուած

Կան մարդիկ որոնք կը կարծեն թէ Աստուած «կորսուած» է իրենց կեանքին մէջ եւ անկարելի է գանիկա գտնել. կան ուրիշներ՝ որոնք կը խորհին որ Աստուած անսահմանօրէն հեռու է մարդոցմէ, եւ հետեւաբար, զո՛ւր է գանիկա օգնութեան կանչելու ամէն ջանք: Եսայի մարգարէն կու գայ պատասխանելու երկու այս խումբի մարդոց ըսելով. *«Տէ՛րը փնտոնեցէ՛ք, քանի որ անիկա կը գտնուի. գանիկա՛ կանչեցէ՛ք, քանի որ անիկա մօտ է»* (Ես 55.6): ԶԱստուած փնտոնող մարդուն համար՝ գտանելի է Աստուած: ԶԱստուած կանչողին համար՝ մօտ է Ան: Եթէ կ'ուզենք «գտնել» գԱստուած, պէտք է գանիկա փնտոնենք ինչպէս մայր մը կը փնտոնէ իր կորսուած զաւակը, ինչպէս Ս. Կոյսը փնտոնեց Յիսուսը:

Ապրիլ 17

Գտնուիլ Աստուծոյ կողմէ

Նախորդ բաժինին մէջ խօսեցանք գԱստուած գտնելու մասին: Խորքին մէջ մենք չէ որ կը գտնենք գԱստուած, այլ Աստուած ի՛նքն է որ կը փնտոնէ եւ կը գտնէ մեզ: Յիսուս ի՛նքն էր որ յայտարարեց որ «Մարդու Որդին եկաւ կորսուածը փնտոնելու եւ փրկելու» (Ղկ 19.10): Ի՛նքն էր որ գտաւ կորսուած ոչխարը: Ի՛նքն էր որ գնաց եւ գտաւ Բեթհեզդայի անդամալոյծը (Յհ 5.5-7): Ի՛նքն էր որ փնտոնեց եւ գտաւ բժշկուած ի ծնէ կոյրը (Յհ 9.35): Ի՛նքն էր որ գտաւ ծառ բարձրացած Զակէոսը (Ղկ 19.5): Որպէսզի Յիսուս գտնէ մեզ՝ պէտք է ունենալ զինք տեսնելու զօրաւոր փափաք, ինչպէս ունէր Զակէոս: Յիսուս կը յայտնուի ոեւէ մէկուն որ ծարաւ ունի իրեն հանդէպ:

Ապրիլ 18

Փախչիմք Սատանայէն եւ ո՛չ թէ Աստուծմէ

Մարդոց մեծ մասին կեանքը վազք մըն է դէպի Սատանան եւ փախչիլ մըն է Աստուծմէ: Որպէսզի մարդը կարենայ փախչիլ Աստուծմէ՝ պէտք է սպաննէ ինքնիր հոգին որ ստեղծուած է Աստուծոյ պատկերով, Աստուծոյ կողմէ եւ Աստուծոյ համար: Բայց որովհետեւ հոգին անմեռ ու անմահ է, ուրեմն մարդը չի կրնար փախչիլ Աստուծմէ որ կը պահանջէ մարդէն իր տուած հոգին: Եթէ ապրիլ կ'ուզենք՝ ինչպէ՞ս կը փախչիմք *«Ե՛ս եմ կեանքը»* յայտարարողէն: Եթէ կորսուելէ կը վախնանք՝ ինչո՞ւ Փրկիչին

չենք դիմեր: Եթէ ապաւեն ու պաշտպան կ'որոնենք՝ ինչո՞ւ Աստուծոյ թեւերուն տակէն դուրս գալու կ'աշխատինք: Եթէ մեր փնտռածը յաղթանակն ու խաղաղութիւնն է՝ գտնո՞նք Յիսուսի մօտ կը գտնենք:

Ապրիլ 19

Անհոգ չըլլանք մեր հոգիներուն նկատմամբ

Երբ մեր ինքնաշարժը որով քիչ մը անդին կ'երթանք՝ խանգարուի, շինելու կը տանինք: Իսկ մեր հոգիները որ մեզ դէպի երկինք կրնան առաջնորդել, երբ կը խանգարուին մեղքի պատճառով՝ ինչո՞ւ անոնց հանդէպ անտարբեր կ'ըլլանք: Երբ մեր պարտեզին մէջ խոտ ու փուշ բուսնի՝ կը հերկենք: Իսկ ինչո՞ւ անհոգ ենք մեր սիրտերուն նկատմամբ, մանաւանդ երբ կը տեսնենք այդտեղ բուսած տատասկները: *«Երբ մէկու մը ձին... հիւանդանայ՝ բժիշկ կը կանչէ եւ կը վարձատրէ, իսկ երբ մենք մեղքերով վիրաւորուինք ո՛չ բժիշկ կը կանչենք, ո՛չ ալ դրամ կը ծախսենք, այլ՝ ինչպէս հիւանդ թշնամիի մը հանդէպ անհոգ կը գտնուինք, նոյնպէս անհոգ կը գտնուինք մեր հոգիին նկատմամբ»* (Բարսեղ Մաշկեւորցի):

Ապրիլ 20

Աստուծոյ գաւակները թշնամասէր պէտք է ըլլան

«Եթէ միայն ձեզ սիրողները սիրէք, Աստուծմէ ի՞նչ վարձատրութիւն կրնաք սպասել» (Մտ 5.46): Համաձայն այս խօսքին, վարձատրութեան արժանի պիտի դառնան անոնք՝ որոնք սիրել գիտեն զիրենք չսիրողները: Յիսուսի մեզի սորվեցուցածը այն է՝ որ մեզ սիրողներուն սիրելը մեր պարտականութիւնն է, իսկ մեզ չսիրողներուն սիրելը՝ մեր կոչումն ու առաքելութիւնը: Մեզի բարեկամութիւն ընողներուն բարեկամութիւն ընելը՝ մարդկային է, իսկ թշնամութիւն ընողներուն բարեկամութիւն ընելը՝ աստուածային. եւ եթէ մենք Աստուծոյ որդիներն ենք, անսահման սէր ունեցող Աստուծոյ գաւակներն ենք՝ մեր սէրը պէտք է ընդգրկէ բոլոր մարդիկը անխտիր, մեզմէ հեռու եւ մեզի մօտիկ եղողները:

Ապրիլ 21

Քրիստոնեան երկընտրանքի դիմաց

Երբ Յիսուս հանդիպեցաւ յաւիտենական կեանքի ժառանգութեամբ հետաքրքրուած երիտասարդի մը, պատուիրեց անոր որ իր ունեցածը ծախէ եւ աղքատներուն տայ եւ ապա խաչը առնելով հետեւի իրեն: *«Երիտասարդը երբ ասիկա լսեց՝ տրտում-տխուր գնաց, որովհետեւ շատ*

հարուստ էր» (Մտ 19.22): Հարստութեան սէրը թոյլ չի տար որ երկինքի նամբան բռնենք: Ինչպէս երիտասարդը ինքզինք գտաւ երկրնորանքի մը դիմաց՝ կա՛մ յաւիտենական կեանքը ընտրել եւ կա՛մ կառչած մնալ ժամանակաւոր հարստութեան, այնպէս ալ մեզմէ իւրաքանչիւրը երկրնորանքի մը դէմ յանդիման կանգնած է՝ ընտրել աշխատօրհր, թէ՛ աշխարհի Ստեղծիչը: Սիրելի՛ս, պէտք է առնես վերջնական որոշումդ:

Ապրիլ 22

Աղօթել անհատապէս եւ հաւաքաբար

Քրիստոս կը խօսի թէ՛ անհատապէս աղօթելու մասին (Մտ 6.6) եւ թէ՛ հաւաքաբար աղօթելու մասին (Մտ 18.19-20): Անհատ մը Քրիստոսի մարմինին մէկ անդամն է, իսկ անդամներու ամբողջութիւնը՝ կը կազմէ Քրիստոսի մարմինը: Ուստի անհատը պէտք է աղօթէ հաւաքականութեան համար եւ հաւաքականութիւնը պէտք է աղօթէ անհատին համար: Կարելի չէ հաւաքական աղօթքները զանց ընել, որովհետեւ հո՛ն է որ Քրիստոսի եկեղեցին կը դառնայ Քրիստոսի մարմինը, եւ ո՛չ ալ կարելի է անհատական աղօթքները զանց ընել, որովհետեւ հո՛ն է որ աղօթող մարդը կը դառնայ անդամ Քրիստոսի մարմինին: Հաւաքականութեան հոգեւոր անման համար հաւաքականութիւնը ի՛նք պէտք է աղօթէ:

Ապրիլ 23

Սո՛ւրբ պէտք է ըլլանք ամէն բանի մէջ

Սուրբ մարդը աշխարհէն եկող եւ զինք աշխարհին տանող բոլոր երեւոյթներէն մաքրուած մարդն է: Եթէ ամբողջ մեր կեանքը Աստուծոյ յանձնած ենք՝ պարտինք ամբողջ մեր կեանքը սրբութեամբ ապրիլ: Սո՛ւրբ պէտք է ըլլանք մեր ժպիտին ու խնդուիք մէջ: Սո՛ւրբ պէտք է ըլլանք մեր խօսքերուն ու խորհուրդներուն մէջ: Սո՛ւրբ պէտք է ըլլանք մեր գործերուն ու գործելակերպին մէջ, մեր մտածումներուն ու մտածելակերպին մէջ: Սո՛ւրբ պէտք է ըլլանք մեր ծրագիրներուն, որոշումներուն, փափաքներուն, ամենօրեայ հետաքրքրութիւններուն եւ նախասիրութիւններուն մէջ: Սո՛ւրբ պէտք է ըլլանք Աստուծոյ եւ մեր նմանին հետ մեր ունեցած յարաբերութիւններուն մէջ:

Ապրիլ 24

Ի՞նչ բան մեզ կը փրկէ

«Ով որ կը կարծէ թէ կանգուն է՝ թող գգոյշ ըլլայ որ չիյնայ» (Ս.Կր 10.12): Կարգ մը նորադարձ Կորնթացիներ մկրտուած ըլլալով Քրիստոսի անունով եւ նաշակած ըլլալով անոր մարմինն ու արիւնը՝ յանգեցան այն եզրակացութեան, թէ՛ իրենք Քրիստոսի հետ մէկ մարմին եղան եւ այլեւս իրենց համար իյնալու ոչ մէկ վախ կայ: Առաքեալը կը գգուշացնէ Կորնթացիները նման ինքնավստահութենէ մը, որ կրնար գիրենք յանձնապատանութեան առաջնորդել: Մկրտուիլը, Սուրբ Հաղորդութիւն ստանալը, եկեղեցի յանախելը, բարին գործելը, այս բոլորը կարելոր են բայց մեզ չեն փրկեր: Մեզ փրկողը մեր կապուածութիւնն է երկինքին: Մեզ փրկողը մեր բացարձակ հաւատքն ու սէրն է հանդէպ Քրիստոսի, մեր վստահութիւնն է հանդէպ իր փրկարար շնորհքին:

Ապրիլ 25

Զիսփանենք Աստուծոյ ծրագիրները մեզի համար

Աստուած մեզմէ իւրաքանչիւրին համար գեղեցիկ ու անպատմելի ծրագիրներ ունի, բայց որքան յանախ մենք կամայ թէ ակամայ կը իսփանենք զանոնք եւ վշտացնենք զԱստուած: Մեր կեանքը լեցնող ժիտական երեւոյթներն անգամ Աստուծոյ ձեռքին տակ կրնան վերածուիլ օրհնութեանց ու փառքի. բայց մարդկօրէն ընդհանրապէս մենք անկարող կ'ըլլանք մեզ շրջապատող փորձութեանց մէջ տեսնելու Աստուծոյ մատր եւ հաւատալու թէ ան փորձութեանց ընդմէջէն մեզ պիտի առաջնորդէ օրհնութենէ օրհնութիւն, փառքէ փառք եւ գօրութենէ գօրութիւն, եւ ասիկա պատճառ կ'ըլլայ որ Աստուած չկարենայ իր բարօր ծրագիրները իրականացնել մեր կեանքերուն մէջ:

Ապրիլ 26

Ինչո՞ւ կանք մեր շրջապատին մէջ

Աստուած իւրաքանչիւր մարդ կը դնէ յատուկ շրջապատի մը մէջ, յատուկ նպատակով մը: Մեր պարտականութիւնն է գտնել այն նպատակը որուն համար Աստուած մեզ դրած է մեր շրջապատին մէջ: Հարց տանք մենք մեզի, թէ՛ ի՞նչ է մեր միջավայրին մէջ գոյութիւն ունեցող այն պակասութիւնը որ Աստուած կ'ուզէ լրացնել մեր նամբով: Ան ի՞նչ պատգամ ունի փոխանցելիք մեր միջոցաւ՝ մեր դրացիին: Ի՞նչ բան կ'ուզէ մեր նամբով սրբագրել մեր գործընկերներուն կեանքին մէջ: Ո՞վ է այն տկարը որուն պէտք է նեցուկ կանգնիլ: Եթէ մարդիկ սորվին իրարու պակասութիւնները լրացնել, փոխանակ զանոնք մատի փաթթոց ընելու, այն առեն, իսաղաղութիւնը կը տիրէ եւ Յիսուս կը փառաւորուի:

Ապրիլ 27

Աստուծոյ վստահողը՝ իր սիրտը թող Անոր յանձնէ

Աստուծոյ հետաքրքրութեան առարկան մեր գրպանները չեն, այլ մեր սիրտն ու անոր ամբողջ սէրն է: Ան մեզմէ գործ ու աշխատանք պահանջելէ առաջ, կամեցողութիւն եւ պատրաստակամութիւն կը պահանջէ: Մեր կարողութիւնները իր տրամադրութեան ներքեւ դնելէ առաջ, նախ մեր անձերը դնենք: Մեր ունեցածը Աստուծոյ վստահիլը լաւ բան է, բայց մեր անձերը անոր վստահիլը՝ գերազանցօրէն լաւ է: Աստուծոյ վստահող մարդը չի կրնար ինքզինք չյանձնել Աստուծոյ: Իսկ ինքզինք Աստուծոյ յանձնող մարդը՝ պէտք է յանձնէ նաեւ իր ամբողջ սիրտն ու սրտին կրակը, հոգին ու հոգեբը, միտքն ու մտորումները, փափաքն ու փառքը, անհա ա՛յս ձեւով որ Աստուած կը մեծարուի:

Ապրիլ 28

Հրաժարի՛նք կեղծ խոնարհութենէն

Յիսուս կը պատուիրէ մեզի իր նման խոնարհ եւ հեզ ըլլալ (Մտ 11.29): Ի՛նչ ամօթ ու ահաւոր բան է հողէ շինուած մարդուն համար հպարտանալ, երբ անդին հրեղէն Աստուածը կը յայտարարէ իր խոնարհ ըլլալը եւ կոչ կ'ուղղէ իր հետեւորդներուն նոյնը ըլլալ: Աւելի լաւ է բացայայտօրէն հպարտ ըլլալ քան կեղծ խոնարհութիւն ձեւացնել: Խոնարհութիւն ձեւացնող հպարտ մարդը կը նմանի ինքզինք առողջ ձեւացնող հիւանդ մարդուն: Ինչպէս ինքզինք առողջ ձեւացնող հիւանդ մարդը չի կրնար բուժուիլ, այնպէս ալ ինքզինք խոնարհ ձեւացնող հպարտ մարդը՝ չի կրնար ձերբազատիլ իր հպատութեան ախտէն: Ձերբազատուելու համար ատկէ՛ մեր ետը դնենք Յիսուսի ոտքին տակ:

Ապրիլ 29

Ժպիտին գօրութիւնը

Ամէն մարդ կը ժպտի երբ գինք ուրախացնող մը կայ, բայց ամէն մարդ չի կրնար ժպտիլ երբ դէմ յանդիման կը գտնուի փորձութեանց: Փորձութիւնները հանդէս կը բերեն մեր ընտիր կամ խոտելի նկարագիր ունենալը: Ժպիտը կը կաշկանդէ մեզ կաշկանդել ուզող Չարը: Ժպիտը կը սասանէ դժոխքը իր հիմերէն: Ժպիտը կը փառաւորէ ու կ'ուրախացնէ զԱստուած: Ժպիտը մեզ կը դարձնէ սեւ ամպերուն մէջ ինկած պսպղուն աստղի նման: Ժպիտը կը գօտեպնդէ անգօրը, կը միտիթարէ սգաւորը, կը կանգնեցնէ ինկածը, կը յուսադրէ յուսալուծը: Ուստի, սիրելիներ, թող

մարդիկ մեր կեանքին մէջ տեսնեն այդ ժպիտը, յաղթանակի ու յարութեան ժպիտը, հզօր ու հաւատարիմ մարդու ժպիտը:

Ապրիլ 30

Երկինքի մէջ անակնկալներ կը սպասեն մեզի

«Շատեր որ հիմա վերջին են՝ առաջին պիտի ըլլան, իսկ շատեր որ առաջին են՝ վերջին» (Ղկ 13.30): Որքան մեծ-մեծ փարօղիչներ կան որոնք պիտի գարմանան արփայութեան մէջ իրենց տրուած համեստ տեղին համար: Որքան հրաշագործներ կան որոնք մագապուրծ պիտի ազատին դժոխքէն: Շատեր որոնք կը կարծեն թէ հարուստ են *«եւ ո՛չ մէկ բանի կարօտ»*, դատաստանի օրը հանդէս պիտի գայ որ անոնք ողորմելի, խեղճ, աղփատ մերկ ու կոյր են (Յյտ 3.17): Անդին, անհամար պիտի ըլլայ թիւը այն համեստ ու խոնարհ հաւատացեալներուն, որոնք պիտի փառաւորուին ու պատուրուին Աստուծոյ կողմէ դատաստանի օրը: Աստուծոյ փառաւորած մարդիկը աշխարհի փառաւորած մարդիկը պիտի չըլլան:

Մայիս 1

Զի բաւեր գիտնալ որ Աստուած գոյութիւն ունի

Ընթերցող բարեկամ, կասկածէ վեր է որ կը հաւատանք Աստուծոյ գոյութեան. բայց հաւատալ որ ան կայ առանց յարաբերութեան մէջ ըլլալու անոր հետ՝ ոչինչ կ'օգտէ մեզի: Ի՞նչ կ'արժէ հաւատալ որ Յիսուս Փրկիչ է, բայց չանդրադատնալ որ մենք փրկութեան կարօտ ենք: Ինչո՞վ կ'օգտուինք եթէ կը հաւատանք որ Քրիստոս միջնորդն է մարդկութեան՝ մեր երկնաւոր Հօր դիմաց, բայց չխնդրենք իր միջնորդութիւնը: Մէկը իր ընկերոջ ըսաւ. *«Ես գիտեմ որ եթէ վազեմ՝ կը յաղթեմ»*, ընկերը պատասխանեց. *«Այո՛, ես ալ գիտեմ որ եթէ վազես՝ կը յաղթես, բայց այնքան առեն որ չես վազեր՝ յաղթանակ չկայ՝ քեզի համար»*: Աստուծոյ մասին գիտնալը՝ մեզ յաղթանակի չ'առաջնորդեր, այլ պէտք է վազել դէպի անոր, անով յաղթող դառնալու համար:

Մայիս 2

Շնորհիքով լուսաւորուածը՝ յաղթող մարդ է

Քաջ գիտնանք, որ չենք կրնար հասնիլ ըզձալի յաւիտենականութեան առանց յաւիտենականութեան աղբիւրը եղող Տէր Յիսուսի արիւնին:

Իբրեւ լոյսի որդիներ կրնանք ապրիլ միայն ատեն՝ երբ թոյլ տանք որ Քրիստոսի շնորհքին լոյսը ծագի մեր սիրտերուն մէջ: Շնորհքին լոյսին ծագումով, խաղաղութեան իշխանը՝ Քրիստոս, ի՛նք պիտի ըլլայ իշխողը մեր կեանքերուն մէջ: Եւ երբ ի՛նք ըլլայ իշխողը, այն ժամանակ միայն կարող պիտի ըլլանք խաղաղութեամբ դիմակալելու կեանքի դժնդակ պահերը: Յաղթանակի պսակն ու յաղթանակով Պսակողը լքած՝ անկարելի է որ յաղթանակի տիրանանք: Չենք կրնար արդարանալ եթէ արդարութեան առաջնորդը չէ որ մեզ կ'առաջնորդէ:

Մայիս 3

Քրիստոնեայ մարդը կոչուած է սո՛ւրբ ըլլալու

«Ինչպէս որ ձեզ կանչողը՝ Աստուած սուրբ է, դուք ալ սուրբ եղէ՛ք ձեր ամբողջ կեանքով» (Ա.Պտ 1.15): Աստուծոյ զաւակը սո՛ւրբ պէտք է ըլլայ, որովհետեւ ան կանչուած է այդպիսին ըլլալու (Հո 1.7): Սո՛ւրբ պէտք է ըլլայ, որովհետեւ Քրիստոսի արիւնով սրբուած է (Յյտ 1.5): Սո՛ւրբ պէտք է ըլլայ, որովհետեւ իր մարմինը անդամն է Քրիստոսի սուրբ մարմինին՝ եկեղեցիին (Ա.Կր 6.15): Սո՛ւրբ պէտք է ըլլայ, որովհետեւ տանար է Սուրբ Հոգիին եւ բնակարան Աստուծոյ (Ա.Կր 3.16, 6.19): Սո՛ւրբ պէտք է ըլլայ, որովհետեւ գործակիցն է Աստուծոյ, անդաստանն ու շինութիւնն է Աստուծոյ (Ա.Կր 3.9): Սո՛ւրբ պէտք է ըլլայ, որովհետեւ իր գլուխը Քրիստոս է եւ Քրիստոս սուրբ է (Եփ 5.23, Ա.Կր 11.3):

Մայիս 4

Ունի՞ս կարօտը Յիսուսի

Աստուած *«մարդուն մտքին մէջ յաւիտենականութիւնը փանջնալու փափաք դրաւ»* (Ժղ 3.11): Ընթերցող բարեկամ, յաւիտենականութիւնը փանջնալու փափաք ունի՞ս: Սիրտդ կը բաղձա՞յ երկինքը: Հոգիդ կը ցանկա՞յ Աստուծոյ ներկայութեան: Փափաք ունի՞ս միանալու հաւատացեալ բազմութեան եւ հանդէսով Աստուծոյ տունը մտնելու՝ ուրախութեան եւ օրհնութեան ձայներով (Սղ 42.4): Կը զգա՞ս թէ կարիքը ունիս Յիսուսի: Կը գիտակցի՞ս թէ առանց Յիսուսի աղֆատ ես ու խեղն: Երանի՛ քեզի եթէ կ'անդրադառնաս որ կարօտը ունիս Յիսուսի: Ասիկա կրնայ պատճառ մը ըլլալ որ դուն օր մը սրբանաս: Աղօթէ որ Աստուած այդ կարօտը բորբոքէ մէջդ, որպէսզի կապուիս Յիսուսին:

Մայիս 5

Երկրին կեանքը երկինքէն կախեալ է

Յաւիտենական կեանքը շարունակութիւնն է ներկայ ժամանակաւոր կեանքին: Երկրի վրայ է որ երկինքի փառաբացիները կը դառնան: Նայինք վարդին, ծաղիկին ու ծառին: Անոնք երկրի վրայ հաստատուած են, բայց իրենց աւիշը կը սպասեն երկինքէն, անոր ցօղէն ու անձրեւէն, անոր զովութենէն ու ջերմութենէն: Անոնցմէ սորվինք երկինքին նայիլ, եւ հոնկէ սպասել մեր հոգեւոր սնունդը, Կեանքի Հացն ու Կենսատու Աղբիւրը: Ինչպէս երկիրը առանց երկինքի օրհնութեան կը ցամփի, այնպէս ալ մարդկութիւնը առանց մեր երկնաւոր Հօր՝ հոգեւորապէս կը մեռնի: Աստուած կեանքն է երկրի վրայ ապրող մարդկութեան: Հաւատացեալ մարդը կոչուած իր կեանքով երկիրը երկինքի վերածելու:

Մայիս 6

Ո՛չ ոք ինքզինք ամբողջապէս կրնայ ֆանչնալ

Մեր մեղաւորութիւնը ֆանչնալն է որ մեզ կ'առաջնորդէ Յիսուսի ֆաւշարար արիւնին: Մեր անարժանաւորութիւնը ֆանչնալն է որ մեզ կրնայ արժանի դարձնել յաւիտենական կեանքին: Բայց զգո՛յ՜ ըլլանք: Երբեք չկարծենք որ կրնանք ամբողջապէս ֆանչնալ մեր անձերը: Միայն Աստուած կրնայ մեզ լիովին ֆանչնալ: Եթէ Աստուած բանայ մեր սրտին ծալքերը, պիտի գարմանանք հոն տեսնելով հպարտութիւն, գոռոզութիւն եւ նախանձ: Աստուծմէ գատ ուրիշ ո՛չ ոք կրնայ մեզ ազատագրել այդ բոլորէն: Եւ այդ ընելու համար՝ երկա՛ր ժամանակ է հարկաւոր: Եթէ ուզենք մեր սեփական ցիւղով այդ բոլորէն ազատագրուիլ, ամբողջ յաւիտենականութիւնը բաւարար պիտի չըլլայ այդ ընելու համար:

Մայիս 7

Խաղաղութիւն՝ արդիւնքը Սուրբ Հոգիին

Խաղաղութիւնը Սուրբ Հոգիին արդիւնքն է (Գղ 5.22, Հո 14.17): *«Ինչպէս նիւթական, երեւելի այս աշխարհին մէջ երբ չկա՛յ խաղաղութիւն՝ չենք կրնար գտնել խնդութիւնը, մեր կեանքի ուրախութիւնը, նոյնպէս ալ մեր մտաւոր եւ հոգեւոր աշխարհին մէջ, որքան ատեն որ այեկոծում եւ փոթորիկ կայ, որքան ատեն որ տակաւին խաղաղութեան դրօշը չէ որ կը ծածանի հանդարտ կերպով՝ այնքան ատեն մեր սիրտերն ու միտքերը չեն կրնար բարեացակամութիւն եւ հանութիւն բերել, սէր եւ խնդութիւն ծնիլ, կատարեալ ուրախութեամբ եւ երջանկութեամբ անիլ ու յորդիլ»* (Զարեհ Ա.բ. Բ. Ս. գնաւորեան):

Մայիս 8

Սպասէ որ Աստուած քեզ դրկէ

Յովհաննէս Մկրտիչ *«Աստուծոյ կողմէ դրկուած մարդ մըն էր, եկաւ Լոյսին համար վկայութիւն տալու, որպէսզի ամէն մարդ անոր միջոցաւ հաւատայ»* (Յհ 1.6-7): Սիրելի՛ եղբայր եւ քոյր, առաքելութեան դաշտ մի՛ իջներ եթէ երբեք Աստուծոյ կողմէ դրկուած չես, այլապէս՝ պիտի ձախողիս եւ ուրիշներուն ալ ձախողութեան պատճառ պիտի դառնաս: Սպասէ մինչեւ որ լսես Աստուծոյ ձայնը. *«Ո՞վ դրկեմ եւ մեզի համար ո՞վ պիտի երթայ»* (Ես 6.8): Թոյլ տուր նախ Աստուած քեզ պատրաստելու եւ սորվեցնել քեզի ընելիքի: Եթէ առանց Աստուծոյ կողմէ դրկուած ըլլալու եւ առանց Աստուծոյ կողմէ պատգամ ստանալու սկսիս ֆարոգելու ու պատգամել՝ պիտի չկրնաս դառնալ միջոց մը մարդիկը Յիսուսի բերելու:

Մայիս 9

Մենք վկաներն ենք Յիսուսի

«Իմ վկաներս պիտի ըլլամ» (Գրծ 1.8): Ասիկա Յիսուսի խօսքն է ուղղուած իր հետեւորդներուն: Եթէ դուն ալ Յիսուսի հետեւորդներէն ես, այս խօսքը քեզի՛ ալ ուղղուած ուրեմն: Վկան Յիսուսի մասին խօսողը չէ, եւ ո՛չ ալ Յիսուսի Փրկիչ ըլլալը ծանուցողը: Մենք վկայ բառը կը գործածենք մէկու մը համար որ աչքով տեսած ու ականջով լսած է բան մը կամ անձ մը: Յովհաննէս առաքեալ խօսելով Յիսուսի մասին՝ կ'ըսէ. *«Մենք տեսանք եւ կը վկայենք»* (Ա.Յհ 1.2): Սիրելի՛ս, դուն տեսածի՞դ մասին է որ կը վկայես, թէ՛ չտեսածիդ: Լսած ես իր ձայնը: Եւ եթէ լսած ես, արտիդ մէջ կրակ մը իջած է: Փորձառաբա՞ր կը փանչնաս զինք, թէ՛ գիրքերէն ու ֆարոգիչներէն: Դարձած ես վկան իր սիրոյն, իր գութին եւ ողորմութեան:

Մայիս 10

Նախանձախնդի՞ր ես Աստուծոյ տունին հանդէպ

«Տանդ հանդէպ ունեցած նախանձախնդրութիւնս զիս պիտի այրէ» (Յհ 2.17): Սուրբ Օգոստինոս կ'ըսէ. *«Իսկապէս Աստուծոյ տունին, այսինքն՝ եկեղեցիին նախանձախնդրութիւնը բոցավառեցաւ Յիսուսի արտին մէջ, որ սիրեց զայն եւ իր կեանքը ընծայաբերեց անոր համար, որպէսզի յաւիտեանական կեանքը պարգեւէ անոր, եւ որպէսզի զայն իր փառքին մասնակից դարձնէ»*: Այսօր, մենք որքանով նախանձախնդիր ենք Աստուծոյ եկեղեցիին հանդէպ: Հոն ոչխարներ չկան, բայց ոչխարի մորթով գայլեր կան: Հոն եկեղեցին պղծող լուսայնափոխներ չկան, բայց

կան Աստուծմէ աւելի դրամը սիրող մարդիկ: Աստուծոյ տան մէջ կան ահաւոր մեղքեր. եթէ մարդիկ շարունակեն լուռ մնալ անոնց նկատմամբ, թող քաջ գիտնան որ Աստուած պիտի չշարունակէ լուռ մնալ, այլ նիշդ ժամանակին պիտի միջամտէ:

Մայիս 11

Մոռցէ՛ք անցեալը եւ գալի՛քին նայեցէ՛ք

«Կ'աշխատի՛մ անցեալը մոռնալ եւ գալի՛քին նայիլ» (Փլպ 3.13): Որքա՛ն մարդիկ կան որոնք չեն կրնար յառաջանալ իրենց հոգեւոր կեանքին մէջ՝ իրենց անցեալին պատճառով: Եթէ երբեք Պօղոս առաքեալ իր անցեալի կեանքին նայէր եւ մնայուն կերպով իր աչքին դիմաց բերէր քրիստոնեաներուն հանդէպ իր յարուցած հալածանքները, երբե՛ք պիտի չկրնար աւետարանչութիւն ընել եւ Քրիստոսի վկան դառնալ: Սիրելիներ, մի՛ թոյլ տա՛ք որ ձեր անցեալը թունաւորէ ձեր ներկան ու ապագան: Եթէ Աստուծան յիշեցնէ ձեզի ձեր անցեալին մէջ պատահած տխուր դէպքեր ու երեւոյթներ, դուք ալ անոր յիշեցուցէ՛ք որ Աստուած մոռցած է զանոնք: Մոռցէ՛ք անցեալը եւ Յիսուսի անունով զօրացած առաջ անցէ՛ք:

Մայիս 12

Հաւատացեալը երկինքին պատգամն է երկրին

«Մեր լաւագոյն յանձնարարականը, որ ձեր սիրտերուն մէջ գրուած է՝ դուք է՛ք, ձեր կեանքերով, որ ամէն մարդ կրնայ մանչնալ ու կարդալ, եւ կրնայ յստակօրէն տեսնել՝ թէ Քրիստոսի նամակն է՛ք դուք, պարզապէս մեր ձեռքով գրուած» (Բ.Կր 3.2-3): Հաւատացեալ մարդը երկինքին նամակն է ուղղուած երկրին: Աշխարհասէր մարդիկ այդ նամակին մէջ պէտք է կարդան կամքը Աստուծոյ: Հաւատացեալը պատգամաւորն է Աստուծոյ: Ան ո՛չ միայն պատգամ տուող մըն է, այլեւ՝ տրուած պատգամ մը: Այո՛, հաւատացեալը երկինքին պատգամն է տրուած երկրին, Աստուծոյ պատգամն է տրուած մարդկութեան, ներողամտութեան եւ սիրոյ պատգամ մըն է ատելութեամբ լի մարդոց:

Մայիս 13

Մեր կեանքը Քրիստոս ի՛նքն է

«Ինձի համար կեանքը Քրիստոս է» (Փլպ 1.21): Առաքեալին ամէնէն զօրաւոր խօսքն է ասիկա: Ան կեանքը դատարկ ու դառն կը գտնէ առանց Քրիստոսի: Երբեմն մարդիկ կ'ըսեն. «Երաժշտութիւնը կեանքն է», կամ

«մարգանքը կեանքն է» եւայլն, քրիստոնեայ մարդուն կեանքը սակայն, Քրիստոս ի՛նքն է: «Երբ Քրիստոս՝ ձեր կեանքը՝ յայտնուի, այն ատեն դուք փառքով պիտի յայտնուիք անոր հետ» (Կղ 3.4): Քրիստոս միայն կեանք տուող մը չէ, այլ այն կեանքն է որ կը լեցնէ հաւատացեալին սիրտն ու հոգին, միտքն ու համակ էութիւնը: Երբ անդրադառնանք որ մեր կեանքը Քրիստոս է, այն ատեն կրնանք մեր սիրտն ու հոգին կապել երկինքին, նիշդ ինչպէս մէկը իր սիրտը կը կապէ իր սիրած բանին:

Մայիս 14

Ի՞նչն է ամէնէն սիրած բանդ

Մէկը ըսաւ: Հարցուցի աշակերտի մը թէ ի՞նչն է այն բանը որ ամէնէն շատ կը ցանկայ: Ան պատասխանեց. «գիրքեր»: Նոյն հարցումը հարցուցի կծծի մէկու մը, եւ ան պատասխանեց. «Դրամ»: Հարցուցի մուրցկանի մը, եւ ան ըսաւ. «Հաց»: Հարցուցի գինեմուլի մը որ ըսաւ. «գինի»: Հարցուցի շատ մը ուրիշներու. ոմանք ըսին՝ հարստութիւն, ուրիշներ՝ փառք, ուրիշներ՝ առողջութիւն: Սիրելի՛ ընթերցող, նոյն հարցումը քեզի կ'ուղղեմ, ի՞նչ կը սիրես ամէնէն շատ: Կը սիրե՞ս ապրիլ Քրիստոսի մէջ: Կը սիրե՞ս նմանիլ Քրիստոսի: Ոմանք իրենց փորը կը սիրեն, իսկ դուն Կենաց Հացը սիրէ: Ոմանք իրենց տունները կը սիրեն, իսկ դուն երկինքը սիրէ: Ոմանք հագուստներ կը սիրեն, իսկ դուն «լաւագոյն պատմութեանին» ու «ներմակ պարեգօտին» ցանկայ:

Մայիս 15

Սպասել սորվինք

«Երուսաղէմէն մի՛ հեռանաք, սպասեցէ՛ք մինչեւ ստանաք Հօրը խոստումը» (Գրծ 1.4): Ինչպէս միշտ, այս անգամ եւս, իր երկրաւոր կեանքի վերջին օրերուն, Յիսուս տակաւին սորվեցնելիք ունէր իր հետեւորդներուն: Ան կ'ուզէ որ մենք սպասել սորվինք: Առաքելութեան դաշտ չիջնենք առանց ստանալու Հօրը խոստումը՝ Սուրբ Հոգին: Զանապարենք ընելու այն ինչ որ նիշդ կը թուի մեզի, եւ ո՛չ ալ ըսելու այն ինչ որ շիտակ կը նկատենք: Թոյլ տանք որ Սուրբ Հոգին ըլլայ առաջնորդողը մեր գործերուն եւ խօսքերուն: Սպասել կը նշանակէ յոյսով ու ակնկալութեամբ նայիլ Աստուծոյ: Սպասել գիտցող մարդուն մէջ հաւատքը կը գօրանայ եւ Աստուծոյ հանդէպ վստահութիւնը կատարեալ կը դառնայ:

Մայիս 16

Աստուծոյ խօսքը կ'այլափոխէ մեզ

«Աստուծոյ խօսքը երկրաւոր մեր կեանքը երկնային կեանքի գգլիիչ բոյրով Օծանող անուշահոտ իւղն է, ապականացու մեր բնութիւնը անապականութեան պատրաստող համեմիչ աղը, մահկանացու մեր բնութիւնը անմահութեան գերափոխող անհրաժեշտ մակարդը, որով մեր երկրաւոր կեանքի օրերը կը համեմուրին եւ առաքեալին բացատրութեամբ՝ "Մասնակից կը դառնանք Քրիստոսի յաղթական երթին, որ մեր միջոցաւ իր գիտութեան լոյսը կը տարածէ ամենուրեք... Մեր կեանքերը Քրիստոսի ձեռքով Աստուծոյ ընծայուած անուշահոտ խունկի պէս իրենց բոյրը կը տարածեն"» (Բ.Կր 14-15) (Զարեհ Ա.րբ. Ագնաւորեան):

Մայիս 17

Փորձութիւնը կը դիմակագերծէ մարդը

Կասկածէ վեր է որ փորձութիւնն ու դժուարին պահերն են որ մեր իսկական նկարագիրն ու հաւատքը հանդէս կը բերեն: Առհասարակ բոլորը կը ջանան խաղաղասէր ձեւանալ որպէսզի ծածկեն իրենց իրական նկարագիրը: Խոռովիչ պահուան դիմաց աշխարհի մարդը սակայն չի կրնար իր խաղաղութիւնը պահել: Փորձութիւնը կը դիմակագերծէ գայն: Բայց տարբեր է վերածնած քրիստոնեայ մարդուն պարագան, որ իր կեանքին մէջ ընդունած է խաղաղութեան Իշխանը՝ Քրիստոս: Ան կեանքի փոթորիկներուն դիմաց կրնայ պահել իր հանդարտութիւնը, իր խաղաղութիւնը, իր գեղեցկութիւնը, ճիշդ այնպէս՝ ինչպէս աստղը իր խաղաղութիւնն ու գեղեցկութիւնը կը պահէ ամպրոպներու մէջ:

Մայիս 18

Մեր ես-ը՝ մեր թշնամին

Ընդհանրապէս մարդս ստրկացնողը նոյնիման մարդուս եսն է: Իր ես-էն չձերբագատող մարդը, երբեք չի կրնար խաղաղ յարաբերութեան մէջ ըլլալ Աստուծոյ, իր նմանին կամ նոյնիսկ ինքնիր հետ: Յաղթելու համար մեր ես-ին, պէտք է յաղթուիլ Յիսուսի ես-ին կողմէ, պէտք է պատրաստ ըլլալ Յովհաննէս Մկրտիչի նման քաջութիւնը հրապարակէն եւ ձգելու որ Յիսուսի հեղինակութիւնը գորանայ մեր կեանքներուն մէջ (Յի 3.30): Ան որ կը յաղթէ իր ես-ին՝ յաղթած կ'ըլլայ ամէն բանի: Եւ ինչո՞ւ: Որովհետեւ եսն է որ մարդուս մէջ ամէն բան ունենալու ցանկութիւնը կը դնէ: Ես-ը մեզ աշխարհին հետ կապի մէջ դնող կամուրջն է: Քանզի այդ կամուրջը՝ կը նշանակէ ազատագրուիլ աշխարհի բռնակալութենէն:

Մայիս 19

Ամէն ինչ դնենք Յիսուսի ոտներուն առջեւ

Երբ Յիսուս իր յաղթական մուտքը պիտի գործէր Երուսաղէմ, *«Ժողովուրդէն շատեր իրենց վերարկուները կը փռէին նամբուն վրայ, ուրիշներ ծառերէն ոստեր կը կտրէին եւ կը տարածէին նամբուն վրայ»* (Մտ 21.8), իսկ մենք, ի՞նչ բան պատրաստ ենք փռելու եւ տարածելու Յիսուսի ոտներուն առջեւ, որպէսզի յաղթականօրէն մուտք գործէ մեր կեանքերէն ներս: Պատրաստ ենք իր ոտներուն առջեւ դնելու մեր սիրտն ու հոգին, մեր փափաքներն ու ցանկութիւնները, մեր երազներսն ու տեսիլները, մեր գործերն ու աշխատանքները, մեր ժամանակն ու կարողութիւնները: Եթէ այս բոլորը դնենք Յիսուսի ոտներուն տակ, այն ատեն Յիսուս կը բարձրանայ մեր կեանքերուն մէջ, եւ իրմով՝ մենք կը բարձրանանք:

Մայիս 20

Տառապանքը չի նուաներ ֆրիստոնեայ մարդուն

Տառապանքը չի կրնար յուսահատեցնել մէկը որ կը սիրէ զԱստուած եւ օր ըստ օրէ կ'անի իր աստուածսիրութեան մէջ: Տառապանքը չի կրնար մեր սրտերէն իլել ուրախութիւնը եթէ երբեք Յիսուսի ուրախութիւնը ունինք մեր սիրտերուն մէջ: Տառապանքը Յիսուսի գալը չէ, այլ Յիսուսէն հեռանալն է: Տառապանքը Յիսուսը չնանչնալն է, Յիսուսի հետ չնոյնանալն է, Յիսուսով ներքին երջանկութիւն մը չապրիլն է, Յիսուսով երկինքի գաւակ չդառնալն է: Ան որ ընդունած է Յիսուսը իր կեանքին մէջ, անիկա կրնայ ուրախութեամբ եւ խաղաղութեամբ տանիլ կեանքի նեղութիւնները, միշտ ինչպէս առաքելները ուրախացան երբ *«երբ Տիրոջ անունին համար անարգանքի արժանացան»* (Գրծ 5.41):

Մայիս 21

Քրիստոնեայ մարդը եւ հալածանքը

Ճիշդ է որ *«անոնք որոնք կ'ուզեն աստուածպաշտութեամբ Քրիստոս Յիսուսի միացած ապրիլ, անպայման հալածանքներու պիտի ենթարկուին»* (Բ.Տմ 3.12), բայց այդ չի նշանակեր որ ֆրիստոնեայ մարդը ի՛նք պէտք է երթայ հալածանքները փնտոելու: Փափաք ունենալ Յիսուսի համար հալածուիլ՝ անխոհեմութիւն է: Յիսուս չ'ուզեր որ փափաք ունենանք հալածուելու, բայց կ'ուզէ որ պատրաստ ըլլանք ամէն հալածանք սիրայօժար կերպով տանելու իր անունին համար: Եթէ սխալ է

հալածուիլ փափափիլը, նո՛յնքան սխալ է հալածանքէն փախիլ փորձելը՝ սխալ միջոցներու դիմելով: Յիսուսի անունով հալածանքը դիմագրաւելը աւելի՛ դիւրին է քան անկէ փախիլը: Երբեմն հալածանքէն փախիլը աւելի՛ կը տանջէ մեզ քան զայն դիմագրաւելը:

Մայիս 22

Ի՞նչն է քեզի համար լաւ բանը

Օր մը երկինքով չհետաքրքրուած մարդու մը հարց տուի. *«Ի՞նչն է քեզի համար լաւ բանը»*: Ան պատասխանեց. *«Դիրքն ու դրամը»*: Ան ինքզինք խաբած պիտի ըլլար եթէ տարբեր պատասխան տար: Իսկ դուն, ընթերցող բարեկամ, ի՞նչն է քեզի համար կարելոր բանը. դիրքն ու դրամը, թէ՛ Յիսուսի սէրն ու խաչը: Դիրքն ու դրամը չեն կրնար քեզի խաղաղութիւն տալ եւ հանգիստ շնորհել: Կրնաս մեծ գումարներ ունենալ բայց նոյնքան ալ մեծ մտահոգութիւններ: Կրնաս բարձր դիրքերու հասնիլ բայց երբեք ալ հանգիստ չգտնել: Աստուծոյ գաւակներէն շատե՛ր ո՛չ դիրք ունէին եւ ո՛չ ալ դրամ, բայց եւ այնպէս, ունէին ներքին խաղաղութիւն մը որ զիրենք անյաղթահարելի կը դարձնէր:

Մայիս 23

Դժուա՞ր է փոխուիլ

Մեղքի մէջ ինկած եւ աշխարհի կեանքը ապրող մարդիկ երբեմն կը գիտակցին իրենց վիճակին եւ կ'որոշեն փոխուիլ: Օրինակ, թմրեցուցիչ գործածող մը կրնայ յանկարծ որոշում առնել ալ չգործածել, կամ ստախոս մը՝ սուտը դադրեցնել, բամբասող մը՝ բամբասանքին վերջ դնել, եւ այլն: Անոնց մօտ փոփոխութիւնը ամբողջական չ'ըլլար, այլ՝ մասնակի. արմատական չ'ըլլար, այլ՝ մակերեսային: Եւ ինչո՞ւ: Որովհետեւ անոնք կ'որոշեն փոխուիլ բայց չեն որոշեր դարձի գալ: Մէկը չի կրնար իր սեփական ուժով փոխուիլ: Կը փոխուի ա՛ն միայն՝ որ դարձի կու գայ Քրիստոսի, կը խոստովանի իր մեղքերը, իր տկարութիւնները, եւ կը յանձնուի Սուրբ Հոգիին առաջնորդութեան:

Մայիս 24

Հոգեւոր բորոտութիւնը

«Տէ՛ր, եթէ ուզես՝ կրնաս զիս մաքրել» (Մր 1.40): Բորոտի մը անմեղ աղաղակն էր ասիկա մարդկութեան մեծ բժիշկին՝ Քրիստոսի ուղղուած: Իսկական բորոտութիւնը հոգիի ու սրտի բորոտութիւնն է եւ ո՛չ թէ

մարմինի: Ընթերցող բարեկամ, չունի՞ս բորոտութիւն մը որմէ ձերբագատիլ կ'ուզես: Օրինակ, ստախօսութեան եւ նախանձի բորոտութիւնը, բամբասանքի եւ ուրիշը վարկաբեկելու բորոտութիւնը, անհաւատութեան բորոտութիւնը, եւայլն: Այս եւ նման բորոտութիւններէ մաքրուելու համար, մէկ հասցէ ունիս՝ Յիսուս Քրիստոս: Ինչպէս եթէ դեղը առնես մարմինիդ մէջ կը մաքրուիս բորոտութենէդ, այնպէս ալ, եթէ Յիսուսը առնես սրտիդ մէջ՝ կը սրբուիս հոգեւոր բորոտութենէդ եւ կը դառնաս Աստուծոյ տաճար:

Մայիս 25

Ինչո՞ւ կը սիրես Սուրբ Գիրքը

Որքի մը հարց տուին. *«Դուն ինչո՞ւ կը սիրես Սուրբ Գիրքը»*: Ան պատասխանեց. *«Որովհետեւ ես որք եմ եւ ան ինծի կու տայ երկնաւոր Հայր մը: Ես մեղաւոր եմ եւ ան ինծի կու տայ Փրկիչ Յիսուսը: Ես օտարական եմ, եւ ան ինծի կու տայ երկինքը իբրեւ հայրենիք»*: Գալով մեզի, կը սիրե՞նք Սուրբ Գիրքը, եւ եթէ կը սիրենք, ինչո՞ւ կը սիրենք: Ես Սուրբ Գիրքը կը սիրեմ, որովհետեւ ատիկա ինծի կը խօսի՝ ինծի համար մեռած ու յարութիւն առած Օծեալին մասին: Կը սիրեմ, որովհետեւ ինծի կը պատմէ Փրկիչիս ու փրկութեանս մասին: Կը սիրեմ, որովհետեւ ինծի կը խօսի երջանկութեամբ ու սիրով լեցուն յաւիտենականութեանս մասին: Կը սիրեմ, որովհետեւ զիս կ'առաջնորդէ նորոգութեան եւ սրբութեան:

Մայիս 26

«Մէկը չունիմ...»

Երբ Յիսուս Բեթհեզդայի աւազանին բովէն կ'անցներ, տեսաւ մէկը որ երեսունութը տարիէ ի վեր անդամալոյժ էր եւ անոր ըսաւ. *«Կ'ուզե՞ս առողջանալ»*: Հիւանդը պատասխանեց. *«Տէ՛ր, մէկը չունիմ որ ջուրերը շարժած ատեն զիս աւազան իջեցնէ»* (Յհ 5.7): *«Մէկը չունիմ...»*: Ինքզինք միմակ, առանձին, անտէր ու անտիրական զգացող մարդու մը խօսքն է ասիկա: Յիսուս գտաւ այս մարդուն որ մէկը չունէր, անօգնական էր: Փառք Յիսուսին, ան առանձին եղողները գտնող հովիւ է: Ան անօգնական մարդիկը գտնող Փրկիչ է: Իսկ մենք, իբրեւ իր գաւակները, կ'երթա՞նք գտնելու այնպիսի մարդիկ որոնք մէկը չունին, որոնք մոռցուած են, որոնց այցելող չկայ: Գիտե՞ս մէկը որ մէկը չունի. գնա՛ անոր հետ եղիր:

Մայիս 27

Որեւէ բան տալէ առաջ,

Նախ մեր կեանքը տանք

Ձկարծենք որ երկինքի արքայութիւնը ձեռք կը ձգենք այրի կնոջ նման երկու դահեկան տալով, կամ Յիսուսի խօսքին համաձայն, գաւաթ մը պաղ ջուր տալով ուրիշին: Աստուած տրուածին չի նայիր, այլ տուողին սրտի յօժարութեան: Արքայութիւնը Արքային պարգեւն է, իսկ Արքան այդ պարգեւը չի տար մէկու մը որ իրեն չէ յանձնուած: Երբ կը յանձնուինք Արքային, ա՛յն ատեն է որ մեր կատարած բարի գործերը եւ ողորմութիւնները արժէք կը ստանան: Մեր կեանքը անգամ եթէ գոհենք՝ բան մը չենք օգտուիր, որովհետեւ մեր կեանքը ո՛չ մէկ արժէք ունի այնքան ատեն որ գայն չենք յանձնած Յիսուսին: Կեանք մը կը դառնայ արժէք միայն այն ատեն՝ երբ յանձնուի Յիսուսին:

Մայիս 28

Յիսուսի սիրոյն գօրութիւնը

Երբ Յիսուս բնակի մեր սիրտերուն մէջ, ո՛չ միայն կը դառնայ մեր սիրոյ առարկան, այլեւ կը դառնայ մեր սէրը բռնկեցնողն ու հրահրողը: Յիսուսով բնակուած մարդուն սէրը կը տեղայ թէ՛ բարեկամին եւ թէ՛ չարակամին վրայ, թէ՛ մօտիկին եւ թէ՛ հեռաւորին վրայ: Երբ Յիսուս բնակի մեր մէջ, կ'անինք սիրոյ մէջ եւ սէրն ալ կ'անի մեր մէջ, կ'արմատանանք սիրոյ մէջ եւ սէրն ալ կ'արմատանայ մեր մէջ, եւ կը սկսինք սիրել, սիրել այնքան եւ այնպէս, որ նոյնանանք սիրոյ հետ: Երբ Յիսուս բնակի մեր մէջ, պէտք պիտի չունենանք մտածելու թէ ի՛նչպէս պէտք է սիրենք, որո՛ւ պէտք է սիրենք, քանի որ սիրելը մեզի համար պիտի դառնայ բնական, այնքան բնական՝ որքան շունչ առնելը:

Մայիս 29

Մահը փոխադրուիլ մըն է Յիսուսի մօտ

Պօղոս առաքեալ Փիլիպպեցիներուն գրած իր նամակին մէջ կը յայտնէ իր գօրաւոր փափաքը այս կեանքէն ելլելու եւ Քրիստոսի հետ ըլլալու (Փլպ 1.23): Կը սիրե՞նք Յիսուսը այնքան՝ որ ուզենք մեռնիլ եւ երթալ անոր մօտ: Եթէ կը վախնանք մահէն, այդ կը նշանակէ որ տակաւին չենք դարձած Աստուծոյ գաւաթ: Մեռնիլ ուզելը մեղք չէ եթէ երբեք մեր նպատակը Յիսուսի մօտ երթալն է, իսկ եթէ մեր նպատակը կեանքի տաղտուկէն եւ յուսախաբութիւններէն փախիլն է՝ մեղք է: Մահուան փափաք կրնան ունենալ թէ՛ անոնք՝ որոնք Յիսուսին կապած են իրենց ամբողջ յոյսը, եւ թէ անոնք՝ որոնք մեծ յուսախաբութենէ անցած են: Այս երկրորդը անձնասպանութիւն կը սեպուի եւ որեւէ ձեռով չ'արդարանար:

Մայիս 30

Ընտրած եւ լաւ բաժինը

«Սակայն մէկ բան պէտք է: Մարիամ լաւ բաժինը ընտրեց, բան մը՝ որ բնաւ ետ պիտի չառնուի իրմէ» (Ղկ 10.42): Մարթա ընտրեց սեղան բանալ Յիսուսի առջեւ, իսկ Մարիամ ընտրեց իր սիրտը բանալ: Մարթա ընտրեց յագեցնել Յիսուսը, իսկ Մարիամ ընտրեց յագեցնալ Յիսուսով: Մարթա հոգ ունէր (Ղկ 10.41), իսկ Մարիամ հոգ չուներ՝ քանի զՅիսուս ունէր իր կողքին: Մարթային համար Յիսուս ուտելիքի կարօտ էր, իսկ Մարիամին համար Յիսուս հաղորդակցութեան կարօտ էր: Մարթային բաժինը սեղանն ու անոր պատրաստութիւնն էր, իսկ Մարիամին բաժինը՝ Յիսուսն ու անոր սէրն էր. բաժին մը՝ *«որ բնաւ ետ պիտի չառնուի իրմէ»:* Դուն ունի՞ս այդ Բաժինը՝ Յիսուսը եւ անոր մտերմութիւնը:

Մայիս 31

Ի՞նչ պիտի ձգես սիրելիներուդ

Եթէ գէշ բան է մեռնիլ առանց նուագագոյն նիւթականը ձգելու մեր գաւակներուն եւ հարագատներուն, որքա՛ն աւելի գէշ է մեռնիլ, առանց ձգելու անոնց աստուածպաշտութեան օրինակը: Ցաւ է մեզի համար տեսնել ծնողներ որոնք կ'աշխատին հարստութիւն դիզել որպէսզի իրենց մահէն ետք զանիկա թողուն իրենց գաւակներուն, իսկ անդին, ո՛չ մէկ բան կ'ընեն զանոնք Փրկիչին բերելու համար: Սարգիս Շնորհալի կ'ըսէ. *«Զաւկիդ բարեպաշտութեանդ օրինակը ձգէ եւ ո՛չ թէ հարստութիւնդ...: Սորվեցուր անոր զԱստուած պաշտել եւ ո՛չ թէ դրամը: Սորվեցուր երկնաւոր բաներու ցանկալ եւ ո՛չ թէ երկրաւորներուն»:* Մեծագոյն նուէրը որ կրնաս տալ զաւկիդ, զայն Յիսուսին ծանօթացնելն է:

Յունիս 1

Յիսուս հեռացուցած է քեզմէ մեղքերդ

«Յիսուս Սուրբ Հոգիին կողմէ տարուեցաւ անապատ...» (Մտ 4.1): Յիսուս ինք չէր որ անապատ գնաց, այլ՝ տարուեցաւ: Հին Կտակարանը կը խօսի քաղաքի անապատ (արու այծ) մասին: Տարին անգամ մը քահանայապետը իր ձեռքերը նոխազին գլխուն կը դնէր եւ ժողովուրդին մեղքերը կը խոստովանէր, ապա նոխազը ուրիշի մը ձեռքով կը տարուէր անապատ (Ղւ 16.22): Ձեռքերը նոխազին գլխուն դնելը՝ ժողովուրդին մեղքերը անոր փոխանցել կը նշանակէր, իսկ զայն անապատ տանիլը՝

մեղքերը ժողովուրդէն հեռացնել էր: Քրիստոս որուն նախօրինակն էր փառութեան նոխազը, մարդոց մեղքերը իր վրայ առնելէ ետք՝ Ս. Հոգիին կողմէ տարուեցաւ անապատ: Սիրելի՛ս, քու ալ մեղքերդ տարուա՞ծ են անապատ, Յիսուս զանոնք հեռացուցա՞ծ է քեզմէ:

Յունիս 2

Սէր ուզեցէ՛ք Աստուծմէ, ո՛վ մարդիկ

«Հաւատքի վստահութիւնը ուզեցէ՛ք Աստուծմէ, ո՛վ մարդիկ. թող այդ վստահութիւնը լեցնէ ձեր սրտերը, որովհետեւ ատիկա խաղաղութիւն կը բերէ մտքերուն: Սէր ուզեցէ՛ք Աստուծմէ, ո՛վ մարդիկ. որովհետեւ սէրն է միայն որ կեանքի մէջ կը զգացնէ որ դուք լեցուն էք, լեցուն այնքան՝ որ չէ՛ք կրնար չպարպուիլ, չէ՛ք կրնար ձեր գեղուն բաժակէն չհրամցնել եւ չխմցնել նաեւ ուրիշներուն: Աստուծմէ երջանկութիւն ուզեցէ՛ք, ո՛վ մարդիկ. ա՛յն երջանկութիւնը սակայն, որ բարեգործութեամբ կու գայ: Ուզեցէ՛ք որ Աստուած ձեր քայլերը բարեգործութեան նամբուն ուղղէ, եւ այն ատեն ձեր երջանկութիւնը ինքնին կու գայ՝ ձե՛ր պարգեւելովը եւ ձեր բաշխելովը: Եթէ դուք չբաշխէ՛ք, չէ՛ք կրնար այդ ուրախութիւնը ունենալ» (Զարեհ Արք. Ազնաւորեան):

Յունիս 3

Նորոգութիւնը երկու ձեւով կ'ըլլայ

Մարդուն վերածնունդն ու նորոգութիւնը կրնայ տեղի ունենալ յանկարծ, վայրկեանի մը ընթացքին, եւ կամ երկար ժամանակի վրայ: Ամէն մարդ կը փափաքի որ իր վերածնունդն ու նորոգութիւնը վայրկեանի մը կամ վայրկեաններու ընթացքին պատահի քան երկա՛ր ժամանակի մը վրայ: Աստուած սակայն կը ցանկնայ մեզ, կը ցանկնայ մեր ներքին անձը՝ սիրտն ու հոգին, եւ գիտէ թէ մեզի համար ո՛ր մէկը աւելի յարմար է, յանկարծական ու վայրկեանական նորոգութի՞ւնը, թէ՛ երկար ժամանակի վրայ իրագործուող նորոգութիւնը: Պետրոս առաքեալին նորոգութիւնը երկա՛ր ժամանակի վրայ տեղի ունեցաւ, իսկ Պողոս առաքեալին նորոգութիւնը՝ վայրկեանական էր:

Յունիս 4

«Տէ՛ր, եկո՛ւր եւ տես»

«Ո՞ւր թաղեցի՛ք զին՛ք»: Անոնք ըսին. «Տէ՛ր, եկո՛ւր եւ տես» (Յհ 11.34): Եւ Տէրը գնաց ու տեսաւ թէ ո՛ւր թաղուած էր Ղազարոսը եւ

յարութիւն տուաւ անոր: Տէ՛ր, ինչպէս Ղազարոսը դուրս բերիր իր ննջման ֆարայրէն, այնպէս ալ, այս տողերը գրողն ու կարդացողը դո՛ւրս բեր մեղքի ֆարայրէն: Տէ՛ր, եկուր եւ տես. տե՛ս թէ ո՛ւր թաղուած ենք, տե՛ս թէ ի՛նչ մեղքի մէջ մխրճուած ենք, տե՛ս մեր հոգեւոր աղֆատութիւնն ու անկարողութիւնը, տե՛ս մեր ցաւն ու փափաքը: Ինչպէս հրամայեցիր որ ֆարայրի բերնէն վերցնեն ֆարը, այնպէս ալ, հրամայէ որ Չարը իր ձեռքը ու մեղքը իր բռնակալութիւնը վերցնեն մեր վրայէն, որպէսզի Ղազարոսի նման վերստին կեանքի գանձ՝ նոր կեանքին:

Յունիս 5

Չորսմեցնենք մեզ փրկութեան Առաջնորդողը

«Մի՛ տրտմեցնէ՛ք Աստուծոյ Սուրբ Հոգին, որով կնճուեցա՛ք՝ փրկութեան օրուան հասնելու համար» (Եփ 4.30): Խօսքը մկրտութեան ընթացքին Սուրբ Հոգիով կատարուած կնճումին մասին չէ, այլ մեր ազատ կամքով Աստուծոյ հետ մեր կատարած հաշտութեան մասին է: Ապաշխարութեամբ Աստուծոյ յանձնուելէ ետք, ապերախտութիւն կ'ըլլայ մեր ըրածը եթէ երբեք ինքնակամ մեղանշումներով տրտմեցնենք Աստուծոյ Սուրբ Հոգին՝ որմէ կախեալ է մեր փրկութիւնը: «Կնճուեցա՛ք» բառը ցոյց կու տայ այն վստահութիւնն ու ապահովութիւնը, որ կը համակէ հաւատացեալ մարդը, թէ՛ ան պիտի ժառանգէ յաւիտենական փրկութիւնը: Սիրելի՛ եղբայր եւ քոյր, ունի՞ս փրկութեան վստահութիւնն ու ապահովութիւնը:

Յունիս 6

Ազատ կ'ըլլաս երբ Ազատարարին գաս

«Եթէ Որդին ձեզ ազատէ, այն ատեն իրապէս ազատ պիտի ըլլա՛ք» (Յհ 8.36): Անապաշխար մարդը ստրուկ մըն է մեղքին (Յհ 8.34): Նման ստրկութենէ մեզ Յիսուսէն զատ ուրիշ մէկը չի կրնար ազատել: Ոմանք ստրուկ դարձած են սուտին, նախանձին, գոռոզութեան, բախտախաղին, դրամասիրութեան... Եւ այլն: Ընթերցո՛ղ բարեկամ, չունի՞ս կեանքիդ մէջ մեղք մը որ քեզ ստրկացուցած է եւ կը փափաքիս ձերբազատիլ անկէ: Եթէ չես ապաշխարած՝ գիտցիր որ բանտի մէջ ես, եւ քու բանտապետդ՝ Սատանան է, իսկ դահիճներդ՝ չար ոգիները: Յիսուս կրնայ բանտը իր հիմերէն խախտել, միայն թէ ինդրէ իրմէ. ինդրէ անկեղծօրէն եւ թախանձագին, եւ դուն երկինքի ազատ որդին պիտի ըլլաս:

Յունիս 7

Խղնա՝ դուն քեզի

Եթէ գիտնայիր որ քու եւ խորունկ անդունդի մը միջեւ միայն մէկ քայլ կայ, ի՞նչ պիտի ընէիր: Պիտի շարունակէի՞ր անջեւ երթալ որպէսզի իյնայիր անդունդին մէջ: Վստահաբար ո՛չ: Գիտե՞ս որ միայն մէկ քայլ կայ քու եւ յաւիտենականութեան միջեւ: Այսօր կամ վաղը կրնաս դուն քեզ անաչառ Աստուծոյ անջեւ գտնել: Եթէ երբեք ապաշխարած չես, ի՞նչ պատասխան պիտի տաս իրեն գործած չարիքներուդ եւ ունեցած չար մտածումներուդ համար: Դուն քեզի չե՞ս խղնար: Ինչո՞ւ դժոխք նետուիս ուր կրակը անմար է եւ տանջանքը՝ յաւիտենական, երբ այդ բոլորէն ազատելու առիթը ունիս: Կարդացած այս տողերդ առիթ մըն է քեզի Աստուծոյ կողմէ տրուած: Օգտագործէ՛ այս առիթը եւ կեանքդ յանձնէ կեանքի Տիտոջ՝ Յիսուսի:

Յունիս 8

Մեղքը կը պղծէ մեզ

«Բերնէն մտածը չէ՛ որ կը պղծէ մարդը, այլ ինչ որ դուրս կ'ելլէ բերնէն՝ ա՛յն է որ կը պղծէ մարդը» (Մտ 15.11): Մեզմէ որո՞ւն հոգիէն սարսուտ մը չ'անցնիր երբ կը լսէ որ մեղքը կը պղծէ մարդը: Այո՛, մեղքը պղծութիւն է. անոր հետ խաղցողը կը պղծուի: Ինչպէս կրակին հետ խաղցողը կ'այրի եւ մուրին հետ խաղցողը՝ կը մրոտի, այնպէս ալ, մեղքին հետ խաղցողը՝ կը պղծուի, կը դառնայ պիղծ մարդ: Դարձեալ, ինչպէս մէկը չի կրնար բարեկամ դառնալ օձին ու կարիճին եւ խնդրել անոնցմէ որ վնաս չհասցնեն իրեն, նոյնպէս ալ, ոեւէ մէկը չի կրնար բարեկամանալ մեղքին եւ ակնկալել որ չվնասուի անկէ: Մեղքը կործանարար ու դաւաճան «բարեկամ» մըն է: Հեռո՛ւ փախչիր անկէ: Խզէ՛ կապդ հետը:

Յունիս 9

Օրհներգ մեզ անիծողները

«Օրհներգէ՛ք ձեզ անիծողները...» (Մտ 5.44): Մեզ անիծողները մեր ձախորդութիւնը փափափողներն են: Ո՛չ ոք կրնայ օրհնել զինք անիծողը եթէ երբեք Աստուծոյ օրհնութիւնը չէ վայելած իր կեանքին մէջ: Աստուծոյ ինքնիր օրհնութիւնը գտած մարդը ո՛չ միայն կ'օրհնէ զինք անիծող մարդիկը, այլ ի՛նք կը դառնայ օրհնութիւն անոնց կեանքին մէջ: Մարդիկը օրհնելն ու զԱստուած օրհնելը իրարմէ տարբեր բաներ են: Երբ կ'ըսենք, զԱստուած օրհնել, կը նշանակէ գոհանալ իրմէ, մեծարել ու փառաւորել զինք, իսկ մարդիկը օրհնել ըսելով, կը հասկնանք անոնց համար բարին մաղթել եւ ի սրտէ փափափիլ անոնց յաջողութիւնը:

Յունիս 10

Բարիք ընենք մեզ ատողներուն

«*Բարիք ըրէ՛ք ձեզ ատողներուն...*» (Մտ 5.44): Երբ մեզի հանդէպ դառնութեամբ եւ ատելութեամբ լեցուած մարդոց բարիք կ'ընենք, մեր բարիքը անոնց դիմաց կ'ըլլայ քամբայ մը գիրենք Աստուծոյ առաջնորդող եւ գԱստուած իրենց բերող: Մեզ ատողին բարիք ընելը դիւրին բան չէ: Կրնա՞նք փաթթել վերքը մէկու մը որ կը սիրէ մեզ վիրաւորել: Կրնա՞նք ողորմութիւն տալ կամ կերակրել մէկու մը որ մեզ նախապէս կողոպտած է: Ճշմարտապէս քրիստոնեայ եղող մարդը միայն կրնայ նման բան ընել: Բարեգործութիւնը ատող մարդիկը կը վերածէ սիրող մարդոց: Սրտէ քղիսած բարեգործութեան դիմաց հրէշն անգամ հրեշտակ կ'ըլլայ:

Յունիս 11

Աղօթենք մեզ չարչարողներուն համար

«*Աղօթեցէ՛ք անոնց համար, որոնք ձեզ կը չարչարեն ու կը հալածեն*» (Մտ 5.44): Երբ աղօթքի քամբով Աստուծոյ կը յանձնենք մեզ չարչարող ու հալածող մարդիկը, անոնք ենթակայ եղած կ'ըլլան Աստուծոյ դատաստանին: Հարկաւ աղօթքը անոնց դատապարտութեան համար չէ որ պէտք է մատուցուի, այլ գիրենք Աստուծոյ դատապարտութենէն ազատելու համար: Ամէն չարչարուող չէ որ արժանի պիտի դառնայ երկինքի արքայութեան, այլ միայն անոնք՝ որոնք երկինքի արքայութեան համար է որ կը չարչարուին: Մարդատեաց մարդն ալ կը չարչարուի, բայց ան իր մարդատեացութեան համար է որ կը չարչարուի եւ ո՛չ թէ իր մարդասիրութեան համար:

Յունիս 12

Սիրենք մեր թշնամիները

Քրիստոս իսոյքը ուղղելով իր ունկնդիրներուն կ'ըսէ. «*Լսեք է՛ք արդարեւ որ ըսուած է. "Սիրէ՛ ընկերդ եւ ստէ՛ թշնամիդ": Իսկ ես կ'ըսեմ ձեզի.՝ "Սիրեցէ՛ք ձեր թշնամիները"*» (Մտ 5.43-44): Հրեաներ ընկեր կը նկատէին միայն անոնք՝ որոնք իրենց դրացի ու բարեկամ էին, որոնք իրենց օգտակար կը դառնային, որոնք իրենց նոյն հաւատքն ու աւանդութիւնները ունէին: Յիսուս սա բառերով եկաւ սորվեցնելու իրենց եւ մեզի, որ ո՛չ միայն թշնամի պէտք չէ նկատենք մեզմէ տարբեր եղողները, տարբեր հաւատք ու հաւատալիք ունեցողները, տարբեր

երկիրներու մէջ ապրողները, այլեւ՝ քաջ մը առջեւ երթալով, պէտք է շանանք սիրել գանոնք:

Յունիս 13

Համբերութեամբ սպասել Տիրոջ գալուստին

«Համբերող եղէ՛ք, եղբայրներ՛ք, մինչեւ Տիրոջ գալուստը» (Յկ 5.7): Առաքելներուն օրով, հաւատացեալները կը կարծէին որ շատ շուտով, Քրիստոս վերստին պիտի յայտնուէր եւ իր թագաւորութիւնը հաստատէր: Անոնք իրենց դիմագրաւած նեղութիւններուն պատճառով սկսած էին իրենց համբերութիւնը կորսնցնել, ահա թէ ինչո՛ւ առաքելը անոնց կը պատուիրէ համբերող ըլլալ մինչեւ Տիրոջ գալուստը: Ինչպէս երկրագործը քրտինքով ցանելէ ետք, յոյսով եւ ուրախութեամբ հնձելու օրուան կը սպասէ, այնպէս ալ հաւատացեալ մարդը պէտք է համբերէ նեղութիւններուն, որպէսզի գալուստին օրը ո՛չ միայն ուրախութեամբ հնձէ, այլեւ՝ ուրախութեան պարգեւիչը՝ գՔրիստոս հնձէ:

Յունիս 14

Անհանգստացուելով հանգիստին կը հասնինք

Կեանքը տառապանքով լեցուն է, բայց եթէ հաւատանք որ կեանքին նպատակը մեզ տառապեցնել չէ, տառապանքը կը դադրի տառապանք ու անէծք ըլլալէ եւ կը դառնայ օրհնութիւն: Հաւատացեալ մարդուն նպատակը փորձութիւններէ զերծ մնալը չէ, այլ անոնց կողմէ չկլանուիլն է: Սիրով ու համբերութեամբ տարուած տառապանքն է որ մեզ արժանի կը դարձնէ յաւիտեանական կեանքին ուր չկա՛յ տառապանք ու չկա՛յ անիրաւութիւն: Ճշմարիտ հաւատացեալը անպայման որ նշմարտութեան համար պիտի հալածուի: Մեր անիրաւուիլն է որ մեզ իրաւատէր պիտի դարձնէ երկինքի մէջ: Իրաւ հանգիստին կը հասնինք անիրաւօրէն մեր անհանգստացուելէն ետք միայն:

Յունիս 15

Աղօթքով վերջ դնենք թշնամութեան

Աղօթողին սիրտը Յիսուսի սիրով աուցուն սիրտ մը պէտք է ըլլայ: Աղօթքն է որ կ'առատացնէ եւ կը կրկնապատկէ մեր սէրը Աստուծոյ եւ մեր նմաններուն հանդէպ: Չէ՛ք կրնար պատկերացնել թէ որքա՛ն մեծ հաճոյք կ'առթեն մեր աղօթքները Աստուծոյ, երբ անոնք կը մատուցուին մեր բարեկամներուն եւ մանաւանդ մեր թշնամիներուն համար: Խունկի նման

բուրոյն են այն աղօթքները, որոնք կը մատուցուին մեզի թշնամութիւն ընդդէմը եւ մեզ ատողներուն համար: Շատ աղօթքներ մեր թշնամիներուն համար եթէ կ'ուզենք գանձնք բարեկամներու վերածուած տեսնել: Աղօթքը թշնամի է թշնամութեան: Աղօթքը ատել կու տայ մեզի ատելութիւնը եւ սիրել՝ ատողը:

Յունիս 16

Աղօթող ըլլալ ուրիշին համար

Եթէ Քրիստոսի սէրն է որ մեր սիրտերուն մէջ կ'ապրի, ան իբրեւ արեւ պէտք է մտազայթէ եւ հասնի բոլորին ու զօրացնէ բոլորը: Սուրբ Հոգին անմեղութեան Հոգին է, եւ իբր այդպիսին, աղօթակից կ'ըլլայ հոգեւոր անմեղութեամբ եւ հոգիներու անմեղութեան համար մատուցուած աղօթքներուն միայն: Ուրիշներուն փրկութեան համար աղօթելը, համագոր է մեր փրկութեան համար աղօթելուն: Ինչ որ կը ցանկանք ուրիշներուն համար՝ Աստուած գայն կը շնորհէ մեզի նաեւ: Եթէ մեր նմաններուն սրբութեան համար կ'աղօթենք՝ ատիկա մեզ կրնայ սրբութեան առաջնորդել: Քրիստոսի փրկութիւնը մաշակած անձ մը, անխուսափելիօրէն կը դառնայ հետապնդիչը այլոց փրկութեան:

Յունիս 17

Նեցուկ կանգնիլ հոգեւորներուն

Երանի՛ր մեզի ընթերցող եղբայր եւ քոյր եթէ երբեք կեանքդ դրած ես Յիսուսի ձեռքերուն մէջ: Եթէ առած ես այս քայլը՝ գիտցի՛ր որ դուն յաւիտենապէս ապահով ես: Եթէ հոգեւոր կեանք ապրող մէկը չես, գտի՛ր շրջապատիդ մէջ Յիսուսի նուիրուած մէկը որ Սուրբ Հոգիով կ'ապրի եւ փորձէ անոր օրինակին հետեւիլ: Իսկ եթէ չես կրնար անոր օրինակին հետեւիլ, կը խնդրեմք քեզմէ որ գոնէ չֆննադատես գայն եւ չընդդիմանս անոր, այլ ուրախանաս անով եւ զօրավիգ կանգնիս անոր: Լա՛ւ գիտցիր, որ եթէ Աստուծոյ գաւակներուն կողմին կանգնիս, եթէ ուրախանաս անոնցմով եւ անոնց պատմառով՝ Աստուած անոնց սիրոյն քեզ ալ պիտի օրհնէ, եւ ո՛վ գիտէ, թերեւս Աստուծոյ գթութիւնը քեզ առաջնորդէ փրկութեան:

Յունիս 18

Թոյլ մի՛ տար

Թոյլ մի՛ տար որ Աստուծոյ Սուրբ Հոգիին տաճարը դառնալու համար ստեղծուած սիրտդ՝ դառնայ բնակարան չար ոգիներու: Մի՛ ձգեր որ Քրիստոսի բարի սերմերուն համար գոյութեան եկած հոգիդ՝ դառնայ փուշերով ու տատասկներով լեցուն պարտէզի: Մի՛ արտօներ որ Յիսուսի ֆաղցրութեամբ համակուելու համար քեզի տրուած էութիւնդ՝ վերածուի դառնութեամբ առցուն անդունդի: Մի՛ ընդունիր որ միտքդ խոռովի մեղով ու չարիքով՝ երբ առիթը ունիս Փրկիչին խաղաղութեամբ արբեցնալու: Սկսի՛ր սիրել նախապէս ատած մարդիկդ եւ Աստուած քեզ պիտի օրհնէ: Ջանա՛ գնահատել նախապէս ստորագնահատածներդ եւ ուրախացնել՝ վշտացուցածներդ, եւ հաւատա՛, որ Աստուած մեծ գործեր պիտի կատարէ կեանքիդ մէջ:

Յունիս 19

Եթէ Աստուծոյ զաւակներն ենք՝ փաստե՛նք

Եթէ զաւակներն ենք Աստուծոյ՝ աշխատի՛նք տիեզերական եղբայրութեան համար: Եթէ տաճարներն ենք Աստուծոյ՝ թող այդ տաճարներէն աղօթքներ ու փառաբանութիւններ լսուին: Եթէ ստացած ենք Սուրբ Հոգին՝ թող սրբութիւնը արտացոլա՛ մեր կեանքերուն մէջ: Եթէ երկնափառագիտներ եղած ենք՝ մեր հայեացքները սեւեռեմք դէպի երկինք եւ խոկանք երկնային բաներու մասին: Եթէ մեռած ենք այս աշխարհին համար եւ այս աշխարհը մեզի համար՝ թող Յիսուսի յարութեան զօրութիւնը նառագայթե՛ մեր կեանքերուն մէջ: Առաքեալը կը հաստատէ. *«Քանի որ յարութիւն առիք Քրիստոսի հետ, այսուհետեւ ձեր ուշադրութիւնը երկինք դարձուցէք, որովհետեւ հո՛ն է Քրիստոս , Հօր Աստուծոյ կողմը նստած»* (Կղ 3.1):

Յունիս 20

Ինչո՞ւ

Ինչո՞ւ կ'շտապես դէպի նախանձ երբ գիտես որ նախանձը պատճառ եղաւ որ Կայէն սպաննէ Աբելը: Ինչո՞ւ կը պաշտես դրամը երբ գիտես որ դրամասիրութիւնը առաջնորդեց Յուդան մատնելու մեր Տէրն ու Փրկիչը: Ինչո՞ւ ականջ կու տաս Սատանային խօսքերուն երբ գիտես որ ան իր սուտով ծուղակը ձգեց Ադամն ու Եւան: Ինչո՞ւ ֆու աւելորդէդ եւ ունեցած անպէտ բաժինէդ կը նուիրես Աստուծոյ երբ գիտես որ Կայէն այս ընելուն համար մերժուեցաւ Աստուծոյ կողմէ: Ինչո՞ւ կ'ուրանաս Յիսուսը անգամ մը որ ընդունեցիր զայն եւ կ'ընդունիս Չարը անգամ մը որ հրաժարեցար անկէ: Ինչո՞ւ սիրով Քրիստոսի անունը կը կրես եւ դժգոհութեամբ՝ անոր խաչը:

Յունիս 21

Յաւիտենակա՛ն կեանք

Յաւիտենակա՛ն կեանք: Որքա՛ն քաղցրութիւն կայ այս երկու բառերուն մէջ: Որքա՛ն սփոփանք եւ միփթարութիւն կայ: Յաւիտենակա՛ն կեանք: Կեանք մը՝ որ չ'աւարտիր: Կեանք մը՝ ուր կեանքը ետո՛ւն է: Կեանք մը՝ ուր Սուրբ Հոգին կը ցօղէ: Կեանք մը՝ որ ջերմացած է մեր երկնաւոր Հօր շունչով ու պաշտպանուած անոր շուքով: Կեանք մը՝ ուր ուրախութիւնը անսահման է, երջանկութիւնը՝ անվերջ, խաղաղութիւնն ու սէրը՝ կատարեալ: Կեանք մը՝ ուր հանգչած է Աստուծոյ փառքը: Այդ կեանքը Քրիստոսո՛վ միայն կրնայ պարգեւուիլ: Այդ կեանքը, Քրիստոսի արեան ծնունդը եղող կեանքն է, Քրիստոսատո՛ւր կեանքն է, Քրիստոսակեդրո՛ն կեանքն է, Քրիստոսի՛ կեանքն է, Քրիստո՛ս է:

Յունիս 22

Քրիստոս ի՛նքն է ամէնը ամէն բանի մէջ

«Յաւիտենական կեանք տուող խօսքերը դո՛ւն ունիս»: Այո՛, միայն Յիսուս ունի *«յաւիտենական կեանք տուող խօսքերը»:* Յիսուս ո՛չ միայն կեանք տուող խօսքեր ունի, այլեւ ի՛նքն է կեանք տուող Խօսքը: Ի՛նքն է Աստուծոյ Խօսքը եւ Աստուծոյ խօսքին մարմնացումը: Ի՛նքն է Աստուծոյ խօսքը փոխանցողը եւ Աստուծոյ փոխանցուած Խօսքը: Ի՛նքն է պատգամողն ու պատգամուածը: Ի՛նքն է Աստուծոյ կամքը կատարողն ու այդ կամքին կատարումը: Ի՛նքն է կեանք տուողն ու տրուած կեանքը: Ի՛նքն է գօրութիւն տուողն ու տրուած գօրութիւնը: Ի՛նքն է խաղաղութեան իշխանը եւ մեր սիրտերուն մէջ իշխող խաղաղութիւնը: Ի՛նքն է ամէնը ամէն բանի մէջ, ուստի, առանց իրեն՝ ոչինչն է որ կը տիրէ ամէն բանի մէջ:

Յունիս 23

Տէ՛ր, ինծի ըրածիդ հակառակը ըրի քեզի

Տէ՛ր Յիսուս, ես փշեպսակ դրի գլուխիդ, իսկ դուն թագ դրիր գլուխիս: Ես քեզ խաչ բարձրացուցի, իսկ դուն զիս ուսերուդ վրայ բարձրացուցիր: Ես քեզ աւագակներով շրջապատեցի, իսկ դուն զիս հրեշտակներովդ շրջապատեցիր: Ես բու գլուխդ խաչին վրայ մահուամբ խոնարհեցուցի, իսկ դուն ինծի պատուիրեցիր որ իմ գլուխս բարձրացնեմ (Ղկ 21.28): Ես քեզ լքեցի երբ քեզ ձերբակալելու եկան, իսկ

դուն կ'շտապես կողփս կանգնելու երբ Չարը փորձէ գիս ձերբակալել: Ես
ֆեզ մերկացուցի աստուածային փառֆէդ, իսկ դուն գիս զարթարեցիր
աստուածային փառֆովդ: Ես ֆեզ մերկացուցի ֆու հագուստէդ, իսկ դուն
ինձի շնորհեցիր արիւնովդ մաքրուած լաւագոյն պատմունանը:

Յունիս 24

Գառնուկդ գայլերուն ձեռքին մէջ՝ ինձի՝ համար

Ես խաչին վրայ ձեռքերդ տարածեցի կարծելով որ ֆեզ սպաննեցի,
իսկ դուն տարածուած ձեռքերովդ գիս ընդունեցիր գրկիդ մէջ: Ես
գաւազանով գլուխիդ զարկի, իսկ դուն՝ պահապանը գլուխիս,
օրհնութիւններ թափեցիր գլուխիս վրայ: Ինձի համար խաչին տակ
կֆեցար, որպէսզի մեղփի տակ կֆաժս՝ ոտփի կանգնիմ: Ինձի համար
խաչին վրայ գլուխդ խոնարհեցուցիր եւ ինձի նայեցար հաշտութի՛ւն
խնդրելով, իսկ ես երեսդ ի վեր պոռացի՝ խաչէն վա՛ր իջիր եթէ երբեք
Աստուծոյ Որդին ես: Ինձի համար Գառնուկդ գայլերուն ձեռքին մէջ
ինկար, որպէսզի Չարին ձեռքին մէջ ինկածս՝ փոխադրես երկնաւոր Հօր
ձեռքին մէջ: Շնորհակալ եմ, Տէ՛ր Յիսուս, այդ փոխադրութեան համար:

Յունիս 25

Տէ՛ր կանգնիլ մեր Տիրոջ ներկայութեան

Քրիստոսի սէրը «կը ստիպէ» գՔրիստոս որ ան մեր մօտ մնայ եւ մեզ
իր մօտ պահէ: Երբ Քրիստոս տեսնէ որ մեր սիրոյն ու հաւատարմութեան
մէջ հանդէպ իրեն՝ անկեղծ ու յարատեւող ենք, անպայման կը յանձնուի
մեզի: Քրիստոս ինքզինք մեզի տալու չի վստահիր եթէ երբեք ապերախտ
ենք մենք մեր անձերուն նկատմամբ: Երբ մենք կը չարչարենք մեր
հոգիները, Աստուած ինչպէ՞ս կրնայ տալ մեզի իր Սուրբ Հոգին: Ճիշդ է
որ Քրիստոս գալով կ'ուզէ մեր կեանքերուն Տէրը դառնալ, բայց
միաժամանակ կ'ուզէ որ մենք ալ յանձնառու գտնուինք տէր դառնալու իր
ներկայութեան, իր խօսքին, իր Հոգիին, իր պատգամներուն, իր սիրոյն
եւ ամէն բանի՝ որ շնորհած է մեզի եւ որով ինքզինք կը յայտնէ մեզի:

Յունիս 26

Աստուծոյ Հոգի՛ն է որ պարապութիւնը կը լեցնէ

Ծննդոց գիրքին մէջ կը կարդանք որ երկիրը պարապ էր (Ծն 1.2-ին):
Այդ պարապութիւնը Աստուած ինք լեցուց: Զանկա լեցուց իր Հոգիով:

Ո՛չ միայն երկիրը պարապ էր, այլև մարդը ինք: Մարդը շնչաւոր էակ մըն էր երբ Աստուած գանիկա ստեղծեց, բայց ան դարձաւ հոգեւոր էակ, երբ Աստուած «անոր ոնգունմէրէն կենդանութեան շունչ փչեց» (Մն 2.7): Աստուած ի՛նքն էր որ երկրին դատարկութիւնը լեցուց: Ի՛նքն էր որ շնչաւոր մարդը հոգեւոր մարդու վերածեց: Սիրելի՛ բարեկամ, աշխարհ այսօ՛ր ալ դատարկ է: Մարդը այսօ՛ր ալ շնչաւոր է: Թող աշխարհ խոստովանի իր դատարկութիւնը եւ Աստուած գանիկա պիտի լեցնէ: Թող մարդը խոստովանի իր շնչաւորութիւնը եւ Աստուած իր Հոգիով հոգի՛ պիտի դարձնէ գայն:

Յունիս 27

Տանջանքը բոլորին համար է

Տանջանքը բոլորին համար է բայց ո՛չ վարձատրութիւնը: Աշխարհը պիտի տանջէ մեզ իրեն պատկանինք թէ ոչ: Եթէ սա է իրողութիւնը, ուրեմն, աւելի լաւ է Քրիստոսի պատկանիլ եւ տանջուիլ քան աշխարհին պատկանիլ եւ տանջուիլ, որովհետեւ Քրիստոսի համար տանջուողը՝ գիտենք որ փրկութեան եւ վարձատրութեան արժանի կը դառնայ, իսկ աշխարհի համար տանջուողը՝ ի՞նչ բանի կրնայ արժանի դառնալ կամ ենթարկուիլ եթէ ոչ յաւիտենական պատիժի ու կորստեան: Աշխարհ թշնամութիւն կ'ընէ մեզի, որովհետեւ մենք անոր չենք պատկանիր (Յհ 15.19), եւ որովհետեւ անոր հոգին չէ որ առինք, այլ՝ Աստուծմէ դրկուած Հոգին (Ա.Կր 2.12), եւ յատկապէս, որովհետեւ մենք կը պատերազմինք անոր տիրակալներուն դէմ (Գղ 6.12):

Յունիս 28

Սուրբ Հոգիին անթերի գործունէութիւնը

Ճշմարտութեան Հոգիին յանձնուած մէկը, ամէն օր յաջողութենէ յաջողութիւն եւ գորութենէ գորութիւն կ'առաջնորդուի: Երբեմն այնպէ՛ս կը թուի մեզի որ մենք ենք գործողը, բայց իրականութեան մէջ Սուրբ Հոգին է որ կը գործէ: Սուրբ Հոգին կը գործէ կեանքին մէջ բոլոր անոնց՝ որոնք կը խնդրեն իր գործակցութիւնը: Շնորհաբաշխ Հոգին այնպիսի՛ ձեւերով կը գործէ որ միշտ ալ զարմանք կը պատճառէ իր սիրելիներուն: Մեր խնդրանքին կը պատասխանէ եւ մեր փափաքները կը կատարէ մեր չակնկալած ձեւով: Եթէ նոյնիսկ տկարանամք եւ թերանամք կարգ մը գործերու մէջ, Սուրբ Հոգին բնա՛ւ չի թերանար, եւ առանց նայելու մեր չկամութեան եւ երբեմն ալ մեր ծուլութեան, կու գայ գորութեամբ գործելու մեր տկարութեան մէջ:

Յուևիս 29

Սուրբ Հոգիև կր փոխե մեզ

Երբ ամբողջութամբ յանձնուիևք Սուրբ Հոգիիև, ան մեր կեանքև ու կամքը պիտի նոյնացևե Քրիստոսի կեանքիև ու կամքիև հետ: Այև ատև պիտի սկսիևք կատարել այնպիսի բաներ՝ որոևք նախապես անկարելի կը թուելիև մեզի: Պիտի կարեևանք սիրել այնպիսի անձեր՝ որոևք նախապես զգուելի ու անհանդուրժելի էիև: Ի՞նչև է պատեաոր նման փոփոխութեան: Փոփոխութեան պատեաոր ուրիշ տեղ պետք է փնտոել եթե ոչ անփոփոխ եւ սակայև ամէև իևչ փոխող Սուրբ Հոգիիև մեր հետ միանալուև եւ մեր՝ Սուրբ Հոգիիև հետ միանալուև ու մէկ ըլլալուև մէջ: Նախապես կր փորձելիևք առանձիև ծրագրել եւ գործել, իսկ Սուրբ Հոգիև ընդունելե ետք, ան եղաւ ծրագրողև ու գործողը մեր նամբով:

Յուևիս 30

Յիսուս Քրիստոսի գիւտը ընել

«Քրիստոնեայ կոչուիլ չի նշանակելը անպայման քրիստոնեայ ըլլալ: Անբարոյական, անկրօն, անհաւատ, անաստուած քրիստոնեաներու թիւը պզտիկ է: Ու քիչ է՝ նաեւ թիւը անուանական ու ձեւական կամ ժառանգական քրիստոնեաներուև, որոևք քրիստոնէութիւնը կիրակնօրեայ զգեստ մըև է միայև, կամ գուցե թատերական դիմակ մը: Անհրաժեշտ է, որ գի՛ւտը ընես Յիսուս Քրիստոսի, ո՛չ որպես մարգարէ, կրօնքի հիմնադիր, բարոյախօս, բարեկարգիչ, եւ այլև, այլ որպես Փրկիչ, քու անձնական Փրկիչդ, որ քո՛ւ մեղքերուդ պատեաոով՝ քո՛ւ մահավնիող, քո՛ւ տեղդ, ի՛նք կրեց խաչափայտիև վրայ, պատարագուեցաւ եւ իր մեղսագերծ արիւնը թափեց իբրեւ քաւութիւն եւ թողութիւն քու մեղքերուդ» (Ժագ Ս. Յակոբեան):

Յուևիս 1

Աստուած կա՛մ ամբողջապես Տէ՛ր կ՛ըլլայ եւ կամ բնա՛ւ չ՛ըլլար

Աստուած չ՛ուզեր միայև հոգիիդ ու մարմինիդ Տէրը ըլլալ, այլեւ ամբողջ կեանքիդ՝ ուտելիքիդ, խմելիքիդ, հագուելիքիդ, փափաքներուդ եւ ցանկութիւններուդ, երագներուդ եւ տեսիլներուդ, աշխատանքիդ եւ գործերուդ, ձիրքերուդ եւ կարողութիւններուդ, ունեցուածքիդ եւ երջանկութեանդ: Ան կ՛ուզէ դաոնալ Տէրդ՝ բաոիև ամէևէև վաւերական իմաստով: Տէրդ դաոնալ՝ կը նշանակէ Դաոնալ Տէրը ամբողջ ունեցածիև:

Աստուած չ'ուզեր որ որոշ բաներ դնենք իր տրամադրութեան ներքեւ եւ որոշ բաներ պահենք մեր մօտ: Ան չ'ուզեր որ կարգ մը բաներ յանձնենք իրեն եւ ուրիշ բաներ զլանանք յանձնել: Աստուած կատարեալ է, եւ ուստի իրեն յանձնուողը՝ կատարելապէս պէտք է յանձնուի: Կիսովին յանձնուողին կեանքին մէջ Աստուած չի կրնար ազատօրէն գործել, իր կամքը կատարել եւ իր ծրագիրը իրականացնել:

Յուլիս 2

Տէր, օգնէ՛ ինձի

Տէր, օգնէ՛ ինձի որ ցնցոտիներով չշրջիմ, ես որ «լաւագոյն պատմունանը» հագնելու կոչ կ'ուղղեմ ուրիշին: Տէր, օգնէ՛ ինձի որ հոգեւորապէս անօթի չըլլամ, ես որ Կենաց Հացը իմ ձեռքերովս կը շալկեմ: Տէր, օգնէ՛ ինձի որ երկրաւորին չկառչիմ, ես որ երկինքը ցանկալ կը պատուիրեմ: Տէր, օգնէ՛ ինձի որ թոյլ չգտնուիմ իմ անձիս փրկութեան նկատմամբ, ես որ այլոց կոչ կ'ուղղեմ աշխատիլ իրենց անձերուն փրկութեան համար: Տէր, օգնէ՛ ինձի որ չարութիւն չընեմ ու չխորհիմ, ես որ Չարին դէմ դնելու մարտահրաւէր կը կարդամ: Տէր, օգնէ՛ ինձի որ սիրտս ու հոգիս ծարաւէն չնուաղին, ես որ կոչուած եմ ըլլալու քարոզիչը Կենսատու Աղբիւրին:

Յուլիս 3

Իսկական մեծը

Ճշմարիտ մեծ մարդը ա՛ն է որ կ'ապրի աստուածահաճոյ կեանք մը առանց սակայն հաւակնութիւնը ունենալու ինքզինք մեծ նկատելու: Քրիստոնեայ մարդը իր մեծութիւնը պէտք է տեսնէ իր ունեցած դիրքին, աթոռին կամ դրամին մէջ, այլ իր ապրած հաւատքի կեանքին եւ իր նմաններուն մատուցած իր ծառայութիւններուն մէջ: Մարդ արարածը ա՛յնքանով մեծ է որքանով աստուածասէր եւ մարդասէր է: Երբե՛ք մեծ պէտք չէ կոչել այն մարդը որ չ'ապրիր հաւատքի կեանք մը: Բնա՛ւ մեծ պէտք չէ նկատել այն մարդը որ ոչնչութիւն կը սեպէ իր նմանները եւ անոնց վրայ իշխել կը փորձէ: Մե՛ծ կոչուիլ ուզող իր աշակերտներուն Քրիստոս փոքրիկի մը օրինակը տուաւ որպէսզի սորվեցնէ անոնց եւ մեզի, որ մեծնալու ցամբան փոքրանալ ընդունիլն է: Դուն կ'ընդունի՞ս փոքրանալ:

Յուլիս 4

Դուն ա՛յն ես՝ ինչ որ ես առանձնութեան մէջ

«Ինչ որ կ'ընեն, մարդոց երեւելու համար կ'ընեն» (Մտ 23.5): Մարդոց մեծ մասը կը սիրեն ու կը փորձեն երեւիլ ուրիշներուն դիմաց տարբեր ձեւով մը քան այն ինչ որ են իսկութեան մէջ, յատկապէս երբ առանձին են: Առանձնութեան մէջ ինչպիսին ես՝ ա՛յդ ես դուն: Եթէ երբեք կ'ուզես դուն քեզ եւ նկարագիրդ ցանչնալ՝ դիտէ դուն քեզ երբ առանձին ես: Եթէ կ'ուզես սիրտդ ցանչնալ՝ յիշէ՛ այն մտածումներն ու խորհուրդները զորս ունեցած ես երբ առանձին եղած ես: Եթէ կ'ուզես հոգիդ գիտնալ եւ անոր խորքը թափանցել՝ մտաբերէ այն փափաքներն ու ցանկութիւնները զորս արթնցած են ներսիդիդ երբ առանձին եղած ես: Քննէ՛ առանձնութեան պահերդ, անոնք քեզի կ'ըսեն թէ դուն ո՛վ ես:

Յուլիս 5

Երկրայինով երկնայինին տիրանանք

Աստուած ինքն է աղփատացնողն ու հարստացնողը (Ա.Թգ 2.7): Աստուծմէ իր առածը ինքնիր անձին համար պահողը՝ ուրիշին իրաւունքն է որ յափշտակած կ'ըլլայ: Ան որ իրեն տրուած նիւթական հարստութիւնը կ'օգտագործէ Աստուծոյ փառքին համար՝ արժանի պիտի դառնայ վայելելու երկինքի բազմապիսի գանձերը: Երկրաւոր հարստութեան բաշխումով՝ ժառանգած կ'ըլլանք երկնաւոր հարստութիւնը: Երկինքի գանձը՝ Քրիստոս, իր արքայութեան դուռը լայնօրէն պիտի բանայ մեր առջեւ, եթէ երբեք երկրի վրայ մեր ունեցած գանձերէն բաժին հանենք աղփատին: Երկինքի տէրը կը դառնանք՝ երբ երկիրը չէ մեր տէրը: Կը դառնանք գաւակ Աստուծոյ եւ ընկեր հրեշտակներու երբ կը կարեկցինք աղփատին:

Յուլիս 6

Անհաւատութեան մեղքը

«Ահաւասիկ Աստուծոյ Գառնուկը, որ աշխարհի մեղքը կը վերցնէ» (Յհ 1.29): Աշխարհի մեծագոյն մեղքը որ Յիսուս աշխարհ գալով ուզեց վերցնել՝ անհաւատութիւնն է: Մարդիկ կը դժուարանային հաւատալ Աստուծոյ խօսքին ու խոստումներուն, կը դժուարանային հաւատալ երկինքին ու երկնայինին: Այսօր ալ մարդոց մեծագոյն մեղքը կը շարունակէ մնալ անհաւատութիւնը: Յիսուս յստակօրէն խօսեցաւ դժոխքին ու արքայութեան մասին, իսկ մարդիկ կը ջանան մեզ համոզել որ դժոխքն ու արքայութիւնը հոս՝ երկրի վրայ են: Խօսեցաւ իր երկրորդ գալուստին մասին, իսկ ուրիշներ կ'ուրանան որ ան վերստին պիտի գայ:

Եթէ Աստուած ու մարդը իրար հակասող բաներ կ'ըսեն, մենք որո՞ւն պէտք է հաւատանք:

Յուլիս 7

Կրօնք եւ փրկութիւն

Կրօնք եւ փրկութիւն նոյն բաները չեն: Կրօնաւորն ու հոգեւորը նոյն անձերը չեն: Կարելի է կրօնաւոր ըլլալ առանց հոգեւոր ըլլալու: Կարելի է կրօնքի պաշտպան ու տարածիչ ըլլալ առանց փրկուած ըլլալու: Կրօնքները բազմաթիւ ու բազմատեսակ են, իսկ փրկութիւնը՝ մէկ է: Փրկութիւնը մէկ է, որովհետեւ Փրկիչը՝ Յիսուս Քրիստոս մէկ է: Որեւէ կրօնք փրկելու գօրութիւն չունի, ներառեալ քրիստոնէական կրօնքը: Մէկը չի կրնար ըսել թէ ինք փրկուած է կամ պիտի փրկուի, պարզապէս որովհետեւ քրիստոնէայ ընտանիքի մէջ ծնած է: Փրկողը քրիստոնէական կրօնքը չէ, այլ՝ քրիստոնէական կրօնքին հիմնադիրը՝ Քրիստոս: Փրկութիւնը այս կամ այն կրօնքին պատկանիլը չէ, այլ Քրիստոսով Աստուծոյ զաւակ դառնալն է:

Յուլիս 8

Դատող յանձնէ Յիսուսի

Եթէ մեղքի բռնակալութեան ենթակայ ես եւ կ'ուզես ձերբազատիլ անոր բռնակալութենէն՝ դատող յանձնէ Յիսուսի եւ ան քեզ պիտի ազատագրէ մեղքի ստրկութենէն: Եթէ մարդիկ կ'անհրաւեն ու կ'իրաւագրկեն քեզ՝ դատող յանձնէ Յիսուսի, որովհետեւ ա՛ն է որ իրաւունք կ'ընէ իրաւագրկուածին: Եթէ սուտի ու բամբասանքի գոհ գացած ես՝ դատող յանձնէ Յիսուսի, որովհետեւ ան նշմարտութեան կողմնակից է եւ ա՛ն է որ յաղթանակել պիտի տայ նշմարտութեան: Եթէ մարդիկ քեզ կ'ոտնակոխեն որպէսզի իրենք բարձրանան՝ դատող յանձնէ Բարձրեալ Յիսուսին եւ ան քեզ պիտի բարձրացնէ դէպի բարձունքները երկնային: Դատող յանձնէ Յիսուսի՝ եւ դուն յաղթող պիտի ըլլաս յաւիտեան:

Յուլիս 9

Յանձնել Յիսուսի ամէն ինչ ու ամէն բան

Եթէ գէշ բնաւորութիւն մը տիրապետած է կեանքիդ մէջ՝ կեանքդ յանձնէ Աստուծոյ Հոգիին եւ ան ներսիդիդ պիտի հաստատէ աստուածապաշտութեան «բնաւորութիւնը»: Եթէ աշխարհի սէրը

գերեվարած է սիրտդ՝ սիրտդ տուր Յիսուսի եւ ան գայն երկինքի սիրով պիտի բորբոքէ: Եթէ ձեռքերդ ուրիշը վշտացնելու համար կը գործածես՝ զանոնք դիր Յիսուսի ձեռքերուն մէջ, եւ ան զանոնք պիտի վերածէ օրհնող ու օգնող գործիքի: Եթէ աչքերդ երկինքէն գատ ուրիշ բաներ կը ցանկան ու կը փնտռեն՝ խնդրէ Յիսուսէն անոնց սորվեցնել իրե՛ն նայիլ: Եթէ ոտքերդ քեզ կ'առաջնորդեն դէպի մեղքի մամբաները՝ եկո՛ւր անոր որ քսաւ. «*Ե՛ս եմ՝ մամբան*»: Եկուր անոր այնպէս ինչպէս որ ես:

Յուլիս 10

Մեղքը սիրելը՝ դժոխք կը տանի

Մեղքը չէ որ քեզ պիտի դատապարտէ ու դժոխք նետէ, այլ մեղքի հանդէպ ունեցած սէրդ: Նուագեցնելու համար մեղքի հանդէպ մեր սէրը, պէտք է առատացնենք մեր սէրը հանդէպ Յիսուսի: Դժոխք երթալու համար պէտք չունինք սուտ խօսելու, շնութիւն ընելու, հայհոյելու եւ այլ ու այլ գազիր մեղքեր գործելու, կը բաւէ որ մերժենք Յիսուսը՝ եւ արդէն դժոխք կը նետուինք: Եթէ Յիսուսը մերժելը դժոխք երթալ է, ապա գայն ընդունիլը՝ արքայութենէն ներս մուտք գործել է: Սիրելի՛ բարեկամ, ի՞նչ բան կամ որ ո՞ւն կը սիրես. մե՞ղքը, թէ՛ մեղքէն քեզ ազատող Յիսուսը: Փշեպսա՞կը, թէ՛ փրկութեան սաղաւարտը: Եթէ կը սիրես Յիսուսը, փաստէ այդ, ինքզինքդ իրեն յանձնելով ու վստահելով:

Յուլիս 11

Ի՞նչ է վերածնունդը

Վերածնունդը Սուրբ Հոգիով Աստուծոյ նմանիւն է: Վերածնունդը մեր երկրասէր սիրտերուն երկնասէր ըլլալն է: Ինչպէս երբ այր եւ կին իրարու հետ Ֆիզիքապէս յարաբերին, իրենց նմանութեամբ ու պատկերով մանուկ մը կը ծնին եւ անով կ'ուրախանան, այնպէս ալ երբ Աստուծոյ Հոգին յարաբերութեան մէջ մտէ մեր սիրտերուն հետ, մենք կը ծնինք Աստուծոյ պատկերով, եւ կը դառնանք Աստուծոյ ուրախութեան առարկան: Եւ ինչպէս լոյսը մեզ խաւարէն դուրս կը բերէ եւ մեզի ուրախութիւն ու խաղաղութիւն կը ներշնչէ, այնպէս ալ Աստուծոյ փրկարար Հոգին, մեզ դուրս կը բերէ մեղքի խաւարէն, եւ մեզի կը շնորհէ ազատութիւն եւ փրկութիւն:

Յուլիս 12

Սուրբ Հաղորդութիւնը՝ եկեղեցիին համար

Սուրբ Հաղորդութիւն կրնան ստանալ միայն անոնք՝ որոնք մնայուն հաղորդակցութեան մէջ են Աստուծոյ հետ՝ Սուրբ Հոգիին միջոցաւ: Աստուծոյ եկեղեցիէն հեռու մարդիկ պէտք չէ Սուրբ Հաղորդութիւն ստանան: Քրիստոսի մարմինն ու արիւնը եկեղեցիէն դուրս պէտք չէ բաշխել: Զատկական գառնուկին վերաբերեալ, Մովսէս կ'ըսէ. *«Մէկ տան մէջ պիտի ուտուի ան: Տունէն դուրս պիտի չհանուի այդ միսը...»* (Ել 12.46): Զատկական գառնուկը Քրիստոսի նախապատկերացումն էր: Ինչպէս Երբայեցիները զատկական գառնուկը տունէն դուրս չէին հաներ, այլ տունին մէջ կ'ուտէին, այնպէս ալ Քրիստոսի մարմինն ու արիւնը եկեղեցիէն դուրս գտնուողներուն, այլ խօսքով՝ անհաւատներուն պէտք չէ տրուի:

Յուլիս 13

Իսկական հաղորդակցութիւնը

Առաջին եկեղեցիին համար հաղորդակցութիւնը բոլորովին տարբեր իմաստ ունէր: Հաղորդակցութիւնը պարզապէս բով-բովի գալը չէ: Ղուկաս կը վկայէ, թէ՛ *«հաւատացեալները բոլորը միասին էին միշտ, եւ ինչ որ ունէին՝ իրենց միջեւ հասարակաց էր: Կալուածներն ու ինչքերը կը ծախէին եւ եկամուտը կը բաշխէին բոլորին, նայած թէ ո՛վ ինչ բանի պէտք ունէր: Կանոնաւոր կերպով ամէն օր միասնաբար տանար կ'երթային...»* (Գրծ 2.44-46): Առաջին հաւատացեալները իրենց ժամանակին մեծ մասը տանարին մէջ կ'անցնէին աղօթքով եւ փառաբանութիւններով: Անոնք իրենց ունեցածը կը ծախէին եւ եկամուտը կը բաշխէին կարիքի մէջ եղողներուն: Այսօրուան եկեղեցիին մէջ չկայ առաջին եկեղեցիին ոգին եւ հաւատքը:

Յուլիս 14

Միաբան ըլլալու անհրաժեշտութիւնը

«Եթէ ձեզմէ երկու հոգի երկրի վրայ միաբանին ոեւէ խնդրանքի համար, ի՛նչ որ ալ խնդրեն՝ երկնաւոր Հայրս պիտի կատարէ ատիկա: (Մտ 18.19): Ինչո՞ւ այսօր շատեր կը մէկտեղուին ու կ'աղօթեն որոշ խնդրանքի մը համար եւ սակայն զայն չեն ստանար: Որովհետեւ անոնց միջեւ միաբանութիւն չկայ: *«Եթէ ձեզմէ երկու հոգի երկրի վրայ միաբանին...»:* Քրիստոս չի կատարեր մեր խնդրանքը եթէ երբեք անմիաբան ենք եկեղեցիին՝ հաւատացեալներու բազմութեան հետ: Քրիստոս շեշտը կը դնէ միաբան, այսինքն՝ մէկ խօսք, մէկ միտք եւ մէկ հաւատք ունենալու կարեւորութեան վրայ: Երբ հաւատացեալ եղբայրներ ու քոյրեր, գործակից ըլլալու փոխարէն՝ մրցակից կը դառնան, միաբան ըլլալու

փոխարեն՝ տեղի կու տան ըսի-ըսաւի, Աստուած չի լսեր իրենց ձայնը եւ ո՛չ ալ իրենք կը լսեն Աստուծոյ ձայնը:

Յուլիս 15

Աստուած մեզի հետ է

«Որովհետեւ ուր որ երկու կամ երեք հոգի հաւաքուին իմ անունովս, ես հոն եմ՝ անոնց միջեւ» (Մտ 18.20): Այո՛, Աստուած հետն է բոլոր անոնց՝ որոնք կը հաւաքուին իր անունով եւ իր անունին փառքին համար: Աստուած հետն է իր եկեղեցիին՝ Քրիստոսի մարմինին: Աստուած բոլոր անոնց հետ է՝ որոնք խաղաղարար նպատակներու համար ֆով-ֆովի կու գան: Աստուած հետն էր այն երեք երիտասարդներուն որոնք կրակի հնոցին մէջ նետուեցան եւ որոնց *«վրայ կրակի հոտն անգամ չկար»* (Դն 3.24-27): Ան հետն էր Պետրոս եւ Յովհաննէս առաքելներուն երբ անոնք բանտ նետուեցան եւ բանտին դռները բանալով գիրենք ազատեց (Գրծ 5.18-19): Ան նաեւ մեզի հետ է (Մտ 28.20), մեզ ալ ազատ արձակելու համար:

Յուլիս 16

Սպասէ Յիսուսի հրամանին

«Քիչ մը աւելի խորը տար նաւակը եւ ձուկ որսալու համար ձեր ուռկանները նետեցէ՛ք» (Ղկ 5.4): Պետրոս առաքել ցարտար ձկնորս մըն էր: Ամբողջ գիշեր մը փորձած էր ձուկ որսալ եւ ոչինչ կրցած էր բռնել: Բայց երբ Յիսուս միջամտեց՝ առատօրէն բռնեց: Սիրելիներ՛ր, այնքան ատեն երբ մեր կարողութիւններուն կը վստահինք՝ ոչինչ կրնանք ընել Աստուծոյ փառքին համար: Երբ Յիսուս Պետրոսի ըսաւ. *«Քիչ մը աւելի խորը տար նաւակը...»*, առաքելը հնազանդեցաւ եւ առատ արդիւնք ձեռք ձգեց: Եթէ Յիսուս ըլլայ մեզ զրկողը՝ արդիւնքը անխուսափելի պիտի ըլլայ: *«Քիչ մը աւելի խորը»* մի նաւարկեր առանց հրաման ստանալու Յիսուսի կողմէն: Սպասէ՛ Յիսուսի հրամանին: Այդ ընելով՝ գայն իբրեւ Տէ՛ր պատուած կ'ըլլաս:

Յուլիս 17

Ուրիշին կամ ուրիշ տեղ երթալէ առաջ, նախ Յիսուսին գալ

Մեր հոգեւոր անումն ու փրկութիւնը կախեալ չէ այս ինչ կամ այն ինչ եկեղեցին երթալէն, այս ինչ կամ այն հոգեւորականին կամ

հոգեւորին քով երթալէն, այլ՝ Աստուծոյ Որդիին ձեռքերուն յանձնուելէն: «Ինձի՛ եկէ՛ք...» (Մտ 11.28): Ամէն բանէ առաջ պէտք է Յիսուսի գալ: Գալ անոր՝ որ մեզի եկաւ: Ոեւէ մարդու դիմելէ առաջ՝ Յիսուսի պէտք է դիմել: Ոեւէ մարդու վստահելէ առաջ՝ Յիսուսի պէտք է վստահիլ: Աշխարհի Ապաւէնը ձգած ուրիշին ապաւինիլը՝ Աստուծոյ ուղղուած անարգանք է: Վկայելէ առաջ Յիսուսի մասին՝ պէտք է գալ իրեն եւ խնդրել իրմէ որ մեզ լեցնէ Վկայութեան Հոգիով՝ Սուրբ Հոգիով: Սորվինք Սամարացի կնոջմէն, Նիկողեմնուէն եւ ուրիշներէն, որոնք նախ հանդիպեցան Յիսուսի եւ յետո՛յ միայն գացին անոր մասին վկայութիւն տալու:

Յուլիս 18

Բան մը չունի՞ս

Յիսուս իր յարութենէն ետք երեւցաւ իր աշակերտներէն եօթին որոնք ձկնորսութիւն կ'ընէին եւ ըսաւ «Տղա՛ք, ուտելի՛ք բան ունի՞ք» (Յի 21.5): Աշակերտներուն պատասխանը «Ո՛չ» էր: Յիսուս հրամայեց ուռկանը նաւակին աջ կողմը ձգել: Զգեցին եւ առատօրէն ձուկ բռնեցին: Յիսուս իր այս վերաբերմունքով սորվեցուց իր հետեւորդներուն բնա՛ւ չըսել. «Բան մը չունի՞նք»: Ընթերցող բարեկամ, բան մը չունի՞ս ուրիշին տալիք: Զունի՞ս Փրկիչին մասին վկայութիւն մը: Զունի՞ս իսո՞ք մը արտասանելու: Զունի՞ս միտքարութիւն մը տալու: Զունի՞ս գօտեպնդիչ ժպիտ մը: Եթէ Աստուծոյ գաւակն ես՝ անպայման շատ բան ունիս: Եթէ հաւատք ունիս, հաւատքդ քեզի ցոյց կու տայ թէ ի՛նչ ունիս:

Յուլիս 19

Ընդունիլ մեր անձերը

Ընդունելու համար Աստուծոյ փրկարար շնորհքը՝ պէտք է ընդունիլ մեր անձերը իրենց բոլոր թերութիւններով եւ տկարութիւններով: Երբեմն կը դժուարանանք եւ չենք ուզեր հաւատալ որ այս ինչ կամ այն ինչ տկարութիւնը գերի բռնած է մեզ: Բայց պէտք է ըլլալ մեր անձերը: Պէտք է ընդունիլ մեր անձերը այնպէս ինչպէս որ են: Երբ ընդունինք մենք զմեզ, ընդունինք մեր տկարութիւնները, ա՛յն ատեն է որ Աստուծոյ Հոգին կը սկսի գործել մեր մէջ: Շատ դժուար է ընդունիլ մեր անձերը: Այնքան դժուար, որքան դժուար է ստիպել ուրիշը որ ինքզինք ընդունի: Ինքզինք ընդունող մարդը, Աստուծոյ Հոգիին բերած խաղաղութիւնը ընդունած կ'ըլլայ, իսկ Աստուծոյ Հոգին ընդունողը՝ կարող կը դառնայ ուրիշներն ալ ընդունելու:

Յուլիս 20

Յիսուսի վկաները

Յիսուսի համար վկայեց Հայրն Աստուած երկինքէն. «Ատիկա է իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հանեցայ» (Մտ 3.17): Սուրբ Հոգին վկայեց իր աղանակերպ էջֆովը անոր վրայ (Մտ 3.16): Յովհաննէս Մկրտիչ վկայեց Յիսուսի նախագոյութեան մասին. «Ինձմէ առաջ գոյութիւն ունէր» (Յհ 1.15): Ան վկայեց թէ Յիսուս ի՛նքն էր «Աստուծոյ Գառնուկը, որ աշխարհի մեղքը կը վերցնէ» (Յհ 1.29): Բարթողոմէոս առաքեալ վկայեց որ Յիսուս Աստուծոյ Որդին է եւ Իսրայէլի թագաւորը (Յհ 1.49): Պետրոս վկայեց թէ Քրիստոս կենդանի Աստուծոյ Որդին է (Մտ 16.16): Դիւահար մարդիկ անգամ վկայեցին (Մտ 8.29): Իսկ դուն, սիրելի՛ ընթերցող, վկա՞ն ես Յիսուսի: Վկա՞ն ես իր սիրոյն եւ իր փառքին: Կը վախնա՞ս վկայելու Արարիչիդ մասին՝ արարածներուն դիմաց:

Յուլիս 21

Դուն Յիսուսի կարիքը ունիս

Ըսուած է. «Կեանքը պատերազմ է»: Դուն չես կրնար պատերազմի դաշտ իջնել առանց հաւատքի Զօրագլուխիդ՝ Յիսուսի: Կեանքը խաւար է: Դուն կարիքը ունիս աշխարհի Լոյսին՝ Յիսուսի, որպէսզի անմոլար կերպով քայես: Կեանքը փոթորկալից է: Դուն կարիքը ունիս Յիսուսի ամենակալ ձեռքերուն, որպէսզի անոր մէջ ապահովութեամբ հանգչիս: Այս կեանքը ժամանակաւոր է: Դուն կարօտ ես Յիսուսին որ հայրն է յաւիտենականութեան, որպէսզի երբ մահուամբ աչքերդ փակես, քեզ ընդունի՛՝ քեզի համար իր պատրաստած երկնային յարկերուն տակ: Կեանքը տրամալից երեւոյթներով գեղուն է: Դուն պէտք ունիս Յիսուսին, որպէսզի իր սրտի խաղաղութիւնը եւ ուրախութիւնը քեզի տայ:

Յուլիս 22

Նուիրել առանց ակնկալութեան

«Ի՞նչ օգուտ, եթէ բոլոր ինչքերս աղփատներուն տամ եւ նոյնիսկ մարմինս կրակի մատնեմ. եթէ սէր չունիմ՝ ոչինչով կ'օգտուիմ» (Ա.Կր 13.3): Մարդիկ իրենք գիրենք գոհեն թէ իրենց ունեցածը գոհեն՝ ոչինչով կ'օգտուին՝ եթէ Յիսուսի հանդէպ սէրէ մղուած չէ որ կ'ընեն այդ բոլորը: Ոմանք առատ նուիրատուութիւններ կ'ընեն այն ակնկալութեամբ եւ յոյսով՝ որ անոնց փոխարէն պիտի ստանան դատաստանի օրը եւ պիտի փառաբանուին: Ան որ կը նուիրէ անոր փոխարէնը առնելու յոյսով՝ ան ինքզինքն է որ սիրած կ'ըլլայ եւ ո՛չ թէ գՔրիստոս: Մենք որո՞շ բանի մը

համար չէ որ կը հրաժարինք որոշ բաներէ, այլ Յիսուսի համար: Յիսուս նուէր չէ որ կը փնտոտէ, այլ՝ նուիրում:

Յուլիս 23

Ինչ որ կ'ընենք՝ Յիսուսի համար պէտք է ընենք

Յիսուս Պետրոսի ըսաւ. *«Ով որ կը ձգէ տուն, եղբայրներ, քոյրեր, հայր, մայր... ինծի համար... յաւիտենական կեանքը պիտի ժառանգէ»* (Մր 10.29-31): Յիսուս չի խոստանար յաւիտենական կեանք պարգեւել առանց պատճառի իր ունեցուածքէն ու հարազատներէն հրաժարողներուն: Այս բոլորէն հրաժարելու պատճառ մը պէտք է ըլլայ եւ այդ պատճառը Քրիստոս ի՛նք պէտք է ըլլայ: «Ինծի համար»: Այս բաները կը պարգեւն թէ ինչ որ պիտի ընենք՝ Յիսուսի՛ համար պէտք է ընենք: Մէկը կրնայ որոշում առնել մեղքերէ հեռու կենալ, նպատակ ունենալով սուրբ ըլլալ եւ սուրբ ֆանչցուիլ: Ասիկա ո՛չ միայն սիսալ է, այլ անձին փառաբանութիւնն է եւ ո՛չ թէ Աստուծոյ: Մենք բան մը ըլլալու կամ բան մը ստանալու նպատակով պէտք չէ դիմենք Յիսուսին:

Յուլիս 24

Ինչպէ՞ս եռալ Աստուծոյ խօսքին փափաքով

«Երբ մարդու մը մէջ նոր կեանքը չէ սկսած, ան չի կրնար Աստուծոյ խօսքին փափաքով կամ ախորժակով եռալ: Սակայն երբ նո՛ր կեանքը ընդունի իր մէջ, կը սկսի Աստուծոյ խօսքը փնտոտել այնպէս՝ ինչպէս Ֆիզիքապէս նորածին մանուկ մը իր մօրը կաթը կը փնտոտէ, որպէսզի մեծնայ ու անի: Նոր կեանքն ու Աստուծոյ խօսքին հանդէպ ախորժակը միեւնոյն աղբիւրէն կու գան, այսինքն՝ Աստուծմէ: Ինչպէս որ մանուկ մը իր ծնունդէն ետք սնունդ կ'առնէ այն մարմինէն որ իրեն ծնունդ տուաւ, այնպէս ալ Սուրբ Հոգիէն ծնած անձ մը, սնունդ կը ստանայ Սուրբ Հոգիէն եւ Սուրբ Հոգիէն ներշնչուած Աստուծոյ կենդանարար խօսքէն» (F. B. Meyer):

Յուլիս 25

Զմտեանալ Յիսուսի «եթէ»-ը

Դիւահար որդի մը ունեցող մարդը իր գաւակը Յիսուսի աշակերտներուն բերելէ ետք, երբ չկրցաւ անոր համար բժշկութիւն ստանալ, եկաւ Յիսուսի մօտ եւ ըսաւ. *«Եթէ կրնաս բան մը ընել, Տէ՛ր, խղճա՛ եւ օգնէ՛ մեզի»* (Մր 9.22): Յիսուս ըսաւ. *«Ամէն ինչ կարելի է անոր»*

համար՝ որ կը հաւատայ» (Մր 9.23): Որքան դժուար է անել կացութեան մատուցելու եւ շարունակել հաւատքի սնուցանել հանդէպ Աստուծոյ: Որքան յանախ դիւահար որդիին հօրը նման մենք եւս «եթէ»ով, այսինքն՝ կասկածով կը մօտենանք Յիսուսին: «Եթէ կրնաս օրհնել, եթէ կրնաս կատարել, եթէ կրնաս օգնել՝ օգնէ՛ Տէր», կ'ըսենք: «Եթէ»ով իստի Յիսուսի հետ, ո՛չ միայն կը նշանակէ կասկածով մօտենալ անոր, այլեւ՝ կը նշանակէ կասկածիլ անոր կարողութեան ու գորութեան վրայ:

Յուլիս 26

Պատիկ գործերը՝ մեծ սիրով ընել

Աստուծոյ նկատմամբ հաւատք ու սէր ունեցող մարդիկս, ընդհանրապէս կ'ակնկալենք որ Աստուած մեծամեծ ու հրաշալի գործեր պիտի կատարէ մեր միջոցաւ՝ մեր միջավայրին մէջ: Երբեմն ալ կը կարծենք որ Աստուած կը սպասէ մեզմէ որ մենք եւս մեծ գործեր կատարենք: Եւ սակայն, Աստուծոյ համար, մեծ գործեր ընել չի նշանակեր երեւելի գործեր ընել, այլ կը նշանակէ, պատիկ ու աննշան մեր առօրեայ գործերը մեծ սիրով ու հաւատքով ընել: Աստուծոյ համար աւելի՛ մեծ հերոս մարդ է իր պաշտօնը բժախնդրութեամբ ու սիրով կատարող աւելածուն, քան նախագահական աթոռին վրայ բազմած անտարբեր ու անպատասխանատու նախագահը:

Յուլիս 27

Երկու խումբի հաւատացեալներ

Հաւատացեալները կարելի է երկու խումբի բաժնել.– անոնք՝ որոնք ընդունած են Յիսուսը իրենց կեանքերուն ու սիրտերուն մէջ, եւ անոնք՝ որոնք թէեւ յարաբերութեան մէջ են Յիսուսի հետ, եւ սակայն, չեն հրաւիրած զինք իրենց կեանքերուն ու սիրտերուն Տէրը դառնալու: Առաջին խումբի հաւատացեալներուն համար, Յիսուսի կարելի է հանդիպիլ ամէն տեղ եւ ամէն ժամանակ, իսկ երկրորդ խումբի հաւատացեալներուն համար, Յիսուսի կարելի է հանդիպիլ միայն որոշ տեղեր (ինչպէս եկեղեցի), եւ որոշ պահեր (ինչպէս նեղութեան պահուն): Սիրելի՛ բարեկամ, Յիսուս քեզի համար լոկ եկեղեցիի մէջ բնակո՞ղ Աստուած է, թէ նաեւ սրտիդ մէջ: Միայն նեղութեա՞ն ատեն միտքդ կու գայ Յիսուս, թէ՛ միշտ:

Յուլիս 28

Բերենք Յիսուսը մեր մօտ

(Շրնկ. նախորդ թիւին)

Լաւ է եկեղեցի երթալ, հոն՝ Յիսուսի հանդիպելու նպատակով, բայց Յիսուսի սպասածը մեզմէ այն է՝ որ զինք բերենք մեր մօտ, մեր բնակարաններուն մէջ, մեր սիրտերուն մէջ: Նեղութեան ընթացքին Յիսուսի դիմելուն մէջ սխալ բան չկայ, ընդհակառակը, ատիկա Յիսուսի հանդէպ վստահութեան արտայայտութիւն է, բայց նեղութեան հանդիպելէ առաջ, Յիսուսը ընդունած ըլլալը՝ սիրոյ արտայայտութիւն է: Յիսուս նեղութեան ու դժուարութեան Աստուած չէ, այլ ուրախութեան ու երջանկութեան Աստուած: Ուստի, իր արդար իրաւունքն է սպասել մեզմէ որ զինք ընդունինք եւ զինք ունենանք մեր կողքին, մեր սրտին ու հոգիին մէջ, մեր ուրախութեան եւ յաջողութեան ժամանակ:

Յուլիս 29

Ապրիլ երկինքի համար

«Քանի որ յարութիւն առիք Քրիստոսի հետ, այսուհետեւ ձեր ուշադրութիւնը երկինք դարձուցէք...» (Կղ 3.1): Ոեւէ մէկը որ Քրիստոսով յարութիւն առած է իր մեղքի կեանքէն, անհաւատութեան տիղմէն, աշխարհի փոսէն, պէտք է իր ուշադրութիւնը կեդրոնացնէ երկինքի վրայ: Աստուծոյ լուսանաճանչ փառքը ըմբռնելէ ետք պէտք է շարունակենք մեղքի խաւարին մէջ խարխալել: Այլակերպութեան լեռը բարձրանալէ ետք, հեռո՛ւ պէտք է կենանք ձորերուն խորքը տարուող սխալ արարքներէն: *«Զեր ուշադրութիւնը երկինք դարձուցէք»*: Ո՛վ մարդիկ, քիչ մը երկինքի մասին մտածեցէք, աստուածայինը փափաքեցէք, երկնայինը ցանկացէք: Երկրի վրայ ապրեցէք, բայց երկինքի համար:

Յուլիս 30

Հանդիպիլ Յիսուսի, ապա՝ մարդոց

Բոլորս գիտենք Մարիամին ու Մարթային պատմութիւնը: Մինչ Մարթա գործերով զբաղած էր, Մարիամ *«եկաւ եւ Տիրոջ ոտներուն հով նստելով՝ սկսաւ անոր խօսքերը մտիկ ընել»* (Ղկ 10.39): Տիրոջ մասին եւ Տիրոջ անունով խօսելէ առաջ, նախ պէտք է Մարիամի նման յօժարինք նստիլ Տիրոջ ոտներուն հով՝ սորվելու համար անկէ կեանքին մասին, իր սիրոյն ու ծրագիրին մասին, երկինքին ու անոր փառքին մասին: Եթէ Սամարացի կինը ջրհորին հով չհանդիպէր Յիսուսի եւ չլսէր անոր խօսքերը՝ պիտի չկրնար վկայել անոր մասին իր քաղաքացիներուն: Եթէ Նիկողեմնոս գիշերով չհանդիպէր Յիսուսի եւ չ'ունկնդրէր անոր կենդանի

խօսքը՝ պիտի չպահանջեր որ գայն չդատեն (Յհ 7.50): Տիրոջ չհանդիպած՝ մի փորձեր ուրիշին հանդիպիլ:

Յուլիս 31

Սորվինք Նոյի Աղանիէն Դառնալ Տիրոջ

Ջրհեղեղի աւարտին Նոյ բացաւ իր տապանին պատուհանը եւ ագոաւ մը ու աղանի մը արձակեց: Նոյ ագատութիւն շնորհեց թէ՛ ագոաւին եւ թէ՛ աղանիին: Ագոաւը չվերադարձաւ տապան (Ծն 8.7), *«բայց աղանին իր ոտքը դնելու տեղ չգտաւ ու տապանը դարձաւ»* (Ծն 8.9): Սիրելի՛ եղբայր եւ քույր, կը կարծե՞ս որ եթէ հեռանաս Յիսուսէն, պիտի կարենաս ոտքդ դնելու տեղ գտնել այս աշխարհին մէջ: Կը խորհի՞ս որ սոյն աշխարհը կարող է հանգիստի համար տեղ տալ քեզի: Ագոաւը որ չուզեց վերադառնալ տապան, իրեն համար կ'ըսուի. *«Ասդին անդին կը պտըտէր»* (Ծն 8.7): Այո՛, Յիսուսէն հեռացող մարդը *«ասդին անդին պիտի պտըտի»* բայց երբեք տեղ պիտի չգտնէ ուր կարենայ ոտքը դնել:

Օգոստոս 1

Սորվինք Նոյի Աղանիէն դիմել Տիրոջ

Երբ Նոյ երկրորդ անգամ ըլլալով աղանի մը արձակեց՝ *«իրիկուան դէմ աղանին անոր եկաւ»* (Ծն 8.11): Մեր կեանքի օրերը բոլորը չէ որ լուսաւոր պիտի ըլլան: Մեր առօրեայ կեանքի ընթացքին մենք յաճախ կրնանք *«իրիկուններու»*, այսինքն՝ դժուարին պահերու հանդիպիլ: Աղանին ուրախ էր եւ հոս ու հոն կը թոչէր, բայց երբ մութը իջնելու սկսաւ, երբ իրիկունը վրայ հասաւ, ան վերադարձաւ տապան: Մեզմէ ո՞վ երբ փորձութիւններու հանդիպի չի դիմեր Աստուծոյ: Երբ յանկարծ իրիկուններ, այլ խօսքով՝ դժուարութիւններ հանդէս գան մեր մամբուն վրայ, մեզմէ ո՞վ չի դիմեր փրկութեան տապանը՝ Յիսուսի: Նեղութեան ատեն Տիրոջ կանչէ եւ ան քեզ պիտի ագատէ (Աղ 50.15):

Օգոստոս 2

Սորվինք Նոյի Աղանիէն Ձեռնունայն չդառնալ

«Իրիկուան դէմ աղանին անոր եկաւ եւ տեսաւ իր բերանը ձիթենիի նոր փրցուած տերեւ մը կար...» (Ծն 8.11): Ձիթենին խաղաղութեան նշան է: Ձե՞ս ուզեր աղանիին նման խաղաղութիւն ու հաշտութիւն խորհրդանշող ձիթենիի տերեւը ձեռքիդ՝ դառնալ Քրիստոսի: Եթէ Տիրոջ հետ հաշտուելու փափաք ունիս, եկո՛ւր իրեն. եկո՛ւր խաղաղութեան

տերեւը ձեռքիդ մէջ, եկո՛ւր հաւատքը սրտիդ մէջ, եկո՛ւր յոյսը հոգիիդ մէջ: Աղանձին եկաւ եւ տապանէն ներս առնուեցաւ: Եթէ աղանձին ներս առնուեցաւ, կարելի՞ քան է որ Տէրը մերժէ քեզ ներս առնել: Եկո՛ւր Տիրոջ կեանքիդ բոլոր տերեւներով, այսինքն՝ բոլոր տկարութիւններովդ, բոլոր հարցերովդ, բոլոր մտահոգութիւններովդ եւ բոլոր սիրտովդ:

Օգոստոս 3

Աստուած է որ կը գտնէ մարդիկը

Աստուած անգտանելի Աստուած չէ: Թէեւ Եսայի մարգարէն կ'ըսէ. «Տէ՛րը փնտոնեցէ՛ք, քանի որ անհկա կը գտնուի» (Ես 55.6), բայց խորքին մէջ Աստուած ի՛նքն է որ մեզ կը գտնէ: Երբ մարդը փափաքի գտնել զԱստուած՝ իսկոյն Աստուած գայն կը գտնէ: Աստուած ի՛նքն էր որ գտաւ մոզերը եւ զիրենք առաջնորդեց Յիսուսի: Հրեշտակները իրե՛նք էին որ գտան հովիւները եւ անոնց ցոյց տուին Յիսուսի քամբան: Աստուած ի՛նքն էր որ փնտոնեց ու գտաւ Ադամը պարտէզին մէջ: Յիսուս ի՛նքն էր որ գնաց եւ գտաւ Բեթհեզդայի անդամալոյծը: Ի՛նքն էր որ գտաւ Մատթէոսը: Ի՛նքն էր որ յայտարարեց. «Մարդու Որդին եկաւ կորսուածը փնտոնելու եւ փրկելու» (Լկ 19.10): Սիրելի՛ս, ան գտա՞ծ է քեզ: Փրկա՞ծ է քեզ: Ի՞նչն ես դուն:

Օգոստոս 4

Դարձուցա՞ծ ես Յիսուսը երաշխաւորդ

Կորսուած էի Տէ՛ր Յիսուս, եւ դուն երաշխաւոր եղար երկնաւոր Հօրդ եւ վստահեցուցիր թէ զիս պիտի գտնես: Մեղքի պարտքերուն տակ կ'իյնայ էի, եւ դուն իմ պարտքերս վճարելու համար երաշխաւոր եղար: Մեղքերուս պարտքը չէր կրնար վճարուիլ եթէ դուն չվճարուէիր երեսուն կտոր արծաթի: Վճարուեցար զիս գնելու համար: Եւ գնեցիր երկինքի փառքին համար: Մարդիկ երաշխաւոր չեն ըլլար նոյնիսկ իրենց բարեկամներուն համար, բայց դո՛ւն, Տէ՛ր, յօժարակամ յանձն առիր քեզի թշնամութիւն ընողիս համար երաշխաւոր ըլլալ Աստուծոյ առջեւ: Զիս սիրեցիր: Անձդ անձիս փոխարէն ու անձիս տեղ գոհեցիր: Զիս ոտքի կանգնեցնելու համար, յանձն առիր իսաչին բեռան տակ իյնալ: Ինկար եւ ես կանգնեցայ: Մեռար եւ ես կենդանացայ:

Օգոստոս 5

Ունեցածէդ բաժին հանէ նմանիդ

Աստուած իր ունեցածէն բաժին հանեց մարդուն: Աստուած իր անմահութենէն, իր սրբութենէն, իր յաւիտենականութենէն, իր կեանքէն, իր սրտէն ու սէրէն բաժին հանեց մարդուն: Աստուած փառքի Աստուած է. ան իր փառքին մասնակից դարձուց մարդը: Իսկ դուն ո՛վ մարդ, կը հետելի՞ս Աստուծոյ օրինակին, եւ քու ունեցածէդ բաժին կը հանե՞ս քու նմանիդ: Քու վայելած երջանկութենէդ բաժին կը հանե՞ս մարդուն: Պօղոս առաքեալ կ'ըսէ. *«Ոեւէ մէկը միայն ինքզինք թող չմտածէ, այլ նաեւ՝ իր ընկերոջ մասին»* (Ա.Կր 10.24): Ինչպէս կը փափաքինք որ Աստուած հոգայ մեր պէտքերը, նոյնպէս ալ պէտք է փափաք ունենանք օգտակար դառնալ ուրիշին: Այդ ընելո՛վ է որ Աստուծոյ գաւակները կը դառնանք:

Օգոստոս 6

Աստուած իրեն տրուածը բազմապատկուած կը դարձնէ

Ունեցածդ դիր Աստուծոյ տրամադրութեան ներքեւ եւ պիտի տեսնես որ ատիկա պիտի աւելնայ: Որբեւայրի կինը իր ունեցած բուռ մը ալիւրը եւ ֆիչ մը իւղը դրաւ Եղիայի տրամադրութեան տակ եւ *«կարասէն ալիւրը չհատաւ եւ իւղը չպակսեցաւ»* (Գ.Թգ 17.12-16): Ինչ որ պահենք մեզի համար եւ մեզի մօտ, շուտով կը հատի եւ կը սպառի: Ընթերցող եղբայր եւ քոյր, ունի՞ս ֆիչ մը հաւատք. դի՛ր գայն Յիսուսի ձեռքին մէջ եւ ան գայն պիտի կրկնապատկէ: Ունի՞ս ֆիչ մը գօրութիւն. ըսէ՛ Աստուծոյ որ կ'նուգես գօրութիւնդ օգտագործել իր փառքին համար, եւ տե՛ս թէ ի՛նչ պիտի ընէ ան քու միջոցաւ: Որբեւայրի կնոջ նման ֆիչդ տալ սորվիր, եւ պիտի վայելես Աստուծոյ առատաձեռնութիւնը ինչպէս ինք վայելեց:

Օգոստոս 7

Բարի գործը՝ փրկութեան գործն է

«Վստահ եմ՝ թէ Աստուած, որ այդ բարի գործը սկսաւ ձեր մէջ, գայն իր կատարումին պիտի հասցնէ մինչեւ Քրիստոս Յիսուսի օրը գայ» (Փլպ 1.6): Բարի գործը որուն մասին կը խօսի առաքեալը՝ փրկութեան գործն է: Փրկութեան գործը Աստուած է որ սկսաւ եւ Աստուած է որ գայն իր կատարումին պիտի հասցնէ: Զայն իր կատարումին հասցնելու համար Աստուած մարդուն օգնութեան պէտք չունի, այլ՝ գործակցութեան: Մարդը Աստուծոյ օգնական չէ, այլ՝ գործակից: Փրկութիւնը մարդուն աշխատանքին ու ջանքին հետեւանքը չէ, այլ վստահութեան եւ յանձնուելուն: Անվստահութիւնը կը կաշկանդէ զԱստուած եւ պատճառ կ'ըլլայ որ ան չկարենայ յառաջ տանիլ մեր փրկութեան գործը:

Օգոստոս 8

Աստուած գործ կու տայ, բայց գործին հետ զօրութիւն ալ կու տայ

Աստուած երբ առաքելութեան մը կանչէ մարդը կամ գործ մը յանձնէ անոր, միաժամանակ, այդ առաքելութիւնն ու գործը ի կատար ածելու կարողութիւն եւ կարելիութիւն ալ կ'ընծայէ: Աստուած գործին հետ միասին այդ գործը կատարելու զօրութիւն ալ կը շնորհէ, եւ ինչո՞ւ: Որովհետեւ, Աստուած ինքզինք պատասխանատու կը համարէ իր կողմէ մարդուն յանձնուած գործին վերաբերեալ եւ կ'ուզէ գայն անպայման յաջողութեամբ պսակել: Աստուած ի՛նքն է որ քեզի յանձնած երկնատուր գործերը կը յաջողցնէ: Դուն սեփական ճիգովդ չես կրնար Աստուծոյ գործը արդիւնաւորել: Միշտ յիշէ որ Աստուած է որ քու միջոցաւ կը կատարէ իր գործը եւ ո՛չ թէ դո՛ւն ես որ իր միջոցաւ կը կատարես գործդ:

Օգոստոս 9

Զիպարտանանք երբ Աստուած գործ մը վստահի մեզի

Աստուած երբ գործ մը կը վստահի մեզի, ասիկա մեզ պէտք չէ առաջնորդէ յանձնապատասխանութեան եւ հպարտութեան, ընդհակառակը, պէտք է աւելի՛ խոնարհիլ անոր հզօր ձեռքին տակ եւ շնորհակալ ըլլալ իրեն որ արժանի գտաւ մեզ՝ իրեն գործակից դարձնելու: Աստուած մեր գործակցութեան պէտք չունի, բայց եթէ երբեք կը գործակցի մեր հետ, նախ մեզ պատուելու համար է որ կը գործակցի, եւ երկրորդ, իր սէրը արտայայտելու համար մեզի հանդէպ: Ինչպէս երբ բարձրաստիճան մարդ մը գործ մը յանձնէ մեզի, պատի՛ւ ըրած կ'ըլլայ մեզի, այնպէս ալ երբ Աստուած աշխատանք մը տայ մեզի՝ պատուած կ'ըլլայ մեզ: Բայց մենք զգո՛յշ պէտք է ըլլանք, մեր գործին ընդմէջէն Աստուծոյ ընծայուելիք պատիւն ու փառքը չսեփականացնելու:

Օգոստոս 10

Բազմազբաղուածութեան վտանգը

Որեւէ գործի մը մէջ միջրեւելի առաջ նախ ջանա՛ միջրեւելի Յիսուսի սիրալիր ներկայութեան մէջ: Աշխարհ բազմազբաղ ըլլալու հազարաւոր առիթներ կ'ընծայէ ամէն օր: Այդ բոլոր առիթներուն ընդառաջելը, մեզ կրնայ ամբողջական եւ յաւիտեական կործանումի առաջնորդել: Յիսուս օրը քանչորս ժամ զբաղած ըլլալու առիթը ունէր: Բայց ան բնա՛ւ

այդպիսի վիճակի մը ինձզինք չմատնեց: Ան յաճախ գործի դաշտէն կը
ֆաշուէր եւ աղօթքով կ' 'առանձնանար իր եւ մեր Հօրը հետ: Աստուծոյ
համար, իրեն հետ անցուած ջերմ մենիկ պահ մը հազար անգամ աւելի
կ'արժէ քան իր անունով մեծ գործեր ընելն ու անդու կերպով աշխատիլը:
Գործերով շրջապատուելէ առաջ, նախ պէտք է Աստուծոյ Հոգիով
շրջապատուիլ:

Օգոստոս 11

Շատ վազվզողը չի հանդիպիր Յիսուսին

Տիրոջ համար վազելէ առաջ նախ պէտք է դէպի Տէրը վազել: Երբ
դէպի Տէրը չենք վազած, վազքի ցամբուն վրայ կրնանք յոգնիլ, իյնալ եւ
մագապուրծ ազատիլ դժոխքէն (Ա.Կր 3.15): Մարթա ա'յնքան կը վազվզէր
Յիսուսի համար, որ իր ուշադրութենէն վրիպեցաւ Յիսուսի ֆաղցր դէմքը
եւ տափուկ ներկայութիւնը: Յիսուս աւելի կ'ուրախանայ երբ Մարիամի
նման իր ոտքին տակ կը նստինք, քան երբ Մարթայի նման կը վազվզենք:
Փարիսեցիներ ա'յնքան կը վազվզէին որ իրենց ուշադրութենէն վրիպեցաւ
Յիսուսի աստուածային փառքը: Աղօթքով մնայուն յարաբերութեան մէջ
չեղող մարդը, ուշ կամ կանուխ, պիտի յոգնի, յուսահատի եւ յանձնուի:
Աստուծոյ հետ եղողներն են որ կը վազեն ու չեն թուլնար, կը քալեն եւ չեն
յոգնիր (Ես 40.31):

Օգոստոս 12

Բան մը գոհելէ առաջ, անձդ գոհէ

Իրաւ ֆրիստոնեան բան մը գոհողը չէ, այլ իր անձը գոհողն է՝
Աստուծոյ եւ իր նմանին համար: «*Իու՛ք ձեզ Աստուծոյ ընծայէ՛ք որպէս
կենդանի գոհ*» (Հո 12.1): Առաքեալը գոհողութիւն ընելու կամ Աստուծոյ
գոհ մատուցանելու մասին չի խօսիր, այլ «կենդանի գոհ» ըլլալու մասին:
Զոհողութիւն մատուցանելը ուրիշ բան է, իբրեւ գոհ մատուցուիլը՝ ուրիշ
բան: Երկուքն ալ կարեւոր են, բայց առաջնահերթը գոհ ըլլալն է: Պօղոս
առաքեալ կը վկայէ որ Յիսուս «*մեզ փրկելու համար ինձզինք Աստուծոյ
ընծայեց որպէս անուշահոտ ընծայ եւ գոհ*» (Եփ 5.2): Յիսուս մեզ
փրկելու համար «բան» մը չընծայեց, այլ իր անձը ընծայեց: Մեր սրտէն
Յիսուսին բան մը տալը՝ գոհողութիւն է, իսկ մեր սիրտը իրեն տալը՝ գոհ
ըլլալ է:

Օգոստոս 13

Յիսուս կողմիդ է եւ քեզի կողմնակից

Յիսուս ցամբորդակիցն է մարդկութեան, ուստի, ո՛վ մարդ, ինչո՞ւ համար կեանքի փշալից ցամբաներէն ֆալես առանձին: Յիսուս բժիշկն է մարդկութեան, ուստի, ո՛վ մարդ, ինչո՞ւ կը շարունակես հիւծիլ վերքերուդ առթած ցաւին տակ: Յիսուս բեռնակիրն է աշխարհին, ուստի, ո՛վ բարեկամ, ինչո՞ւ կը յամառիս կեանքի բեռը առանձին կրել: Ինչո՞ւ անգոր մնաս երբ առիթը ունիս վայելելու Յիսուսի գորակցութիւնը: Ինչո՞ւ տկար մնաս երբ կարող ես Ամենակարող Աստուծոյ դառնալ եւ անոր գորութեամբ լեցուիլ: Ոտքի՛ կանգնիր Յիսուսի անուկով գորացած: Դուն կրնաս ամրոցնե՛ր փուլ բերել եթէ երբեք իբրեւ ամրոց ընդունիս Յիսուսը:

Օգոստոս 14

Յիսուս կրնայ հրէշը հրեշտակի վերածել

Մի՛ ըսեր թէ դուն ա՛յնքան մեղք ունիս որ Աստուած անկարող է ներելու: Ասիկա իր Որդիին՝ Յիսուսի արիւնին դէմ մեղք գործել կը նշանակէ: Եթէ երբեք երկրաւոր բժիշկներ երբեմն կը յաջողին մահացու հիւանդութիւն ունեցող մարդիկ բուժել, որքա՛ն ակնի մեր երկնաւոր Բժիշկը՝ Յիսուս Քրիստոս, կարող է բուժում պարգեւել մեղքով հիւանդացած հոգիներուն: Աստուած կարող է հրէշային սիրտդ առնել եւ զանիկա իր շնորհով վերածել հրեշտակային սրտի: Ան կարող է պղծութեան մէջ միտրնուած հոգիդ առնել եւ սրբութեամբ պսակել: Յիսուս պատրաստ է եւ կը փափաքի «կրկնակի կարմիրի պէս» եղող մեղքերդ ձիւնի պէս ներմկեցնել, միայն թէ վստահե՛ ու յանձնուե՛ իրեն:

Օգոստոս 15

Բարեխօսութիւն մի խնդրեր երբ չես ապաշխարած

Փրկութիւնն ու արդարութիւնը մենք ձեռք կը ձգենք Տէր Յիսուս Քրիստոսի մահուամբ եւ յարութեամբ եւ ո՛չ թէ բարեխօսութեամբ: Երբեմն անապաշխար մարդիկ Յիսուսի բարեխօսութիւնն ու միջնորդութիւնը կը հայցեն իրենց անձերուն փրկութեան համար, ինչ որ սխալ է: Յիսուս կ'ուզէ որ նախ իրեն գանձ գղջումով եւ ապաշխարութեամբ եւ խնդրանք ներկայացնենք մեր անձերուն փրկութեան համար: Իր շնորհով փրկութիւնը ստանալէ ետք, հո՛ւ է որ պէտք է սկսիմք դիմել իր բարեխօսութեան: Ուստի, Յիսուսի բարեխօսութիւնը մեզ փրկելու համար չէ, այլ մեզի տրուած փրկութիւնը չկորսնցնելու համար է:

Օգոստոս 16

Քրիստոսն է որ կը նորոգէ եւ ո՛չ թէ հրեշտակները

Հրեշտակներ կ'աշխատին մեր փրկութեան համար բայց չեն կրնար մեզ փրկել: Անոնք կ'օժանդակեն մեր նորոգութեան, բայց չեն կրնար մեզ նորոգել: Նորոգողն ու նորոգութեան առաջնորդողը Քրիստոսն է: Դէպի երկինք մեր ֆանապարհորդութեան ընթացքին մենք հրեշտակներուն առաջնորդութիւնը չէ որ կը վայելեմք, այլ՝ Յիսուսի: Հրեշտակները կը զօրակցին, կը պաշտպանեն եւ կ'օգնեն մեզի, բայց Յիսուսն է որ կ'առաջնորդէ, կը բիրեղացնէ, եւ կ'անեցնէ: Աստուած ա՛յնքան կը սիրէ մեզ եւ իրեն համար ա՛յնքան կարեւոր ու ա՛յնքան նուիրական է մեր փրկութիւնը, որ ինք անձամբ կ'ուզէ մեզ առաջնորդել դէպի երկինք մեր գնացքին մէջ:

Օգոստոս 17

Չապրինք փորձանքի հանդիպելու ակնկալութեամբ

Ճիշդ է որ Պօղոս առաքեալ կ'ըսէ թէ մենք *«նեղութիւններուն մէջ ապրելու կոչուած ենք»* (Ա.Թս 3.3), բայց այդ չի նշանակեր որ մենք ամէն օր եւ ամէն վայրկեան պէտք է ակնկալեմք մեր գլխուն փորձանքի մը գալը: Աստուծոյ գաւակը փորձութիւններու հանդիպելու ակնկալութեամբ պէտք չէ ապրի, այլ՝ անոնց հանդիպել ետք, այդ բոլորէն յաղթականօրէն դուրս գալու ակնկալութեամբ: Փորձութիւններու հանդիպելու ակնկալութեամբ ու յոյսով ապրիր, կրնայ խանգարել մեր խաղաղութիւնը եւ մեզ մտահոգութեան ցանցին մէջ պահել: Աստուած չ'ուզեր որ իր գաւակները իրենց օրը անցնեն մտահոգութեամբ: Մտահոգութիւնը Աստուծոյ նախախնամութեան հանդէպ անվստահութիւն է:

Օգոստոս 18

Աղբատին բաժինը բոզին մի՛ տար

Դժոխքէն ազատում չունին անոնք՝ որոնք աղբատին բաժինը բոզին կու տան: Բարսեղ Մաշկեւորցին կ'ըսէ. *«Բարի՛ք գործէ եւ ո՛չ չարի՛ք: Կարօտեալի՛ն տուր եւ ո՛չ թէ բոզին, որպէսզի ունեցածիդ հետ հոգիդ եւ անոր հոգին չկորսնցնես, քանի որ դուն ես կորստեան պատճառը թէ՛ բոզին, թէ՛ գուսանին եւ թէ՛ պարողին: Եթէ անոնց դրամ չտայիր եւ զանոնք չսիրէիր, անոնք կը դադրէին այն գործերը ընելէ, իսկ երբ կը*

տեսնեն որ իրենց մօտ կը յաճախես եւ սատանայական երգերով ու պարերով կը հեշտանաս, անոնց տուած դրամներդ իրենց համար կարթի վրայ անցուած կերակուրի կը նմանին, որով չար գործերու կը յօժարին քու տուածներուդ եւ քու սիրոյդ համար»:

Օգոստոս 19

«Աղ ունեցէ՛ք դու՛ք ձեր մէջ»

«Աղ ունեցէ՛ք դու՛ք ձեր մէջ եւ իրարու հետ խաղաղութեամբ ապրեցէ՛ք» (Մր 9.50): Հոս աղը նախ խորհրդանիշ է Աստուծոյ շնորհին: Աստուծոյ շնորհէն գուրկ մարդը չի կրնար խաղաղութեամբ ապրիլ մարդոց հետ: Երկրորդ, աղը խորհրդանիշ է անապականութեան: Ինչպէս աղը կերակուրը հեռու կը պահէ ապականութենէն, այնպէս ալ Յիսուսի շնորհքը որ ներգործէ մեր սրտին մէջ, անկէ դուրս կը շարտէ մեղքին ապականութիւնը: Եթէ շնորհքի աղը ունիս ներսիդիդ, թոյլ տուր որ ատիկա ճառագայթէ մէջդ: Երբ խօսիս, քաղցրութիւնդ թող համակէ դառնացածները: Երբ ժպտաս, անկեղծութիւնդ թող գրաւէ խոժոռները: Երբ գործես, արարքներդ թող Աստուծոյ փառքը պատմեն:

Օգոստոս 20

«Եթէ ձեռքդ քեզ կը գայթակղեցնէ՛ կտրէ՛ գայն»

«Եթէ ձեռքդ քեզ կը գայթակղեցնէ՛ կտրէ՛ գայն...» (Մր 9.43): Մարդիկ իրենց մտքով մտածածը իրենց ձեռքով կ'ընեն: Աստուած մարդուս ձեռք տուած է որպէսզի օգնենք հարուածուածին եւ ո՛չ թէ մենք հարուածենք: Մարդը սակայն չի կրնար իր ձեռքով հարուածուածին օգնութեան հասնիլ երբ չունի սիրող սիրտ, մանաւանդ երբ չէ գագացած Յիսուսի ձեռքին հպումը իր ձեռքին: *«Կտրէ՛ գայն»:* Այո՛, կտրէ՛ ինչ որ քեզ կը գայթակղեցնէ: Հարկաւ բռնացիօրէն չենք հասկնալ կտրելու հրահանգը: Յիսուսի ըսել ուզածը այն է, որ ամէն գոհողութիւն պէտք է պատրաստ ըլլանք կատարելու ի խնդիր երկինքի արքայութեան: Պէտք է հեռանալ որեւէ բանէ որ մեզ կը հեռացնէ երկնէն:

Օգոստոս 21

«Եթէ ոտքդ քեզ կը գայթակղեցնէ՛ կտրէ՛ գայն»

«Եթէ ոտքդ քեզ կը գայթակղեցնէ՛ կտրէ՛ գայն...» (Մր 9.45): Մարդուն անդամներէն ոտքը այն բաժինն է որ գայն կ'առաջնորդէ հոն ուր մարդը կը մտադրէ ու կ'որոշէ երթալ: Կտրէ՛ ոտքդ եթէ անիկա քեզ որբեւայրիին

տունը տանելու փոխարեն պոռնիկին տունը կը տանի: Կտրէ՛ ոտքդ եթէ անիկա քեզ եկեղեցի տանելու փոխարեն գինետունները կ'առաջնորդէ: Այլ խօսքով, հրաժարէ՛ որեւէ բանէ որ կը ստիպէ քեզ հրաժարիլ փրկութենէն: Կտրէ՛ որեւէ բան որ պատճառ կ'ըլլայ որ կապդ կտրես երկինքին ու անոր բնակիչին հետ: Սորվեցո՛ւր ոտքիդ քանապարհորդակից ըլլալ Քրիստոսի: Սորվեցո՛ւր անոր քալել Քրիստոսի ոտնահետքերով: Սորվեցո՛ւր անոր Աստուծոյ քամբան, սիրոյ քամբան, սրբութեան քամբան:

Օգոստոս 22

«Եթէ աչքդ քեզ կը գայթակղեցնէ՛ հանէ՛ գայն»

«Եթէ աչքդ քեզ կը գայթակղեցնէ՛ հանէ՛ գայն...» (Մր 9.4): Սիրելի՛ եղբայր, սորվեցո՛ւր աչքերուդ նկատել երիտասարդուհիները իբրեւ ֆոյր եւ նայիլ անոնց կատարեալ մաքրութեամբ: Եւ դո՛ւն, սիրելի՛ ֆոյր, սորվեցո՛ւր աչքերուդ նկատել երիտասարդները իբրեւ եղբայր եւ ամբողջական մաքրութեամբ նայիլ անոնց: Երիտասարդուհիներ եւ երիտասարդներ, տանա՛ր են Սուրբ Հոգիին եւ բնակարա՛ն են Աստուծոյ. վա՛յ անոր որ նուագագոյն պիղծ մտածումը կ'ունենայ անոնց հանդէպ: Կրթեցէ՛ք ձեր աչքերը, որպէսզի անոնք երկինքին նայիլ սորվին, երկնաէջ օրհնութիւնները տեսնեն: Դաստիարակեցէ՛ք ձեր աչքերը, որպէսզի անոնք իրենց նմանին մէջ, Աստուծոյ փառքին ու սիրոյն համար ստեղծուած մարդուն ներկայութիւնը տեսնեն:

Օգոստոս 23

Ինչո՞ւ կը փնտոնես Յիսուսը

«Դու՛ք զիս կը փնտոնէ՛ք ո՛չ թէ որովհետեւ հրաշքներ տեսա՛ք, այլ որովհետեւ այդ հացէն կերա՛ք եւ կշտացա՛ք» (Յհ 6.26): Յիսուսի այս խօսքը ուղղուած է բոլոր անոնց՝ որոնք զինք կը փնտոնեն եւ իրեն կը դիմեն իրենց սեփական շահերուն համար միայն: Յիսուս միջոց մը չէ որով հասնինք մեր նպատակներուն: Սիրելի՛ բարեկամ, դուն ինչո՞ւ կը փնտոնես Յիսուսը: Սովորական հացի՞ համար: Տունի տէր դառնալո՞ւ համար: Գործ գտնելու կամ գործի մէջ առաւել յաջողութիւն գտնելո՞ւ համար: Ինչո՞ւ կը փնտոնես Յիսուսը: Ինչո՞ւ աղօթքի կը կենաս: Փափա՞ք ունիս Պօղոսի նման զինք քանչնալու, թէ՛ աշխարհաբոյր փափաքներդ կատարելու համար է որ կ'աղօթես: Ինչո՞ւ կը փնտոնես Յիսուսը: Աւելի միշտ, կը փնտոնե՞ս Յիսուսը:

Օգոստոս 24

«Ես եմ, մի՛ վախճա՛մ»

«Ես եմ, մի՛ վախճա՛մ» (Յե 6.20): Երբ փորձութիւն մը կը դիմագրաւենք ու վախը կը պատէ մեզ, այդ կը նշանակէ որ մենք կասկած ունինք Քրիստոսի սիրոյն եւ ամենակարողութեան վրայ: Կասկածը կամ կասկածամտութիւնը կը կաշկանդէ Աստուծոյ գործունէութիւնը մեր կեանքերուն մէջ: Իսկ վստահութիւնը՝ գԱստուած գործի կը մղէ: Աստուծոյ վստահիլը՝ Աստուծոյ պատիւ ընել է: Անվստահութիւնը Աստուծոյ հասցէին ուղղուած նախատիւն մըն է: Դիւրին է Աստուծոյ վստահիլ երբ վտանգը հեռու է մեզմէ. բայց վտանգի ժամանակ է որ կը փաստուի եթէ երբեք կը վստահինք Աստուծոյ թէ ոչ: Ո՛վ հաւատացեալ, որքան ալ մեծ ըլլան ինչ որ շրջապատող դժուարութիւնները՝ անոնք չեն կրնար Աստուծոյ պահպանող կարողութենէն աւելի մեծ ըլլալ:

Օգոստոս 25

«Եթէ սէր չունիմ՝ ոչինչով կ'օգտուիմ»

«Եթէ սէր չունիմ՝ ոչինչով կ'օգտուիմ» (Ա.Կր 13.3): Ինչպէս փեթակը առանց մեղրի ոչինչ կ'արժէ, այնպէս ալ մեր կողմէ առանց սիրոյ կատարուած որեւէ գործ՝ արժէք չունի: Ինչպէս բոյրն է որ արժէք կու տայ վարդին, այնպէս ալ սէրն է որ կ'արժեւորէ գործը: Սէրը անոյշ բոյրն է գործի մը: Արարք մը որուն չ'ընկերանար սէրը, կը նմանի ամպի որոտումին որուն չ'ընկերանար անձրեւը: Մարդը կրնայ տալ իր թշնամիին առանց գայն սիրելու, բայց չի կրնար սիրել գայն՝ առանց տալու անոր: Սէրը կու տայ, կը բաշխէ, կը գոհէ, եւ ի հարկին, կը տրուի, կը բաշխուի, կը գոհուի, ինչպէս էր պարագան Տէր Յիսուսի: Սէրէ պարպուած գործի մը մէջ մեր փառքն է որ կը հանգչի, իսկ սիրով կատարուած գործին մէջ՝ Աստուծոյ փառքն է որ կ'արտացոլայ:

Օգոստոս 26

Քրիստոնեային բուրմունքը՝ նեղութեան պահուն

Քրիստոնեայ մարդը Քրիստոսի բուրմունքն է. բուրմունք մը, որ հանդէս կու գայ մանաւանդ նեղութեան ընթացքին: Ինչպէս երբ հովը փչէ վարդերը իրենց բուրմունքը կը տարածեն, այնպէս ալ երբ փորձութեանց հովերը փչեն մեր կեանքերուն վրայ, մեր կեանքերը պէտք է Յիսուսի սիրոյն ու ներումին բուրմունքը տարածեն իրենց չորս կողմը: Հաւատքը մութ պահերուն կը փայլի այնպէս՝ ինչպէս աստղը երկինքի մութին մէջ: Քրիստոնեայ մարդը պէտք է նմանի արեւի այն ճառագայթին որ կը ճեղքէ ամպերը եւ կը հասնի ջերմութեան կարիքը ունեցող մարդուն: Ծա՛ն մըն է

իսկական ֆրիստոնեան. ծառ մը՝ որ թէեւ կը կիզուի արեւին տակ, բայց կիզուող մարդոց կը պարգեւէ շուք եւ հանգիստ:

Օգոստոս 27

Մնա՛ հաւատարիմ նեղութեան պահուն

Հանելի՛ է հետեւիլ Աստուծոյ երբ ան հանելի ցամբաներէ մեզ կ'առաջնորդէ: Դիւրի՛ն է գոհանալ Աստուծմէ երբ մեզ սիրող մարդոցմով շրջապատուած ենք: Բնակա՛ն երեւոյթ է վստահիլ Աստուծոյ երբ ամէն ինչ հեզասահ կ'ընթանայ մեր կեանքին մէջ: Բայց Աստուած ա՛լ աւելի փառաւորուած կ'ըլլայ երբ կապուած մնանք իրեն մթին պահերու ընթացքին, երբ վստահիմք իրեն անել կացութեան դիմաց: Սատանան կարծեց որ Յոբ կը հաւատայ Աստուծոյ եւ գայն կը պաշտէ, որովհետեւ Աստուած օրհնած է անոր ունեցածը, բայց երբ աղէտները տեղացին Յոբին գլխուն, Յոբ կորսնցուց ամէն ինչ, բայց պահեց իր հաւատքը: Երբ դուն նեղութեան մէջ իյնաս՝ աղօթող բերանդ կը վերածուի՞ տրտնջացող բերանի, հաւատացող սիրտդ կը վերածուի՞ կասկածող սրտի:

Օգոստոս 28

Տեսնել, լսել եւ վկայել

Հրեայ դեկավարները պահանջեցին Պետրոս եւ Յովհաննէս առաքեալներէն որ ալ չիօսին Յիսուսի մասին (Գրծ 4.17), իսկ անոնք առարկեցին ըսելով. «Մենք չենք կրնար մեր տեսածին ու լսածին մասին չիօսիլ» (Գրծ 4.20): Ոեւէ մէկը որ տեսած է Յիսուսը իր հաւատքի աչքերով եւ լսած անոր ձայնը՝ չի կրնար լուր մնալ եւ չվկայել: Եթէ կը հաւատանք որ Յիսուս մեր փրկութեան համար մեռաւ եւ յարութիւն առաւ, պէտք է այս աւետիսը բոլորին հասցնենք: Եթէ դարձած ենք յարութեան գաւակ, չենք կրնար մեղքի մէջ մեռածներուն նկատմամբ անտարբեր ըլլալ: Եթէ ընդունած ես Յիսուսի սէրը սրտիդ մէջ, պատմէ՛ իր հրաշագործ սիրոյն մասին, պատմէ՛ ամէն մարդու, պատմէ՛ ամէն ատեն:

Օգոստոս 29

Համբայ ելլել կոյր հաւատքով

Աբրահամ «նամբայ ելաւ, առանց գիտնալու թէ ո՛ւր կ'երթայ» (Եբր 11.8): Ահաւասիկ իսկական հաւա՛տք ունեցող անձ մը: Մարդիկ երբ ծրագրեն ցամբորդութիւն ընել, սկիզբէն կը ճշդեն թէ ո՛ւր պիտի երթան եւ ո՛ր ցամբաներէն: Տարբեր եղաւ Աբրահամին պարագան եւ տարբեր է

Աստուծոյ բոլոր գաւակներուն պարագան: Աբրահամ *«ճամբայ ելաւ, առանց գիտնալու թէ ո՛ր կ'երթայ»*: Ան չտրտնջաց այս երեւոյթին համար, եւ Աստուծմէ չիսնդրեց որ յայտնէ իրեն թէ ո՛ր կ'առաջնորդուէր: Աստուծոյ գաւակը չի գիտեր թէ ո՛ր կ'առաջնորդուի, բայց գիտէ թէ ո՛վ է զինք առաջնորդողը: Հաւատացեալին ուշադրութեան առարկան իր ճամբորդակիցն է՝ Քրիստոս, եւ ո՛չ թէ այն ճամբաները որոնցմէ ան կ'առաջնորդուի:

Օգոստոս 30

Պատերազմ մի՛ հոչակեր Յիսուսի դէմ

Մէկը որուն կոչ կ'ուղղուի ապաշխարել եւ Յիսուսը ընդունիլ եւ ան կը մերժէ, իր ըրածը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ պատերազմ հոչակել Յիսուսի դէմ: Պատմութեան ընթացքին ո՛չ ոք նման պատերազմ հոչակած եւ անկէ յաղթական դուրս եկած է: Ո՛վ մարդ, ինչո՞ւ անապաշխար կեցուածքովդ կը պայքարիս Փրկիչիդ դէմ, որ քեզի համար պայքարեցաւ փրկութեանդ թնշամի՞ն՝ Սատանային դէմ եւ յաղթեց անոր: Յիսուսի համար պայքարելու փոխարէն ինչո՞ւ կը պայքարիս Յիսուսի դէմ: Ինչո՞ւ դէմ կը դնես անոր որ դէմ կը դնէ մեծ ոսոխիդ՝ Սատանային: Մի՛ առարկեր թէ դէմ չես դներ Յիսուսին: Գիտցի՛ր որ եթէ երբեք կը մերժես անսալ Յիսուսի թակումներուն եւ բանալ սիրտդ՝ ըրածդ ուրիշ բան չէ եթէ ոչ դէմ դնել Յիսուսի փրկարար շնորհքին ներգործութեան:

Օգոստոս 31

Հաւատացողը կը հնազանդի

Աբրահամին սրբութեան գաղտնիքը չի կայանար իր կենցաղակերպին մէջ, ո՛չ ալ իր գաւակը գոհելու պատրաստակամութեան մէջ, այլ՝ իր ցուցաբերած կոյր հաւատքին եւ բացարձակ հնազանդութեան մէջ: Աստուծոյ հանդէպ հաւա՛տք ունեցող մարդը՝ սո՛ւրբ մարդ է: Աբրահամ սրբացաւ որովհետեւ հաւատաց ու հնազանդեցաւ: Հաւատացողը կը հնազանդի, հնազանդողը կը փորձուի, իսկ փորձուողը՝ կը սրբուի ու կը սրբացուի: Սիրելի՛ հաւատակից եղայր եւ քոյր, գիտեմ թէ կը հաւատաս Աստուծոյ, բայց ինչպիսի՞ հաւատքով մը կը հաւատաս. քեզ հնազանդութեան մղո՞ղ հաւատքով մը: Այն հաւատքը որ չի հնազանդիր Տիրոջ, կե՛ղծ հաւատք է:

Սեպտեմբեր 1

Ինչպէ՞ս կրնանք ընդունիլ մեր նմանը

Որպեսզի դադարինք ուրիշները փրկութեան անարժան նկատելէ, պէտք է ընդունինք Յիսուսը իբրեւ Փրկիչ մեր սիրտերուն մէջ: Յիսուսը չընդունող մարդը դժուար թէ կարենայ իր նմանը ընդունիլ: Երբ սիրոյ Իշխանը՝ Յիսուս, դարձնենք բնակիչ մեր սիրտերուն, ա՛յն ատեն միայն պիտի կարենանք սիրել մեր հաւասարները: Յիսուսի փաղցրութիւնը նաշակողը, կ'ազատագրուի ուրիշին հանդէպ իր ունեցած դառնութենէն: Պէտք է մտերմանալ Աստուծոյ որպէսզի կարենանք խորթ չնկատել մեր նմանը: ԶԱստուած սիրող մարդը չի կրնար ատել իր նմանը, որուն սիրոյն համար Աստուած իր արիւնը թափեց: ԶԱստուած մեծարող մարդը չի կրնար նախատել իր նմանը, որուն նախատինքը վերցնելու համար Աստուած հրաժարեցաւ իր փառքէն:

Սեպտեմբեր 2

Հաւատալ Աստուծոյ խոստումներուն

Ոեւէ մէկը կատարուած մեծ խոստումի մը հաւատք ընծայելէ առաջ, նախ բնականօրէն կը նայի խոստացողին նկարագիրին եւ նկատի կ'առնէ անոր կարողութիւնը, եւ ըստ այնմ կը ճշդէ, եթէ երբեք պէտք է հաւատալ տրուած խոստումին թէ ոչ: Աստուած ամենակարող խոստացող մըն է: Դուն որեւէ պատճառ չունիս չհաւատալու իր խոստումներուն: Մարդիկ կրնան պայմաններու բերումով փոխել իրենց խօսքը եւ տէր չկանգնիլ իրենց խոստումներուն, բայց Աստուած այդպիսի բան չ'ըներ: Աստուած անել կացութեանց դիմաց չի հրաժարի իր կատարած խոստումներէն: Անոր կարողութիւնը նուազութիւն չ'արձանագրեր եւ ո՛չ ալ կամքը՝ թուլութիւն: Ան իր խօսածը կատարելու եւ խորհածը գործադրելու կարողութիւնը ունի (Ես 46.11):

Սեպտեմբեր 3

Ամենօրեայ յարաբերութիւն Աստուծոյ հետ

«Ամենօրեայ մեր հացը այսօր եւս մեզի տուր» (Մտ 6.11): Ինչո՞ւ Յիսուս սորվեցուց մեզի «Ամենօրեայ մեր հացը» խնդրել, եւ ո՛չ թէ մէկ շաբթուայ կամ մէկ ամսուայ հացը: «Ամենօրեայ» բառը ցոյց կու տայ որ Յիսուս կ'ուզէ ամենօրեան յարաբերութեան մէջ ըլլանք Աստուծոյ հետ: Ամէն օր պէտք է աղօթել եւ ո՛չ թէ ժամանակ առ ժամանակ: Մի՛շտ աղօթենք եւ ո՛չ թէ միայն ատեն երբ նեղութեան մէջ իյնանք: Յարատե՛ւ խնդրենք եւ ո՛չ թէ միայն երբ կարիքի մէջ ըլլանք: Ինչպէս ամէն օր նիւթական հացի պէտք ունինք որպէսզի Ֆիզիքապէս մեծնանք, այնպէս

ալ ամէն օր աննիւթական հացին՝ Սուրբ Հոգիին եւ Աստուծոյ կենսատու խօսքին պէտք ունինք, որպէսզի հագեւորապէս անինք ու զօրանանք:

Սեպտեմբեր 4

Աղօթքով սկսինք, ուրախութեամբ վերջացնենք

Որքան մարդիկ կան որոնք իրենց օրը կը սկսին առանց աղօթքի եւ առանց Աստուծոյ, եւ կ'ակնկալեն մեծամեծ յաջողութիւններ ձեռք ձգել: Նման մարդիկ իրենց օրը կը սկսին մտահոգութեամբ եւ կ'աւարտեն տրտունջով: Սիրելի՛ս, առանց աղօթքի եւ առանց աստուածային առաջնորդութեան սկսուած օր մը, անօրհնաբեր օր մը կ'ըլլայ: Եթէ մեր օրը սկսինք աղօթքով՝ գայն պիտի աւարտենք փառաբանութեամբ: Եթէ օրը սկսինք ծառայութեամբ՝ գայն իր լրումին պիտի հասցնենք սրտի գոհունակութեամբ: Եթէ օրը սկսինք յանձնուելով՝ պիտի վերջացնենք յաղթութեամբ: Եթէ օրը սկսինք ֆրտիւնով՝ պիտի վերջացնենք արդիւնքով: Առանց Աստուծոյ օրհնութեան սկսուած օր մը՝ առ յաւէտ կորսուած օր մըն է:

Սեպտեմբեր 5

Փախչինք մեղքէն Յովսէփի նման

Պետափրէս դահնապետին կինը իր աչքը տնկած էր Յովսէփին վրայ բայց Յովսէփ տեղի չէր տար: Օր մը երբ կինը բռնեց Յովսէփին հանդերձը եւ ստիպեց անոր որ հետը պառկի՝ *«Յովսէփ իր հանդերձը անոր ձեռքը թողուց ու փախաւ դուրս ելաւ»* (Մճ 39.12): Այս կնոջ նման Սատանան ինք եւս ամէն օր կը բռնէ մեր հանդերձը եւ կ'ուզէ ստիպել որ տեղի տանք իր կամքին, բայց մենք Յովսէփի նման պէտք է հեռո՛ւ փախչինք անկէ: Օր մը Ս. Օգոստինոս փողոցին մէջ հանդիպեցաւ իր նախկին պոռնիկներէն մէկուն եւ սկսաւ հակառակ ուղղութեամբ վազել: Պոռնիկ կինը ետեւէն վազելով ըսաւ. *«Օգոստինոս ինչո՞ւ կը փախչիս, ես նո՛յն այդ անձն եմ»*: Սուրբը պատասխանեց. *«Կը փախչիմ, որովհետեւ ես նոյն այդ անձը չեմ»*:

Սեպտեմբեր 6

Մահուան պարտութիւնը

Կ'ըսուի թէ հարաւային Ափրիկէի մէջ տեղ մը կար որ կը կոչուէր «անյուսութեան կէտը»: Այս կէտը կը գտնուէր արագահոս գետի մը մէկ դարձուածքին վրայ: Մէկը չէր կրցած այդ բաժնէն նաւարկելով անցնիլ առանց ընկղմելու: Բայց երբ Վասֆօ Տի Ղամա անուն անձ մը յաջողեցաւ

գետի այդ կետն անցնիլ առանց վտանգի, այդ կետը դադրեցաւ «անյուսութեան կետը» կոչուելէն եւ կոչուեցաւ «Բարի յոյսի կետը»: Մարդկութեան կեանքին մէջ ալ կար «անյուսութեան կետ» մը, որմէ բոլոր մարդիկ կը սարսափէին: Այդ կետը մահն էր: Բայց երբ Քրիստոս անցաւ այդ «անյուսութեան կետէն»՝ մահէն, եւ յաղթականօրէն վերադարձաւ անկէ, հաւատացեալ մարդուն համար մահը դարձաւ դէպի յաւիտենական լոյսն ու յոյսը առաջնորդող նաւարկութիւն մը:

Սեպտեմբեր 7

Զկա՛յ կեանք առանց մահուան

«Քրիստոսի հետ խաչին վրայ մեռայ եւ այլեւս կենդանի եմ. ես չէ որ կ'ապրիմ, այլ՝ Քրիստոս է որ կ'ապրի իմ մէջս» (Գղ 2.20): Քրիստոս յաւիտենական կեանքի դուռը բացաւ մեր առջեւ իր մահուամբը խաչին վրայ: Առանց մեր Տիրոջ մահուան ու յարութեան, մենք պիտի չկրնայինք յարութիւն առնել դէպի նոր կեանքը եւ նոր կեանքին համար: Քրիստոսի յարութեան օրինակը մեր վրայ առնելու համար, բացարձակ պայման է անոր մահուան օրինակը նաեւ առնելու մեր վրայ: *«Քրիստոսի հետ խաչին վրայ»* չմեռնողը, Քրիստոսով ու Քրիստոսի համար յարութիւն չի կրնար առնել: Սիրելի՛ ընթերցող, դուն մեռա՞ծ ես աշխարհին համար: Մեռցուցա՞ծ ես խաչին վրայ մարմինդ իր բոլոր ցանկութիւններով: Եթէ մեռցուցած ես, ուրեմն, *«Քրիստոս է որ կ'ապրի»* մէջդ:

Սեպտեմբեր 8

Աստուածասէրին եւ աշխարհասէրին մահը

Վերածնեալ եւ նորոգեալ հաւատացեալին համար, մահը, վիշտէն ու տառապանքէն ազատելու առիթ մըն է, իսկ աշխարհը սիրող մարդուն համար, մահը նո՛ր եւ սաստիկ վիշտի առաջնորդող դուռ մըն է: Ինչպէս աշխարհասէր մարդը կը մեռնի, աստուածասէր մարդը ի՛նքն էւ կը մեռնի: Բայց անոնց մահը նոյն ձեւով չ'ըլլար: Աստուածասէր մարդը երբ իր հոգին աւանդէ՝ կը դիմաւորուի հրեշտակներու կողմէ, իսկ երբ աշխարհասէր մարդը իր հոգին աւանդէ՝ կը դիմաւորուի չար ու պիղծ ոգիներու կողմէ: Երբ անապաշխար մէկը մեռնի՝ երկինքը սգատունի կը վերածուի, իսկ երբ հաւատացեալ մը վախճանի՝ երկինքը հարսնետան կը վերածուի, այնպիսի հարսնետան մը, ուր Փեսան՝ Քրիստոս, անճնապէս կը դիմաւորէ հոն եկող իր գաւակները:

Սեպտեմբեր 9

Աստուծոյ համար արժէք ունեցող մարդը

Աշխարհի համար արժէք ունեցող մարդը դրամով հարուստ մարդն է, իսկ Աստուծոյ հայեացքով հարուստ մարդը՝ Քրիստոսը ունեցողն է: Աշխարհի համար արժէք է իր աթոռին վրայ բազմած բռնակալ Պիղատոս մը, բայց Աստուծոյ համար արժէք է՝ Յիսուսի կողմին խաչին վրայ գամուած աւագակ մը: Աշխարհը արժէք կու տայ մեծահարուստներուն, իսկ Աստուած՝ աղքատ Ղազարոսներուն: Աւելի լաւ է աւելածու ըլլալ եւ արքայութեան գաւակ, քան թագաւոր ըլլալ եւ դժոխքի գաւակ: Իսկ դո՛ւն, հաւատացեա՛լ բարեկամ, ո՞վ կը նկատես արժէք ունեցող մարդ: Զգո՛յշ եղիր: Զըլլայ թէ անտեսես Աստուծոյ հաւնածները եւ սիրես աշխարհի սիրածները: Ան որուն Աստուած կը մեծարէ, դուն չանարգես: Աստուծոյ սիրածները եթէ նախատես՝ Աստուծոյ թշնամութիւն ըրած կ'ըլլաս:

Սեպտեմբեր 10

Խոնարհները տեսնող Բարձրեալը

«Թէպէտ Տէրը բարձր է, բայց խոնարհը կը տեսնէ» (Սղ 138.6): Փա՛ո՛ք ու փառաբանութիւն մեր Աստուծոյն որուն ուշադրութիւնը կեդրոնացած չէ մեծագործ ու մեծանուն մարդոց վրայ, այլ՝ համեստ, հեզ ու խոնարհ մարդոց վրայ: *«Տէրը բարձր է, բայց խոնարհը կը տեսնէ»*: Հարուստ է բայց աղքատը կը նշմարէ: Սուրբ է բայց մեղաւորներուն մօտենալու չի փաշուիր: Հօր է բայց չ'ոտնահարեր տկարը: Ամենակարող է բայց չի ֆննդատեր մեր տկարութիւնները: Մարդը այդպէս չէ: Մարդը որոշ բարձր դիրքի հասնելէ ետք, կը սկսի անտեսնել իր հաւասարը, լքել կարիքի մէջ եղողը, մոռնալ տկարը: Տէրը երբե՛ք պիտի չմոռնայ մարդոց աչքերէն ու ծափահարութիւններէն հեռու կատարած մեր պզտիկ գործերը:

Սեպտեմբեր 11

Աստուծոյ գուրգուրալից աչքը

Աստուած իր աչքին բիրին պէս կը գուրգուրայ իր գաւակներուն վրայ: Ան իր աչքը մեզմէ չի հեռացներ երբեք: Անոր աչքին մէջ կայ սէր եւ գթութիւն: Անոր աչքերէն կը հոսին գուրգուրանք ու գորով: Աստուծոյ աչքերը մեզ գօտեպնդող եւ միտքարող հայեացք ունին: Անոր աչքերը մեր կեանքին մէջ տկարութիւններ փնտոող աչքեր չեն: Անոր աչքերը դատաւորի աչքեր չեն, այլ՝ բժիշկի: Ան մեր մեղքերը չի փնտոեր որպէսզի գանոնք մեր աչքերուն առջեւ շարէ, այլ որպէսզի գանոնք Յիսուսի մարմնին վրայ դնէ: Երանի՛ր անոր որ չի փախչիր Աստուծոյ աչքերէն,

ընդհակառակը, կ'ապրի անոնց հսկողութեան ներքեւ: Աստուծոյ աչքին հսկողութիւնը վայելողը՝ հեռու կը մնայ ամէն տեսակի կործանիչ աղէտներէ:

Սեպտեմբեր 12

Միայն անունով ֆրիստոնեայ ես

Ողբերգութիւն է ապրող Փրկիչին անունը կրել բայց մեռած ըլլալ հոգիով: Յաւալի՛ է Յիսուսի սուրբ անունը կրել բայց պղծուած ըլլալ մեղքով: Քրիստոնեայ անունը կրելնուս համար մենք պատասխանատու ենք Քրիստոսի առջեւ: Կը պատմուի որ Մեծն Ալեքսանդրի զինուորներէն մէկը վախով լեցուեցաւ երբ օր մը զինք կեցուցին իր թշնամիին առջեւ: Մեծն Ալեքսանդր իր վախկոտ զինուորին հարցուց. *«Ի՞նչ է անունդ»*: Ան պատասխանեց. *«Ալեքսանդր»*: Կայսրը զարմացաւ որ իր զինուորին անունն ալ Ալեքսանդր է եւ անոր ըսաւ. *«Բարեկա՛մ, կա՛մ անունդ փոխէ եւ կամ՝ վերաբերմունքդ»*: Սիրելիներ, ֆրիստոնեային չի վայելեր տկար ու վախկոտ ըլլալ: Կա՛մ պէտք է դադրինք այդ անունը կրելէ եւ կամ՝ պէտք է մեր կեանքով փաստենք որ ֆրիստոնեայ ենք:

Սեպտեմբեր 13

Յիսուսի հետ եղողին համար պարտութիւն չկայ

Յիսուսի հետ ըլլալը մեզ փորձանքներէ հեռու չի պահեր, այլ մեզ յաւերժապէս իյնալու վտանգէն է որ հեռու կը պահէ: Յիսուսի միանալով պատերազմները չեն դադրիր մեր կեանքներուն մէջ, այլ պարզապէս պատերազմներուն ընթացքին յաղթութիւնն է որ անխուսափելի կը դառնայ: Յոբ սարսափելի հոգեւոր պատերազմներէ անցաւ, բայց ան կրցաւ այդ բոլորէն դուրս գալ յաղթութեամբ, որովհետեւ հաւատարիմն Աստուած իրեն հետ էր: Փորձանքներէն մեր յաղթական դուրս գալը արդիւնքն է Աստուծոյ հաւատարիմ ըլլալուն: Անոր հաւատարմութիւնը բացայայտ կը դառնայ ծանր փորձութեանց ժամանակ: Եթէ ծանրակշիռ փորձութիւն մը հանդէս կը բերէ մեր հաւատքին գօրութիւնը, ապա միւս կողմէն, պէտք է ընդունիլ որ փորձութիւնը հանդէս կը բերէ Աստուծոյ հաւատարմութիւնը:

Սեպտեմբեր 14

Խարուած փրկուածներ

Փրկութեան վերաբերեալ սխալ հասկացողութիւն մը կայ որմէ անհրաժեշտ է ձերբազատիլ: Բնա՛ւ չկարծեմք որ գէշ բնաւորութիւն մը մէկդի ձգելով, կամ վատ սովորութեանէ մը ազատագրուելով, կրնանք փրկութեան արժանի դառնալ: Փրկութիւնը մեր կատարած չար գործերուն վերջ դնելով չ'սկսիր, այլ Յիսուսը մեր մէջ ընդունելով: Եթէ մէկը ստախօսութեան եւ հայհոյեանքի գէշ սովորութիւն ունի եւ զանոնք դադրեցնէ, այդ չի նշանակեր որ ան փոխուեցաւ կամ նորոգուեցաւ, եւ հետեւաբար, Աստուած պարտաւոր է գայն փրկել: Մարդը չի կրնար ներքին փոփոխութիւն մը կամ նորոգութիւն մը ապրիլ առանց Յիսուսի փրկարար ու այլակերպիչ շնորհքին:

Սեպտեմբեր 15

Նշան մի՛ խնդրեր որպէսզի հաւատաս

«Ի՞նչ հրաշք պիտի գործես, որպէսզի տեսնեմք եւ թեզի հաւատանք. ի՞նչ պիտի ընես» (Յե 6.30): Շատ տարօրինակ է հրեաներուն այս հարցումը Յիսուսի ուղղուած: Տարօրինակ է անոր համար որ տակաւին օր մը առաջ Յիսուս հրաշքով մը կերակրած էր հինգ հազար հոգիներ, իսկ հիմա իրմէ կը խնդրեն հրաշք մը գործել, որպէսզի հաւատային իրեն: Յաճախ մարդիկ նշաններ կը խնդրեն Աստուծմէ եւ կ'ուզեն որ ան բան մը ընէ, որպէսզի հաւատան իրեն, եւ կը մոռնան այն բոլոր բաները զորս Յիսուս ըրաւ իրենց համար շուրջ երկու հազար տարիներ առաջ: Սիրելի՛ հայրդի, դուն ալ Յիսուսէն իր գոյութիւնը փաստող նշան խնդրողներէ՞ն ես: Կասկած մի՛ ունենար Յիսուսի հրաշագործութեան կարողութեան վրայ, բայց մի՛ խնդրեր հրաշք որպէսզի հաւատաս, այլ առանց տեսնելու հաւատալու պարգեւը խնդրէ:

Սեպտեմբեր 16

Տեղֆայլ չընենք հաւատքի կեանքին մէջ

Հաւատքի կեանքը յարատեւօրէն աճող կեանք մը պէտք է ըլլայ: Եթէ հաւատացեալ մը այսօր է՛ այն ինչ որ տարի մը առաջ էր, կը նշանակէ թէ ան ամբողջ տարի մը տեղֆայլ ըրած է: Հաւատքը երկաթի նման մնայուն գործածութեան պէտք է դրուի: Ինչպէս երկաթը կը ժանգոտի եթէ չգործածուի, այնպէս ալ հաւատքը ժանգ կը կապէ եւ անգործածելի կը դառնայ եթէ երբեք աղօթքի եւ Աստուծաշունչի ընթերցումի քամբով չբերեղանայ եւ չգօրանայ: Դուն ամէն օր ժամանակ կ'անցնե՞ս Աստուծոյ հետ: Ամէն օր Աստուծոյ խօսքով կը սնանի՞ս: Էութեանդ մէջ Սուրբ Հոգիին կողմէ դրուած կենսատու ջուրը ամէն օր հաւատքի մականով կը

Խառնե՞ս: Ինչպէս լնացած ջուրը կը նեխի, այնպէս ալ լնացած հաւատքը: Զգո՛յշ եղիր հաւատքի լնացումէ ու նեխութենէ:

Սեպտեմբեր 17

Տրտնջալը կը խափանէ Աստուծոյ օրհնութիւնը

Տրտնջալը աշխարհի մարդուն յատուկ է, հետեւաբար, Աստուծոյ գաւակները թող զգոյշ ըլլան տրտնջացող ոգի ունենալէ: Տրտնջալը կը խափանէ Աստուծոյ մեծամեծ օրհնութիւնները մեր կեանքին մէջ եւ կը կորսնցնէ մեր վարձատրութիւնը: Տրտնջացող բերանէն փառաբանութիւն չի բղխիր: Դժգոհող հոգիէն գոհութեան երգ չի ժայթքիր: Եբրայեցիները միշտ դժգոհ էին: Դժգոհ էին երբ Եգիպտոսի մէջ էին, եւ դժգոհ մնացին երբ ազատագրուեցան Եգիպտոսէն: Անապատին մէջ երբ նեղութեան հանդիպեցան, տրտնջացին եւ սկսան Եգիպտոսի փառաբանութիւնը կատարել, յիշելով անոր վարունգներն ու սեխերը, սոխերն ու սխտորները (ՂԼ 11.5): Սիրելի՛ ընթերցող, կ'արժէ՞ սոխի ու սխտորի համար դժգոհիլ ամենակալ եւ բարի Աստուծոյ դէմ:

Սեպտեմբեր 18

Փրկութիւնը դժոխքէն ազատիլը չէ

Յիսուս աշխարհ չեկաւ մեզ մեղքի ստրկութենէն եւ դժոխքէն ազատագրելու համար միայն, այլ նաեւ մեզ Աստուծոյ գաւակ դարձնելու համար: *«Մեզ խաւարի իշխանութենէն ազատեց եւ բերաւ իր սիրելի Որդիին իշխանութեան տակ»* (Կղ 1.13): Կան մարդիկ որոնք Յիսուսի կու գան որովհետեւ դժոխքէն կը վախնան եւ ո՛չ թէ որովհետեւ սէր ունին իրեն հանդէպ: Յիսուս կը հասկնայ հոգին այսպիսի մարդոց ու կը գթա անոնց վրայ: Բայց այսպիսի մարդիկ պէտք է խնդրեն Յիսուսէն որ իրենց սրտին մէջ իրեն հանդէպ սէր դնէ: Դժոխքէն փախչիլը բայց երկինքը չցանկալը որեւէ ձեւով չ'օգտեր մեզի: Փրկութիւնը դժոխքէն ազատիլը չէ, այլ Յիսուսի հետ յաւիտենապէս ըլլալն ու ապրիլն է:

Սեպտեմբեր 19

Պարգեւը ընդունելով Պարգեւիչը չուրանանք

Աստուծոյ տուած պարգեւները պատճառ թող չըլլան որ ուրանանք գինք: Երբեմն մարդիկ կը հարստանան, կալուածներու տէր կը դառնան, ապա կը մոռնան զԱստուած՝ տուիչը այդ բոլորին: Ինչ որ ունինք եւ ինչ

որ կը վայելենք, Աստուծոյ կողմէ մեզի տրուած է: Սիսալ բան չէ վայելել Աստուծոյ կողմէ մեզի տրուածը, բայց սիսալ է մեր կեանքին վայելքն ու երջանկութիւնը տեսնել տրուածին մէջ փոխանակ Տուողին մէջ: Տիրոջմով բանի մը տէր դառնալէ ետք չուրանանք Տէրը: Ասիկա միայն նիւթական պարգեւին չի վերաբերիր, այլ՝ աստուածային բոլոր պարգեւներուն: Օրինակ, բժշկելու պարգեւը ունեցողը թող չկարծէ որ ինքն է որ կը բժշկէ: Ուրիշները դարձի բերողը թող չխորհի որ ինքն է դարձի բերողը:

Սեպտեմբեր 20

Ի՞նչ պիտի ըլլայ աշխարհի վիճակը

Ի՞նչ պիտի ըլլայ աշխարհի վիճակը երբ աղփատութիւնն ու աղփատները կը շատնան իսկ աղփատութեան առաջին առնելու միջոցառումները կը նուազին: Ի՞նչ պիտի ըլլայ մարդոց կացութիւնը երբ անարդարներուն եւ անարդարութեան ձայնը կը բարձրանայ հետզհետէ, իսկ Քրիստոսով արդարացած եւ արդարասէր մարդոց կը պարտադրուի լուռ կենալ եւ չխանգարել առօրեայ կեանքին բնականոն ընթացքը: Ի՞նչ պիտի ըլլայ տկարին ու համեստ դասակարգին պատկանող մարդոց արժանապատուութեան հարցը, երբ գորաւոր ու ամբարտաւան մարդիկ իրենք է որ կ'իշխեն աշխարհի մէջ: Ըսէ՛ ինձի, ո՛վ մարդ, ի՞նչ պիտի ըլլայ այս բոլորին վերջը: Ըսէ՛ ինձի, Տէ՛ր, ե՞րբ պիտի գայ ամէն բանի աւարտը:

Սեպտեմբեր 21

Աստուծոյ փառք բերող կեանք մը ապրինք

Աստուածաշունչին մէջ երբեք չենք կարդար որ մարդիկ Պօղոսի կեանքը դիտելով գԱստուած կը փառաւորէին այնքան ատեն երբ տակաւին ան դարձի չէր եկած: Բայց երբ Քրիստոս հանդիպեցաւ իրեն Դամասկոսի ցամբուն վրայ, ան դարձաւ տարածիչը Քրիստոսի սիրոյն ու ջատագովը անոր հաւատքին. մարդիկ լսելով որ Սօղոսը եղած էր Պօղոս, հալածիչը դարձած է տարածիչ, իր պատճառով սկսան գԱստուած փառաւորել (Գղ 1.23-24): Հոսկէ սորվիր, ո՛վ բարեկամ, որ մէկը պիտի չփառաւորէ գԱստուած ու պիտի չգոհանայ անկէ ինչ պատճառովդ, եթէ դուն նշմարտապէս դարձի եկած մէկը չես: Իսկ եթէ նշմարտապէս դարձի եկած մէկն ես՝ կեանքդ պէտք է նմանի Պօղոս առաքեալի կեանքին: Կեանք մը՝ որ Յիսուսի սէրը կ'արտաբերէ, կեանք մը՝ որ Յիսուսի հաւատքը կը տարածէ, կեանք մը՝ որ մարդոց մեղքներուն համար արտասուել գիտէ:

Սեպտեմբեր 22

Տէր, մի՛ յիշեր ըրածս Քեզի, այլ յիշէ՛ ըրածդ ինձի համար

Գթառատ Տէր, իմ սերմանած չար սերմերուս փոխարէն, յիշէ՛ Գեթսեմանիի հողին վրայ սերմանած քրտինֆիդ արիւնախառն կաթիլները՝ եւ գթա՛ ինձի: Ողորմա՛ծ, մեղքի փուշերուն դէմ մղած պայքարիս մէջ յանախադէպ գլորումներուս փոխարէն, մտաքերէ՛ գլուխիդ դրուած փշէպսակը՝ եւ ողորմէ՛ ինձի: Անկողմնակա՛լ, երբեմն աշխարհի կողմը բռնած ըլլալուս իրողութեան փոխարէն, մի՛տֆդ բեր կողիդ վերէն հոսող արիւնն ու ջուրը՝ եւ կողֆի՛ս կեցիր: Օրհնեա՛լ, անէծֆի արժանի կեանքիս փոխարէն, յիշէ՛ անէծֆի այն փայտը որուն վրայ կախուեցար, գայն ինձի համար օրհնութեան աղբիւրի վերածելով՝ եւ օրհնէ՛ ինձի: Շնորհալի՛, չարդարացուելիք անշնորհալի գործերուս փոխարէն, յիշէ՛ փրկարար շնորհիդ՝ եւ շնորհէ՛ ինձի արդարութեան գործեր կատարեմ:

Սեպտեմբեր 23

Կեանքիդ դեկը Յիսուսի յանձնէ

Քրիստոնեայ մարդուն կեանքը մրրկալից նաւարկութիւն մըն է: Մի՛ ելլեր հովերու դիմաց առանց հովի Արարիչը հետդ առնելու: Սեփական ջանքովդ չես կրնար առաջնորդել կեանքիդ նաւը դէպի խաղաղութիւն: Ոմանք միայն անունով քրիստոնեայ են, եւ ոմանք ալ՝ իրապէս: Անոնք որոնք միայն անունով քրիստոնեայ են՝ Քրիստոս կը գտնուի իրենց նաւակին յետսակողմը, քանցած վիճակի մէջ (Մր 5.38): Իսկ անոնք որոնք իրապէս քրիստոնեայ են՝ իրենց կեանքի դեկը Քրիստոսի ձեռքին մէջն է: Սիրելի՛ բարեկամ, ո՞ւր է Քրիստոս կեանքիդ նաւակին մէջ. նաւակին յետսակողմը, թէ՛ նաւակին դեկին ետին: Դուն ալ աշակերտներուն նման միայն փոթորիկի՞^օ ատեն կը դիմես Յիսուսի որ կեանքիդ յետսակողմը, այսինքն՝ մէկ անկիւնը դրած ես: Յիսուսի տեղը կեանքիդ մէկ անկիւնը պէտք է չէ ըլլայ, այլ կեանքիդ մէջտեղը՝ նիշդ դեկին ետին:

Սեպտեմբեր 24

Աստուծոյ իսկական բնակարանը

Երկինքը որուն մէջ Աստուած կը բնակի մարդուն սիրտն է: Ուստի, գԱստուած փնտոող մարդը, թող գայն չփնտոէ իր սրտէն դուրս: Աստուծոյ ներկայութիւնը մեր սիրտերուն մէջ կը նմանի մոխիրին տակ թաղուած կայծերուն կամ բոցին: Կը բաւէ որ հաւատֆի մականով պեղենք մեր սիրտը, եւ ահա Աստուծոյ սիրոյն կայծերը վերստին պիտի

բոցավառին եւ համակեն մեր ողջ էութիւնը: Արտերուն տակ թաղուած կան հոսող գետերու գուլալ ջուրերը: Երբ արտը փորուի քիչ մը խորունկ, հոն գտնուող ջուրը դուրս կը ցայտէ եւ կ'ոռոգէ անջրդի արտերը: Սիրելի՛ս, գիտե՞ս որ սրտիդ խորունկ տեղերը թաղուած են ջուրի վնիտ աղբիւրներ: Պեղէ՛ սիրտդ հոն Յիսուսը գտնելու հաւատով, եւ պիտի տեսնես որ *«ժու սիրտէն կենսատու ջուրի գետեր պիտի բղխին»* (Յե 7.38):

Սեպտեմբեր 25

Աստուած եւ մարդ իրարու մէջ կը գտնուին

Ո՛չ միայն Աստուած կը գտնուի մարդուն սրտին մէջ, այլեւ՝ մարդն ալ կը գտնուի Աստուծոյ սրտին մէջ: Գտնուիլը տարբեր է, ապրիլը՝ տարբեր: Երբ Աստուծոյ ներկայութեան գիւտը կատարենք մեր կեանքերուն մէջ, ան կը դադրի լոկ «գտնուող» Աստուած մը ըլլալէ եւ կը դառնայ ապրող ու ապրեցնող Աստուած: Եթէ ընդունինք որ Աստուած կ'ապրի մարդուն մէջ եւ մարդը՝ Աստուծոյ մէջ, մեր վերաբերմունքը մարդուն նկատմամբ հիմնովին պիտի փոխուի: Պիտի սկսինք պատուել ու յարգել մարդը: Մարդը յարգողը գԱստուած է որ պատուած կ'ըլլայ: Աստուած մարդը ստեղծեց իր փառքին համար, հետեւաբար, մարդը սիրողը գԱստուած է որ փառաւորած կ'ըլլայ:

Սեպտեմբեր 26

«Զեզի նոր սիրտ պիտի տամ»

«Զեզի նոր սիրտ պիտի տամ եւ ձեր ներսիդին նոր հոգի պիտի դնեմ» (Եզ 36.26): ԶԱստուած սիրել ուզող մարդոց, Աստուած կը խոստանայ նո՛ր սիրտ, սիրո՛վ լեցուն սիրտ պարգեւել, ինչպէս նաեւ նո՛ր հոգի, աստուածաշնորհութեան կրակո՛վ վառած հոգի՛ պարգեւել: Ինչպէս Ֆիզիքայէս հիւանդ սիրտ ունեցող մարդը կարիք ունի սրտի գործողութեան, այնպէս ալ անապաշխար մարդը, պէտք է ենթարկուի սրտի գործողութեան. գործողութիւն մը որ Սուրբ Հոգին կը կատարէ: Սուրբ Հոգին կը վերցնէ մեր ներսիդէն հին սիրտը, իսկ Յիսուս անոր փոխարէն նո՛ր սիրտ կը դնէ: Առանց այդ նոր սրտին չենք կրնար նո՛ր ու լիրալի՛ր յարաբերութեան մէջ ըլլալ Աստուծոյ հետ: Սիրելի՛ ընթերցող, թոյլ տուա՞ծ ես որ Սուրբ Հոգին կատարէ սրտիդ գործողութիւնը:

Սեպտեմբեր 27

Սուրբ Հոգիին կատարած սրտի գործողութիւնը

(Շրնկ. նախորդ թիւին)

Աստուծոյ եւ մարդոց կատարած գործողութեանց միջեւ տարբերութիւններ կան: Մարդոց կատարած սրտի գործողութիւնը երբեմն կը յաջողի եւ երբեմն կը ձախողի, բայց Աստուծոյ կատարած սրտի գործողութիւնը, միշտ ալ կը յաջողի: Ֆիզիքական սրտի գործողութենէն ետք, մարդիկ կը կորսնցնեն իրենց կայտառութիւնն ու վառվռունութիւնը, իսկ հոգեւոր սրտի գործողութենէն ետք, մարդիկ կը սկսին աւելի կենսուրախ եւ առոյգ ըլլալ: Դարձեալ, Ֆիզիքական սրտի գործողութենէն ետք, մարդիկ կը սկսին մնայուն կերպով ապրիլ վախով եւ զգուշութեամբ, իսկ հոգեւոր սրտի գործողութենէն ետք, անոնք ձերբազատած կ'ըլլան ամէն վախէ եւ ստրկութենէ:

Սեպտեմբեր 28

Առանց խոնարհեցման չկա՛յ բարձրացում

Աստուած կ'ուզէ իր գաւակները բարձրացնել եւ մեծարել, բայց այդ ընելու համար, վստահ ըլլանք որ ան մեզ պիտի անցնէ խոնարհութեան դասարաններէն: Որպէսզի Յիսուս մեզ առնէ իր ուսերուն վրայ ինչպէս առաւ կորսուած ոչխարը, պէտք է նախ Մարիամի նման սորվինք իր ոտքերուն հով նստիլ: Իր ոտքերուն հով չնստած, չփորձենք իր ուսերուն վրայ բարձրանալ: Ան որ կը մերժէ խոնարհեցուիլ, Աստուած զայն չի բարձրացներ: Ան որ չ'ուզեր վիրաւորուիլ, բնա՛ւ կատարեալ հոգեւոր առողջութեան չի հասնիր: Յովսէփ եթէ փոսին մէջ չնետուէր, փարաւոնին գահը պիտի չբարձրանար: Դանիէլ եթէ առիւծներու գուրը չձգուէր, պիտի չարժանանար այնքան մեծարանքի:

Սեպտեմբեր 29

Սորվինք նայիլ Յիսուսին

Այնքան ատեն երբ մեր ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած ենք մեր անձերուն վրայ, չենք կրնար հնազանդիլ Պօղոս առաքեալի խօսքին եւ նայիլ մեր հաւատքի հիմնադիրին՝ Յիսուսի (Եբր 12.2): Երբ կը փնտռենք աթոռներ որպէսզի իշխենք ուրիշներուն վրայ, Յիսուս երբեք չի կրնար բազմիլ մեր կեանքի աթոռին վրայ իշխանաբար: Իր ես-ը չուրացողը չի կրնար Յիսուսը ընդունիլ: Սիրելի՛ բարեկամ, ամէն մարդու մօտ մենք կը գտնենք «տեղ մը հասնելու» փափաքը: Ասոր մէջ սիսալ բան չկայ: Բայց յիշենք հիմնական մէկ իրողութիւն, այն՝ որ մեր կեանքին նպատակը տեղ մը հասնիլը կամ բանի մը հասնիլը չէ, այլ Անձի մը հասնիլն է, այդ Անձին հետ նոյնանալն է, եւ այդ անձը Յիսուս Քրիստոս ի՛նքն է:

Սեպտեմբեր 30

Քրիստոնեայ մարդը՝ մարդոց միջեւ

Քրիստոնեայ մարդը իր հայեացքը դեպի երկինք ուղղողն է այո՛, բայց երկինքները թափառող կամ ամպերու վրայ ապրող մարդը չէ։ Ան մաս կը կազմէ աշխարհին։ Ան լոյսն է աշխարհին։ Ան մարդկութեան հաւատքի ցամաքն է։ Ան իր նմանը երկինք առաջնորդող ցամաքն է։ Ան երկինքի սիրոյ սերմերը երկրի վրայ ցանողն է։ Ան Աստուծոյ գովարար շուքն է արարածներուն կեանքին մէջ։ Ան Յիսուսի օրինակին հետեւող մըն է։ Ինչպէս Յիսուս Քրիստոս երկինք մնալով չէր կրնար օրինակ ըլլալ մարդոց, այնպէս ալ քրիստոնեայ մարդը չի կրնար հաւատքի ու սիրոյ կենդանի օրինակ ըլլալ մարդոց, եթէ երբեք մարդոց կեանքէն փաշտող եւ անոնցմէ հեռո՛ւ ապրիլ ուզող մէկը ըլլայ։

Հոկտեմբեր 1

Երկինքի դուռը բաց է առջեւդ

«Տունէն բաւական հեռու էր, երբ հայրը տեսաւ զինք ու գթաց» (Ղկ 15.20)։ Աստուած գիտէ թէ դուն որքան հեռու ես երկնքէն։ Ան տեղեակ է թէ ի՛նչ բաներ են որ քեզ երկնքէն հեռացուցած են։ Ան կը տեսնէ մեղքի այն տիղմը որուն մէջ միտնուած ես եւ որմէ մաքրուիլ կ'ուզես, բայց կը փաշտուիս Աստուծոյ ներկայանալու։ Ահա թէ ինչո՛ւ քեզ փաշտելու համար քու մարմինիդ նման մարմին առաւ ու քեզի եկաւ։ Փրկութիւնդ իրագործեց եւ մեկնեցաւ երկինք բայց մուտք չգործեց այդտեղ։ Ինչպէս անառակ որդիին հայրը տունէն դուրս կը սպասէր իր որդիին դարձին, այնպէս ալ Աստուած, երկնքէն դուրս քեզի՛ կը սպասէ։ Ան երկինքը լքեց սիրոյդ համար, եւ այսօր, երկինքի դուռը բաց է պահած, դարձեալ քեզի համար։

Հոկտեմբեր 2

Աստուծոյ վագրը

«Վագրելով դիմաւորեց զայն» (Ղկ 15.20)։ Երբ հայրը տեսաւ որ որդին դողդոջուն փայլերով կը մօտենար տունին, զայն գօտեակնելու համար՝ վագրեց դեպի իր կողմը։ Աստուած պաղարիւն կերպով չի դիմաւորեր դարձի եկողները, այլ՝ վագրելով, ջերմութեամբ, փաթթուելով եւ համբուրելով։ Աստուած մեր փրկութեան ու պաշտպանութեան համար վագրող Աստուած է։ Ո՛չ ոք եւ ո՛չ մէկ բան կրնայ անոր վագրը կասեցնել։

Ան չի վագեր մեր վրայ այնպես ինչպես մարդ մը պիտի վագեր դաւանանի մը վրայ: Անոր վագեր գուրգուրալից հօր մը վագեր է: Ան կը վագէ դէպի մեր կողմը, հետը բերելով «լաւագոյն պատմութեան», «կօշիկ ու մատանի», մեծամեծ օրհնութիւններ ու միսիթարութիւններ:

Հոկտեմբեր 3

Աստուծոյ գաւակներէն կատարելութիւն չպահանջեմք

Աստուծոյ ցամբան ո՛չ միայն կատարեալ է, այլեւ կատարելութեան կ'առաջնորդէ, բայց այդ չի նշանակեր որ Աստուծոյ ցամբան քաղցրութիւններէն իրաւունք ունինք կատարելութիւն պահանջելու: Եկեղեցւոյ գլուխը՝ Քրիստոս կատարեալ է, եկեղեցւոյ անդամները սակայն, անկատարներու ամբողջութիւն մըն են, հետեւաբար՝ եկեղեցի եկողներէն կատարելութիւն չպահանջեմք: Մէկը մատնանիշ ընելով այս ինչ կամ այն ինչ ապաշխարած անձին մէկ մեղքը թող գանհկա մատի փաթթոց չդարձնէ: Ամէն մարդ ինքնիր մատը ինքնիր մեղքերուն վրայ դնել թող սորվի: Աստուծոյ գաւակները քննադատողներուն կը յիշեցնեն, որ Աստուած գիրենք դատի պիտի կանչէ ինչպէս դատի կանչեց Ահարոնն ու Մարիամը, երբ անոնք քննադատեցին իրենց եղբայրը՝ Մովսէսը: Աստուած իր բերանը պիտի չգոցէ երբ դուն բերանդ բանաս իր գաւկին դէմ:

Հոկտեմբեր 4

Առանց Քրիստոսի չկա՛յ քրիստոնէական կեանք

Ո՛չ միայն դժուար է քրիստոնէական կեանք ապրիլը, այլեւ՝ անկարելի: Անկարելի կ'ըլլայ եթէ երբեք Յիսուսի չենք միացած ինչպէս քիչ մը ծառին կը միանայ: Առանց Յիսուսի մենք ոչինչ կրնանք ընել (Յհ 15.5): Իսկ երբ Յիսուսի միացած ըլլանք, ամէն ինչ կրնանք տանիլ շնորհիւ իրեն, որովհետեւ ի՛նքն է որ մեզ կը գորացնէ իր կամքը կատարելու համար (Փլպ 4.13): Առանց Քրիստոսի օգնականութեան մենք չենք կրնար քրիստոնէական կեանք ապրիլ: Առանց Քրիստոսի Հոգիին մենք անկարող ենք ապրելու աստուածաշունչի կեանք, հոգեւոր կեանք: Ահա թէ ինչո՛ւ Քրիստոս խոստացաւ Հօրը երթալէ ետք Սուրբ Հոգին դրկել մեզի (Յհ 14.16):

Հոկտեմբեր 5

Կատարել Աստուծոյ համար հանելին

Յանախ մարդիկ եւ Աստուած տարբեր եւ իրարու հակադրուող բաներ կը պահանջեն մեզմէ: Հրեայ դեկավարներ պահանջեցին Պետրոս եւ Յովհաննէս առաքեալներէն չիօսիլ Յիսուսի մասին, իսկ անոնք ըսին. *«Դո՛ւք դատեցէ՛ք, թէ Աստուծոյ աչքին ո՛րն է ուղիղը. ձեզի՞՞ հնազանդիլ, թէ՛ Աստուծոյ»* (Գրծ 4.19): Մարդոց հանեցնել ուզողը չի կրնար ընել այն՝ ինչ որ Աստուծոյ համար հանելի է: Աստուծոյ կամքը կատարելով զայն հանեցնելը, հոգեւոր որեւէ գործէ աւելի՛ կարեւոր է: Ոչինչ պէտք է ընենք մարդիկը հանեցնելու նպատակով: Մեր կեանքին նպատակն ու միակ փափաքը զԱստուած հանեցնելը թող ըլլայ: Յիսուս իր ունկնդիրներուն յայտարարեց թէ ինք կը կատարէ այն՝ ինչ որ հանելի է իր Հօրը (Յե 8.29):

Հոկտեմբեր 6

Աստուած այսօ՛ր ալ կը խօսի

Երբեմն մարդիկ կը յաւակնին ըսելու թէ Աստուած ա՛լ չի խօսիր, թէ ան լքած է աշխարհը եւ քաշուած երկինքի մէկ անկիւնը: Այսպէս մտածողներուն կը յիշեցնեմ որ *«Յիսուս Քրիստոս նո՛յնն է միշտ – երէկ, այսօր, եւ յաւիտեան»* (Եբր 13.8): Ան կը խօսի՛ այսօր. *«Այսօր երբ կը լսէք Աստուծոյ ձայնը...»* (Եբր 3.7): Ան ո՛չ միայն կը խօսի այսօ՛ր, այլեւ կը խօսի հիմա՛. *«Հիմա՛ է այդ յարմար ժամանակը. հիմա՛ է փրկութեան օրը»* (Բ.Կր 6.2): Աստուած մի՛շտ կը խօսի: Մարդուն կը մնայ սկանչ տալ ու սիրտ բանալ անոր կենդանարար խօսքին դիմաց: Ան կը խօսի յատկապէս Աստուածաշունչին նամբով: Սիրելի՛ ընթերցող, Սամուէլի նման Տիրոջ ըսէ. *«Ո՛վ Տէր, խօսէ՛, քանզի քու ծառայ մտիկ կ'ընէ»* (Ա.Թգ 3.9), եւ պիտի տեսնես թէ ան ո՛րքան յստակութեամբ պիտի խօսի:

Հոկտեմբեր 7

Միայն Յիսուս կրնայ փրկել

«Մա՛յր ազատէ՛ զիս մահէն: Մա՛յր չեմ ուզեր մեռնիլ»: Այսպէս աղաղակեց երիտասարդ մը իր մօրը, ինքնաշարժի ծանր արկածի մը հանդիպելէ ետք: Մայրը դառնօրէն լացաւ. լացաւ յատկապէս որովհետեւ ոչինչ կրնար ընել, իր գաւակը ազատելու համար մահէն: Աշխարհի մէջ մեզի ամէնէն մօտիկ եւ մեզ ամէնէն շատ սիրող անհատներն անգամ չեն կրնար մեզ ազատել երբ մահը գայ մեր դռները թակելու: Եթէ ասկա իրական է մարմնաւոր մահուան պարագային, նոյնքան եւ աւելի իրական է հոգեւոր մահուան պարագային: Յիսուսէն գատ ուրիշ մէկը չի կրնար մեզ փրկել (Գրծ 4.12): Մեզ չեն կրնար փրկել ո՛չ քաղաքացիները եւ ո՛չ ալ

նգնաւորները, ո՛չ սուրբերը եւ ո՛չ ալ հրեշտակները, այլ միայն Յիսուս, որուն փա՛ո՛ք յաւիտեանս ամէն:

Հոկտեմբեր 8

Մի՛այն սիրողը թող գործէ

Յիսուս երեք անգամներ Պետրոս առաքեալին հարցուց. «Մի՛մն, Յովնանի՛ Որդի, կը սիրե՞ս զիս» (Յհ 21.16): «Այո՛ Տէ՛ր», պատասխանեց ան, – «Դուն գիտես որ կը սիրեմ՞ քեզ»: «Արածէ՛ իմ ոչխարներս» – ըսաւ Յիսուս անոր: Յիսուսը սիրողը կատարելիք գործ ու ծառայութիւն ունի մարդոց կեանքին մէջ: Արածելը, մեր նմանին հոգեւոր անման համար ժրջանօրէն աշխատիլն է: «Արածէ՛ իմ ոչխարներս»: Ասիկա Յիսուսի կոչն է ամէն մէկ քրիստոնեայի: Յիսուս արածելու պաշտօնը Պետրոսի յանձնելէ առաջ, նախ հարց տուաւ անոր. «Կը սիրե՞ս զիս»: Սէրը կը մղէ աշխատելու ուրիշին համար: Երբ սէրէ մղուած չէ որ կը գործես՝ չգործես աւելի լաւ է: Եթէ Յիսուսը չես սիրեր, մի՛ գործեր Յիսուսի անունով: Գործէ միայն ա՛յն ատեն երբ Յիսուսի սէրը գործէ սրտիդ մէջ:

Հոկտեմբեր 9

Մեր փրկութիւնը սիսալ տեղ չփնտոենք

Ինչպէս մէկը դաշնակ մը առնելով եւ իր տունը դնելով դաշնակահար չ'ըլլար, այնպէս ալ մէկը իր վիզէն խաչ կախելով՝ քրիստոնեայ չ'ըլլար: Զե՛նք կրնար փրկուիլ ո՛չ մեր վիզերէն խաչ կախելով եւ ո՛չ ալ խաչին վրայ կախուելով: Զե՛նք կրնար փրկուիլ ո՛չ եկեղեցի երթալով եւ ո՛չ ալ եկեղեցի հիմնելով: Զե՛նք կրնար փրկուիլ ո՛չ քարոզ տալով եւ ո՛չ ալ քարոզ լսելով: Զե՛նք կրնար փրկուիլ ո՛չ աղփատներուն օգնելով եւ ո՛չ ալ աղփատանալով: Զե՛նք կրնար փրկուիլ այս կամ այն յարանուանութեան պատկանելով: Զե՛նք կրնար փրկուիլ ո՛չ մեկնաբան եւ ո՛չ ալ աստուածաբան ըլլալով: Զե՛նք կրնար փրկուիլ ո՛չ Աստուածաշունչ կարդալով եւ ո՛չ ալ տպելով: Զե՛նք կրնար փրկուիլ որոշ մեղքերէ կամ բոլոր մեղքերէն հրաժարելով: Կրնանք փրկուիլ մի՛այն Յիսուսը ընդունելով: Ընդունելով իբրեւ Տէր եւ Փրկիչ:

Հոկտեմբեր 10

Աղօթքը խնդրանք ու ըսելիք չէ միայն

Ընդհանրապէս մարդիկ կ'աղօթեն երբ բանի մը կարիքը ունին: Ոմանք կ'աղօթեն բժշկութեան, միսիթարութեան, խաղաղութեան եւ

գործերու յաջողութեան համար. ուրիշներ կ'աղօթեն եւ կը խնդրեն Աստուծմէ գորութիւն՝ իր կամքը կատարելու, ուրախութիւն՝ նեղութեանց մէջ, հաւատարմութիւն՝ ամէն պարագայի մէջ: Հաւատացեալներ հազար ու մէկ ըսելիք ունին Յիսուսի աղօթքի պահուն: Սիրելի՛ եղբայր եւ քույր, պատահա՞ծ է որ աղօթքի կանգնիս եւ որեւէ տեսակի խնդրանք չունենաս: Պատահա՞ծ է որ պարզապէս փափաք ունենաս լուր ու մունջ նստիլ Աստուծոյ դիմաց եւ Աստուծոյ հետ: Երբեք ըսա՞ծ ես Աստուծոյ. «Տէ՛ր, այսօր խնդրելիք չունիմ, ըսելիք չունիմ: Այսօր պարզապէս բովոյ նստելու եկած եմ, ներկայութիւնդ ըմբռնչիմ եւ կ'ուզեմ»:

Հոկտեմբեր 11

Դժուարին պահերուն Տէրը գորավիզ է մեզի

Երբ Յիսուս ի՛նք ըլլայ առաքելութեամբ մը մեզ տեղ մը դրկողը, չի նշանակեր որ դժուարութեանց պիտի չհանդիպինք: Յիսուս ի՛նքն էր որ «ստիպեց որ աշակերտները նաւակ ելլեն եւ իրմէ առաջ երթան լիճին միւս կողմը» (Մտ 14.22): Հակառակ ասոր, աշակերտները փոթորիկի բռնուեցան: Երբ կը դրկուինք Տիրոջ կողմէ, բնական է որ ակնկալենք թէ ամէն ինչ յաջող եւ հեզասահ ընթանայ, բայց շուտով կը նշմարենք որ Տիրոջ կամքը ընելու համար՝ նո՛յնքան դժուարութիւններու կը բաղխինք որքան պիտի բաղխէինք մեր սեփական կամքը ընելու համար: Տարբերութիւնը սակայն մեծ է: Եթէ Տիրոջ կամքը կատարելու համար դժուարութեան բաղխինք, կը վայելենք Տիրոջ գորակցութիւնը, իսկ եթէ մեր կամքը կատարելու համար դժուարութեան բաղխինք, առանձին ենք:

Հոկտեմբեր 12

Աստուած չարիքը բարիքի կը վերածէ

Աշխարհ չարիքներով լեցուն է: Անոնք մեր չորս դին կը վիստան: Բայց շնորհակալութիւն ու փա՛նք Աստուծոյ, որ կարող է մեր կեանքը լեցնող չարիքները առնել եւ զանոնք բարիքի վերածել: Եթէ վստահինք Աստուծոյ, ան կրնայ առնել անիծաբեր պատահարները մեր կեանքին եւ զանոնք վերածել օրհնաբեր առիթներու: Ան կրնայ մեզի հանդէպ խորհուած ու ծրագրուած չարիքները «աղէկի դարձնել» (Մն 50.20): Յիշեցէ՛ք որ ան Յիսուսի մահէն կեա՛նք դուրս բերաւ, անոր փուշէն լուսեպսա՛կ կազմեց: Ան մեծ ֆարտարութեամբ մահաբեր աղէտներէն կենսաբեր աղբիւրներ կը բղխեցնէ: Ան արցունքով լեցուն մեր բաժակները, ուրախութեամբ զեղուն ովկիանոսի կը փոխակերպէ:

Հոկտեմբեր 13

Յիսուս մեր արցունքները պիտի սրբէ

«Անոնց աչքերէն ամէն արցունք պիտի սրբէ...» (Յյտ 21.4): Ասիկա Աստուծոյ անպատում խոստումն է մեզի: Գիտե՛մ, սիրելի՛ հաւատակից, գիտե՛մ թէ որքա՛ն արցունք թափած ես առանձնութեանդ պահերուն մէջ: Արցունքիդ բոլոր կաթիլները Աստուած հաւաքած է իր տիկին մէջ (Սդ 56.8): Ան երբեք պիտի չմոռնայ քու եւ այլոց մեղքին համար հեղած արցունքներդ: Ան ուրախութեան պիտի փոխէ տրտմութիւնդ, երբ իր Որդին վերստին յայտնուի: Ան քեզի համար պատրաստած է երկինք մը ուր չկա՛յ ցաւ ու վիշտ, ուր չկա՛յ արցունք ու սուգ, ուր չկա՛յ մահ եւ դժբախտութիւն: Յիսուս իր տաքուկ ձեռքերով պիտի սրբէ արցունքներդ: Իր օրհնեալ ձեռքերով պիտի սրբէ քրտինքներդ:

Հոկտեմբեր 14

Արգելք մի՛ ըլլաք Յիսուսի անունով գործողներուն

Պէտք է գուր ծոել եւ ամէն յարգանք ընծայել բոլոր անոնց՝ որոնք Յիսուսի սէրը կը փարոզեն եւ որոնք Յիսուսի համար կ'երգեն: Պէտք է անոնց արգելք հանդիսանալ, ընդհակառակը, պէտք է նեցուկ կանգնիլ անոնց: Երբ աշակերտները եկան եւ Յիսուսի ըսին թէ տեսան մէկը որ իր անունով չար ոգիներ դուրս կը հանէր եւ արգիլեցին, Յիսուս անոնց ըսաւ. «Արգելք մի՛ ըլլաք իրեն...» (Մր 9.39): Այո՛, արգելք մի՛ ըլլաք ոեւէ մէկուն որ Յիսուսի փառքին համար կ'աշխատի: Աստուածային հրաման է ասիկա: Ո՛չ ոք իրաւունք ունի բարեգործութիւնը արգիլելու: Եթէ մարդիկ մեր խումբին մէջ եւ մեր ուզածին պէս չեն գործեր, այդ չի նշանակեր որ պէտք է արգելք ըլլանք անոնց, «կը քաւէ որ Քրիստոս կը փարոզուի» (Փլպ 1.18):

Հոկտեմբեր 15

Հարստութիւնդ չհպարտացնէ քեզ

Ան որ հարստութեան տէր դառնալէ ետք կը շարունակէ Աստուծոյ վստահիլ փոխանակ իր անձին՝ ան վեհանձն մարդ է, ան առաքինի մարդ է: Այն անձը որ չ'առաջնորդուիր հպարտութեան երբ դրամի տէր կը դառնայ՝ այն անձը պիտի վարձատրուի Աստուծոյ կողմէ իր հեգութեան եւ խոնարհութեան համար: Ան որ կը կորսնցնէ իր հարստութիւնը, բայց կը շարունակէ պահել իր հաւատքը, ապացուցած կ'ըլլայ թէ իր սիրտը Աստուծո՛յ կապուած է եւ ո՛չ թէ Աստուծոյ տուածին: Քրիստոնեայ

մարդուն համար իսկական հարստութիւնը Քրիստոս ի՛նքն է: Պօղոս առաքեալ կը վկայէ թէ *«աներեւակայելի գանձ մըն է Քրիստոս»* (Եփ 3.8): Դուն գտա՞ծ ես Քրիստոսը սրտիդ մէջ: Ան հո՛ն է: Սրտիդ հողին տակ թաղուած անգին ոսկիի նման:

Հոկտեմբեր 16

Ազատ ծառայութեան վարձատրութիւնը

Երբ կը ծառայենք լոկ որովհետեւ մեր պարտականութիւնն է, պիտի գնահատուինք Աստուծոյ կողմէն, իսկ երբ կը ծառայենք առանց պարտաւոր ըլլալու՝ ո՛չ միայն պիտի գնահատուինք, այլեւ պիտի վարձատրուինք ու պատուընենք: Քրիստոնեան պէտք է ընէ այնպիսի՝ գործեր որոնք իրմէ չեն պահանջուիր, եւ որոնք սակայն, հրճուանք կը պատճառեն Աստուծոյ: Զգո՛յժ ըլլանք չխորհելու, թէ՛ ո՛րքան շատ աշխատինք, ա՛յնքան աւելի պիտի վարձատրուինք: Այդպէս մտածողներուն համար Յիսուս կ'ըսէ. *«Կը կարծէիք թէ աւելի պիտի ստանան...»* (Մտ 20.10): Առանձնութեան պահ մը որուն ընթացքին մեր սրտի ամբողջ սէրը կը նուիրաբերենք Յիսուսին, հազա՛ր անգամ աւելի թանկագին է քան մեր ամբողջ կալուածներուն նուիրաբերումը:

Հոկտեմբեր 17

Բնութիւնը շարժեցաւ, իսկ ես՝ ոչ

Տէ՛ր, երբ հոգիդ աւանդեցիր՝ երկիրը շարժեցաւ, իսկ իմ սիրտս անշարժ մնաց: Ժայռերը պատռուեցան, իսկ իմ հոգիս մերժեց պատռուիլ եւ իրմէ դուրս շարժել անհաւատութիւնը: Գերեզմանները բացուեցան, իսկ բերանս գոց մնաց եւ վախցաւ վկայ ըլլալու: Մեռելները յարութիւն առին, իսկ ես՝ կենդանիս, մեղքի մէջ մեռած մնացի: Արեւը խաւարեցաւ, իսկ ես չուզեցի մեղքի խաւարէն դուրս գալ: Բնութիւնը որ ոչինչ ունի իր մէջ քու բնութենէդ, խաչուիլդ տեսնելով՝ քեզի խաչակից ու չարչարակից եղաւ, իսկ ես, որ բնութենէդ գոնէ կաթիլ մը ունիմ մէջս, սիրտս չսարսեցաւ սրտիդ աղաղակը լսելով, եւ ո՛չ ալ հոգիս փնտրեցաւ՝ տանջալից հոգիիդ աւանդումին ականատես ըլլալով:

Հոկտեմբեր 18

Աստուած մեզ փառաւորող
աղօթքին չի պատասխաներ

Աստուած չ'ուզեր պատասխանել մեր աղօթքներուն եթէ երբեք անոնք փոխանակ զինք փառաւորելու, մե՛զ պիտի փառաւորեն: Ան չ'ուզեր մեր կեանքներուն մէջ կատարել այնպիսի՝ գործեր որ կրնան մեզ առաջնորդել հպարտութեան: Աստուած կը սկսի պատասխանել մեր աղօթքներուն միայն ա՛յն ատեն՝ երբ սորվինք զինք փառաւորել եւ ի՛ր, միայն ի՛ր փառքը փնտոել: Մտաբերենք պահ մը այն բոլոր աղօթքները որոնք մատուցած ենք Յիսուսի անունով, որոնք սակայն եթէ պատասխանուէին, Յիսուսի անունը չէր որ պիտի փառաւորուէր, այլ՝ մեր անունը: Ամէն աղօթքի պատասխան ստանալը կրնայ մեզ առաջնորդել հպարտութեան, իսկ հպարտութիւնը՝ կործանումի:

Հոկտեմբեր 19

Փառք փնտոող մարդը չի կրնար զԱստուած փառաւորել

Աստուած չի փառաւորուիր կեանքին մէջ մէկու մը որ մարդոցմէ փառք ու փառաբանութիւն կը փնտոէ: Աստուծոյ անունով գործող անձ մը պէտք է զգոյշ ըլլայ Աստուծոյ փառքն ու պատիւը չիւրացնելու: Ամէնէն գէշը այն է՝ որ երբ կը ձեւացնենք թէ փառք չենք փնտոներ, բայց ներքնապէս ամբողջ սրտով կը ցանկանք ծափահարուիլ ու մեծարուիլ: Սա ծածուկ ամբարտաւանութի՛ւն է: Սա հոգիի գոռոզութի՛ւն է: Սա Բարձրեալէն աւելի բարձրացուիլ ուզել է: Որքա՛ն մարդիկ կան որոնք Աստուծոյ տան մէջ Աստուծոյ տեղը գրաւել կ'ուզեն, Աստուծոյ տան մէջ Աստուծմէ աւելի փառաւորուիլ կը ցանկան: Այդպիսի մարդիկ ո՛չ միայն չեն կրնար պատմառ ըլլալ որ Աստուած փառաբանուի, այլ նոյնիսկ չեն անդրադառնար Աստուծոյ մեծութեան:

Հոկտեմբեր 20

Յիսուս քեզի համար եկաւ

Աստուծոյ Որդին դարձաւ Մարդու Որդի, որպէսզի Աստուծոյ որդի դառնալու ճամբան բանայ առջեւ: Դարձա՞ծ ես: Աննիւթականը նիւթական մարմին ստացաւ, որպէսզի քեզ ազատագրէ նիւթի տիրապետութենէն: Ազատագրուա՞ծ ես: Աստուծոյ ամենասուրբ Որդին մեղքիդ ցեխով ցեխոտեցաւ որպէսզի քեզ մաքրէ ու սրբէ: Մաքրուած ու սրբուա՞ծ ես: Փրկութեանդ համար աշխարհ եկաւ. փրկուա՞ծ ես: Եթէ չես փրկուած, եթէ տակաւին սիրտդ չես բացած փրկութեան շնորհիֆին առջեւ, ըսէ՛ ինձի, ի՞նչ պատասխան պիտի տաս Փրկիչին երբ կորսուած վիճակի մէջ իր առջեւ կանգնիս: Ինչպէ՞ս պիտի արդարացնես դուն քեզ կամ քու

անապաշխարութիւնդ: Ի՞նչ պատրուակ պիտի ներկայացնես զինք
ընդունած չըլլալուդ համար:

Հոկտեմբեր 21

Կարեւորագոյնը տուողը, կարեւորն ալ կու տայ

Եթէ Աստուած իր Որդին իբրեւ Կեանքի Հաց բաշխեց մեզի, արդե՞օք
պիտի զլանայ տալ մեզի նիւթական հաց, եթէ խնդրենք իրմէ: Եթէ
Աստուած կենսատու Աղբիւրէն իմել արտօնեց մեզի եւ կշտացուց մեր
հոգիները, արդե՞օք թոյլ պիտի տայ որ մեր լեզուները ցամփին: Եթէ
Աստուած լաւագոյն պատմունանը շնորհեց մեզի եւ ծածկեց մեր հոգեւոր
մերկութիւնը, արդե՞օք պէտք է մտահոգ ըլլալ մեր հագուելիքին մասին:
Եթէ Աստուած կամեցաւ ինձի հետ ապրիլ երկրի վրայ, արդե՞օք պիտի
չկամենայ որ ես իրեն հետ ապրիմ երկինքի մէջ: Եթէ Անփոփոխը
փոխուեցաւ ու մարդ դարձաւ, արդե՞օք անկարող է փոխել մշտափոփոխ
անձս եւ զիս առաջնորդել վատէն՝ լաւին, եւ լաւէն՝ լաւագոյնին:

Հոկտեմբեր 22

Աստուծոյ հետ մի՛ վիճիր

Կրնա՞ս Ամենակարողին ըսել. *«Տէ՛ր, դուն կարող չես գորութիւն տալ
ինձի՛ Զարին դէմ պայքարելու համար»*: Կրնա՞ս Ամենասուրբին ըսել.
*«Տէ՛ր, դուն չես կրնար զիս սրբել մեղքերէս, որովհետեւ մեղքերս
անհունօրէն շատ են եւ անսահմանօրէն՝ սեւ»*: Կրնա՞ս Բարձրեալին ըսել.
«Տէ՛ր, դժուար է զիս բարձրացնել յուսահատութեան անդունդէն»:
Կրնա՞ս աշխարհի Ապաւէնին ըսել. *«Տէ՛ր, երբ մարդիկ վրաս յարձակին,
երբ անոնք զիս զրպարտեն, կը վարանիմ Ապաւէնիդ ապաւինիլ»*: Կրնա՞ս
Ամենագէտին ըսել. *«Տէ՛ր, դուն չես գիտեր թէ ի՛նչպիսի նեղութիւններէ
կ'անցնիմ»*: Կարելի՞ քան է Ամենագէտին ըսել՝ չես գիտեր, Սուրբին ու
Սրբողին ըսել՝ չես կրնար սրբել, Ամենակարողին՝ անկարող ես: Մեղքդ
Յիսուսի արիւնէն աւելի հօգօր չի կրնար ըլլալ:

Հոկտեմբեր 23

Ի՞նչ է մահը

Քրիստոս իր մահով էր որ բացաւ անմահութեան դուռը: Քրիստոսի
մահով էր որ մենք դարձանք անմահ Աստուծոյ անմահ զաւակները:
Քրիստոսի մահով, մահը դադրեցաւ յուսալքութեան առիթ ըլլալէ եւ

դարձաւ կենդանարար Յոյսին բացուելու գեղեցկագոյն առիթ: Ինչպէս իւրաքանչիւր սենեակ իր սեմը ունի, այնպէս ալ երկինքը իր սեմը ունի, որ նոյնինքն մահն է: Այս կեանքը երազ մըն է: Երկրաւոր կեանքի աւարտին կայ մահը որ կ'օգնէ մեզի արթննալու երազէն: Մահը փոխադրամիջոց մըն է՝ աշխարհէն դէպի աշխարհի Փրկիչը: Մահը երկրի կեանքը երկինքի կեանքին կապող օղակն է: Մահը երկրի էջը դարձնել եւ երկինքի էջը բանալ մըն է: Սիրելի՛ ընթերցող, կը մաղթեմ որ քեզի համար ալ մահը նոյնը ըլլայ:

Հոկտեմբեր 24

Յանկալ Աստուծոյ ամէն բանի մէջ

Հասուն հաւատացեալ մարդը երբ իր նմանին աչքերուն նայի՝ հոն Աստուած է որ կը տեսնէ: Երբ ցաշէ՛ սիրտը Յիսուսով կշտանալ կը ցանկայ: Երբ իմէ՛ հոգին կենաց Աղբիւրին բացուիլ կ'ուզէ: Երբ նստի՛ ինքզինք Յիսուսի ոտքերուն քով նստած կը զգայ: Երբ կարդայ՝ Աստուծոյ խօսքն է որ կը լսէ: Երբ քալէ՛ Աստուծոյ է որ կը հետեւի: Երբ աշխատի՛ զԱստուած է որ կը փնտռէ: Երբ գործէ՛ Յիսուսի գործն է որ կը գործէ՛ Յիսուսի գործակցութեամբ: Երբ հանդիպի հոգեւորապէս ծարաւ մէկու մը, անոր մէջ զԱստուած է որ կը տեսնէ ծարաւցած, եւ կ'օգնէ անոր գտնելու զԱստուած եւ գտնուելու Աստուծոյ կողմէ: Սուրբ Հոգիով հասունցած մարդը տաճար մըն է ուր Արարիչ ու արարած իրարու կը հանդիպին:

Հոկտեմբեր 25

Մէկը չի կրնար դէմ դնել մեզի

Մէկը չի կրնար մեզ տնագուրկ ընել որովհետեւ մեր տունը երկինքն է: Մէկը չի կրնար մեզ անօթի պահել որովհետեւ Յիսուս մեր կերակուրն է: Մէկը չի կրնար մեզ սպաննել որովհետեւ մենք Յիսուսով կենդանացած ենք՝ յաւիտենապէս: Կրնան մեզ տրամեցնել բայց չեն կրնար յուսահատեցնել որովհետեւ մեր յոյսը Աստուած է: Կրնան մեզի դէմ պայքարիլ բայց չեն կրնար յաղթել որովհետեւ ամենակարողն Աստուած մեր թիկնապահն է: Աշխարհ կրնայ մեզ վիրաւորել խորապէս եւ կը վիրաւորէ, բայց կը յիշեցնենք աշխարհին, որ մեր ստացած վերքերը մահացու վերքեր չեն, մնայուն ցաւ պատճառող վերքեր չեն, որովհետեւ մահացու վերքէն՝ մեղքի վերքէն, անհաշտութեան վերքէն, մենք ազատած ու բժշկուած ենք Յիսուսով:

Հոկտեմբեր 26

Զկա՛յ պարտութիւն Աստուծոյ գաւակին

Եթէ Աստուծոյ գաւակն ես եւ կը տառապիս, մի՛ գարմանար ատոր համար. յիշէ որ *«Աստուած ո՛չ միայն Քրիստոսի հաւատայու շնորհքը տուաւ (Ֆեզի), այլ նաեւ՝ անոր համար չարչարուելու շնորհքը»* (Փլպ 1.29): Ինչպէս ֆեզի համար պատիւ պիտի նկատուէր վերջ ստանալ երկրիդ թագաւորին համար, այնպէս ալ պատիւ սեպէ երբ թագաւորաց Թագաւորին՝ Յիսուսի համար վերջ կը ստանաս: Աշխարհ կրնայ ֆեզի դէմ պատերազմիլ բայց չի կրնար յաղթել ֆեզ, եթէ Աստուծոյ գաւակն ես: Աստուած թոյլ պիտի չտայ որ իր անունին ապաւինածները պարտութիւն կրեն: Դուն ապաւինա՞ծ ես Աստուծոյ անունին: Զայն դարձուցա՞ծ ես զօրավարդ: Եթէ չես դարձուցած՝ մի՛ ակնկալեր յաղթող ըլլալ:

Հոկտեմբեր 27

Կ'անդրադառնա՞նք թէ ո՛վ է Աստուած

Երբ մտածենք Աստուծոյ բացարձակ սրբութեան մասին, ա՛յն ատեն միայն պիտի դադրինք մեր սեփական մաքրութեան փառաբանանքը կատարելէ: Երբ խորհինք Աստուծոյ բարձր ու բարձրեալ ըլլալուն մասին, ա՛յն ատեն միայն կարող պիտի ըլլանք ձերբազատիլ մեծամտութենէ եւ մեծ գահեր որոնելէ: Երբ անդրադառնանք Աստուծոյ ամենագիտութեան, ա՛յն ատեն միայն մեր տգիտութիւնը պիտի պարզուի մեր աչքին առջեւ: Երբ մարդը յստակ գաղափար ունենայ Աստուծոյ արդարութեան վերաբերեալ, ա՛յն ատեն միայն զգո՛յշ պիտի ըլլայ մեղք գործելու անոր աչքերուն առջեւ: Երբ մարդը գիտնայ որ Աստուած Տէ՛ր է, ա՛յն ատեն միայն պիտի հնազանդի անոր եւ կատարէ անոր կամքը:

Հոկտեմբեր 28

Մարդը Աստուծոյ սիրոյն պտուղն է

Աստուած սէր է, իսկ մարդը՝ Աստուծոյ սիրոյն պտուղը: Եթէ սիրենք մարդիկը զԱստուած է որ սիրած կ'ըլլանք: Ինչպէս աստղերը կը կազմեն գեղեցկութիւնը երկինքին, այնպէս ալ մարդիկ՝ ուրախութիւնը Աստուծոյ: Մարդը տրտմեցնող մարդը՝ զԱստուած է որ տրտմեցուցած կ'ըլլայ: Մարդը չի կրնար սիրով միանալ իր նմանին, եթէ երբեք ատելութեամբ բաժնուած է Յիսուսէն: Մարդը անկարող է համերաշխ ըլլալ իր ընկերոջ հետ, եթէ գժտուած է երկինքի հետ: Ան որ շիտակ չէ Աստուծոյ հետ իր յարաբերութիւններուն մէջ, չի կրնար շիտակ ըլլալ իր

նմանին հետ յարաբերական գետնի վրայ: Ան որ կը նախատէ Աստուծոյ
ձեռքին գործը՝ մարդը, գԱստուած է որ նախատած կ'ըլլայ:

Հոկտեմբեր 29

Մեր կեանքին նպատակը փրկուիլը չէ, այլ...

Մեր կեանքին նպատակակէտը Յիսուսը ընդունիլը եւ փրկուիլը չէ,
այլ փրկուելէ ետք, անոր հետ սիրալիք եւ մտերիմ յարաբերութիւն
մշակելն է: Կրնանք փրկուիլ առանց շատ մօտիկ ըլլալու Յիսուսի: Կրնանք
երկինք մտնել առանց կատարելապէս անոր հետ մէկ եղած ըլլալու: Երբ
ընդունինք Յիսուսը իբրեւ մեր Փրկիչը՝ Սուրբ Հոգին կը հպի մեզի:
Սակայն հպիլը տարբեր է, լեցնելը՝ տարբեր: Մենք պէտք չէ գոհանանք
Սուրբ Հոգիին հպումովը մեզի, այլ պէտք է ջանանք լեցուիլ անով: Գրիչ
մը ըսած է. *«Երբ ընդունինք Քրիստոսը իբրեւ Փրկիչ, կը ստանանք Սուրբ
Հոգիին պարգեւը, իսկ երբ ընդունինք Քրիստոսը իբրեւ Տէր՝ կը ստանանք
Սուրբ Հոգիին լեցումութիւնը»*: Առատօրէն Ս. Հոգիով լեցուիլն է որ կը
ստեղծէ մտերիմ ու մօտիկ յարաբերութիւն մեր եւ Յիսուսի միջեւ:

Հոկտեմբեր 30

Ոչինչ եւ ո՛չ ոք կ'ազդէ հաւատացեալին վրայ

Ճշմարիտ քրիստոնեան գովեստի խօսքերուն դիմաց չի՛ շփանար եւ
չ'այլայլիր. քննադատական մօտեցումներուն դիմաց՝ չի՛ յուսալուիր.
հակառակութիւններու դիմաց՝ չ'ընկրկիր. հալածիչներու դիմաց՝ չի՛
տկարանար. ծափահարիչներու առջեւ՝ ինքզինք շոյուած ու փայփայուած
չի գգար. կարիքի դիմաց՝ իր վստահութիւնը չի՛ կորսնցներ.
աղփատութեան դիմաց՝ չի՛ դժգոհիր եւ հարստութեան դիմաց՝ չի
հպարտանար. առողջութեան ժամանակ՝ չի՛ մոռնար գԱստուած եւ
հիւանդութեան ժամանակ՝ իր խաղաղութիւնը կը պահէ: Հաւատացեալ
մարդուն սէրը Յիսուսի հանդէպ ո՛չ կը նսեմանայ փորձութեան ժամանակ
եւ ո՛չ ալ կը գօրանայ խաղաղութեան ատեն:

Հոկտեմբեր 31

Յիսուս կը փնտռէ ծարաւ հոգիները

Յակոբի Զրիորին քով Յիսուս կը հանդիպի Սամարացի կնոջ մը որ
եկած էր ջուր քաշելու եւ կը խօսի անոր կենսատու ջուրին մասին: Յիսուս
ինքն էր որ սկսաւ խօսակցութիւնը: Սկսաւ եւ փրկութեան բերաւ կինը:
Եթէ Յիսուս չսկսի խօսելու մեր սրտին՝ մենք չենք կրնար գալ իրեն:

Յիսուս ի՛նքն է որ մեզ կը բերէ Աստուծոյ: Սամարացի կիներ ո՛չ միայն ջուրի ծարաւ էր, այլեւ՝ նշմարտութեան: Ունեցած էր հինգ ամուսիններ որոնք սակայն չէին կրցած լեցնել իր սրտի դատարկութիւնը որ կը տանջէր զինք: Եւ ահա իրեն կը հանդիպի ամէն դատարկութիւն լեցնող Մեսիան, ամէն հոգի փրկող Ազատարարը: Սիրելի՛ բարեկամ, Յիսուս քեզի ալ կը հանդիպի ամէն օր: Եթէ հոգեւոր ծարաւ ունիս՝ անպայման պիտի լսես ու տեսնես զինք, քանի որ ինք հոգեպէս ծարաւ մարդիկն է որ կը փնտռէ, տալու համար անոնց «կենաց ջուրը», այսինքն՝ Սուրբ Հոգին:

Նոյեմբեր 1

Ճշդէ՛ կեանքիդ նպատակը

Կեանքին ընթացքին նպատակ ու տեսիլք ունեցող մարդն է որ կը պայքարի: Յստակ նպատակ ունեցող մարդը մի՛շտ արթուն եւ մի՛շտ եռանդուն կ'ըլլայ: Հոգեւոր նպատակ ունեցող մարդուն սրտին մէջ կ'եռայ Աստուծոյ Հոգին: Քու մէջդ ի՞նչը կ'եռայ, սիրելի՛ ընթերցող, Աստուծո՞յ Հոգին, թէ՛ աշխարհի հոգին: Ի՞նչ բան կեանքիդ նպատակ դարձուցած ես: Յիսուսը սիրելը եւ աւելի ու աւելի իրեն մտերմանալը դարձուցած ես կեանքիդ նպատակը: Կեանքիդ նպատակ դարձուր Յիսուսը ցանցնալն ու ցանցնելը: Խնդրէ՛ Յիսուսէն որ զինք ցանցնալու փափաք բռնկեցնէ ներսիդիդ: Աղաչէ՛ իրեն որ օգնէ քեզի որ կարենաս իրեն մտերմանալը դարձնել կեանքիդ նպատակը: Աննպատակ կերպով մի՛ ապրիր երբ անդին ամբողջ երկինք մը կայ քեզի սպասող:

Նոյեմբեր 2

Կիրակի օրը՝ Տիրոջ մէջ հանգչելու օր է

«Բնաւ չդադրինք պաշտամունքի հաւաքոյթներուն մասնակցելէ...»
(Եբր 10.25): Աստուածային հրահանգ է որ Աստուծոյ զաւակները միշտ եկեղեցի յանախեն: Ոեւէ մէկը թող չպատճառաբանէ թէ ինք շատ զբաղած է եւ հետեւաբար եկեղեցի չի կրնար երթալ Կիրակի օրերը: Յիսուսէն աւելի՞ զբաղած եմք: Յիսուս մնայուն կերպով տանար կը յանախէր: Ան ուզեց օրինակ դառնալ մեզի: Մէկը թող չըսէ թէ ինք շաբաթը վեց օր կ'աշխատի եւ եղած չեղածը մէկ օր ունի հանգիստի, այդ ալ Կիրակի օրն է: Ո՞ւր կ'ուզես հանգիստ ընել կամ ո՞ւր կը գտնես հանգիստդ: Պատշգամ դրուած խորովածին դիմա՞ց, անկողինի՞ մէջ, կլկլակին առջե՞ւ: Ա՞յս է քեզի համար հանգիստը: Յիսուս չըսա՞ւ որ եթէ իրեն գաս քեզի հանգիստ պիտի շնորհէ (Մտ 11.28): Զե՞ս հաւատար իր տուած խոստումին:

Նոյեմբեր 3

Տիրոջ օրը Տիրոջ տան մէջ պէտք է ըլլայ (Շրնկ. նախորդ թիւին)

«Կիրակի» բառը կը նշանակէ «Տիրոջ օր»: Տիրոջ օրը Աստուծոյ օրն է: Հաւատացեալ մարդը Աստուծոյ օրը, Աստուծոյ տան մէջ եւ Աստուծոյ ժողովուրդին հետ պէտք է ըլլայ: Եթէ հաւատացեալ ենք, չենք կրնար մեր հաւատքը արտայայտել՝ տուն մնալով, երբ անդին Աստուծոյ զաւակները համախմբուած են իրենց հաւատքի հիմնադիրին՝ Քրիստոսի շուրջ: Աստուծոյ իրաւ զաւակը չի կրնար Կիրակի օրը տուն մնալ եւ անկողինին մէջ հեշտանալ, երբ անդին իր Փրկիչը խորանին սուրբ սեղանին վրայ կը պատարագուի: Յիսուսը սիրողը Յիսուսի մօտ պէտք է ըլլայ երբ ան կը գոհուի եւ կը բաշխուի: Եկեղեցի երթալը ո՛չ պատահականութեան եւ ո՛չ ալ պարտականութեան արդիւնք պէտք է ըլլայ, այլ՝ սիրոյ ու հաւատքի:

Նոյեմբեր 4

Անդամը կարիքը ունի մարմինին (Շրնկ. նախորդ թիւին)

Անհատի մը եկեղեցի չերթալը կրնայ արդարանալ եթէ երբեք բանաւոր պատճառներ կան: Օրինակ, եթէ մէկը հիւանդ է, կամ խորունկ ծերութեան մէջ է, կամ այլ արդարացի պատճառ մը ունի, անոր չի կրնար պարտադրուիլ որ եկեղեցի յաճախէ Կիրակի օրով: Այս պարագայիս, քահանան ի՛նք պէտք է մնայուն կերպով անոր այցելէ: Բայց առանց պատճառի եկեղեցի չերթալը կամ խորհիլ որ մենք կրնանք հոգեւորապէս անիլ առանց եկեղեցի երթալու՝ սխալ է: Անհատ հաւատացեալը Քրիստոսի մարմինին մէկ անդամն է, իսկ Քրիստոսի մարմինը՝ եկեղեցին ի՛նքն է: Անդամը կարիքը ունի մարմինին որպէսզի առաւել եւս անի ու հզօրանայ: Սիրելի՛ բարեկամ, իբրեւ անհատ անդամ, պէտք ունիս Աստուծոյ զաւակներուն քաջալերանքին եւ գօտեպնդումին:

Նոյեմբեր 5

Ենովք Աստուծոյ հետ քայլեր

«Ենովք Աստուծոյ հետ քայլեր եւ չէր գտնուեր» (Մկ 5.24): Ենովք Աստուծոյ հետ քայլեր այնպիսի՛ ժամանակ մը երբ ո՛չ ոք Աստուծոյ հետ կը քայլէր: «Աստուծոյ հետ քայլեր» կը նշանակէ Աստուծոյ կամեցած կեանքը ապրեցաւ, աստուածապաշտութեան կեանքը: Աստուծոյ հետ քայլելը՝ Աստուծոյ կամքը կատարել է, Աստուծոյ հնազանդիլ է: Աստուծոյ հետ քայլելը՝ Աստուծոյ համար հաճելին եւ ուրախացուցիչը կատարել է:

Իսկ դուն սիրելի՛ եղբայր եւ քոյր, կրնա՞ս քալել Աստուծոյ հետ եւ դէպի Աստուած, երբ ամէն մարդ կը քալէ աշխարհին հետ եւ դէպի աշխարհ: Կրնա՞ս կատարել Յիսուսի կամքը երբ գիտես որ աշխարհ այդպիսիները կ'անտեսէ եւ «յետամնաց ու յետադիմական», «կամփէ գուրկ մարդ», «տկար մարդ» եւ «ստրուկ մարդ» կը կոչէ:

Նոյեմբեր 6

«Ենովք... չէր գտնուեր...» (Շրնկ. նախորդ թիւին)

«Ենովք Աստուծոյ հետ քալեց եւ չէր գտնուեր»: Ա՛յնքան անկեղծութիւն, ա՛յնքան սէր ու մտերմութիւն կար Ենովքին ու Աստուծոյ միջեւ, որ Աստուած որոշեց Ենովքը իր մօտ առնել Ֆիզիքապէս: Աւանդութիւնը մեզի կը պատմէ թէ մահուան հրեշտակը ուխտ մը կնքեց Ենովքին հետ եւ Ենովք երեք բաներ խնդրեց հրեշտակէն: 1) Խնդրեց որ վախճանի եւ ետ կեանքի բերուի որպէսզի կարենայ մարդոց ըսել թէ ի՛նչ է մահը: 2) Խնդրեց որ տեսնէ չարասերներուն բնակավայրը՝ դժոխքը, որպէսզի գիտնայ թէ ո՛րքան խստիւ կը չարչարուին անոնք: 3) Խնդրեց որ տեսնէ դրախտը եւ արդար մարդոց վայելած երջանկութիւնը: Երբ արտօնուեցաւ իրեն դրախտը տեսնել, ալ անգամ մըն ալ չվերադարձաւ երկիր:

Նոյեմբեր 7

Ոչինչ կը պատահի Աստուծոյ մարդուն առանց Աստուծոյ թոյլտուութեան

«Իմ վրաս ո՛չ մէկ իշխանութիւն պիտի ունենայիր՝ եթէ ինքի վերէն՝ Աստուծմէ տրուած չըլլար» (Յհ 19.11): Յիսուս այս խօսքերը արտասանեց երբ կանգնած էր Պիղատոսի առջեւ: Յիսուս իր այս բառերով կու գայ յեշեցնելու մեզի, որ հաւատացեալներուս կեանքին մէջ ոչինչ կը պատահի առանց Աստուծոյ թոյլտուութեան: Եթէ Աստուած իշխանութեան գուրխ բերած չըլլար Պիղատոսը, ան պիտի չկրնար հարցաքննել Յիսուսը: Եթէ Աստուած թոյլ չտայ որ աշխարհ մեզ փորձէ՝ աշխարհ չի կրնար մեզ փորձել: Բոլոր մարդոց կեանքին մէջ բոլոր պատահածները չեն որ Աստուծոյ թոյլտուութեամբ կ'ըլլան, այլ մի՛այն Աստուծոյ գաւակներուն կեանքին մէջ պատահածներն են որ Աստուծոյ թոյլտուութեամբ կ'ըլլան:

Նոյեմբեր 8

Մենք աւելի՛ հզօր ենք քան աշխարհը

(Շրնկ. նախորդ թիւին)

Քանի որ առանց Աստուծոյ թոյլտուութեան ոչինչ կը պատահի մեր կեանքին մէջ, ուրեմն, հանգիստ ըլլանք եւ մեր խաղաղութիւնը չկորսնցնենք փորձութեանց դիմաց, այն քաջ վստահութեամբ, որ Աստուած թոյլ պիտի չտայ որ մեր կարողութենէն աւելի փորձուինք, այլ փորձութեան մէջ իսկ ցոյց պիտի տայ զայն յաղթահարելու միջոցը, որպէսզի կարենանք տոկալ (Ա.Կր 10.13): Թո՛ղ աշխարհ մօտենայ մեզի իր փորձութիւններով, բայց մենք քաջ գիտնանք որ Յիսուս Քրիստոս՝ յաղթողը փորձիչ Սատանային, մեր կողմին է, մեր մէջն է: Եւ այն Հոգին որ մեր մէջն է աւելի հզօր է քան աշխարհն ամբողջ, կ'ըսէ առաքեալը: Երբ աշխարհի Ստեղծիչը մեզի հետ է՝ ի՞նչ կրնայ ընել աշխարհը մեզի:

Նոյեմբեր 9

Ինչպէ՞ս մտնել երկինք

Լաւ է քրիստոնեայ ընտանիքի մէջ ծնած ըլլալը, բայց ո՛չ ոք թող խորհի թէ երկինք պիտի մտնէ լոկ որովհետեւ Քրիստոնեայ ընտանիքի մէջ ծնած է: Կարելոր է եկեղեցւոյ անդամ դառնալը, բայց ո՛չ ոք թող կարծէ թէ եկեղեցւոյ անդամ դառնալով՝ անդամ դարձած կ'ըլլայ Քրիստոսի մարմինին: Անհրաժեշտ է հաղորդուիլ Տիրոջ մարմնով եւ արիւնով, բայց ո՛չ ոք թող մտածէ որ Յիսուսի սրբաբար մարմինն ու արիւնը ստանալով՝ կրնայ սրբացուիլ: Պէ՛տք է բարին գործել, բայց ո՛չ ոք թող ենթադրէ որ բարեգործութեամբ կրնայ արդարանալ Աստուծոյ դիմաց: Կարելոր է Սուրբ Գիրք կարդալը, բայց ո՛չ ոք թող կարծէ որ ատիկա ապացոյց մըն է որ մենք կը սիրենք Յիսուսը: Յիսուսը սիրողը՝ կը յանձնուի անոր: Երբ մէկը յանձնուի Յիսուսին, թող ամէն մարդ լաւ իմանայ որ այդպիսիին համար է երկինքը:

Նոյեմբեր 10

Իսկական աստուածաբանը

ԶԱստուած ցանցոյ մարդը ո՛չ աստուածաբանն է եւ ո՛չ ալ աստուածաբանութիւն ուսանածը: Իսկական աստուածաբանը Աստուծոյ մասին գիտցողը չէ, այլ Աստուծոյ սիրտը գիտցողն է, Աստուծոյ կա՛մքը գիտցողն ու կատարողն է: Կրնանք գիտնալ Աստուծոյ մասին առանց Աստուծոյ զաւակները ըլլալու: Կրնանք գիրքեր գրել Աստուծոյ մասին առանց որ մեր անունը գրուի կենաց գիրքին մէջ: Ինչպէս նիշդ մարդը այն մարդը չէ որ նիշդը գիտէ, այլ այն մարդն է որ կ'ապրի նիշդը, այնպէս ալ, հաւատացեալ մարդը կամ աստուածաբան մարդը այն մարդը

չէ որ գիտէ թէ Աստուած կայ կամ Աստուած սէր է, այլ այն մարդն է՝ որ կ'ապրի Աստուծոյ սիրալիր ներկայութիւնը իր ամենօրեայ կեանքին ընթացքին:

Նոյեմբեր 11

Հաւատացեալը լուռ թող չկենայ

«Աշխարհին վրայ յաղթանակ տանողը մեր հաւատքն է» (Ա.Յի 5.4): Ամէն մարդ բանի մը կամ անձի մը կը հաւատայ, բայց աշխարհին յաղթողները կ'ըլլանք միայն անոնք՝ որոնք կը հաւատան Յիսուսին ու կը փարին անոր. անոնք՝ որոնք կը հաւատան իսաչո՛վ իրագործած անոր փրկութեան եւ կ'ընդունին այդ փրկութիւնը: Ան որ կը հաւատայ Յիսուսի անկեղծութեան՝ թո՛ղ անկեղծութիւն արտացոլացնող արե՛ւ դառնայ: Ան որ կը հաւատայ Յիսուսի սիրոյն՝ թո՛ղ դառնայ պատմիչը այդ սիրոյն: Աստուծոյ հաւատացեալ զաւակը լո՛ւռ թող չկենայ: Թող վկայէ՛ Յիսուսի մասին ամէն մարդու եւ ամէն առիթով: Զվախնա՛նք մեր փառաւոր Յիսուսը դաւանելու մեղքով խեղճացած մարդոց դիմաց:

Նոյեմբեր 12

Առիթ չտանք Սատանային

«Բնաւ առիթ մի՛ տա՛ Սատանային» (Եփ 4.27): Նախորդ համարը կը խօսի բարկութեան մասին: Երբ կը բարկանանք՝ առիթ տուած կ'ըլլանք Սատանային մտնելու մեր սրտերէն ներս: Խօսքը դառնութենէ ծնունդ առած բարկութեան մասին է եւ ո՛չ թէ նախանձախնդրութենէ ծնունդ առած բարկութեան մասին: Երբ կը զգանք թէ պիտի բարկանանք եւ մեր բարկութիւնը ատելութեան արդիւնք է, անմիջապէս աղօթքի կենանք: Առիթ չտանք Զարին: Սատանան կարող է չար մտածում մը տալ մեզի, բայց այդ չար մտածումը մեր մէջ ընդունիլը եւ անով մրոտիլը մեր ձեռքն է: Լաւ գիտնանք որ Սատանան ո՛չ կարողութիւնը եւ ո՛չ ալ իշխանութիւնը ունի ստիպելու մեզ մեղք գործելու: Ան պարզապէս կ'առաջարկէ, առաջարկին ընդառաջելը կամ զայն մերժելը մեր ձեռքն է:

Նոյեմբեր 13

Ճշմարիտ հովիւ մը՝ Պօղոս առաքեալ

«Միշտ աղօթքներու մէջ կը յիշեմ ձեզ...» (Եփ 1.16): Աշխարհի մէջ չէ ապրած եւ պիտի չապրի ոեւէ եկեղեցական որ Պօղոս առաքեալին չափ կամ անկէ աւելի հայրական սէր, գուրգուրանք եւ կապուածութիւն ունեցած

ըլլայ իր հօտին նկատմամբ: Առաքեալը մի՛շտ պայքարած է իր հօտին հաւատփի անման համար: Ան մի՛շտ աղօթած է անոնց սիրոյն առատացման համար: Երբ իր հօտը փորձութիւններէ անցնէր՝ առաքեալը կը տառապէր եւ աղօթֆով անոնց պատերազմակից կը դառնար: Երբ հօտը ամուր կը պահէր իր հաւատֆը՝ առաքեալը անհունօրէն կ'ուրախանար եւ զիրենֆ կը գնահատէր: Թող եկեղեցականները Պօղոս առաքեալէն սորվին հօտը արածել իրենֆ զիրենֆ արածելու փոխարէն (Եգ 34.8): Թող սորվին աղօթող ըլլալ հօտի հաւատփի ամբացման համար, փոխանակ կործանելու անոնց հաւատֆը:

Նոյեմբեր 14

Հօտը թող յարգէ հովիւը (Շրնկ. նախորդ թիւին)

Պօղոս առաքեալ կապուած էր իր հօտին այն՝ բայց հօտը ի՛նքն եւս կապուած էր իրեն: Ամէն անգամ երբ առաքեալը ֆաղաֆէ մը պիտի մեկնէր՝ հաւատացեալները արցունքով զինքն ցամբու կը դնէին: Այսօր ո՛չ առաքեալին հաւատֆը կայ եկեղեցականներուն մէջ եւ ո՛չ ալ անցեալի հօտին յարգանքն ու սէրը՝ ներկայ հաւատացեալներուն մօտ: Երկուքն ալ նոյնքան մեղադրելի ընթացֆի մէջ են: Բացարձակ յարգանք ու պատիւ լաւերուն: Եթէ ներկայ հովիւները առաքեալէն պէտք է սորվին սիրել հօտը եւ աշխատիլ անոնց հաւատփի անման համար, միւս կողմէն սակայն, թող ներկայ հօտը անցեալի հօտէն սորվի յարգել իր հովիւը եւ նեցուկ կանգնիլ անոր: Եթէ հովիւ մը աչքառու մեղֆի մը մէջ իյնայ, ո՛վ ժողովուրդ, բամբասանֆի մի դիմէֆ, այլ՝ Քրիստոսի դիմեցէֆ:

Նոյեմբեր 15

Բամբասողը Սատանային գաւակն է

Ան որ կը զրպարտէ իր եղբայրը՝ իր մեծին աչքը մտնելու համար, այդ անձը չար ու Զարի գաւակն է: Ան որ կը բամբասէ իր նմանը՝ իր մեծաւորին հաճութիւնը շահելու համար՝ թող գիտնայ որ ամբողջ երկինքը իրեն հետ ֆէն կը դարձնէ: Ան որ անողորմաբար սուտ կը խօսի իր հաւասարին մասին՝ այն անձը դժոխֆին կրակին մէջ անողորմաբար պիտի նենների: Ան որ իր կարգակիցը գետին կը գարնէ որպէսզի ինք բարձրանայ՝ այն մարդը Սատանային մակարդակին իջած կ'ըլլայ: Ան որ չարիֆ կը խորհի իր եղբօր մասին՝ Սատանային եւ անոր պիղծ ոգիներուն ու դեւերուն բնակարան դարձած կ'ըլլայ: Այսպիսի մէկը մեր հայրերուն կողմէ կոչուած է «իժի ծնունդ», «ոխակալ ուղտ», «շուն» եւայլն:

Նոյեմբեր 16

Որսակալ մարդը թունալից օձ մըն է

«Որսակալ մարդը թունալից իժի նման մարդոց միջեւ կը շրջի: Ինչպէս օձը իր մէջ թոյն կը կրէ, այնպէս ալ որսակալ մարդը իր մէջ նենգութիւն կը սնուցանէ: Անոր միտքը բնակարան է Սատանային: Ան ականջ կու տայ Սատանային հրամաններուն եւ շուտով զանոնք կը կատարէ: Որսակալը արտափնով մարդու կը նմանի, իսկ նկարագիրով՝ չար գազանի: Թէեւ հրապարակաւ իբրեւ մարդ կը շրջի, բայց չար դելին խորամանկութիւնները իր մտքին մէջն են: Եկեղեցի կը մտնէ քրիստոնեայի նման, բայց իր աղօթքները աւելի գարշելի են քան պիղծ գոհերը: Որսակալ մարդուն աղօթքները Աստուծոյ չեն բարձրանար, որովհետեւ ան չարութեամբ լեցուն սիրտ ունի եւ յարատեւ նենգութիւն կը խորհի» (Յովհան Մանդակունի):

Նոյեմբեր 17

Սուրբ Հոգիով լեցուն մարդը՝ յաղթող մարդ է

Սուրբ Հոգին է որ մեր պարտութիւնը կը վերածէ յաղթանակի, մեր տկարութիւնը՝ զօրութեան, մեր սուգը՝ միփթարութեան: Սուրբ Հոգին մեր հետ ու մեր մէջ ապրող յաւիտենական Աստուածն է (Յե 14.16): Ինչո՞ւ դիմակալենք կեանքի փորձութիւնները առանձին երբ մեր երկնաւոր Հայրը Սուրբ Հոգին դրկած է որպէսզի մեր փոխարէն ի՛նք պայքարի: Երբ ներքնապէս լեցուն ենք Սուրբ Հոգիով՝ արտափն փոթորիկները չեն կրնար տապալել մեզ: Ինչպէս ներքնապէս մաքուր եղող ծառը ամուր կը մնայ մրրիկներու դիմաց, այնպէս ալ ներքնապէս Յիսուսի արիւնով մաքրուած եւ Սուրբ Հոգիով բնակուած մարդը՝ անսասան կը մնայ կեանքի աղետներուն դիմաց:

Նոյեմբեր 18

Փառաւորէ՛ Տէրը եւ ան քեզ պիտի փառաւորէ

Ուրախացո՛ւր Տէրը զինք ընդունելով կեանքիդ մէջ եւ ահա ան քեզի պիտի շնորհէ երկինքի անխառն ուրախութիւնը: Յայտարարէ՛ Յիսուսը իբրեւ թագաւորդ երկրի վրայ եւ ահա ան քեզ իբրեւ թագաւոր պիտի յայտարարէ երկինքի մէջ (Ա.Պտ 2.9): Փառաւորէ՛ զինք եւ դուն իրեն փառակից պիտի ըլլաս: Մեծարէ՛ զինք եւ պիտի մեծարուիս իր կողմէ: Երգէ՛ իրեն համար եւ ան քեզ պիտի դարձնէ երգակից սերովբէներու ու

ֆերովբէներու: Նստեցո՛ւր զինք սրտիդ գահին վրայ եւ ան ֆեզ պիտի նստեցնէ հրեղէն կառֆերու եւ սպիտակ ամպերու վրայ: Զե՞ս ուզեր ընդունիլ ֆեզ ա՛յսֆան պատուել ուզող Յիսուսը, որ ծնաւ ֆեզի համար, ֆեզ երկինքին մօտեցնելու եւ սիրտդ երկինքի հուրով լեցնելու:

Նոյեմբեր 19

Աստուծոյ մեծագոյն պարգեւը

Մեր երկնաւոր Հօր մեծագոյն պարգեւը իր Որդին է: Որդին որ պարգեւիչն է ամէն պարգեւներուն՝ կը կամենայ բոլոր պարգեւներէն առաջ ինքզինք պարգեւել մեզի: Սուրբ Հոգին իր կարգին Աստուծոյ պարգեւն է մեզի. պարգեւ մը՝ որ դրկուեցաւ մեզի Որդիին կողմէ, նոյնինքն մեզ Որդիին առաջնորդելու: Պարգեւաբաշխ Որդիէն որեւէ պարգեւ խնդրելէ առաջ, զինք խնդրեցէք իբրեւ պարգեւ, որպէսզի պարգեւը Պարգեւաբաշխէն աւելի փառաւորած չըլլաք: Երկրաւոր պարգեւները կը տրուին արժանաւորներուն: Նոյնը չէ պարագան Յիսուս-պարգեւին: Աստուած իր Որդին իբրեւ պարգեւ շնորհելու համար մեզի, չի պահանջեր մեզմէ արժանաւորութիւն եւ վկայականներ, այլ՝ անկեղծ հաւատք եւ կատարեալ վստահութիւն:

Նոյեմբեր 20

Մութ պահերէն՝ աստուածային օրհնութիւններ

Մի՛ ընդվզիր փորձութիւններու համար, այլ յիշէ որ անոնք առիթներ են հասնելու համար աստուածային օրհնութիւններու: Ինչպէս մութ ու մռայլ ամպերուն ետին կը կանգնին օրհնաբեր ջուրերը, այնպէս ալ կեանքիդ մութ օրերուն ետին աստուածային օրհնութիւններ կան կուտակուած: Ըսուած է. «Պողոտու ծառն է որ կը ֆարկոծուի»: Նայի՛ր ծառին երբ կը ֆարկոծուի. ան չ՛անիծեր եւ ո՛չ ալ կը հայհոյէ: Ան զինք ֆարկոծողին իր պտուղը կը թափէ: Եթէ մարդիկ աններողամտութեան ֆարերով մեզ կը ֆարկոծեն, մենք պատրաստ ըլլանք մեր ներողամտութեան պտուղները թափել անոնց վրայ, ֆաջ գիտնալով որ Աստուած այդ պտուղներուն փոխարէն հարիւրապատիկը եւ հազարապատիկը պիտի շնորհէ մեզի:

Նոյեմբեր 21

Յիսուս բոլորին համար է

Հոռմայեցի հարիւրապետին ծառային բժշկութեան դրուագը ծանօթ է բոլորիս (Մտ 8.1-13): Այս հարիւրապետը որ աղաչեց Յիսուսին որ իր ծառան բժշկէր՝ հեթանոս մըն էր, կ'ապրէր Կափառնաումի մէջ եւ պատասխանատուն էր Հոռմայեցի զինուորներու այն բանակին որ հաստատուած էր Կափառնաումի մէջ: Այո՛, Հրեաներուն կողմէ ատուած թշնամի հեթանոս մըն էր, բայց Յիսուսի կողմէ սիրուած մէկը՝ իր ցուցաբերած հաւատքին համար: Յիսուս բժշկեց անոր ծառան եւ սորվեցուց անոր եւ բոլոր Հրեաներուն որ պէտք է սիրել թշնամիները: Յիսուս իր այս վերաբերմունքով սորվեցուցած եղաւ բոլորիս, որ ինք պատրաստ է ընդունելու ոեւէ մէկը որ հաւատքով կը մօտենայ իրեն եւ իր օգնութիւնը կը խնդրէ, առանց ցեղի, ազգի եւ կրօնի խտրութեան:

Նոյեմբեր 22

Աղօթեմք բոլորին համար (Շրնկ. նախորդ թիւին)

Հոռմայեցի հարիւրապետը իր գաւակին կամ այլ մէկ հարազատին համար չէր որ բժշկութիւն կը խնդրէր Յիսուսէն, այլ՝ իր ծառային համար: Երբ մենք բան մը կը խնդրենք Աստուծմէ մեզմէ աւելի տկարին համար, ինկածին ու աղփատին համար, Աստուած ուրախութեամբ կը պատասխանէ: Այդ ծառան Հոռմայեցի հարիւրապետին ծառան ըլլալէ առաջ, Աստուծոյ ծառան էր: Եթէ հարիւրապետը հաւատքի տէր մարդ էր եւ եթէ ան կը սիրէր իր այս ծառան, յստակ է ուրեմն որ ծառան իր կարգին հաւատք ունէր հանդէպ Աստուծոյ: Հոռմայեցի հարիւրապետէն սորվինք աղաչել եւ աղօթել խոնարհ դասակարգին պատկանող մարդոց համար: Յիսուս սիրով կը պատասխանէ մեր աղօթքին, որովհետեւ ինք միշտ այդպիսի մարդոց համար է որ աշխարհ եկաւ եւ պիտի գայ:

Նոյեմբեր 23

Մարիամ եւ Յուդա Իսկարիոտացի

Յիսուս Բեթանիա եկաւ եւ հիւրընկալուեցաւ իր սիրելի բարեկամին՝ Ղազարոսին կողմէ (Յհ 12.1-8): Ղազարոսին քոյրը՝ Մարիամ ընթրիքի ատեն «*շիշ մը ազնիւ եւ սուղ նարդոսի իւղ առնելով՝ օծեց Յիսուսի ոտները եւ իր մազերով սրբեց զանոնք*»: Իր ըրածը մեծ գնահատանքի արժանի էր: Բայց աշակերտներէն ոեւէ մէկը բերանը չբացաւ: Միակ անձը որ իր բերանը բացաւ մատնիչ Յուդան եղաւ: Ան առարկեց որ իւրը կրնար երեք հարիւր արծաթ դահեկանի ծախուիլ եւ աղփատներուն տրուիլ: Մարիամին համար իր ըրածը Յիսուսը պատուելու կերպ մըն էր, իսկ Յուդային համար կատարուածը պարզապէս մսխում էր: Մարիամին

ըրած բարիքը Յուդային հայեացքով չարիք մըն էր: Աղփատասիրութիւն անունին տակ, ան անձնասիրութեան իր ոգին էր թափցուցած:

Նոյեմբեր 24

Մի՛ ըլլար Յուդա, այլ՝ Մարիամ (Շրնկ. նախորդ թիւին)

Այսօր մեր կեանքին մէջ շատ է թիւը թէ՛ Մարիամներուն եւ թէ՛ Յուդաներուն: Որքա՛ն Մարիամներ կան որոնք իրենց ունեցածին լաւագոյնը կու տան Աստուծոյ փառքին համար. անդին սակայն, կան Յուդաները որոնք իրենց աչքերը լայնօրէն բացած կը դիտեն Մարիամներուն ըրածները Աստուծոյ եւ իր եկեղեցիին համար, եւ զանոնք մսխում ու վատնում կը նկատեն: Մարիամ որուն մէկը ուշադրութիւն չէր դարձներ, եղաւ միակ անձը որ իր ամբողջ ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած էր Յիսուսին վրայ: Այսօր, չկա՞ն Մարիամներ որոնք մարդոց աչքերէն հեռու, թանկագին ծառայութիւններ կը մատուցանեն Յիսուսի: Զգո՛յճ եղի՛ր Աստուծոյ զաւակները քննադատող Յուդա մը ըլլալէ, որովհետեւ Յիսուս անոնց պաշտպանն է, ինչպէս պաշտպանն էր Մարիամին:

Նոյեմբեր 25

Մա՛հ է բաժինը Յիսուսը հալածողներուն

Հերովդէս ուզեց սպաննել Յիսուսին, բայց հրեշտակին հրամանով, Յովսէփ առաւ մանուկ Յիսուսը եւ Եգիպտոս փախաւ: Աւետիսը շուտով վրայ հասաւ. *«Ե՛յ, ա՛ն մանուկն ու անոր մայրը եւ վերադարձի՛ր Իսրայէլի երկիրը, որովհետեւ մանուկը սպաննել ուզողները մեռան»* (Մտ 2.20): Այսօր ալ մարդիկ կան որոնք կ'ուզեն Յիսուսը սպաննել մեր սրտին մէջ, մեր կեանքին մէջ, որոնք չեն ուզեր Յիսուսի անունին մասին լսել մեր բերնէն: Այդպիսի մարդոց դեկավարը Սատանան ինքն է: Ինչ որ Տիրոջ հրեշտակը ըսաւ Հերովդէսին համար, նո՛յնը պիտի ըսէ բոլոր անոնց համար՝ որոնք Յիսուսը մէջտեղէն վերցնել կ'ուզեն. *«Մանուկը սպաննել ուզողները մեռան»*: Մի՛ վախնար, սիրելի՛ հաւատացեալ, քեզ ու սրտիդ մէջ ծնած մանուկ Յիսուսը հալածողներուն վերջը մա՛հն է:

Նոյեմբեր 26

Մի՛ պայքարիր, այլ՝ յանձուիր

«Կեանքը պայքար է» ըսուած է: «Ամէն մարդ կոչուած է պայքարելու» հաստատուած է: Պօղոս առաքեալ ինք եւս կը վկայէ որ մեմք պատերազմի մէջ ենք (Եփ 6.12): Բայց պէտք է գիտնանք թէ ինչո՛ւ եւ ի՛նչ բանի համար կը պայքարինք: Փրկութիւնն ձեռքն ձգելու համար պէտք չէ պայքարիլ եւ աշխատիլ, այլ պէտք է վստահիլ եւ յանձնուիլ: Պայքարը փրկութիւնը ընդունելէ ե՛տք է որ կը սկսի: Պէտք է պայքարիլ մեզի տրուած փրկութիւնն ու յաղթանակը չկորսնցնելու համար: Փրկութիւնն ու յաղթութիւնը մարդուն կողմէ մղուած պայքարին արդիւնքն է, այլ խաչին վրայ Քրիստոսի թափած արիւնին արդիւնքն է: Մենք չենք կոչուած Չարը պարտութեան մատնելու: Քրիստոս արդէն պարտութեան մատնած է գայն: Մեր կոչումը գայն պարտուած պահելն է մեր կեանքին մէջ:

Նոյեմբեր 27

Ի՞նչ բանի մէջ կը կայանայ Աստուծոյ մեծութիւնը

Աստուծոյ մեծութիւնը չի կայանար իր ամենակարողութեան մէջ, այլ իր ամենահաս սիրոյն մէջ: Աստուծոյ սէրը կը հասնի վիրաւոր բոլոր սիրտերուն: Աստուծոյ մեծութիւնը չի կայանար իր ամենագիտութեան մէջ, այլ անոր մէջ՝ որ ան գիտէ մեր հոգիին վիշտը եւ կը կարեկցի մեզի: Մեծ մարդիկը անոնք են որոնք կարեկցիլ գիտեն, որոնք իրենց նմանը գետնէն բարձրացնել գիտեն: Յիսուս այդպիսի մեծութիւն մըն է: Ան բարի Սամարացիի անունին տակ, խոնարհեցաւ գետին եւ վեր բարձրացուց գայն մեղքի փոշիէն: Քահանան այդպիսի բան չըրաւ: Քահանան կարգ ունէր բայց սիրտ ու գութ չունէր: Ան քամբան շեղեց ու գնաց, ինք՝ որ կոչումը ունէր ուրիշները քամբու բերելու:

Նոյեմբեր 28

Մեղքի տիրապետութենէն ազատիլ

Մեղք գործողը չէ որ պիտի դատապարտուի, այլ մեղքին տիրապետութեան տակ մնացողը: Քրիստոսի յանձնուած մարդն ալ կրնայ մեղք գործել: Առաքի՛նի ու սուրբ մարդը սակայն այն մարդը չէ որ մեղք չի գործեր, այլ այն մարդն է՝ որ կ'ատէ մեղքը ու կը զգուի անկէ: Մեղքը ատող մարդն է որ կրնայ պայքարիլ մեղքին դմէ: Երբ սկսինք մեղքը ատել, կը նշանակէ թէ շատ յառաջացած ենք մեր հոգեւոր կեանքին մէջ: Կրնանք մեր սեփական նիգով ազատիլ որոշ մեղքէ մը կամ որոշ մեղքերէ, բայց բնա՛ւ չենք կրնար ազատիլ բոլոր մեղքերէն: Որոշ մեղքէ մը ազատելով՝ մեղքի տիրապետութենէն ու ազդեցութենէն չէ որ ազատագրուած

կ'ըլլանք: Մեղքի ստրկութենէն ազատագրուելու համար՝ Յիսուսի պէտք է գալ:

Նոյեմբեր 29

Դէպի խաղաղութիւն փոթորիկներու ընդմէջէն

Յիսուսի նպատակը մեզ խաղաղութեան նաւահանգիստ հասցնելն է այն՝, բայց իր նպատակին մաս չի կազմեր մեզ հոն հասցնել խաղաղարար միջոցներով: Յիսուս անուրախացուցիչ հանգրուաններէն մեզ անցնելով է որ մեզ կ'առաջնորդէ դէպի երկինքի անպատմելի ուրախութիւնը: Երկինքի նամբան դիւրին չէ բայց տանելի է: Տանելի կը դառնայ երբ մեր մտքին մէջ ունենանք երկինքի անսահման երջանկութեան հեռանկարը: Ինչպէս գիշերային մութին կը յաջորդէ պայծառ առաւօտը, այնպէս ալ մեղքի խաւարով լեցուած այս աշխրահին պիտի յաջորդէ երկինքի փառքին նառագայթումը, եւ Գառնուկին լոյսը պիտի գեղու հոգին ու սիրտը ամէն հաւատացեալի որ սէր ունի հանդէպ Աստուծոյ:

Նոյեմբեր 30

Յաղթութիւնը պատերազմի չհանդիպիլը չէ

Աստուած կը խոստանայ յաղթութիւն, բայց այդ յաղթութիւնը չի պարգեւեր մէկու մը որ իր առջեւ պայքարի դաշտ տեսնելու փոխարէն, կ'ուզէ տեսնել շուշաններով ծածկուած մարգագետիններ: Յաղթութիւնը հոգեւոր պատերազմի չհանդիպիլը չէ, այլ հանդիպել ետք, անկէ յաղթականօրէն դուրս գալն է: Երբ դադրինք Յիսուսի դէմ պատերազմելէ եւ զինք դարձնենք պատերազմակից մեզի, իրմով կը դառնանք յաղթող դժոխքին եւ անոր դոնապանին՝ Սատանային դէմ: Աշխարհասէրները զինուորներն են Սատանային, իսկ աստուածասէրները զինուորներն են Քրիստոսի: Իբրեւ Քրիստոսի զինուորները, մենք ունինք մշտաբարուն եւ ոխակալ թշնամի մը՝ որ Սատանան ինքն է: Քանի մեր թշնամին ոխակալ մէկն է, ուրեմն, միշտ ակնկալենք պատերազմի հանդիպիլ:

Դեկտեմբեր 1

Ընդունինք մենք զմեզ

Աստուծոյ շնորհքին ներգործութիւնը կ'ապրինք եթէ պատրաստ ըլլանք ընդունելու մենք զմեզ: Երբեք չենք կրնար զգալ ընդունուած եթէ չընդունինք մենք զմեզ: Ընդունուիլը ուրիշ բան է, ընդունիլ մեր

ընդունուած ըլլալը՝ ուրիշ բան: Անհրաժեշտ է ընդունիլ որ Աստուած մեզ ընդունած է իր Որդիին միջոցաւ: Երբ ընդունինք մեր ընդունուած ըլլալը՝ ա՛յն ատեն միայն կրնանք ընդունիլ մե՛նք գմեզ եւ ուրիշը: Սատանան յանախ մեզի կը յիշեցնէ մեր տկարութիւնները որպէսզի մեզ առաջնորդէ յուսալութեան, եւ որպէսզի ենթադրեցնել տայ մեզի, թէ՛ Սաստուած մեզի պէս տկարները չ'ընդունիր: Նման պարագայի, մե՛նք ալ, Սատանային յիշեցնենք որ Յիսուս Քրիստոս մեր բոլոր տկարութիւններն ու մեղքերը իր վրայ առաւ եւ զանոնք խաչափայտին վրայ գամեց:

Դեկտեմբեր 2

Աղօթքը մեզմէ դուրս կը շարտէ դժոխքի վախը

Երբեմն մարդիկ կ'աղօթեն պարզապէս որովհետեւ կը վախնան դժոխքէն եւ ո՛չ թէ որովհետեւ գԱստուած կը սիրեն: Եթէ դուն այնպիսի աղօթող մըն ես, շարունակէ աղօթել այն վառ հաւատով եւ սպասումով, որ Աստուած կարող է ներսիդիդ գոյութիւն ունեցող դժոխքի կամ Աստուծոյ վախը, փոխել սիրոյ եւ վստահութեան: Յարատեւ աղօթէ՛ եւ պիտի ձերբազատուիս դժոխքի վախէն ու փարիս Յիսուսի սիրոյն: Որքան քիչ աղօթեմք այնքան շատ կը վախնանք եւ որքան շատ աղօթեմք այնքան քիչ կը վախնանք: Աղօթքը մեզ կը լեցնէ արիւթեան հոգիով: Աղօթքը կը փարատէ մեր սրտէն ամէն կասկած եւ զայն կը լեցնէ վստահութեան շունչով: Աղօթող մարդը Աստուծոյ թեւին տակ մտած կ'ըլլայ: Աստուծոյ թեւին տակ յաւիտենական ապահովութիւն կայ:

Դեկտեմբեր 3

Բոլորս չենք կոչուած հրաշք գործելու բայց բոլորս կոչուած ենք սուրբ ըլլալու

Աստուած իր սուրբերը պատուելու համար կրնայ հրաշք գործելու պարգեւ տալ անոնց: Հրաշք գործելը սակայն պայման չէ սուրբ ըլլալու համար: Յովհաննէս Մկրտիչ թէեւ հրաշք մը չգործեց բայց սուրբ էր: Բոլորս կոչուած ենք սուրբ ըլլալու, բայց բոլորս չենք կոչուած հրաշք գործելու: Հրաշագործութիւնը Սուրբ Հոգիին պարգեւներէն մէկն է (Ս.Կր 12.10) որ ամէն հաւատացեալի կրնայ չտրուիլ (Ս.Կր 12.29): Յիսուսի արիւնով մեր մեղքերէն սրբուիլն ու սրբացուիլը շատ աւելի՛ն կ'արժէ քան Յիսուսի անունով հրաշքներ գործելը: Աստուծմէ հրաշագործութեան պարգեւ խնդրելէ առաջ նախ սրբութեան կեանք մը ապրելու շնորհքը խնդրեմք: Սրբութեան կեանք ապրիլ կարենալու համար պէտք է հրաւիրենք Յիսուսը իր կեանքը ապրելու մեր կեանքերուն մէջ:

Դեկտեմբեր 4

Առանձինդ պիտի կանգնիս Յիսուսի առջեւ

Երբ որոշ մեղքի մը մասին խօսուի եւ քեզի պատուիրուի որ այդ մեղքը չգործես, մի՛ առարկեր թէ բոլորը նոյն մեղքը կը գործեն: Ճի՛շդ է որ «բոլորը» կրնան նոյն մեղքը գործել, բայց յիշէ՛ որ երբ դուն Քրիստոսի առջեւ կանգնիս՝ առանձինդ պիտի կանգնիս եւ ո՛չ թէ բոլորին հետ: Դուն քեզ միս մինակ պիտի գգաս թէ՛ դատաստանին օրը եւ թէ՛ դժոխքին մէջ: Մի՛ ըսեր թէ ամբողջ աշխարհը մեղք կը գործէ, այլ յիշէ՛ առաքելին խօսքը. «Թէպէտ ամբողջ աշխարհը Չարին ենթակայ ըլլայ, մենք գիտենք թէ Աստուծով ենք» (Ա.Յե 5.19): Նոյի, Ենովքի, Եղիայի, Դանիէլի եւ ուրիշ շատ մը սուրբերու ժամանակակից բոլոր մարդիկը անաստուած էին, բայց անոնք իրենք գիրենք մաքուր պահեցին անոնց մէջ: Անոնք կը նմանէին տիղմի մէջ նետուած փայլող ադամանդներու:

Դեկտեմբեր 5

Ուրիշին հետ դժոխքին մէջ ըլլալը միսիթարական չէ

Ոմանք կը խորհին թէ դժոխքին մէջ ուրիշներուն հետ ըլլալը միսիթարական երեւոյթ է: Ասիկա Սատանային կողմէ մեր մէջ դրուած մտածում է: Ըսէ՛ ինձի, սիրելի բարեկամ, միսիթարուած պիտի գգայի՞ր եթէ սիրասուն գաւակներդ քեզի հետ միասին տեսնէիր դժոխքին մէջ: Պիտի ուզէի՞ր գործընկերիդ, դրացիիդ, բարեկամիդ, հարազատներուդ կողմէ տեսնուիլ դժոխքին մէջ: Մանաւանդ, ենթադրէ պահ մը որ երկրի վրայ ունիս ռիսերիմ թշնամի մը որ քեզ կ'ատէ իր ամբողջ սրտով, պիտի ուզէի՞ր որ քեզ դժոխքին մէջ տեսնէր: Թշնամիներուդ կողմէ դժոխքին մէջ տեսնուիլը քեզ անելի պիտի չայրէ՞: Հարազատներուդ հետ դժոխքին մէջ ըլլալը քեզ անելի պիտի չտանջէ՞: Եթէ երբեք դժոխք է սիրելիներուդ հետ չըլլալը, ո՛րքան անելի դժոխք է Յիսուսի հետ չըլլալը: Արդարեւ, դժոխքը Յիսուսի հետ չըլլալն է:

Դեկտեմբեր 6

Աղօթքը հաւատացեալին մեծագոյն գործն է

Շատե՛ր կը խորհին որ աղօթող մարդիկ անգործ մարդիկ կ'ըլլան: Այդպէս մտածողներուն կը յիշեցնեմ, որ իսկական գործողները աղօթողները իրենք են: Աղօթողները մարդկութեան բարեգործներն ու

բարերարներն են: Աղօթողները երկինքը գործի մողողներն են: Աղօթողները երկինքի հրեշտակները շարժումի մէջ դնողներն են: *«Աղօթքը գործ է: Աղօթքը հաւատացեալին մեծագոյն գործն է, առաջնահերթ գործն է, ամենէն դժուարին գործն է: Աղօթքը ռազմիկի՛ գործ է: Պատերազմի նակատի՛ն վրայ, առաջի՛ն գիծին վրայ կոռուղ, փամփուշտ ու նետ արձակող զինուորի՛ գործ է: Սատանային բերդապարիսպները դղրդացնող, խախտող ու խորտակող թնդանօթն է աղօթքը»* (Ժագ Ս. Յակոբեան):

Դեկտեմբեր 7

Երկինքը գիրք մըն է որուն յառաջաբանը երկիրն է

Երկրաւոր կեանքը կը հանդիսանայ նախօրեակը երկնաւոր կեանքին: Երկինքի երջանկութեան նախահաշակը երկրի վրայ է որ կը ստանանք: Ինչպէս գիրք մը ունի իր յառաջաբանը, այնպէս ալ երկինքը ունի իր յառաջաբանը որ երկիրն է: Եւ ինչպէս գիրքի մը յառաջաբանը կը պարզէ մեզի ամբողջ գիրքին մօտաւոր բովանդակութիւնը եւ կը գիտցնէ մեզի թէ ի՛նչ բաներ պիտի պարունակէ գիրքը, նոյնպէս ալ, երկրի վրայ ապրած մեր կեանքը, բացայայտ կը դարձնէ թէ մենք մահէն ետք ինչպիսի՛ բովանդակութիւն ունեցող երկինք մը կամ դժոխք մը պիտի առնուինք: Մահը երկրի կեանքը երկինքի կեանքին օղակող կամուրջն է: Մահը մեզ Անտեսանելիին քաղցր տեսութեան կը տանի եթէ երբեք զինք տեսնելու փափաքը վառ եղած է մեր մէջ երկրի վրայ:

Դեկտեմբեր 8

Երկինք չերթանք պարապ ձեռքերով

Երկինք երթալէ առաջ պէտք է հոն դրկենք մեր հաւատքը՝ իբրեւ նախակարապետը մեր անձերուն: Երկինքի մէջ վարձատրութիւն ակնկալելէ առաջ՝ նախ պէտք է մեր բարի գործերը հոն դրկենք՝ իբրեւ ապացոյց մեր հաւատքի կենդանութեան: Երկինքի անպատմելի սէրը ըմբռնելու մտածելէ առաջ՝ նախ ջանանք մեր սիրոյ բուրմունքը բարձրացնել դէպի երկինք: Երկինքը պարապ ձեռքերով կը ստացուի բայց պարապ ձեռքերով չի մտցուիր: Այլ խօսքով, փրկութեան տիրանալու համար, մենք մեր բարի գործերը չէ որ պէտք է ներկայացնենք Յիսուսին, այլ՝ մեր հաւատքն ու փափաքը, մեր սէրն ու վստահութիւնը: Յիսուսի շնորհիւ փրկութեան տիրանալէ ետք է որ գործը կը սկսի: Մենք չենք գործեր փրկութիւն ստանալու համար, այլ կը գործենք մեր ստացած փրկութիւնը չկորսնցնելու համար:

Դեկտեմբեր 9

Ամէն ինչ ցոյց տուող հայելին

Երանի թէ Աստուած իւրաքանչիւր մարդու սրտին վրայ դրած ըլլար հայելի մը, որ կարենար ցոյց տալ մարդուն սրտին ներքին ծալքերը եւ հոգիին ամէնէն խորունկ տեղերը, եւ որքա՛ն պիտի զարմանայինք տեսնելով անչափ դառնութիւն, եսասիրութիւն ու նախանձ այդտեղ: Նման հայելի մը առայժմ չկայ: Բայց լաւ իմացիր սիրելի ընթերցող, որ այդ հայելին հանդէս պիտի գայ դատաստանի օրը, անհամար թիւով մարդոց ներկայութեան: Այդ հայելին Քրիստոսի դատաստանն է: Երբ մարդոց միջեւ երեւնանք՝ կրնանք ծածկել մեր նկարագիրը: Երբ մարդոց հետ խօսինք՝ կրնանք խեղաթիւրել նշմարտութիւնը: Բայց երբ կանգնինք ամենատես ու ամենագէտ Դատաւորին առջեւ, հոն ալ արդեօք պիտի համարձակի՞նք սուտով ծածկել նշմարտութիւնը, կամ պիտի յաջողի՞նք սիրոյ սաւանին տակ ծածկել ատելութեան մաղձը:

Դեկտեմբեր 10

Մեր աշխատանքները պիտի չմոռցուին

Ան որ կը գիտակցի թէ ինք Աստուծոյ ծառան է, եւ հետեւաբար, իր մատուցած ծառայութիւնները Աստուծոյ մատուցուած ծառայութիւններ են, այդպիսին բնաւ չի նեղուիր եթէ իր գործերը աննկատ ու աննշմար անցնին: Հաւատացեալ մարդը կրնայ իր տարած աշխատանքին արդիւնքը ինք անձամբ չտեսնել, բայց անոնց վարձատրութիւնը անպայման պիտի տեսնէ: Անոր անունը կրնայ գիրքերու մէջ չգրուիլ, բայց անկասկած պիտի գրուի Կենաց Գիրքին մէջ: Մարդիկ թող ծափահարեն ինկած կառոյցները վերականգնող մարդիկը, իսկ դուն օգնէ մեղքի մէջ ինկած մարդոց՝ դուրս գալու մեղքի փոսէն, եւ ամբողջ երկինքը քեզի համար պիտի ծափէ:

Դեկտեմբեր 11

Հոգեւոր պայքարը մեզ արթուն կը պահէ

Հաւատացեալ մարդուն կեանքը պայքարի կեանք է: Վերցուցէ՛ք բոլոր տեսակի պայքարներն ու փորձութիւնները հաւատացեալին կեանքէն, եւ պիտի տեսնէք թէ անոր հաւատքի ու աղօթքի կեանքը պիտի թուլնայ: Հոգեւոր պայքարներն են որ մեզ մշտարթուն եւ ֆակատի վրայ կը պահեն: Երբ ամէն կողմէ հանգիստ ենք, կրնանք թմրիլ եւ ֆնանալ: Բայց երբ

հոգեւոր պատերազմի մէջ ենք, մեզմէ ոեւէ մէկը քննադատ մասին չի մտածեր: Մեզմէ ո՞վ առիւծներով, օձերով եւ կարիճներով լեցուն անապատէ մը կ'անցնի առանց զգուշութեան եւ կատարեալ արթնութեան: Ներկայ աշխարհն ալ անապատ մը չէ՞: Աշխարհի անապատին առիւծը Սատանան է որ մէկը կը փնտռէ որպէսզի կլլէ (Ա.Պտ 5.8), իսկ անոր պիղծ դեւերը՝ կարիճներ ու օձեր են, որոնցմէ անհունօրէն պէտք է զգուշանալ, որովհետեւ անոնք իրենց մահացու թոյնը թաքցուցած են:

Դեկտեմբեր 12

Զգուշանանք սխալ դատողութիւններէ

Մեր սխալ դատողութիւններն ու ենթադրութիւններն են որ մարդիկը մեզմէ կը հեռացնեն եւ մեզ՝ մարդոցմէն: Կրնայ մէկը բարի իմաստով ու բարի նպատակով խօսք մը ըսել կամ գործ մը կատարել, մենք սակայն կրնանք գայն սխալ հասկնալ կամ անոր ըրածը սխալ թարգմանել: Որքա՛ն կարեւոր է սիրով եւ հաշտութեան ոգիով լեցուն սիրտ մը ունենալ: Նման սիրտ ունեցող մարդը սխալ մեկնութեան չ'ենթարկելը այն ինչ որ ցիւղ ու բարի նպատակով կը կատարուի կամ կ'ըսուի: Դրական հոգիով ըսուած խօսք մը երբ բացասականօրէն կը հասկնանք, կը նշանակէ թէ դառնութեան հոտ մը կայ մեր ներսիդին որմէ պէտք է ձերբազատիլ: Երբ անձ մը կատարուած ամէն արարք եւ ըսուած ամէն խօսք ժխտականօրէն կը հասկնայ՝ կը նշանակէ թէ այն անձը երբեք ներքին խաղաղութիւն չի վայելել:

Դեկտեմբեր 13

Իսկական քարոզիչը

Քարոզիչ մը պէտք է գիտնայ որ իր քարոզը չէ որ կը փոխէ մարդոց սիրտը, այլ՝ Սուրբ Հոգին: Սիրով չպատրաստուած քարոզ մը ո՛չ սիրով կ'ընկալուի եւ ո՛չ ալ սիրով կը լեցնէ ունկնդրողին սիրտը: Քարոզիչ մը որպէսզի կարենայ ուրիշը համոզել, ուսումի պէտք չունի, այլ՝ Սուրբ Հոգիին օժութեան: Քարոզիչ մը մոլորեալներու դարձուցիչ ըլլալու համար պէտք չունի ցարտասան ըլլալու, այլ՝ վերածնեալ ըլլալու կարիք ունի: Մարդիկը երկինքի արքայութեան զաւակ դարձնողը բարի աւետիսն է եւ ո՛չ թէ աւետաբերը: Ինչպէս աղտոտ պնակը մաքրողը սպունգը չէ, այլ սպունգին մէջ դրուած տաք ջուրն ու դեղն է, այնպէս ալ մարդոց հոգիներէն մեղքի աղտը վերցնողը քարոզիչը չէ, այլ Սուրբ Հոգիին կողմէ քարոզիչին մէջ դրուած Աստուծոյ կենսատու խօսքն է:

Դեկտեմբեր 14

Դժուար թէ քանչնանք մեր անձերը

Մարդ պէտք է համարձակի ըսելու թէ ինքզինք լաւապէս կը քանչնայ: Մի՛այն Աստուած մեզ լաւ կը քանչնայ: Մի՛այն Արարիչը կը քանչնայ իր արարածին սրտին ներքին ծալքերը: Ո՛վ գիտէ թէ որքա՛ն նախանձ եւ հպարտութիւն կայ մեր սրտին մէջ եւ մենք տեղեակ չենք: Անոնք հանդէս կու գան երբ առիթը բացուի միայն: Չ՛ըսենք թէ կը քանչնանք մեր անձերը, այլ խոնարհաբար խնդրենք Յիսուսէն, որ մեր անձերը քանչնէ մեզի եւ ազատէ մեզ մեր տկարութիւններէն: Եթէ դժուար է քանչնալ մեր անձերը, որքա՛ն աւելի դժուար է քանչնալ մեր նմանները: Եւ ասիկա պատճառ կ'ըլլայ որ մենք յաճախ յուսախաբ ըլլանք ուրիշներէն եւ յուսախաբ ընենք ուրիշները: Մէկէ մը կրնանք լսենք բան որ չէինք ակնկալեր իրմէ լսել եւ յուսախաբ կ'ըլլանք, եւ փոխադարձաբար:

Դեկտեմբեր 15

Աստուծով պայքարինք Սատանային դէմ

Մենք կարիք ունինք Բարիին որպէսզի կարենանք դէմ դնել Չարին: Սատանան աստուածասէրներուն դէմ է որ կը պատերազմի, հետեւաբար, անոր պատերազմը Աստուծոյ դէմ ուղղուած պատերազմ մըն է: Մեր կողմին ունենալու ենք աներեւելի Աստուած որ բնա՛ւ չի ննջեր եւ չի՛ մրափեր, այլապէս պիտի չկարենանք կանգուն մնալ Սատանային արձակած աներեւելի նետներուն դէմ: Աղօթքով գԱստուած մեզի պատերազմակից դարձնենք: Աղօթքով հրեշտակները մեր շուրջ դնենք իբրեւ ցանկապատ: Աղօթքով մեր դատը դնենք անպարտելի ու անհակահանելի մեր Փաստաբանին ու Բարեխօսին ձեռքերուն մէջ: Աղօթելը Աստուծոյ վստահիլ է, իսկ Աստուծոյ վստահող մարդը՝ յուսախաբ պիտի չըլլայ:

Դեկտեմբեր 16

Յաղթուէ՛ Յիսուսէն որպէսզի յաղթես Չարին

Եթէ կ'ուզես յաղթել Սատանային, թոյլ տուր որ Յիսուս յաղթէ քեզի: Եթէ կ'ուզես արքայութիւնը ժառանգել, արտօնէ որ Յիսուս սիրտդ ժառանգէ: Յանձնուէ՛ Յիսուսին եւ ան քեզի պիտի յանձնէ իր Հոգին: Վստահէ՛ Յիսուսին եւ ան քեզի պիտի վստահի երկնատուր գործեր: Ծնրադրէ՛ նշմարտութեան Հօրը առջեւ, որպէսզի ծնրադրեցնես առջեւդ ստութեան հայրը՝ Սատանան: Աստուծոյ ամենակալ ու հօր ձեռքին տակ խոնարհելով միայն կարելի է վեր բարձրանալ աշխարհի ցեխէն ու մուրէն

վեր: Յիսուսի սերէն բռնուելով միայն կրնանք չբռնուիլ Սատանային լարած ծուղակներուն մէջ: Առանց Յիսուսին տկա՛ր ես դուն: Առանց Յիսուսին աղֆա՛տ ես դուն: Յիսուսով՝ դուն գորաւոր ես եւ հարուստ:

Դեկտեմբեր 17

Մարդը առանց Յիսուսին ոչինչ է

Մարդուն տիրապետութիւնը այս կեանքին վրայ ամենօրեայ ահում կ'արձանագրէ: Մարդը կ'ապշի մարդուն ձեռք ձգած գիտութեան վրայ: Մարդը կը զարմանայ մարդուն իրագործած նուաճումներուն համար: Մարդը սակայն ո՛րքան ալ զարգանայ, ո՛րքան ալ բարձրանայ, ո՛րքան ալ գոծրէ ու իրագործէ, թող լաւ գիտնայ, որ բնա՛ւ յաղթող ու նուաճող չի կրնար ըլլալ առանց Յիսուսին՝ կեանքի տուիչին ու արարիչին: Ի՞նչ կ'արժէ մեր ամբարած գիտութիւնը երբ կ'անգիտանանք ամենագէտ Աստուծոյ ներկայութիւնը: Ի՞նչ կ'արժէ մեր կատարած գիտական նուաճումները երբ նուաճուած ենք Չարին ու անոր չար նախանձին կողմէ: Մարդիկ ո՛րքան ալ փորձեն բարձրանալ առանց Բարձրեալին եւ տիրել առանց Տիրողին, ի վերջոյ, պիտի գլորին յաւիտենական անդունդին մէջ:

Դեկտեմբեր 18

«Բարե՛ւ Յիսուս, ես եմ, ձիմը»:

Փոքրիկ տղայ մը ձիմ անունով, ամէն օր երբ դպրոց պիտի երթար, նամբու ընթացքին եկեղեցի մը կը մտնէր եւ քանի մը երկվայրկեան ետք դուրս կ'ելլէր: Հարց տուին իրեն թէ եկեղեցի մտնելով ի՞նչ կ'ընէր: Ան ըսաւ. «*Յիսուսին կը նայիմ եւ կ'ըսեմ. - "Բարեւ Յիսուս, ես եմ, ձիմը"*»: Երբ օր մը ձիմը ինքնաշարժի արկած ունեցաւ եւ մահացաւ, Յիսուս իսկոյն իրեն երեւցաւ եւ ըսաւ. «*Բարեւ ձիմ, ես եմ, Յիսուսը*»: Այսօր Յիսուսին բարեւ տուողները քիչ են: Ժողովուրդը չ'ըսեր թէ «*Բարեւը Աստուծոյ է*»: ձիմը հաւատացած էր ժողովուրդի այս խօսքին: Ան ամէն օր բարեւի կը կենար Յիսուսին: Իսկ դուն, սիրելի՛ ընթերցող, ո՞րքան եղաւ որ Յիսուսի բարեւ չես տուած, այլ խօսքով՝ ո՞րքան եղաւ որ աղօթքի չես կանգնած իր առջեւ: ձիմին բառերը քիչ են, բայց անոնց մէջ կայ ջերմութիւն եւ անկեղծութիւն:

Դեկտեմբեր 19

Յարատեւ մեղք գործելը անզգայ կը դարձնէ մեզ

Մեղք գործելը, յատկապէս նոյն մեղքը վերստին եւ վերստին գործելը պատճառ կը դառնայ որ մեր խիղճը կորսնցնէ իր գգայնութիւնը: Օրինակ, հայհոյելը, սուտ խօսիլը կամ շնալը սովորութիւն դարձուցած անձ մը եթէ շուտով չփորձէ ձերբազատիլ անկէ, անոնք կը միախառնուին եւ կը նոյնանան իր էութեան հետ, եւ ինք նուագագոյն փափաք չ'ունենար հրաժարելու անոնցմէ: Երբ մեղքէն հրաժարելու փափաք չ'ունայ մարդուն մօտ, այդ արդէն կը նշանակէ որ մարդուն խիղճը ամբողջութեամբ անգգայ դարձած է: Խիղճը կրնայ թմրիլ ու քնանալ, կրնայ լոնցուիլ ու կաշկանդուիլ, բայց երբեք չի մեռնիլ: Մարդուն մահէն ետք, խիղճը կ'արթննայ իր թմբիրէն եւ կը խզէ իր լոնքիւնը: Խիղճը բռնակալութեան չի հանդուրժեր: Ժամանակ պիտի գայ երբ ան իր բռնակալ տիրոջ դէմ սաստիկ կերպով պիտի բողոքէ:

Դեկտեմբեր 20

Աստուած չի գթար անգութին

Գթասիրտ ըլլանք բոլորին նկատմամբ որպէսզի գթառատն Աստուած գթութիւն ցուցաբերէ գութի կարօտ մեր հոգիներուն հանդէպ: Անողորմ մարդիկ թող Աստուծմէ ողորմութիւն չակնկալեն: Իր նմանին հանդէպ բիրտ եղողը չի կրնար Աստուծոյ քաղցրութիւնը վայելել: Ներում չկայ աններողամիտ մարդուն համար: Ո՛չ միայն պէտք է գթած ըլլալ ուրիշին նկատմամբ, այլեւ՝ մեր անձերուն նկատմամբ: Ան որ անգութ կերպով ու տեսակաւոր մեղքերով կը խոցոտէ ինքնիր սիրտը, ան որ անապաշխար ու անզիղջ կեանք մը կ'ապրի, այդպիսի մէկը երբ ծանր փորձանքի հանդիպի, այո՛, կրնայ Աստուծոյ դիմել աղօթքով, բայց մէկ բան լա՛ւ թող գիտնայ որ Աստուած պարտաւոր չէ օգնելու իրեն, բայց եթէ կ'օգնէ, կ'օգնէ ի պատասխան հրեշտակներուն եւ սուրբերուն բարեխօսութեան:

Դեկտեմբեր 21

Իրական ուրախութիւնը Աստուծոյ հետ ըլլալն է

Աշխարհը կրնայ ժամանակաւոր կերպով մեզ ուրախացնել, բայց պէտք է յիշել որ այդ ժամանակաւոր ուրախութենէն է որ ծնունդ կ'առնէ յաւիտենական դժբախտութիւնը: Իրական եւ անանց ուրախութիւնը մեզ Ստեղծող Աստուծոյն հետ ըլլալն ու ապրիլն է: Դաւիթ մարգարէն խորապէս կ'անդրադառնար այս իրողութեան երբ կ'ըսէր. «*Նրբսիդ առջեւ լեցուն ուրախութիւն կայ*» (Սղ 16.11): «Նրբսիդ առջեւ», կը նշանակէ ներկայութեանդ մէջ: Ինչպէս մանուկ մը իր ուրախութիւնը կը գտնէ իր

ծնողին ներկայութեան մէջ, այնպէս ալ մենք, մեր ուրախութիւնը պէտք է տեսնենք Աստուծոյ ներկայութեան մէջ: Կը տեսնե՞նք: Աստուծոյ հետ ըլլալու, աղօթքով Աստուծոյ հետ ժամանակ անցնելու փափաք ունի՞նք: Եթէ ունինք, ո՞րքան գորաւոր է այդ փափաքը, եւ մնայո՞ւն է:

Դեկտեմբեր 22

Յիսուսէն հեռու եղողէն՝ լաւ բան մի՛ ակնկալել

Երբեմն մենք գմեզ կը գտնենք այնպիսի՝ երեւոյթներու դիմաց որոնք խորապէս կը ցաւցնեն մեր սիրտը: Կը զարմանանք մեզի հանդէպ մարդոց ունեցած կոշտ եւ անկարեկից վերաբերմունքին համար: Բայց սիրելի՛ եղբայր եւ քոյր, ինչո՞ւ կը զարմանանք. մէկը որ իր սրտին մէջ Յիսուսի սէրէն լաթիլ մը չունի, մէկը որ բնա՛ւ չէ վայելած ներուած ըլլալու ներքին ուրախութիւնը, ի՞նչպէս կարելի երեւակայել կամ ակնկալել այդպիսի մէկէ մը աստուածահանոյ վերաբերմունք: Ի՞նչ բարի ու լաւ բան կարելի է սպասել մէկէ մը որուն սպասելիքը աշխարհէն է ու աշխարհային: Ի՞նչ կարելի է ակնկալել մէկէ մը որ ակնկալելիք չունի Քրիստոսէ: Միթէ կարելի՞ է ճշմարիտ սէր սպասել անկէ որ ճշմարիտ սիրոյ Աղբիւրէն հեռացած է: Վախցի՛ր անկէ որ Աստուծոյ երկիւղը չունի իր սրտին մէջ: Սիրտդ մի՛ բանար մէկու մը որ իր սրտին մէջ չէ ընդունած Յիսուսը:

Դեկտեմբեր 23

Դուն թշնամիիդ տունին մէջն ես

Եթէ Քրիստոսի գաւակն ես, մի՛շտ յիշէ որ դուն կը բնակիս թշնամիիդ տան մէջ: Այս աշխարհը Սատանային տունն է: Աշխարհին մէջ սատանայութիւն ընող մարդոց թիւը շատ է: Սատանային տունը եղող այս աշխարհին մէջ ապրող Աստուծոյ մարդը մնայուն կերպով ենթակայ պիտի ըլլայ նեղութիւններու: Ո՛վ հաւատացեալ, մի՛ սպասեր աշխարհէն կարեկցութիւն եւ գութ: Կարեկցութիւն կրնաս գտնել միայն անոնց մօտ՝ որոնք բնակուած են Սուրբ Հոգիով եւ Քրիստոսով դարձած են գաւակները երկնաւոր Հօր: Կրնայ ըլլալ որ դուն թշնամի չես աշխարհին, բայց աշխարհ անպայման քեզի թշնամի է՝ եթէ երբեք Աստուծոյ գաւակն ես: Քանի աշխարհ թշնամի է քեզի, մի՛շտ զգոյշ եղիր եւ արթուն, որովհետեւ որեւէ ատեն կրնաս Սատանային եւ կամ սատանայութիւն ընող մարդոց թիրախը դառնալ:

Դեկտեմբեր 24

Չդատապարտենք տկարը

Մեզ նախատողին նկատմամբ համբերութիւն ցուցաբերելը տկարութիւն չէ: Տկարութիւնը ուրիշներու տկարութեանց չհամբերելն է: Տկարութիւնը մարդկային է, բայց տկարութեան չհամբերելը՝ դիւային: «Տկարութիւնը մարդկային է» խօսքը, մեզ պէտք չէ փաշտել մնալու տկարութեան մէջ: Քրիստոս չ'ուզեր որ մենք՝ իր զինուորները, տկար ըլլանք: Տկար զինուորին չի վստահուիր ո՛չ ինքնապաշտպանութիւն եւ ո՛չ ալ այլապաշտպանութիւն: Ինչպէս Քրիստոս չի դատապարտեր մեզ մեր տկարութեանց համար, այլ կ'օգնէ մեզի ձերբազատելու անոնցմէ, մե՛նք եւս նոյն ձեւով պէտք է վերաբերինք մեր նմաններուն հետ: Տկարներուն ներկայութիւնը մեր կեանքներուն մէջ, մեզ պէտք է մղէ կարեկցութեան եւ աշխատանքի եւ ո՛չ թէ զրպարտութեան եւ քննադատութեան:

Դեկտեմբեր 25

Մեղք գործել սիրելը՝ ըմբոստութիւն է Աստուծոյ դէմ

Ամէն մարդ մեղք կը գործէ բայց մեղք գործել սիրելը ըմբոստութիւն է Աստուծոյ տիրութեան դէմ: Մեղք գործելը Աստուծոյ օրէնքին խախտումն է: Կամաւորապէս եւ սիրայօժար կերպով մեղք գործելը Յիսուսի արեան դէմ գործուած սրբապղծութիւն է: Գիտակից մեղքը Սուրբ Հոգիին ներգործութեան ընդդիմանալ է: Մեղքը դժոխքին բանալին է: Մեղքը դժոխքի կրակին վրայ թափուած ֆարիւղ է: Ըսուած է. «*Ամէն մարդ մեղք կը գործէ*»: Շիտակ է այս խօսքը: Բայց ամէն մարդ չի սիրեր մեղքը: Պօղոս առաքեալ կ'ըսէ. «*Ատած բանս է որ կ'ընեմ*» (Հո 7.15): Թէ ի՞նչ կ'ընէր, կարելու չէ, բայց յստակ է թէ այն ինչ որ կ'ընէր՝ մեղք էր: Յիսուս պիտի չդատապարտէ մեզ մեղք գործած ըլլալնու համար, բայց խստիւ պիտի դատապարտէ մեղքը սիրած ըլլալնու համար: Հրաժարէ՛ մեղքի սէրէն եւ փարի՛ր Յիսուսի սիրոյն:

Դեկտեմբեր 26

Սէր-ը կը ներէ, բայց չի վախնար:

Եթէ սէր-ը կը ներէ՝ այդ չի նշանակեր որ կը վախնայ: Եթէ սէր-ը կը լռէ անիրաւութեան եւ անարդարութեան՝ այդ չի նշանակեր որ անտարբեր է կամ պատասխան չունի: Եթէ սէր-ը զիմք ապտակողին իր երեսը կը դարձնէ՝ այդ չի նշանակեր որ տկար է եւ ինքզինք պաշտպանելու անկարող: Եթէ սէր-ը կը համբերէ ամէն տեսակ տառապանքի ու նեղութեան՝ կը համբերէ ո՛չ թէ որովհետեւ բան մը չի կրնար ընել, այլ կը

համբերե՛, այն յոյսով՝ որ զինք նեղացնող ու անիրաւող եղբայրը դարձի պիտի գայ ու պիտի գղջայ: Եթէ սէր-ը մնայուն կերպով կ'օգնէ ու բաշխէ՝ այդ չի նշանակեր որ գայն պէտք է շահագործել: Ան եթէ կ'օգնէ, կ'օգնէ որովհետեւ տալը իր բնութեան մաս դարձած է Աստուծոյ շնորհքով: Սէրը կը բարձրացնէ ու միշտ բարձր կը մնայ:

Դեկտեմբեր 27

Համբերութիւնը վստահութի՛ւն է Աստուծոյ հանդէպ

Ձարչարուիլ եւ համբերել՝ սա վստահութի՛ւն է հանդէպ Աստուծոյ: Հանդիպիլ դժուարութեանց եւ համբերել՝ սա հաւատքի փառաբանութի՛ւն է: Դժուարութեանց համբերող մարդը՝ զԱստուա՛ծ է որ մեծարած կ'ըլլայ: Երբ մարդ կը չարչարուի ու կը համբերէ՝ ապացուցած կ'ըլլայ որ իր հաւատքն ու յոյսը հանդէպ անտեսանելիին՝ կենդանի՛ է, իրակա՛ն է, նշմարի՛տ է: Մարդիկ սովորաբար չեն ուզեր համբերել: Անոնք իրենց տարած աշխատանքին արդիւնքը կ'ուզեն շուտով տեսնել: Իրենց կատարած աղօթքին պատասխանը կ'ուզեն իսկոյն ստանալ: Նոյնիսկ Աստուծոյ գաւակները՝ մեծագոյն հաւատացեալները, վարժ են հարցնելու. *«Մինչեւ ե՞րբ պիտի սպասես, սուրբ եւ նշմարիտ Տէր...»* (Յյտ 6.10): Աստուած աղաղակող իր գաւակներուն *«կարն ժամանակ մը եւս»* սպասել կը պատուիրէ (Յյտ 6.11):

Դեկտեմբեր 28

Շնորհքը կախարդական գօրութիւն չէ

Աստուծոյ շնորհքը բաւարար է մեզ փրկելու բայց չի փրկեր առանց մեր գործակցութեան: Այո՛, շնորհքը կրնայ փոխել մեր սիրտն ու հոգին, բայց չի փոխեր եթէ մենք չփափաքինք, չկամենանք եւ չխնդրենք փոխուիլ: Շնորհքը հրաշալի գօրութիւն է բայց կախարդական գօրութիւն չէ: Եթէ շնորհքը փոխէ մեր սիրտն ու հոգին հակառակ մեր կամքին, կը դառնայ կախարդական գօրութիւն եւ ո՛չ թէ աստուածային շնորհք: Երբեմն մարդիկ ապաշխարութեան համար կը ծնրադրեն Աստուծոյ առջեւ եւ կը պահանջեն սրտի յանկարծական այլակերպութիւն: Նման մօտեցում սխալ է: Սուրբ Հոգին սրտի յանկարծական այլակերպութիւն չի պարգեւեր: Ան կրնայ յանկարծական նորոգութիւն շնորհել, բայց այլակերպութիւնը՝ ժամանակի ընթացքին է որ տեղի կ'ունենայ:

Դեկտեմբեր 29

Սրբութիւն՝ տառապանքի նամբով

Աստուած կրնայ թոյլ տալ որ փորձի ենթարկուիմք, բայց ասիկա չ'ընենք առանց նպատակի եւ անգթօրէն: Աստուած երբ թոյլ տայ որ հարուածի մը հանդիպինք, նպատակ մը կ'ունենայ, եւ այդ նպատակը մեզ տաշելով սրբելն ու սրբացնելն է, մաքրելով իրեն բնական դարձնելն է: Երբ կը մերժենք փորձութիւններու հանդիպիլ եւ կ'ընդվզինք անոնց դէմ, մեզի համար Աստուծոյ ունեցած սրբութեան նպատակն է որ խախտած կ'ըլլանք: Ինչպէս շիկացած երկաթը ձեւի կու գայ մուրնի հարուածներուն տակ միայն, այնպէս ալ մարդ արարածը Քրիստոսի նմանութիւնը կը դառնայ, փորձութեանց մրնահարումներուն տակ շիկացուելէ ետք միայն:

Դեկտեմբեր 30

Պատրաստ բաներ կան բայց պատրաստակամութիւն չկայ

Շատերուն մօտ շատ պատրաստ բաներ կան, ինչպէս օրինակ՝ պարգեւներ, ձիրքեր, կարողութիւններ, շնորհքներ, բայց այս բոլորը ուրիշին օգուտին համար գործածելու պատրաստակամութիւն չկայ: Շատերուն մօտ դրամը չի պակսիր, բայց զանիկա Աստուծոյ փառքին եւ մարդուն բարիքին համար օգտագործելու պատրաստակամութիւնը կը պակսի: Ան որ կը կարծէ թէ պատրաստ բաներ չունի եւ թէ ամէն բանէ զուրկ է՝ չարաչար կը սխալի: Ժպի՞տ մըն ալ չունիս չորս կողմդ տարածելիք: Անոյշ ի՞նչ մըն ալ չունիս գօտեպնդող: Աստուծոյ համար կարելորդ պատրաստակամ եւ յօժարակամ ըլլալդ է եւ ո՛չ թէ ունեցած «պատրաստ բաներդ»: Եթէ պատրաստ ու յօժար ես դուն քեզ դնելու Աստուծոյ տրամադրութեան ներքեւ, ա՛յն ատեն միայն պիտի տեսնես թէ ինչե՛ր ունէիր որ ուշադրութենէդ վրիպած էին:

Դեկտեմբեր 31

Իրական երկրպագութիւնը

Երկրպագութիւնը Աստուծոյ դիմաց գետին փոռիլը չէ միայն: Երկրպագութիւնը առաւօտէն մինչեւ իրիկուն «սո՛ւրբ սո՛ւրբ» կանչելը չէ միայն: Երկրպագութիւնը սրբութեան փափաք ունենալն ու այդ փափաքը ուրիշներուն մէջ եւս արթնցնելն է: Երկրպագութիւնը մեր ունեցած երջանկութենէն ապերջանիկին բաժին հանելն է: Երկրպագութիւնը մեր վայելած բարիքներէն զրկուածին տալն է: Երկրպագութիւնը միայն գրպանէն տալը չէ, այլեւ՝ սրտէն: Մոգերը տուին «ոսկի, կնդրուկ եւ

զմուռու» իսկ մենք ի՞նչ կու տանք: Յիսուս մեզմէ նիւթական ոսկի չ'ուզեր, այլ՝ աննիւթականը՝ մեր սիրտն ու հոգին: Իսկական երկրպագու մը ըլլալու համար, բացարձակ պայման է մեր սիրտը Յիսուսի յանձնելը: Աստուած ի՛նքն է որ իրեն յանձնուած սրտին իրական երկրպագութեան նամբան կը սորվեցնէ: